ISAAC

ASIMOV

İMPARATORLUK KURULURKEN

ALTIN KİTAPLAR

İMPARATORLUK KURULURKEN

ISAAC ASIMOV

MATEMATİKÇİ

CLEON — ... Entun Hanedanından Son Galaksi İmparatoru. Galaktik Çağ tarihine göre 11 988'de doğdu. Hari Seldon'la aynı yılda. (Bazı kaynaklara göre Hari Seldon'un doğum tarihi belli değildir. Bu tarihin, Seldon'un Trantor'a ulaştıktan kısa bir süre sonra karşılaştığı söylenilen Cleon'unkine uyacak biçimde değiştirildiği iddia edilmektedir.)

I. Cleon, 12 010 yılında, yirmi iki yaşında tahta çıktı. Sorunlarla dolu bir çağda, hükümdarlığı sırasında garip, sükûn dolu bir dönem yaşandı. Bunu kesinlikle Yönetim Başkanı Eto Demerzel'in yeteneklerine borçluydu. Demerzel resmi arşivlere geçmemeye her zaman dikkat etti. Bu yüzden hakkında fazla bilgi yok.

Cleon ise...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Cleon esnemeye çalışarak, "Demerzel," dedi. "Sen hiç Hari Seldon adında birinden söz edildiğini duydun mu?"

İmparator tahta çıkalı on yıl kadar olmuştu. Resmi törenlerde gerekli haşmetli tavır ve kılıklara büründüğü zaman etkileyici oluyordu. Meselâ, arkasındaki duvarın oyuğuna yerleştirilmiş olan hologramında pek görkemli gözüküyordu. Bu üç boyutlu resim, atalarının holograflarının bulunduğu diğer bölmeleri gölgede bırakacak biçimde konmuştu.

Holografin gerçeğe tümüyle uyduğu söylenemezdi. Cleon'un saçları gerçekte de, portresinde de açık kumraldı. Ama holografta daha koyu ve gür gözüküyordu bu saçlar. Yüzü asimetrikti. Üst dudağı sağ yanda hafifçe yukarıya doğru kalkıktı. Ama resimde bu görülmüyordu. İmparatorun boyu holografta 1.83'dü. Ancak Cleon ayağa kalkarak portresinin yanında durursa boyunun iki santim daha kısa olduğu da ortaya çıkacaktı. Hükümdar holografta gözüktüğünden biraz daha tombulcaydı.

Tabii holograf Cleon tahta çıktığı zaman yapılmış olan resmi bir portreydi. Ve İmparator o günlerde daha gençti. Ama hâlâ da genç duruyordu ve yakışıklıydı. Amansız resmi törenlerin pençesinde kıvranmadığı zamanlarda, yüzünde uysal bir ifade de oluyordu.

Demerzel dikkatle geliştirdiği o saygılı tavırlarla, "Hari Seldon mu?" diye cevap verdi. "Bu adı hiç duymadım, Efendimiz. Onu tanımam mı gerekirdi?"

"Bilim Bakanı dün gece bana ondan söz etti. Seldon'un adını duymuş olabileceğini düşündüm."

Demerzel hafifçe kaşlarını çattı. Pek pek hafifçe. Çünkü kimse İmparatorun karşısında kaş çatamazdı. "Baş Yönetici ben olduğuma göre, Bilim Bakanının da o adamdan bana söz etmesi gerekirdi. Size her taraftan bombardımana başlarlarsa..."

Cleon elini kaldırdı, Demerzel hemen sustu. "Demerzel,

Lütfen! İnsan her zaman resmi davranamaz ki! Dün geceki resepsiyonda Bakanın yanından geçerken onunla bir iki kelime konuştum. O hemen coşuverdi. Tabii Bakanı dinlemezlik edemezdim. Zaten sonradan dinlediğime de memnun oldum. Çünkü sözleri ilginçti."

"Hangi bakımdan, Efendimiz?"

"Artık matematik ve bilime pek önem verildiği o eski günler geride kaldı. Bu tür şeylere duyulan ilgi sönmüş gibi. Belki de keşfedebilecek her şey bulunduğu için. Sen de aynı fikirde değil misin? Ancak hâlâ ilginç şeyler olduğu da anlaşılıyor. Daha doğrusu, bana öyle olduğu söylendi."

"Bilim Bakanı mı söyledi, Efendimiz?"

"Evet. Hari Seldon'un Trantor'da düzenlenen bir Matematik konferansına katıldığından söz etti. Nedense on yılda bir böyle bir toplantı yapıyorlarmış. Bakan bana Seldon'un, geleceğin matematiksel yolla tahmin edilebileceğini kanıtladığını açıkladı. "

Demerzel pek hafifçe gülümsedi. "Ya fazla dirayetli bir adam olmayan Bilim Bakanı yanıldı, ya da o matematikçi. Geleceği tahmin, bir çocuğun sihirle ilgili hayallerinden farklı değil."

"Öyle mi, Demerzel? Ama insanlar böyle şeylere inanıyorlar."

"İnsanlar pek çok şeye inanıyorlar, Efendimiz."

"Ama böyle şeylere çok inanıyorlar. Onun için de geleceğin tahmin edilebileceği iddiasının doğru olup olmadığı aslında hiç önemli değil. Bir matematikçi, hükümdarlık döneminin uzun ve mutlu olacağı, İmparatorluğun barış ve refah içinde yaşayacağı kehanetinde bulunuyorsa tabii... Bu iyi bir şey olmaz mı?"

"Bunu duymak tabii ki hoş bir şey olur. Ama bu neyi sağlar, Efendimiz?"

"İnsanlar bu kehanete inanırlarsa, buna uygun biçimde davranırlar. Pek çok kehanet, sadece inanıldıkları için gerçeğe dönüşmüştür. Bunlar ‘Kendi kendilerini gerçekleştiren kehanetler'dir. Sahi, şimdi aklıma geldi. Bunu bana sen açıklamıştın."

Demerzel, "Öyle sanırım, Efendimiz," dedi. İmparatoru dikkatle süzüyordu. Sanki ne kadar ileri gidebileceğini anlamaya çalışıyormuş gibi. Ama bu durumda herkes kehanette bulunabilir."

"Fakat hepsine aynı derecede inanmazlar, Demerzel. Oysa kehanetini formüller ve terimlerle destekleyen bir matematikçiyi al. Belki söylediklerini hiç kimse anlamaz ama herkes ona inanır."

Demerzel, "Sözleriniz her zamanki gibi mantıklı. Efendimiz," diye mırıldandı. "Dertlerle dolu bir çağda yaşıyoruz. Para harcamayı ve askeri

güce başvurmayı gerektirmeyen bir yoldan insanları sakinleştirmek her şeye değer. Askeri yöntem yakın geçmişte fazla bir yarar sağlamadı ve çok da zararlı oldu."

"Evet, öyle Demerzel!" İmparator heyecanlanmıştı. "Şu Hari Seldon denilen adamı getir. Bana kollarının bu fırtınalı dünyaların her tarafına uzandığını söylüyorsun. Güçlerimin çekindikleri yerlere bile. O uzun kollarından birinin ucundaki pençeni uzat ve matematikçiyi getir. Onu görmek istiyorum."

Demerzel, "Emredersiniz, Efendimiz," dedi. Aslında Seldon'un yerini çoktan öğrenmişti. Bilim Bakanını, görevini iyi yaptığı için kutlamaya karar verdi.

Seldon sahneye hiç de etkileyici bir biçimde çıkmadı. İmparator I. Cleon gibi o da otuz iki yaşındaydı. Ama 1.73 boyundaydı. Düzgün yüzünde neşeli bir ifade vardı. Saçları çok koyu kestaneydi. Kılığından taşralı olduğu seziliyordu.

Sonradan Hari Seldon'u efsaneleşmiş, yan-tanrı bir insan olarak bilen kimseler onu bu halde görselerdi, matematikçinin kutsal bir şeye karşı saygısızlık ettiğini düşünebilirlerdi. Seldon'un tekerlekli sandalyeyle dolaşan, ak saçlı, kırışık yüzlü, sakin gülümsemesi bilgeliğini açıklayan bir insan olmamasını yadırgarlardı. Çünkü bildikleri Seldon böyle bir tipti. Ama tabii matematikçinin gözleri yaşlılığında bile neşe doluydu.

Seldon'un gözlerinde bugün özellikle belirgin bir neşe vardı. Çünkü On Yıl Konferansında tezini okumuştu. Hatta tez biraz ilgi bile uyandırmıştı. Yaşlı Osterfith de ona bakarak başını sallamış, "Çok ilginç, delikanlı," demişti. "Çok çok ilginç." Osterfith için bir övgü sayılabilirdi bu.

İşte şimdi de yeni ve beklenmedik bir gelişme olmuştu. Seldon bu olayın neşesini arttırması ve memnunluğunu yoğunlaştırmasının gerekip gerekmediğini bilemiyordu.

Matematikçi uzun boylu, üniformalı genç adama baktı. Subayın ceketinin sol tarafında "Uzay gemisi ve Güneş" işareti vardı.

İmparatorluk Muhafızlarından olan subay, kimliğini cebine sokmadan önce, "Ben Teğmen Alban Wellis," dedi. "Şimdi lütfen benimle gelir misiniz, efendim?"

Tabii Wellis silahlıydı. Kapının dışında iki muhafız daha bekliyordu. Seldon, genç adamın bütün nezaketine rağmen bir davranış seçeneği olmadığını da biliyordu. Ama bilgi edinmemesi için de bir neden yoktu. "İmparatoru mu göreceğim?"

"Sizi saraya götüreceğiz, efendim. Bana sadece bu emir verildi."

"Ama neden?"

"Nedeni bana açıklanmadı, efendim. Bana sizi şu ya da bu şekilde buraya götürmem için kesin emir verildi."

"Sanki beni tutukluyorsunuz. Ben bunu hak edecek hiçbir şey yapmadım."

"Hayır. Size şeref refakatçileri verildiğini düşünebilirsiniz. Tabii beni daha fazla geciktirmezseniz."

Seldon da genç adamı geciktirmedi. Sanki başka soru sormaktan kaçınmaya çalışıyormuş gibi dudaklarını birbirine bastırdı, başını sallayarak ilerledi. Belki İmparatorla tanışacak ‘hükümdarın takdirlerine mazhar' olacaktı. Ama hiç de mutlu değildi. Aslında İmparatorluktan yanaydı. Daha doğrusu, insanlarla dolu dünyaların birlik ve barış içinde yaşamalarından yana. Ama İmparatoru hiç desteklemiyordu.

Subay önden ilerledi, diğer iki muhafız da geriden. Seldon karşılaştığı kimselere gülümseyerek kayıtsız bir tavır takınmaya çalıştı. Otelin önünde bekleyen resmi yer taşıtına bindiler. (Seldon elini kanepenin yüzüne sürdü. O zamana kadar böyle süslü bir arabaya hiç binmemişti.)

Trantor'un en zengin semtlerinden birindeydiler. Burada kubbe, insanın kendisini açık bir yerde sanmasına yol açacak kadar yüksekti. İnsan güneşte yolculuk yaptıklarına yemin edebilirdi. Hari Seldon gibi açık bir dünyada doğup büyümüş biri bile. Güney gözükmüyordu. Gölge de yoktu. Ama hava temiz ve mis kokuluydu.

Sonra kubbe alçaldı, duvarlar birbirine yaklaştı. Çok geçmeden kendilerini kapalı bir tünelde buldular. Duvarlar da düzgün aralıklarla "Uzay Gemisi ve Güneş" işaretleri vardı. Seldon, "Buranın resmi araçlara ait olduğu belli," diye düşündü.

Bir kapı açıldı, yer arabası hızla içeri girdi. Kapı arkalarından kapandığı zaman kendilerini gerçekten açıklık bir yerde buldular. Trantor'da üzerinde

kubbe olmayan sadece 250 kilometre karelik bir alan vardı. İmparatorluk Sarayı da buradaydı. Seldon burada dolaşmak istiyordu. Saray yüzünden değil. Galaksi Üniversitesi, daha da ilginci, Galaksi Kitaplığı orada olduğu için.

Ancak kapalı Trantor dünyasından koru ve bahçelerle süslenmiş bu açıklığa çıkarken bulutlar gökyüzünü kararttı. Soğuk bir rüzgâr Seldon'un gömleğini uçuşturdu. Matematikçi camı kapatmak için düğmeye bastı.

Dışarda hava kasvetliydi.

Seldon, İmparatorla karşılaşacağından pek de emin değildi. En büyük bir ihtimalle, dördüncü ya da beşinci kademeden, İmparator adına konuştuğunu iddia edecek biriyle konuşacaktı.

"İmparatoru kaç kişi görebildi? Holovizyon'da değil de, kendisini. Kim gerçek İmparatorla karşılaşırdı? Şu anda içinde bulunduğunuz bu İmparatorluk bahçelerinden hiç çıkmayan Cleon'la?"

İmparatoru görenlerin sayısı azdı. Gitgide daha da azalıyordu. İnsanların yaşadığı yirmi beş milyon dünyanın toplam nüfusu milyarları aşıyordu. Bu insanların arasından kaçı İmparatoru görmüştü? Ya da görecekti? Bin tanesi mi?

Bu duruma aldıran da var mıydı? Hükümdar sadece İmparatorluğun bir simgesiydi. "Uzay Gemisi ve Güneş" gibi. Ama bu işaret kadar yaygın ve gerçek de sayılmazdı. Artık insanlar için ağır bir yük halini alan İmparatorluğu, şimdi her yere doluşan memurları ve askerleri simgeliyorlardı. İmparator değil.

İşte Seldon da bu yüzden, kendisini orta büyüklükte, lüks eşyalarla dolu bir odaya soktukları zaman, bir masanın kenarına ilişmiş olan genç görünüşlü adamı fark ettiğinde kendi kendine, "Neden bu memur bana böyle nazik ve uysal bir tavırla bakıyor?" diye sordu. Adam bir ayağını yere dayamıştı, diğerini sallıyordu. Seldon hükümet memurlarının ve özellikle İmparatorun emrinde çalışanlara! her zaman, sanki bütün Galaksinin yükünü omuzlarında taşıyorlarmış gibi pek ciddi tavırlar takındıklarını biliyordu. Bu adamlar önem dereceleri azaldıkça da daha tehdit edici tavırlar takmıyorlardı.

O halde bu memurun derecesi çok yüksekti. Güç güneşi onu iyice aydınlatıyordu. Bu yüzden de, çatınma gereğini hiç duymuyordu.

Seldon ne dereceye kadar etkilenmesi gerektiğini bilemedi. Ama önce memurun konuşmasını sessizce beklemenin daha iyi olacağına karar verdi.

Memur, "Siz Hari Seldon'sunuz sanırım," dedi. "Matematikçi."

Seldon kısaca, "Evet, efendim," diye cevap vererek bekledi.

Genç adam elini salladı. "Efendim değil, ‘Efendimiz,' demeniz gerekir. Ama ben resmiyetten nefret ederim. Hep protokol ve resmiyetle karşılaşıyorum. Bıktım artık. Burada yalnızız. Onun için şımarıklık edip protokolü bir tarafa bırakacağım. Oturun, profesör."

Seldon bu sözlerin ortasında karşısındakinin ‘Bu Adı İlk Taşıyan İmparator Cleon' olduğunu anladı. Birdenbire soluğu kesiliverdi. Şimdi dikkatle baktığı için haberlerde sık sık görülen resmi holografla bu adam arasındaki hafif benzerliği farketti. Ama o resimde Cleon her zaman etkileyici bir kıyafette oluyordu. Boyu daha uzun, kendisi de daha soylu ve buz gibi suratlı görünüyordu.

İşte holografin aslı karşısındaydı Seldon'un. İmparator sıradan bir adama benziyordu.

Profesör kımıldamadı.

İmparator kaşlarını hafifçe çattı. Protokolü geçici olarak bir tarafa bırakmayı istemesine rağmen emretme alışkanlığından vazgeçmemişti. "Size oturmanızı söyledim. Şu koltuğa. Çabuk."

Seldon dili tutulmuş gibi koltuğa oturdu. "Evet, Efendimiz," diyecek halde bile değildi.

Cleon gülümsedi. "Hah şöyle. Şimdi sıradan iki insan gibi konuşabiliriz. Protokol ortadan kalkınca öyle oluyoruz zaten. Değil mi?"

Matematikçi ihtiyatla, "Majesteleri öyle söylüyorlarsa öyledir," dedi.

"Ah, yapmayın canım! Neden bu kadar ihtiyatlı davranıyorsunuz? Sizinle eşit iki insan gibi konuşmak istiyorum. Bu bana zevk verecek. Bu kaprisime uyun."

"Peki, Efendimiz."

"Her şeye, ‘Evet' diyen bir adam. Size ulaşmamın hiç yolu yok mu?" Cleon, Seldon'u süzdü.

Profesör İmparatorun kendisine merak ve ilgiyle baktığını düşündü.

Sonunda İmparator, "Matematikçiye hiç benzemiyorsunuz," dedi.

Seldon ilk kez o zaman gülümsemeyi başardı. "Bir matematikçinin nasıl olması gerektiğini bilmiyorum, Maj..."

Cleon onu uyarır gibi elini kaldırdı, profesör de o kelimeyi yarıda kesti. İmparator mırıldandı. "Galiba kır saçlı olması gerekiyor. Belki sakallı olması da. Yaşlı olması gerektiği ise kesin."

"Ama başlangıçta matematikçilerin de genç olmaları gerekir."

"Ama o sırada ün yapmamışlardır. Galaksinin dikkatini çektikleri zaman, tarif ettiğim gibi insanlardır."

"Korkarım ben ünlü biri değilim."

"Ama buradaki konferansta bir konuşma yaptınız."

"Pek çoğumuz konuştu. İçlerinden bazıları benden de gençti. Ancak pek azımızla ilgilendiler."

"Konuşmanızın memurlarımdan bazılarının dikkatini çektiği anlaşılıyor. Bana geleceği tahmin etmenin mümkün olduğuna inandığınızı söylediler."

Seldon birdenbire kendini çok yorgun hissetti. Galiba ileri sürdüğü kuram her zaman yanlış yorumlanacaktı. Belki de tezini okumakla hata etmişti. "Hayır, pek de öyle değil. Benim yaptığım bundan çok daha kısıtlı. Pek çok sistemde, belirli bazı koşullarda karmaşa görülüyor. Yani belirli bir çıkış noktasına göre sonuçları tahmin etmek imkânsız. Bu bazı basit sistemler için bile geçerli. Ancak bir sistem ne kadar karmaşıksa, karışıklık çıkması ihtimali de o kadar artıyor. İnsan toplumu gibi karışık bir sistemde pek çabuk keşmekeş görüleceği ve o yüzden de olayların öncelden tahmin edilemeyeceği düşünülürdü. Ancak ben insan toplumunu incelerken bir başlangıç noktası seçmenin ve düzensizliği engelleyecek uygun bazı tahminlerde bulunmanın mümkün olabileceğini gösterdim. Bu gelecekle ilgili tahminlerde bulunulmasını sağlayacak. Tabii ayrıntılarıyla değil. Ama geniş çizgileriyle. Tabii sonuçlar kesin olmayacak. Ancak ihtimaller saptanabilecek."

Matematikçiyi dikkatle dinlemiş olan İmparator, "Ama bu gelecekle ilgili tahminlerde nasıl bulunulabileceğini gösterdiğiniz anlamına gelmiyor mu?"

dedi.

"Yine... tam anlamıyla değil. Ben bunun kuramsal olarak yapılabileceğini gösterdim ama o kadar. Daha fazlasını yapabilmek için doğru bir başlangıç noktasını bulmamız, doğru varsayımlar yürütmemiz ve bunları sınırlı bir zaman içinde hesap yoluyla geliştirmemiz gerekir. Matematik tezim bütün bunların nasıl yapılacağını açıklamıyor. Biz bunların hepsini yapabilsek, sadece ihtimalleri değerlendirmiş oluruz. Tabii bu, gelecek konusunda kehanette bulunmaya benzemez. Sadece olabilecek şeylerin bir tahmini sayılır. Başarılı her politikacı, işadamı ya da herhangi bir meslekten bir insan da gelecekle ilgili bu tür değerlendirmeleri yapmak zorundadır. Hem de başarılı bir biçimde. Yoksa başarıya ulaşamaz."

"Onlar bu işi matematiğe başvurmadan yapıyorlar."

"Doğru. Bu konuda onlara sezgileri yardım ediyor."

"Uygun matematik formülleriyle ihtimalleri herhangi bir kimse değerlendirebilir. Olağanüstü sezgileri sayesinde başarılı olan insan pek çok sayılmaz."

"Bu da doğru. Ama ben sadece matematiksel analizin mümkün olabileceğini gösterdim. Bunun pratik bir yöntem olduğunu iddia etmedim."

"Bir şey mümkünse pratik de olmalıdır. Aksi nasıl olur?"

"Teorik olarak benim galaksideki her dünyaya gitmem ve oradaki her insanı selamlamam mümkün. Ancak bunu yapmaya ömrüm yetmez. Ölümsüz olduğumu farz edelim. Doğum oranı, benim yaşlılarla konuşma oranımdan hızlı olur. Daha da önemlisi, pek çok yaşlı, ben daha onlara ulaşamadan ölür."

"Bu sizin gelecek matematiğiniz bakımından da geçerli mi?"

Seldon bir an durakladı, sonra, "Belki de matematik formüllerinin oluşturulması çok uzun sürer," dedi. "Hiper uzaysal hızla çalışan evren büyüklüğünde bir bilgisayarımız olsa bile. Bir cevap aldığınız sırada, aradan durumu iyice değiştirecek kadar yıl geçmiş olur. Bu yüzden de cevabın bir anlamı kalmaz."

Cleon sert sert sordu. "Neden işlem basitleştirilemiyor?"

"Majeste..." Seldon, Cleon'un cevapları beğenmediği için gitgide daha resmileştiğinin farkındaydı. "Bilim adamlarının atomdan küçük parçacıklar konusunda nasıl çalıştıklarını düşünün. Sayıları pek çok bu parçacıkların hepsi de önceden tahmin edilemeyecek bir biçimde, gelişigüzel hareket ediyor ya da titreşiyorlar. Ama bu karmaşanın derinlerinde bir düzen olduğu da anlaşılıyor. Bu yüzden, sormayı başarabildiğimiz bütün soruları cevaplayacak bir kuantum mekaniği saptayabiliyoruz. Toplumu incelerken insanları, bu atomdan küçük parçacıkların yerine geçiriyoruz. Ama şimdi ek bir faktör daha var: insan kafası. Parçacıklar kafasızca dolaşıyorlar. Ama insanlar öyle değil. Kafanın çeşitli fikir ve dürtülerini hesaba kattığınız an, problem daha karışık bir hal alır. Ve bütün noktalarla ilgilenmek için zaman bulamazsınız."

"Gelişigüzel harekâtta olduğu gibi, kafanın derinliklerinde de gizli bir düzen yatamaz mı?"

"Belki. Matematiksel analizlerim her şeyin altında bir düzen olması gerektiğini gösteriyor. Ne kadar düzensiz gibi gözükürse gözüksün. Ama matematik bana bu gizli düzeni nasıl bulacağımı açıklamıyor. Düşünün, majeste... Yirmi beş milyon dünya. Her birinin kendine özgü genel özellikleri ve kültürü var. Her biri diğerlerinden çok farklı. Her birinde bir milyar ya da daha fazla insan yaşıyor. Ve bu insanların her birinin kendisine özgü bir kafası var. Ve bütün dünyalar sayısız biçimlerde birbirlerini etkiliyorlar. Psiko-tarih analizi teorik olarak mümkün. Ama bunu uygulamak da imkânsız."

"Psiko-tarih terimi ne anlama geliyor?"

"Ben gelecekle ilgili ihtimallerin kuramsal olarak değerlendirilmesini ‘Psiko-tarih' diye tanımlıyorum."

İmparator birdenbire ayağa kalkarak odanın diğer tarafına doğru yürüdü. Döndü ve hızla yaklaşarak hâlâ koltukta oturan matematikçinin önünde durdu. "Ayağa kalkın!" diye emretti.

Profesör bu emri yerine getirerek boyu kendisinden uzun olan Cleon'a baktı. Gözlerini ondan kaçırmamaya çalışıyordu.

İmparator uzun bir sessizlikten sonra, "Şu sizin psiko-tarih," dedi. "Bu pratik bir hale getirilebilseydi çok yararlı olurdu. Öyle değil mi?"

"Tabii son derecede yararlı olurdu. Geleceği, çok genel hatlarıyla bile olsa tahmin edebilmek, davranışlarımız bakımından yepyeni ve olağanüstü bir rehber görevi yapardı.

Şimdiye kadar insanlığın elinde olmayan bir yöntem. Ama tabii..." Seldon durakladı.

Cleon sabırsızca, "E?" dedi.

"Psiko-tarih sonuçlarını, kararları veren birkaç kişi dışında, kamu öğrenemezdi."

İmparator şaşkınlıkla, "Öğrenemez miydi?" diye bağırdı.

"Durum açık. İzin verin de anlatmaya çalışayım. Bir psiko-tarih analizi yapılabilseydi ve sonuç kamuya açıklansaydı, o zaman insanlığın çeşitli duygu ve tepkileri hemen çarpılırdı. Gelecek bilinmeden duyulan hislere ve gösterilen tepkilere dayanan psiko-tarihinde bir anlamı kalmazdı. Anlatabiliyor muyum?"

İmparatorun gözleri parladı. Neşeyle bir kahkaha attı. "Harika!" Elini Seldon'un omzuna vurdu. Matematikçi hafifçe sallandı. Cleon, "Anlamıyor musunuz?" dedi. "Anlamıyor musunuz? İşte yararınız burada. Geleceği tahmin etmeniz şart değil. Sadece bir gelecek seçin. İyi bir gelecek. Yararlı bir gelecek. İnsan duygularını ve tepkilerini, tahmin ettiğiniz geleceğin gerçekleşmesini sağlayacak biçimde değiştirecek bir kehanette bulunun. Geleceğin kötü olduğunu tahmin etmektense, iyi bir yarın yaratılmalıdır."Seldon kaşlarını çattı. "Ne demek istediğinizi anlıyorum. Efendimiz. Ama bu da imkânsız."

"İmkânsız mı?"

"Şey... hiç olmazsa pratik değil. Anlamıyor musunuz? İşe insan duygulan ve tepkileriyle başlar, bunların neden olacağı bir geleceği tahmin ederseniz, bir de bunun tersini yapamazsınız. Yani gelecekle başlayarak, bunu sağlayacak insan duygularını ve tepkilerini tahmin edemezsiniz."

Cleon hayal kırıklığına uğramıştı. Dudakları inceldi. "Ya teziniz?... Ondan böyle söz ediyorsunuz değil mi? Tez diye... Onun ne yaran var?"

"Benimki sadece matematiksel bir gösteriydi. Matematikçileri ilgilendiren bir noktayı belirtiyordu. Ama ben tezimin yararlı olabileceğini hiçbir zaman düşünmedim."

Cleon öfkeyle, "Bence bu iğrenç bir şey," diye homurdandı.

Seldon hafifçe omuzlarını kaldırdı. Tezini açıklamaması gerektiğini iyice anlamıştı artık. İmparator kendisini budala yerine koyduğuma karar verirse halim ne olur, diye düşünüyordu.

Ve gerçekten de Cleon'un buna inanmak üzere olduğu anlaşılmaktaydı. İmparator, "Yine de," dedi. "Matematik doğrulasın doğrulamasın, gelecekle ilgili tahminlerde bulunduğunuzu düşünelim. Kamunun ne yapacağını iyi bilen resmi memurların yararlı tepkiler doğuracağına karar verecekleri tahminlerde."

"Bunun için bana ne ihtiyacınız var? Hükümet memurları böyle tahminlerde bulunabilirler. Bir aracıya da ihtiyaçları olmaz."

"Ama hükümet memurları bu işi o kadar etkileyici bir biçimde yapamazlar. Görevliler zaman zaman bu tür açıklamalar yaparlar. Ama halk her zaman onlara inanmaz."

"Bana neden inansınlar?"

"Siz bir matematikçisiniz. Sizin geleceği içgüdülerinize dayanarak tahmin etmediğinizi, bunu hesapladığınızı düşünürler."

"Ama öyle yapmış olmam ki!"

"Bunu kim bilecek?" Cleon gözlerini kısarak profesörü süzdü.

Bir sessizlik oldu. Seldon kendisini kapana kısılmış gibi hissediyordu. Kendi kendine, İmparator doğrudan doğruya bana emir verse onu reddedebilir miyim, diye soruyordu. O zaman güvende olur muyum? ‘Hayır,' dediğim anda belki beni hapse atar, ya da idam edebilirler. Tabii önce yargılarlar. Ama mahkemede de o zalim resmi görevlilerin isteklerine aykırı bir karar veremezler. Özellikle bu dev Galaksi İmparatorluğunun başındaki adamın emrinde olan bir mahkemede."

Matematikçi sonunda, "Bu olamaz," dedi.

"Neden?"

"Ancak bu kuşak, hatta ondan sonraki kuşak ölüp gittikten sonra gerçekleşebilecek bulanık, genel tahminlerde bulunursam belki bana inanırlar. Ama diğer taraftan, halk bu tahminlerle pek ilgilenmez. Bir, iki ya da yüz yıl sonra olacak şahane şeylere önem vermezler." Seldon bir an

durdu, sonra konuşmasını sürdürdü. "Sonuç alabilmek için daha önemli konularda ve daha yakında olacak olaylar hakkında tahminlerde bulunmam gerekir. Kamu ancak böyle şeylerle ilgilenir. Ama er ya da geç... ve herhalde er... tahminlerimden biri gerçekleşmez. O zaman bir yararım da kalmaz. Bu halkın sevgisini kaybetmenize de yol açabilir. Daha da kötüsü, artık hiç kimse psiko-tarih biliminin geliştirilmesini desteklemez."

Cleon kendisini bir koltuğa atarak kaşlarını çattı. "Siz matematikçilerin bütün yapabildiği bu mu? Olamayacak şeyler üzerinde ısrar etmek mi?"

Seldon çaresiz bir yumuşaklıkla, "Olmayacak şeyler üzerinde ısrar eden sizsiniz, Efendimiz," diye cevap verdi.

"Şimdi sizi sınamama izin verin. Diyelim ki sizden matematik formüllerinizin yardımıyla ileride bir gün suikaste kurban gidip gitmeyeceğimi tahmin etmenizi istedim. O zaman ne dersiniz?"

"Matematik formüllerim bu kadar kesin bir soruyu cevaplayamaz. Psiko-tarih bilimi iyice geçerli olsaydı bile. Bütün kuantum mekaniği bir tek elektronun hareketlerinin önceden tahmin edilmesini sağlayamaz. Sadece pek çoğunun ortalama hareketlerinin tahmin edilmesine yarar."

"Tabii matematiği benden daha iyi biliyorsunuz. Buna dayanarak bir tahminde bulunun. İleride birgün bir suikaste kurban gidecek miyim?" ,

Seldon usulca, "Beni kapana kıstırmaya çalışıyorsunuz, Efendimiz," diye mırıldandı. "Ya bana istediğiniz cevabı açıklayın, ben de onu söyleyeyim, ya da cezalandırılma tehlikesi olmadan istediğim gibi cevap verme hakkını bana tanıyın."

"İstediğiniz gibi konuşun."

"Şeref sözü veriyor musunuz?"

"Yazılı bir belge ister misiniz?" Cleon alayla konuşmuştu.

"Şeref sözünüz yeterli, Efendimiz." Matematikçi çok kaygılıydı. Bu sözün yeterli olup olmayacağını bilmiyordu.

"Size şerefim üzerine söz veriyorum."

"O halde size şunu söyleyebilirim: Şu son dört yüz yıl içerisinde İmparatorların hemen hemen yarısı suikast sonucu öldü. Buna bakarak

suikaste uğramanız ihtimalinin yaklaşık bire iki olduğu sonucunu çıkarıyorum."

Cleon matematikçiyi aşağılarcasına, "Bu cevabı bir ahmak bile verebilir," dedi. "Bunun için matematikçi olmaya hiç gerek yok."

"Ben size matematik formüllerimin pratik problemler bakımından yararsız olduklarını birkaç kere söyledim."

"Hiç olmazsa bahtsız atalarımın başına gelenlerden ders alabileceğimi bile düşünemiyor musunuz?"

Seldon derin bir soluk aldı. "Hayır, Efendimiz. Geçmişten ders alamadığımızı bize bütün tarih gösteriyor. Meselâ... yalnız konuşmamız için beni buraya aldınız. Ya ben size suikast yapmayı planlıyor olsaydım?" Telâşla ekledi. "Tabii öyle bir niyetim yok!"Cleon neşesiz, gülümsedi. "İşleri ne kadar sıkı tuttuğumuzu hesaba katmadınız. Teknolojideki ilerlemeleri de. Hayatınızı inceledik. Bütün dosyanızı. Buraya geldiğiniz zaman sıkı bir incelemeden geçtiniz. Yüz ifadeniz ve ses kayıtlarınız analiz edildi. Duygusal durumunuzu iyice öğrendik. Hemen hemen düşüncelerinizi de. Zararsız olduğunuz konusunda en ufak bir kuşku duyulsaydı, yanıma yaklaşmanıza izin verilmezdi. Hatta şu anda hayatta da olmazdınız."

Seldon'un midesi bulandı bir an. Ama, "Dışardakilerin İmparatora sokulmaları her zaman zor olmuştur," dedi. "Teknolojinin fazla gelişmemiş olduğu günlerde bile. Ama İmparatorların hemen hepsi sarayda yapılan bir darbe sonucu öldürüldüler. Bir İmparator için en tehlikeli kimseler onun yakınındakilerdir. Ve bu tehlike karşısında, dışardan gelenlerin incelenmesinin de bir yararı olmaz. Kendi memurlarınıza, muhafızlarınıza, yakın dostlarınıza gelince... Onlara bana yaptığınız gibi davranamazsınız."

Cleon başını salladı. "Bunu da biliyorum. En aşağı sizin kadar. Cevap şu: etrafımdakilere adil davranıyorum. Öfkelenip kırılmaları için nedenler yaratmamaya çalışıyorum."

Seldon, "Bu budalaca..." diye başladı. Sonra da şaşkın şaşkın sustu.

Cleon öfkeyle, "Devam edin," dedi. "Size bildiğiniz gibi rahatça konuşma izni verdim."

"Bu söz yanlışlıkla ağzımdan kaçtı, Efendimiz. ‘İlgisi yok' diyecektim. Yakınlarınıza davranış tarzınızın konuyla bir ilgisi yok. Herhalde şüphe duyuyorsunuz. Duymamanız için insan olmamanız gerekir. Demin ağzımdan dikkatsizce kaçan söz gibi bir kelime, ihtiyatsızca bir hareket.. Ve siz o zaman gözlerinizi kısarak biraz gerilersiniz. Şüphe korkunç bir döngünün başlamasına da neden olur. Yakınınız bu şüphenizi sezer ve kırılır. Davranışları değişir. Bunu yapmamaya çalışır ama başaramaz. Siz bu değişikliği hissedersiniz ve şüpheniz de artar. Sonunda ya adam idam edilir ya da siz bir suikaste kurban gidersiniz. Son dört yüz yıl boyunca İmparatorlar bundan kaçınmamışlardır. Bu da İmparatorluk işlerinin görülmesinin gitgide zorlaştığını gösteren işaretlerden biridir."

"O halde ne yaparsam yapayım suikaste uğramaktan kurtulmayacağım."

Seldon, "Öyle, Efendimiz," dedi. "Ama diğer taraftan, şansınız size yardım edebilir."

Cleon parmaklarını koltuğun dirsek dayanacak yerine vuruyordu. "Siz yararsız bir insansınız." Sesi haşindi. "Psiko-tarih biliminiz de öyle. Artık gidin." Bu sözlerden sonra başını çevirdi. Sanki birdenbire yaşlanmıştı.

"Size matematik formüllerimin bir işinize yaramayacağını söyledim, Efendimiz. Bütün kalbimle özür dilerim." Seldon eğilerek selam vermek istedi. Ama fark etmediği bir işaret üzerine iki muhafız içeri girerek onu götürdüler. Cleon'un sesi duyuldu. "Bu adamı aldığınız yere bırakın."

* * *

Eto Demerzel ortaya çıkarak uygun, saygılı tavırlarla İmparatora baktı. "Neredeyse öfkelenecektiniz, Efendimiz."

Cleon başını kaldırdı, kendini iyice zorlayarak gülümsedi. "Gerçekten de öyle. O adam beni büyük bir hayal kırıklığına uğrattı."

"Önerdiğinden daha fazlasını vaad etmedi."

"Hiçbir şey vaad etmedi."

"Hiç söz de vermedi, Efendimiz."

"Hayal kinci bir şey."

Demerzel, "Belki hayal kırıcılıktan da öte," dedi. "Bu adam 'başıboş bir top,' efendimiz."

"Başıboş ne, Demerzel? Her zaman acayip sözler söylüyorsun. Top da nedir?"

Demerzel ciddi ciddi, "Sadece gençliğimde duyduğum bir söz," diye açıkladı. İmparatorlukta çeşitli deyimler kullanılıyor. Bunlardan bazılarını Trantor'lular bilmiyor. Trantor'un bazı deyimlerini de başka gezegenlerde yaşayanlar bilmiyorlar."

"Buraya bana İmparatorluğun çok büyük olduğunu öğretmeye mi geldin? Bu adamın ‘başıboş bir top' olduğunu söylerken neyi kastediyordun?"

"Yani bu matematikçi istemeden büyük zararlar verebilir. Gücünün farkında değil. Ya da öneminin."

"Demek bu sonucu çıkardın, Demerzel!"

"Evet, Efendimiz. O bir taşralı, Trantor'u da, kentin usullerini de bilmiyor. Gezegenimize daha önce hiç gelmemiş. İyi yetiştirilmiş biri gibi davranamıyor, saraylı gibi yani. Ama yine de size karşı çıktı."

"Neden çıkmasın? Ona konuşması için izin verdim. Protokolü bir tarafa bıraktım. Kendisine benimle eşitmiş gibi davrandım."

"Tamamiyle değil, Efendimiz. Başkalarına sizinle eşitmişler gibi davranmanız imkânsız. Siz emir vermeye alışıksınız. İnsanların rahatlamasını sağlamaya çalışsanız bile, bunu karşınızda pek az kimse başarabilir. Çoğunun dili tutulur. Daha da kötüsü, dalkavukluğa, yaltaklanmaya kalkışırlar. Ama bu adam size karşı geldi."

"Sen onun bu davranışına hayranlık duyabilirsin, Demerzel. Ama ben o adamdan hoşlanmadım." Cleon'un hem düşünceli, hem de hoşnutsuz bir hali vardı. "Bilmem farkettin mi? Matematik formüllerini bana anlatmak zahmetine bile katlanmadı. Sanki anlattıklarının bir kelimesini bile anlayamayacağımı biliyormuş gibi."

"Gerçekten de anlayamazdınız, Efendimiz. Siz matematikçi değilsiniz. Bilim adamı da değilsiniz. Sanatçı da. Pek çok bilgi alanı var. Bu konularda sizden çok daha bilgili olan kimseler var. Görevleri size hizmet etmek için

bu bilgilerini kullanmak. Siz İmparatorsunuz. Bu onların uzmanca bilgilerinin toplamından çok daha değerli bir şey."

"Öyle mi? Yıllar boyu çalışarak bilgi sahibi olmuş yaşlı bir adamın, kendimi cahil bir insan gibi hissetmeme neden olmasına aldırmazdım. Ama bu Seldon denilen adam tam benim yaşımda. Nasıl bu kadar bilgi sahibi olabilmiş?"

"Ama o da, emretmeyi, başkalarının hayatlarını etkileyecek kararlar vermeyi öğrenmemiş."

"Demerzel, bazen benimle alay edip etmediğini düşünüyorum."

Baş Yönetici sitemle, "Efendimiz!" dedi.

"Neyse. Biz yine senin şu başıboş dolaşan topuna gelelim. Neden onun tehlikeli olduğunu düşünüyorsun? Bana safdil bir taşralı gibi gözüktü."

"Gerçekten de öyle. Ama şu matematik kuramını geliştirmiş."

"Onun yararsız olduğunu söylüyor."

"Siz bunun yararlı olabileceğini düşünmüştünüz. Ben de öyle. Yani siz bana meseleyi anlattıktan sonra. Başkaları da aynı sonuca varabilirler. Hatta matematikçinin, kendisi de öyle. Çünkü dikkatini bu noktaya çektik. Ve... kimbilir, belki de matematik formüllerini kullanmanın bir yolunu bulur. Eğer bunu başarırsa, o zaman çok da güçlü olur. Geleceği, belirsizce de olsa, tahmin edebilmek insana müthiş bir güç sağlar. Belki Seldon bu gücü kendisi için istemez. Ama o zaman da başkaları onu kullanır."

"Ben de onu kullanmaya çalıştım. Ama buna razı olmadı."

"O bu konuyu düşünmemişti. Ama belki bundan sonra düşünür. Belki sizin tarafınızdan kullanılmayı istemedi. Ama onu bir başkası ikna edemez mi? Meselâ... Wye Valisi?"

"Seldon neden bize değil de Wye'a yardım etmek istesin?"

"Anlattığı gibi, insanların duygularını ve davranışlarını önceden tahmin etmek imkânsızdır."

Cleon kaşlarını çatarak düşünmeye başladı. "Yani sence Seldon şu psiko-tarih bilimini gerçekten işe yarayacak bir biçimde geliştirebilir mi? Kendisi bunu başaramayacağından çok emindi."

"Seldon zamanla, bu ihtimali reddetmekle yanılmış olduğunu düşünebilir!"

Cleon, "O halde onu burada tutmam gerekirdi," dedi.

Demerzel. "Hayır, Efendimiz," diye cevap verdi. "Sağlam önsezileriniz onun gitmesine izin yermenizi sağladı. Hapsedilmek, ne kadar başka biçimlere sokulmuş olursa olsun, öfke ve çaresizliğe yol açar. Seldon da o yüzden fikirlerini daha fazla geliştirmeyi pek başaramaz. Bize yardım etmeyi de hiç istemez. Sizin de yaptığınız gibi, bırakılması iyi oldu. Ama onu yine de görünmeyen bir tasma ve kayışla sonsuza kadar kendimize bağlı tutarız. Böylece bir düşmanınızın Seldon'dan yararlanmasını önleriz. Zamanı geldiği, bilimini iyice geliştirdiği an, kayışı çeker, onu yanımıza getiririz. O zaman... kendisini daha iyi ikna ederiz."

"Ama ya bir düşmanımın eline düşerse? Daha da önemlisi, İmparatorluğun bir düşmanının? Ne de olsa ben demek, İmparatorluk demek. Ya da Seldon kendi isteğiyle düşmana hizmet etmeye kalkarsa? Ben böyle bir şeye olamaz diyemem."

"Zaten dememelisiniz de. Böyle bir şey olmamasını sağlayacağım. Ama bütün çabalanma rağmen bu olursa, o zaman da bir tek yol var demektir. Seldon'un kimseye yardım etmemesini, yanlış birinin eline düşmesine tercih ederiz."

Cleon'un yüzünde kaygılı bir ifade belirdi. "Bütün bunları sana bırakıyorum. Demerzel. Ama çok acele etmeyeceğimizi de umarım. Seldon belki de sadece etkili olmayan, olamayan kuramsal bir bilimin satıcısı."

"Bu mümkün, Efendimiz. Ama Seldon'un önemli olduğunu ya da ileride olabileceğini düşünmemiz tehlikeyi azaltır. Sonunda onun bir hiç olduğunu anlarsak yalnızca biraz zaman kaybetmiş oluruz, hepsi o kadar. Ama çok önemli birine aldırmamakla bir galaksiyi kaybedebiliriz."

Cleon, "Pekâlâ," dedi. "Ayrıntıları bana açıklamayacağını umarım. Yani... bunlar hoş şeyler olmadıkları zaman."

Demerzel, "Öyle olmayacaklarım umalım," diye mırıldandı.

* * *

Seldon İmparatorla karşılaşmanın yarattığı sarsıntının etkilerinden ancak bir akşam, bir gece ve bir sabah sonra kurtulabildi. Daha doğrusu Trantor'un İmparatorluk bölgesindeki parklar, alanlar ve yürüyen koridorlardaki ışıkların niteliklerinin değişmesi yüzünden ona bir akşam, bir gece ve sabahın bir kısmı geçmiş gibi geldi.

Matematikçi şimdi bir parkta, vücudunu hafifçe kavrayan plastik bir bankta oturuyordu. Rahattı. Işığa bakılırsa, daha öğle olmamıştı. Hava insana iyi gelecek kadar serindi ama kimseyi üşütmüyordu.

"Her zaman böyle mi?" Seldon İmparatoru görmeye gittiği zaman o açık yerdeki kurşunî günü hatırladı. Doğup büyüdüğü Helicon gezegenindeki bütün kurşunî ve soğuk günleri, sıcak günleri, yağmurlu günleri ve karlı günleri düşündü. "İnsan acaba onları özler mi? Trantor'da her gün ideal bir havada, parkta oturur ve sonunda etrafında sanki hiçbir şey yokmuş gibi bir duyguya kapılır mı? Uğultulu rüzgârı, iliklere işleyen soğuğu ya da soluk kesen nemi özler mi?"

"Belki... Ama ilk gün değil. Üçüncü gün de değil. Yedinci gün de değil. Ben burada sadece bir gün geçirip yarın Tranton'dan ayrılacağım. Bu sürede buranın zevkini çıkarmak istiyorum. Belki Trantor'a bir daha gelmeyebilirim."

İstediği an bir kimsenin hapse atılmasını ya da idam edilmesini emredebilecek o adamın karşısında cüretle konuştuğu için hâlâ kaygılıydı. İmparator en azından insanın mevkiini ve şerefini kaybetmesini sağlar, böylece onu ekonomik ve toplumsal bir ölüme mahkûm edebilirdi.

Seldon gece yatmadan önce otel odasındaki bilgisayarın ansiklopedik bölümüne, I. Cleon'a bakmıştı. İmparatoru çok övüyorlardı. Ama herhalde bütün İmparatorları sağ oldukları sürece, ne yapmış olurlarsa olsunlar, her zaman öve öve göklere çıkarırlardı. Seldon bu övgü dolu sözlerin üzerinde durmamıştı. Cleon'un sarayda doğmuş ve o bölgeden hiçbir zaman ayrılmamış olması ilgisini çekmişti. İmparator, Trantor'un kendisine de ayak basmamıştı. O çok kubbeli dünyanın herhangi bir yerine. Belki bu iş güvenlikle ilgili bir meseleydi. Ancak İmparatorun da hapis olduğu anlamına geliyordu. Cleon bunu kendi kendine ister itiraf etsin, ister

etmesin. Belki onunki galaksinin en lüks hapishanesiydi. Ama yine de bir hapishaneydi orası.

İmparator uysal bir insana benziyordu. Kendinden öncekiler gibi zalim otokrat tavırları da takınmamıştı. Ama yine de onun dikkatini çekmiş olmak hiç de iyi bir şey sayılmazdı. Seldon ertesi gün Helicon'a hareket edeceğini düşündükçe seviniyordu. Hatta gezegeninde kış... üstelik kötü bir kış olmasına rağmen.

Matematikçi yaygın parlak ışıkta başını kaldırdı. Burada hiçbir zaman yağmur yağmıyordu ama hava kuru değildi. Biraz ileride bir havuzun fıskiyesinden sular fışkırıyordu. Bitkiler yemyeşildi. Herhalde hiçbir zaman kuraklık olmuyordu bu yerde. Zaman zaman bodur ağaçlar, aralarına bir iki küçük hayvan saklanmış gibi hışırdıyordu. Seldon anların vızıltılarını duydu.

Bütün galakside Trantor'dan, ‘maden ve seramikten oluşan yapay bir dünya' diye söz ediliyordu. Ama bu küçük yerde insan kendini kırda sanıyordu.

Parktan yararlanan birkaç kişi daha vardı. Hepsi de açık renk şapkalar giymişlerdi. Bazılarınınki pek küçüktü. Biraz yakında genç ve güzel bir kadın oturuyordu. Ama izleyicinin üzerine eğilmiş olduğu için Seldon onun yüzünü iyice göremiyordu. Bir adam matematikçinin önünden geçerken ona kayıtsızca, kısaca bir göz attı. Sonra karşısındaki banka oturarak ayak ayaküstüne attı ve elindeki tele-yazılara daldı. Pembe tayt giymişti.

İşin garibi erkeklerin çoğu pastel renkler giyiyorlardı. Kadınların çoğu ise beyaz. Hava çok temiz olduğu için açık renk elbiseler rahatlıkla giyilebilirdi. Seldon alayla kendi Helicon kılığına baktı. Donuk kahverengi. "Trantor'da kalacak olsaydım," diye düşündü. "Tabii kalacak değilim. Ama kalacak olsaydım, uygun kılıklar almam da gerekirdi. Yoksa herkes bana merak, alay ya da tiksintiyle bakardı." Meselâ... elinde kâğıtlar olan adam bu sefer onu merakla süzmeye başlamıştı. Herhalde matematikçinin ‘Dış Dünyalara özgü kılığı ilgisini çekmişti.

Profesör, yabancı gülümsemediği için rahatladı. Alay konusu olmayı filozofça bir tavırla karşılayabilirdi ama herhalde bu durumun hoşuna gitmesi de beklenemezdi.

Seldon adamı usulca seyretmeye başladı. Yabancının kendi kendine bir tartışmaya girişmiş olduğu anlaşılıyordu. Bir an matematikçiyle konuşacak gibi oluyor, sonra bundan vazgeçiyordu. Tekrarlanıyordu bu. Seldon sonucun ne olacağını merak ediyordu.

Matematikçi yabancıyı inceledi. Uzun boylu, geniş omuzluydu. Karnı dümdüzdü. Kumralımsı saçlarında san tutamlar vardı. Sakalı ya da bıyığı yoktu. Yüzü sert hatlı ve ciddi ifadeliydi. Hoş bir surattı ama ‘güzel' değildi. Kasları kabarık olmamakla birlikte güçlü bir insan olduğu anlaşılıyordu.

O sırada yabancı kendisiyle giriştiği savaşı kaybetti (ya da kazandı) ve Seldon'a doğru eğildi. Matematikçi bu adamdan hoşlandığını düşündü.

Yabancı, "Affedersiniz." dedi. "Siz On Yıl Konferansına katılmadınız mı? Matematikçiler toplantısına?"

Seldon nezaketle, "Evet, katıldım," diye cevap verdi.

"Ben de sizi orada gördüğümü düşünüyordum. Affedersiniz, o yüzden buraya oturdum. Sizi rahatsız ediyorsam..."

"Hayır, hayır. Sakin bir anın zevkini çıkarıyorum."

"Bakalım bulabilecek miyim? Siz Profesör Seldon'sunuz."

"İyice yaklaştınız. Adım Seldon. Hari Seldon. Ya siz?"

"Chetter Hummin" Yabancı biraz utanmış gibiydi. "Korkarım benimki sıradan bir ad."

Seldon, "Bugüne kadar Chetter adında biriyle hiç karşılaşmadım," dedi. "Hummin adında biriyle de. Onun için adınız eşsiz olmalı. Hatta bunun sayısız Hari'yle karıştırılmaktan daha iyi olduğunu bile düşünebiliriz. Seldon'larla karıştırılmaktan da."

Matematikçi bankı, hafif esnek olan seramik taşların üzerinde Hummin'inkine doğru kaydırdı. "Sıradan şeylerden söz ediyorsunuz. Üstümdeki Dış Dünyalılara özgü kılığa ne diyeceksiniz? Doğrusu bir Trantor elbisesi almak hiç aklıma gelmedi."

Hummin, Seldon'u süzdü. Kılığını hiç beğenmediğini belli etmemeye çalışıyordu. "Elbise alabilirsiniz."

"Yarın buradan ayrılıyorum. Zaten kılık alacak param da pek yok. Matematikçiler bazen büyük sayılarla ilgilenirler. Ama gelirleri konusunda değil. Herhalde siz de matematikçisiniz, Hummin."

"Hayır. O konuda yeteneğim sıfır."

"Ya?" Profesör hayal kırıklığına uğramıştı. "On Yıl Konferansına katıldığınızdan söz ettiniz de..."

"Toplantıya bir seyirci olarak katıldım. Ben muhabirim." Hummin elindeki tele-kâğıtları salladı, sonra onları hâlâ elinde tuttuğunu fark ederek kâğıtları ceketindeki keseye soktu. "Holo haber yayınları için malzeme sağlıyorum." Sonra düşünceli bir tavırla ekledi. "Aslında bundan bıktım."

"İşinizden mi?"

Hummin başını salladı. "Her dünyadan saçma sapan haberler toplamaktan gına geldi." Düşünceli düşünceli Seldon'a baktı. "Ama bazen ilginç bir haber çıkıyor. Sizi yanınızda İmparatorluk muhafızlarıyla sarayın kapısına doğru giderken gördüklerini söylediler. Yoksa sizi İmparator mu kabul etti?"

Seldon'un yüzündeki gülümseme kayboldu. "Öyle de olsa, herhalde bunun yayınlanmasını istemez, bu konuda konuşmazdım."

"Hayır, hayır. Bu haberi yayınlamam. Eğer ilk kuralı bilmiyorsanız bunu size ilk söyleyen ben olayım. Bu oyunda ilk kural şudur: İmparator ve etrafındakiler konusunda hiçbir şey söylenmez. Sadece saraydan verilen resmi bülten yayınlanır. Tabii bu bir hata. Çünkü etrafta dolaşan dedikodular her zaman gerçeklerden daha kötü olur. Ama kural böyle."

"Madem bu yayınlanamayacak, dostum, o halde neden sordunuz?"

"Merakımdan. Bana inanın, ben yayınlanan haberlerden çok daha fazlasını biliyorum. Şimdi... izin verin de bir tahminde bulunayım. Tezinizi yakından izlemedim. Ama yanılmıyorsam gelecekle ilgili tahminlerde bulunmanın mümkün olduğundan söz ediyordunuz."

Seldon başmı sallayarak mırıldandı. "Bir hataydı bu."

"Efendim?"

"Hiç... Hiç..."

"Şey... Tahmin... doğru tahmin... İmparatoru ilgilendirir. Hükümet üyelerini de. ‘Bu Adı İlk Taşıyan' Cleon herhalde size bu konuyu sordu. Ve birkaç tahminde bulunmanızı istedi."

Seldon soğuk soğuk, "Bu konuyu konuşmak niyetinde değilim," dedi.

Hummin hafifçe omzunu silkti. "Herhalde Eto Demerzel de oradaydı?"

"Kim?"

"Eto Demerzel'den söz edildiğini hiç duymadınız mı?"

"Hayır. Hiç duymadım."

"O Cleon'un gölgesidir... Cleon'un beyni... Cleon'un iblisi... Ondan böyle söz ederler. Yani küfürler dışında. Herhalde Demerzel de yanınızdaydı."

Matematikçi şaşkın şaşkın bakıyordu. Hummin, "Belki de onu görmediniz," diye ekledi. "Ama kesinlikle oradaydı. Ve eğer o geleceği tahmin edebileceğinizi düşünüyorsa..."

Seldon başını şiddetle salladı. "Ben geleceği tahmin edemem. Tezimi dinlediğinize göre, benim sadece kuramsal bir ihtimalden söz ettiğimi de bilmeniz gerekir."

"Ama ne olursa olsun, Demerzel geleceği tahmin edebildiğinize inanıyorsa yakanızı bırakmaz."

"Ama bıraktı. İşte şimdi buradayım."

"Bu hiç önemli değil. Demerzel nerede olduğunuzu biliyor ve bilmeye de devam edecek. Sizi istediği zaman, nerede olursanız olun, ele geçirecek. Yararlı olduğunuza karar verdiği anda da posanız kalıncaya kadar sıkacak. Tehlikeli olduğunuzu düşünürse gırtlağınızı sıkıp hayatınızı sona erdirecek."

Matematikçi şaşkınlıkla genç adama baktı. "Ne yapmaya çalışıyorsunuz? Beni korkutmaya mı?"

"Sizi uyarmaya çalışıyorum."

"Söylediklerinize inanmıyorum."

"Öyle mi? Biraz önce bir şeyin hata olduğunu söylediniz. Tezinizi okumanızın bir hata olduğunu ve başınıza istemediğiniz türde bir dert açacağım mı düşünüyordunuz?"

Seldon kaygıyla alt dudağını ısırdı. Hummin çok iyi bir tahminde bulunmuştu. Matematikçi aynı anda yabancıların kendisine yaklaşmış olduklarını hissetti.

Gölgeleri düşmüyordu, çünkü ışık yumuşak ve yaygındı. Profesör sadece gözünün kuyruğuyla bir hareket görmüştü. Sonra yabancılar durdular.

KAÇIŞ

TRANTOR — ... Birinci Galaksi İmparatorluğunun başkenti... 1. Cleon'un devrinde "ışıltılı bir alacakaranlığa" büründü. O sırada doruk noktasındaydı. Trantor'un 200 milyon kilometrekarelik yüzeyi, Saray Bölgesi dışında tümüyle kubbelerle örtülmüştü. Bu kubbelerin altında, denizin dibine kadar sonsuz bir kent uzanıyordu. Nüfusu 40 milyardı. Sorunların gitgide arttığını gösteren işaretler vardı ama Trantor'da yaşayanlar gezegenin hâlâ efsanelerde sözü edilen Ölümsüz Dünya olduğuna inanıyor ve hiçbir zaman...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Seldon başını kaldırdı. Karşısında bir genç durmuş, onu aşağılarcasına, alayla süzüyordu. Yanında bir delikanlı daha vardı. O biraz daha gençti galiba. İkisi de iri yarıydılar. Güçlü kuvvetli gibi de gözüküyorlardı.

Seldon onları fazla abartmalı Trantor kılıklarına bürünmüş olduklarım düşündü. Birbirine zıt parlak renkler, enli, püsküllü kemerler, geniş kenarlı, yuvarlak tepeli şapkalar! Şapkaların kenarlarında uzanan pembe kurdeleler enselerine doğru iniyordu.

Matematikçiye göre bu insanı eğlendirecek bir kılıktı. Gülümsedi.

Karşısındaki genç, "Neye gülüyorsun, uyumsuz?" diye homurdandı.

Seldon onun bu kabalığına aldırmayarak nezaketle, "Gülümsediğim için özür dilerim," dedi. "Sadece kılığınızı zevkle seyrediyordum."

"Kılığımı mı? Ya? Ya sen ne giymişsin? Elbise dediğin bu iğrenç pislik de nedir?" Elini uzatarak Seldon'un Mapasına bir fiske vurdu. Matematikçi, bu gencin neşeli renkleri yanında benim ceketim utanılacak kadar donuk, kumaş da kaba, diye düşündü. Sonra, "Korkarım benimki Dış Dünyalılara özgü bir kıyafet," dedi. "Başka elbisem de yok."

Seldon küçük parkta oturan birkaç kişinin kalkarak uzaklaştıklarını farketti. Sanki bir mesele çıkacağını biliyor, orada olmak istemiyorlardı. Matematikçi, yeni edindiğim dostum Hummin de gidiyor mu? diye kendi kendine sordu. Ama bakışlarını, karşısına dikilmiş olan gençten ayırmanın doğru olmayacağını düşünüyordu. Bankta arkasına yaslandığında iskemlenin ön ayaklan hafifçe yerden kalktı.

Genç adam, "Sen Dış Dünyalı mısın?" dedi.

"Evet. İşte bundan dolayı bu kılıktayım."

"Bundan dolayı mı? Ne biçim lâf bu? Dış Dünyalı sözü mü?"

"Ben kılığımın size o yüzden garip geldiğini söylemek istedim. Ben bir ziyaretçiyim."

"Hangi gezegenden geldin?"

"Helicon'dan."

Genç adam kaşlarını çattı. "Bu gezegeni hiç duymadım."

"Orası büyük bir dünya değil."

"Neden geldiğin yere gitmiyorsun?"

"Gideceğim. Yarın buradan ayrılıyorum."

"Daha çabuk git! Şimdi!"

Genç serseri, arkadaşına baktı. Seldon onun bakışlarını izledi ve Hummin'i farketti. O kalkıp gitmemişti. Ama şimdi parkta kendisinden Hummin ve bu iki gençten başka hiç kimse yoktu.

Seldon, "Bu günü kenti dolaşarak geçirmeyi düşünüyorum," diye açıkladı.

"Hayır! Bunu yapmamalısın! Hemen geldiğin yere dönmelisin!"

Profesör gülümsedi, "Çok üzgünüm ama bu isteğinizi yerine getiremeyeceğim."

Genç adam arkadaşına, "Kılığını beğendin mi, Marbie?" diye sordu.

Marbie ilk kez konuştu. "Hayır. İğrenç. İnsanın midesini bulandırıyor."

"Onun herkesin midesini bulandırmasına izin veremeyiz, Marbie. İnsanların sağlıkları açısından sakıncalı bu."

Marbie, "Doğru, Alem," dedi. "Çok doğru."

Alem sırıttı. "Eh, Marbie'nin dediklerini duydun."

Bu sefer Hummin de söze karıştı. "İkiniz... Alem, Marbie... adınız neyse... buraya bakın! Yeteri kadar eğlendiniz. Neden artık gitmiyorsunuz?"

Hafifçe Seldon'a doğru eğilmiş olan Alem doğrularak döndü. "Sen de kim oluyorsun?"

Hummin homurdandı. "Bu senin üzerine vazife değil."

Alem, "Sen Trantor'lu musun?" diye sordu.

"Bu da üzerine vazife değil."

Alem kaşlarını çattı. "Trantor'lu gibi giyinmişsin. Sen bizi ilgilendirmiyorsun. Onun için başına belâ arama."

"Buradan gitmek niyetinde değilim. Yani iki kişiyiz. İkiye karşı iki. Siz bu tür kavgadan hoşlanmazsınız. Neden gidip arkadaşlarınızı da çağırmıyorsunuz? İki kişiyle ancak öyle başa çıkabilirsiniz."

Seldon, "Eğer mümkünse gitmelisiniz, Hummin," dedi. "Beni korumaya çalıştığınız için çok iyisiniz. Ama size bir zarar gelmesini istemiyorum."

"Bu serseriler önemli insanlar değil, Seldon. Yarım krediye tutulan uşaklardan onlar."

"Uşaklar mı?" Bu sözler Alem'i çok öfkelendirmişti. Seldon bu sözün Trantor'da Helicon'dakinden daha ağır bir hakaret sayıldığına karar verdi.

Alem hırlar gibi. "Sen öbür uşağın icabına bak, Marbie," dedi. "Ben de bu Seldon denilen herifin sırtındaki elbiseyi parçalayacağım. İstediğimiz o zaten. Şimdi..."

Alem ellerini hızla uzattı. Seldon'un ceketinin Mapalarını yakalayarak onu bir çekişte ayağa kaldırmak niyetindeydi. Matematikçi sanki farkına varmadan geriledi. Oturduğu bank arkaya doğru yattı. Profesör serserinin uzattığı ellerini yakaladı. Ayaklarını kaldırdı ve iskemle yere devrildi.

Nasıl olduysa Alem havada dönerek uçtu, Seldon'un arkasında boynu ve sırtı üzerine düştü.

Seldon iskemle devrilirken dönerek hızla ayağa fırlamıştı. Alem'e bir göz attı, sonra da Marbie'ye bakmak için başını çevirdi.

Alem hiç kımıldamadan yatıyordu. Suratı can acısından çarpılmış, baş parmaklan burkulmuştu. Kasıkları sancıyordu. Belkemiği fena halde sarsılmıştı.

Hummin, Marbie'ye geriden yaklaşarak kolunu onun boynuna dolamıştı. Sağ eliyle diğerinin kolunu kötü bir açı yapacak biçimde geriye doğru çekiyordu. Marbie boş yere soluk almaya çalışırken yüzü kızardı. İkisinin yanında, yerde, ortasında küçük bir laser silahı olan bir bıçak ışıldıyordu.

Hummin kolunu hafifçe gevşeterek dürüst bir endişeyle, "Öbürünü kötü yaraladınız," dedi.

Seldon, "Korkarım öyle," diye cevap verdi. "Eğer biraz daha yan düşseydi boynu da kırılırdı."

Hummin mırıldandı. "Siz nasıl bir matematikçisiniz?"

"Ben Helicon'lu bir matematikçiyim." Profesör yerden bıçağı alarak inceledi. "İğrenç... ve öldürücü."

Hummin, "Alelade bir bıçak da güce gerek kalmadan iş görürdü," dedi. "Ama şu ikisini bırakalım da gitsinler. Dövüşe devam etmek istediklerini sanmıyorum."

Marbie'yi bıraktı. Serseri önce omzunu, sonra da boynunu ovdu. Soluk almaya çalışarak iki adama nefretle baktı.

Hummin sert sert, "İkiniz de defolup gidin," dedi. "Yoksa öldürme niyetiyle saldırdığınıza dair tanıklık ederim. Bu bıçağın sizin olduğunu da kolaylıkla öğrenirler."

Seldon'la Hummin, Marbie'nin Alem'i zorlukla ayağa kaldırmasını seyrettiler. Delikanlı can acısından iki büklüm olan arkadaşının yürümesine yardım etti. İki serseri birkaç kere dönüp geriye baktılar. Ama Seldon'la Hummin ifadesiz çehrelerle orada duruyorlardı.

Matematikçi sonra elini uzattı. "İki serserinin saldırmaya hazırlandıkları bir yabancıya yardım ettiniz, size nasıl teşekkür edeceğimi bilmiyorum. Herhalde tek başıma ikisiyle birden boğuşamazdım."

Hummin yardımını önemsemiyormuş gibi elini kaldırdı. "Benim onlardan korktuğum yoktu. Onlar sadece sokaklarda kavga eden uşaklardandılar. Onları yakalamam yeterliydi."

Matematikçi mırıldandı. "Elleriniz çok güçlü."

Hummin omzunu silkti. "Sizin de öyle." Sonra aynı ses tonuyla ekledi. "Haydi gelin. Buradan gitsek daha doğru olur. Zaman kaybediyoruz."

Seldon, "Neden gideceğiz?" diye sordu. "O iki serserinin geri döneceğinden mi korkuyorsunuz?"

"Ömürlerinin sonuna kadar dönmeyecek onlar. Ama kötü bir sahne seyretmemek için parkı hemen boşaltan o cesur insanlar durumu polise haber vermiş olabilirler."

"İyi ya! Serserilerin adlarını biliyoruz. Onları kolaylıkla da tarif edebiliriz."

"Tarif etmek mi? Polis onları ne yapacak?"

"Bize saldırdılar..."

"Deli olmayın! Üzerimizde bir çizik bile yok. Oysa onlar hastanelik oldular. Özellikle Alem. Asıl bizi suçlarlar."

"Ama bu imkânsız! Parktakiler olaya tanık oldular..."

"Tanık çağırmayacaklar. Seldon, şunu iyice anlamalısınız. O iki serseri sizi bulmaya geldiler. Özellikle sizi. Onlara üstünüzde Helicon kılığı olduğunu söylediler. Sizi iyice de tarif ettiler. Hatta belki de onlara bir holografınızı bile gösterdiler. Ben o iki serseriyi, polisi kontrol eden kimselerin gönderdiklerinden kuşkulanıyorum. Onun için daha fazla beklemeyelim."

Hummin, Seldon'u kolundan yakalayarak hızla yürümeye başladı. Matematikçi onun elinden kurtulamadı. Kendisini heyecanlı bir dadının eline düşmüş çocuk gibi hissediyordu. Muhabiri izledi.

Bir kemer altına daldılar. Seldon'un gözleri daha bu loş yere alışamadan bir yer taşıtının homurtuya benzeyen fren sesini duydular.

Hummin, "İşte geldiler," diye mırıldandı. "Daha hızlı yürüyün, Seldon." Yürüyen bir koridora atlayarak kalabalığa karıştılar.

* * *

Seldon, Hummin'i kendisini oteldeki odasına götürmesi için iknaya çalışmış, ama muhabir buna yanaşmamıştı.

Yarı fısıldar gibi, "Çıldırdınız mı?" demişti. "Sizi şimdi orada bekliyorlar."

"Ama bütün eşyalarım da beni orada bekliyor."

"Beklesin..."

Şimdi hoş bir apartmanda, küçük bir odadaydılar. Seldon hangi semtte olduklarını bile bilmiyordu. Bu tek odalık ünitede etrafına bakmıyordu. Odanın önemli bir kısmını bir yazı masası ve iskemle, bir karyola ve bir bilgisayar kaplamıştı. İçeride lavabo ya da yemek yapılacak bir yer yoktu. Hummin onu koridorun aşağısındaki genel banyoya göndermişti. Seldon

oradan çıkacağı sırada biri içeri girmiş, profesörün yüzünden çok onun kılığına bakmıştı. Bir an için merakla. Sonra da bakışlarını kaçırmıştı.

Seldon bundan Hummin'e söz etti. Muhabir başını sallayarak, "Bu kılığı çıkarmanız gerekiyor," dedi. "Helicon'un modaya hiç ayak uyduramaması çok kötü..."

Seldon sabırsızca onun sözünü kesti. "Bu olayın ne kadarı hayal ürünü acaba, Hummin? Size yarı yarıya inanıyorum ama yine de... Bu sadece bir tür..."

"Aradığınız sözcük ‘paranoya' mı?"

"Pekâlâ, evet! Bu sizin acayip, paranoyak bir fikriniz olabilir."

Hummin, "Lütfen bu meseleyi iyice düşünür müsünüz?" dedi. "Matematik formüllere dayanarak tartışamayacağım. Ama İmparatoru gördünüz. Bunu inkâr etmeyin. O sizden bir şey istedi. Siz bunu kendisine vermediniz. Bence istediği gelecekle ilgili ayrıntılardı. Siz onları açıklamaya yanaşmadınız. Belki de Demerzel şimdi bu ayrıntıları bilmediğinizi iddia ederken yalan söylediğinizi düşünüyor. Belki de bunun için daha fazla para istediğinizi ya da başka birinin de bu konuyla ilgilendiğini sanıyor. Kimbilir? Size söyledim. Demerzel sizi istediği anda, nerede olursanız olun, bulur. Bunu size, daha o iki serseri ortaya çıkmadan açıkladım. Ben muhabirim ve Trantor'luyum. Bu işleri bilirim. Alem bir ara, ‘İstediğimiz o,' dedi. Bunu hatırlıyor musunuz?"

Seldon, "Evet, hatırlıyorum," diye cevap verdi.

"Onun için ben, sadece kendi işine bakan ve size saldırılırken uzaklaştırılması gereken bir uşaktım."

Hummin iskemleye oturarak karyolayı işaret etti. "Uzanın, Seldon. Rahatınıza bakın. O iki serseriyi yollayan insan başkalarını da gönderebilir. Ve ben onun Demerzel olduğuna da inanıyorum. Bu yüzden bu elbiseyi değiştirmelisiniz. Bu sektörde, gezegenine özgü kılıkla dolaşan her Hector'lunun başı derde girer bence. Siz öyle olmadığını kanıtlayabilinceye kadar ben buna inanırım."

"Yapmayın, canım! "

"Çok ciddiyim. O elbiseyi çıkaracaksınız ve onu atomlarına ayıracağız. Tabii kimseye gözükmeden bir çöp ünitesine yaklaşabilirsek. Ama bunu

yapmadan önce size bir Trantor kılığı bulmam gerekiyor. Siz benden daha ufak tefeksiniz. Bunu da hesaba katacağım. Elbisenin üzerinize iyice oturmaması önemli değil..."

Seldon başını salladı. "Elbiseye verecek kredim yok. Yani üzerimde yok. Kredilerim otel odasında kaldı. Zaten fazla da değillerdi ya!"

"Bunu başka zaman düşünürüz. Ben elbise bulmaya çalışırken burada bir-iki saat yalnız kalacaksınız."

Matematikçi ellerini açarak bıkkın bıkkın iç çekti. "Pekâlâ." O kadar önemliyse, burada beklerim."

"Otelinize dönmeye kalkmayacaksınız, değil mi? Şeref sözü veriyor musunuz?"

"Bir matematikçi olarak söz veriyorum. Ama benim için bu kadar zahmete katlanmanız beni utandırıyor. Masraf da ediyorsunuz. Ne de olsa, Demerzel'le ilgili bütün bu sözlerinize rağmen, o iki genç beni ağır yaralamak ya da kaçırmak niyetinde değillerdi. Beni sadece üzerimdekileri çıkarmakla tehdit ettiler."

"Hiç de değil. Ayrıca sizi bir uzay alanına götürecek, Helicon' la giden bir gemiye bindireceklerdi."

"O gülünç bir tehditti. Ciddiye alınacak bir şey değildi."

"Neden?"

"Ben Helicon'a döneceğim. Bunu onlara söyledim. Yarın yola çıkacağım."

Hummin sordu. "Hâlâ yarın gitmeyi düşünüyor musunuz?"

"Tabii. Neden düşünmeyeyim?"

"Düşünmemeniz için müthiş nedenler var."

Profesör birdenbire öfkelendi. "Yapmayın, Hummin! Bu oyunu daha fazla oynayamayacağım. Burada işim bitti ve evime dönmek istiyorum. Biletlerim oteldeki odamda. Öyle olmasaydı onları verir, bugün kalkacak uzay gemisi için bilet alırdım. Çok ciddiyim."

"Helicon'a dönemezsiniz."

Seldon kızardı. "Nedenmiş o? Beni orada da mı bekliyorlar?"

Muhabir başını salladı. "Hemen kızmayın, Seldon. Evet, sizi orada da bekleyecekler. Beni dinleyin. Helicon'a giderseniz hemen hemen Demerzel'in eline düşmüş olursunuz. Helicon, İmparatorluk sınırlan içindeki sağlam ve güvenli bir gezegen. Helicon hiç isyan etti mi? İmparatora karşı olan birinin bayrağı altına girdi mi?"

"Hayır, girmedi. Bunun da iyi bir nedeni var... Helicon' un etrafı daha büyük dünyalarla çevrili. İmparatorluğun sağladığı barış sayesinde güvende olabiliyor."

"Tamam! O halde Helicon'daki İmparatorluk güçleri, yerel hükümetin onlarla her zaman işbirliği yapacağını biliyor. Sizi daimi göz hapsinde tutacaklar. Demerzel sizi istediği an getirtiverecek. Sizi şimdi uyarmasaydım, durumu hiçbir zaman fark etmeyecek, sahte bir güven duygusuyla çalışmalarınızı açık açık sürdürecektiniz."

"Gülünç bu! Madem Demerzel, Helicon'a gitmemi istiyor, o halde neden beni kendi başıma bırakmadı? Yarın oraya dönecektim. Hareket ânını birkaç saat öne almak için neden o iki haydudu yolladı? Üstelik kuşkulanıp dikkatli davranmaya başlamam tehlikesini de göze aldı."

"Dikkatli davranmaya başlayacağınız onun nereden aklına gelecekti? Yanınızda olacağımı ve paranoya dediğiniz şeyle sizi etkileyeceğimi bilebilir miydi?"

"Uyarılmam konusu bir tarafa... birkaç saat önce yola çıkmam için neden böyle bir yönteme başvurdu?"

"Belki de fikrinizi değiştirmenizden korkuyordu."

"Evime dönmeyip de nereye gidecektim? Demerzel beni Helicon'da kıstırabildiğine göre, başka dünyalarda da yakalardı. On bin parsek ötedeki Anacreon'a gitmeye kalkışsaydım, izimi orada da bulurdu. Uzay yukarısı gemiler için uzaklığın ne önemi var? Belki imparatorluk güçlerine Helicon kadar boyun eğmeyen bir dünya da bulabilirim. Ama hangi gezegen gerçekten isyan ediyor? İmparatorluk barış içinde. Belki bazı dünyalar geçmişteki haksızları düşünerek hâlâ öfkeleniyorlar. Ama herhalde hiçbiri de beni korumak için İmparatorluğun silahlı güçlerine meydan okumaya kalkışmaz. Üstelik Helicon dışında hiçbir dünyanın yerel vatandaşı sayılmayacağıma göre, bu olay bir prensip meselesi de yapılmaz. İmparatorluğu durdurmaya çalışan da olmaz."

Hummin, profesörü sabırla dinliyor, bazen usulca başını sallıyordu. Ama hâlâ eskisi kadar ciddi ve sakindi. Sonra, "Bir dereceye kadar haklısınız," dedi. "Ama aslında İmparatorun kontrolünde olmayan bir tek dünya var. Bence Demerzel'i de bu kaygılandırıyor."

Seldon bir süre düşündü. Tarihi kafasından geçirdi ama İmparatorluk güçlerinin aciz kalabileceği bir dünya bulamadı. Sonunda, "Hangi gezegen bu?" diye sordu.

Muhabir, "Şu anda bulunduğunuz dünya," dedi. "Galiba Demerzel'in durumu tehlikeli bulmasının nedeni de bu. Aslında o hemen Helicon'a gitmenizden çok, çabucak Trantor'dan ayrılmanızı istiyor. Herhangi bir nedenle, hatta turistik bir merakla burada kalmaya karar vermenizden korkuyor."

Uzun bir sessizlik oldu.

Sonra matematikçi alayla, "Trantor!" diye güldü. "İmparatorluğun merkezi. Etrafındaki yörüngede, uzay istasyonunda filonun üssü var. Ordunun en üstün birlikleri de burada. Sözünü ettiğiniz güvenli dünyanın Trantor olduğunu düşünüyorsanız, o zaman paranoyadan hayalciliğe geçiyorsunuz demektir."

"Hayır! Siz bir Dış Dünyalısınız, Seldon. Trantor'un nasıl bir yer olduğunu bilmiyorsunuz. Burada dört milyar insan yaşıyor. En kalabalık diğer birkaç dünyanın nüfusu bile bunun onda biri değil. Trantor, teknoloji ve kültür bakımından hayal edilemeyecek kadar karmaşık bir yer. Biz şimdi İmparatorluk Bölgesindeyiz. Burada sadece İmparatorluk memurları yaşıyor. Ve yaşama standardı galaksideki her gezegeninkinden çok yüksek. Ancak bu dünyanın diğer taraflarında sekiz yüzden fazla sektör var. Bazılarının grup kültürleri buradakinden çok farklı. Ve İmparatorluk güçleri onların çoğuna da ilişemiyor."

"Neden ilişemiyor?"

"İmparatorluk hiçbir zaman Trantor'a karşı ciddi biçimde güç kullanamaz. Bunu yaparsa bütün gezegenin temeli olan teknolojinin şu ya da bu yanını sarsmış olur. Teknoloji birbirine öylesine girmiştir ki, aradaki bağlardan birini kopardığınız anda bütün her şey sakatlanır. Bana inanın, Seldon. Biz Trantor'da yaşayanlar zamanında durdurulamayan bir deprem olduğu, daha önce boşaltılamayan bir yanardağ patladığı, bir fırtınanın gücü

hafifletilmediği ya da bir insan fark edilmeyen bir hata yaptığı zaman bunun nelere yol açtığını görüyoruz. Bütün gezegen sendeliyor ve dengenin yeniden sağlanması için müthiş bir çaba gösteriliyor."

"Şimdiye kadar böyle bir şeyi hiç duymamıştım."

Hummin'in yüzünde bir gülümseme belirip kayboldu. "Tabii duymadınız. İmparatorluk, çekirdeğindeki zayıflığı herkese ilân etmeyi ister mi sanıyorsunuz? Ama ben muhabir olduğum için olanların farkındayım. Dış Dünyalar bunu bilmeseler bile. Hatta Trantor'un önemli, bir kısmının da durumdan haberleri olmasa bile. İmparatorluk olayları saklamak için baskı yapsa bile. Belki sizin dünyadan haberiniz yok. Ama İmparator da, Eto Demerzel'de, Trantor'u sarsmanın bütün İmparatorluğu mahvedebileceğim biliyorlar."

"Yani bu nedenle Trantor'da kalmamı öneriyorsunuz?"

"Evet. Sizi Trantor'da, Demerzel'in hiçbir zaman erişemeyeceği bir yere götürebilirim! Adınızı değiştirmenize de gerek kalmaz. Orada açık açık çalışabilirsiniz. Ama Demerzel size dokunamaz. İşte o yüzden sizi zorla Trantor'dan bir an önce göndermeye çalıştı. Eğer kader bizi bir araya getirmeseydi ve kendinizi şaşılacak bir biçimde savunmasını bilmeseydiniz, istediği de olacaktı."

"Ama Trantor'da ne kadar zaman kalmam gerekiyor?"

"Güvenliğinizin gerektirdiği kadar, Seldon. Belki de ömrünüzün sonuna kadar."

* * *

Seldon, Hummin'in projeksiyon makinesinin yarattığı kendi holograma baktı. Bir aynadan daha dramatik ve yararlıydı. Hatta sanki odada iki Seldon vardı şimdi.

Matematikçi yeni ceketinin yerine baktı. Helicon kılıklarına alışkın olduğu için, "Keşke renkler bu kadar canlı olmasaydı," diye düşündü. Ama Hummin bu dünyada kullanılanlardan daha yumuşak tonlar seçmiş olduğu

içinde muhabire minnet duyuyordu. Seldon iki serserinin kılıklarını hatırlayarak için için titredi.

Sonra, "Galiba bu şapkayı da giymem gerekiyor," dedi.

"İmparatorluk bölgesindeyken, evet. Burada şapkasız dolaşanların iyi bir terbiye görmemiş oldukları düşünülür. Başka yerlerde kurallar farklıdır."

Seldon içini çekti. Yuvarlak şapka yumuşak bir maddeden yapılmıştı. Matematikçi onu başına giydiği zaman şapka kafasının biçimini aldı. Kenarları genişti. Ama o iki saldırganın şapkaları kadar değil.

Seldon şapkanın kenarını zarif bir biçimde kıvırmış olduğunu düşünerek kendini avuttu.

"Şapkanın çene bağı yok."

"Tabii yok. O ‘genç sırıkların tuttuğu fazla ileri bir moda."

"Genç nelerin?"

"Saklanın. Onlar insanları sarsmak için türlü kılıklarda dolaşırlar. Helicon'da da öyleleri olduğundan eminim."

Seldon burun kıvırdı. "Olmaz olur mu? Bazı gençler saçlarının bir yanını omuzlarına kadar uzatıyor, diğer yanını tıraş ediyorlar."

Hummin'in dudakları hafifçe kıvrıldı. "Bunun pek çirkin gözüktüğünden eminim."

"İğrenç. Ayrıca anladığım kadarı, başlarının sağını ya da solunu tıraş edenler var. Her grup diğerini çirkin buluyor. Çoğu zaman sokaklarda kavga ediyorlar."

"O halde bu şapkaya da alışabilirsiniz. Özellikle bağı olmasına."

Seldon, "Evet," dedi. "Alışacağım."

"Tabii bu biraz dikkati çekecek. Bir kere rengi parlak değil. Size sanki yastaymışsınız gibi bir hal veriyor. Sonra kılığınız size pek uymuyor. Elbiseden ve şapkadan rahatsız olduğunuz belli. Ama neyse ki İmparatorluk bölgesinde fazla kalmayacaksınız. Kendinizi yeteri kadar seyrettiniz mi?" Holograf titreyerek ortadan kayboldu.

Seldon, "Bu kılık size kaça mal oldu?" diye sordu.

"Bunu düşünüp kaygılanmayın. Bunu ben istedim. Ama burada yeteri kadar kaldık. Beni polise tarif ettiklerinden eminim. İzimi bulup buraya kadar gelecekler."

Matematikçi, "O halde harcadığınız krediler o kadar önemli değil," dedi. "Siz benim yüzümden kendinizi tehlikeye atıyorsunuz. Kendinizi!"

"Bunu biliyorum. Ama bu yolu ben seçtim. Başımın çaresine bakabilirim."

"Ama neden..."

"Bunun felsefesini daha sonra tartışırız... Ha, aklıma gelmişken, elbisenizi atomlarına ayırmayı da başardım. Beni gördüklerini de sanmıyorum. Tabii enerji tüketimi birdenbire arttı ve bu da kaydedildi. Biri buna bakarak ne olduğunu tahmin edebilir. Araştıran kafalar ve gözler keskin olduğu zaman, herhangi bir davranışı gizlemek imkânsızdır. Onlar her şeyi bir araya getirip sonuç çıkarıncaya kadar buradan uzaklaşmış olacağımızı umalım."

Işığın yumuşak ve san olduğu yollardan geçtiler. Hummin sağa sola bakıyordu. Tetikteydi. Hızını kalabalığınkine uydurmuştu. Ne öne geçiyor, ne de arkada kalıyordu.

Önemsiz konulardan söz ediyordu durmadan.

Seldon'un sinirleri gerilmişti. Muhabir gibi davranacak halde değildi. "Pek çok kimse yürüyor. İki yöne doğru sonsuz sıralar uzanıyor. Geçitlerde de durum aynı."

Hummin, "Neden olmasın?" dedi. "Kısa mesafeleri aşmak için en iyi yöntem hâlâ yürümek. En uygun, en ucuz ve en sağlıklı yol. Teknolojinin sayısız yıllar boyunca gösterdiği gelişme bunu değiştirmedi. Sizde akrofobi var mı, Seldon?"

Matematikçi sağdaki parmaklığın üzerinden iki yürüyüş yolunu birbirinden ayıran derin hendeğe bakarak titredi. "Yüksekliklerden korkup korkmadığımı mı soruyorsunuz? Genellikle korkmam. Ama yine de aşağıya bakmak hoş bir şey değil. Bu hendek ne kadar derin?"

"Burada kırk ya da elli kat var sanırım. İmparatorluk Bölgesinde ve başka birkaç çok gelişmiş sektörde böyle yerler görülüyor. Ama diğer yerlerde insan toprak düzeyinde dolaşıyor denilebilir."

"Bu hendek insanları intihara sürükleyebilir."

"Pek sık görülmüyor. Çünkü daha kolay intihar yöntemleri var. Ayrıca intihar Trantor'da yerilecek bir davranış sayılmıyor. İnsan bu amaçla kurulmuş olan merkezlerde kabul edilen değişik yöntemlerden biriyle hayatını sona erdirebiliyor. Tabii önce psikoterapiye razı olursa. Ancak burada da bazen kazalar oluyor. Fakat ben size bu soruyu o nedenle sormadım. Şimdi taksi kiralanan bir yere gidiyoruz. Oradakiler beni gazeteci olarak tanıyorlar. Arada sırada onlara iyilik de ediyorum. Onlar da buna karşılık bana yardıma çalışıyorlar. Şimdi de araba tuttuğumu kaydetmeyecekler, yanımda biri olduğunu da unutacaklar. Tabii onlara biraz para vermem gerekiyor. Demerzel'in adamları onları fazla sıkıştırırsa gerçeği söylemek zorunda kalacak, kayıt konusunda fazla dikkatli davranmadıklarını iddia edecekler. Ama bu da yine zaman alacak."

"Peki, akrofobinin bununla ne ilgisi var?"

"Çekim asansörü'ne binersek oraya daha çabuk erişiriz. O asansörleri çok kimse kullanmıyor. Açıkçası bu fikir beni de pek sevindirmiyor. Ama dayanabileceğinizden eminseniz asansörden yararlanmamız daha iyi olur."

"Çekim asansörü' nedir?"

Henüz deney aşamasında. Belki ileride bütün Trantor' da kullanılacak. Tabii insanlar psikoloji açısından bu yöntemi kabul edebilirlerse. Belki o zaman diğer dünyalar da bundan yararlanmaya başlayacaklar. Kısaca bunun bir asansör boşluğu olduğunu söyleyebiliriz. Ama içinde asansör yok. Boşluğa adımınızı atıyor, ağır ağır iniyor ya da çıkıyorsunuz. Bunu karşıt-çekim sağlıyor."

Ya biz boşluktayken güç kesilirse?"

"O zaman şimdi aklınızdan geçen olur. Yuvarlanırız. Ve dibe çok yakın değilsek, ölürüz. Şimdiye kadar böyle bir şey olduğunu hiç duymadım. Bana inanın. Olsaydı hemen işitirdim. Asansör biraz ileride. Bu işi başaramayacaksanız, o zaman kalkışmayız. Ama yürüyen koridorlar ağır ve sıkıcı. Bir süre sonra çok kimsenin midesi bulanmaya başlıyor."

Hummin bir geçide saptı. Geniş bir bölmeye girdiler. Burada erkekler ve kadınlar kuyruğa girmişlerdi. Aralarında bir iki çocuk da vardı.

Seldon alçak sesle, "Helicon'da bundan söz edildiğini hiç duymadım," diye mırıldandı. "Tabii bizim haber bültenlerinde daha çok yerel olaylardan söz ediliyor. Ama yine de böyle bir şeyi açıklarlardı."

Hummin, "Henüz kesinlikle deney aşamasında," dedi. "Ve bu yöntemden sadece İmparatorluk Bölgesinde yararlanılıyor. Bu asansör fazla enerji tüketiyor. Bu yüzden de hükümet yöntemi yaygınlaştırmayı düşünmüyor henüz. Yatağında ölerek herkesi şaşırtan, Cleon'dan önceki İmparator VI Stanel, birkaç yere bu asansörden yapılması için ısrar etmişti. Adının karşıt-çekimle birlikte anılmasını çok istediğini söylüyorlar. Çünkü tarihteki yeri onu çok ilgilendiriyordu. Fazla bir başarı kazanamayan ihtiyarların çoğu öyledir. Dediğim gibi, bu teknik yaygınlaşabilir. Ama diğer taraftan bu teknik, ‘çekim asansöründen başka hiçbir işe yaramayabilir."

Matematikçi, "Bunun neyi sağlamasını istiyorlar?" diye sordu.

"Karşıt çekimle uzay yolculuğu yapılmasını. Ama bunun için pek çok şeyin bulunması gerekiyor. Ve bildiğim kadarıyla fizikçilerin çoğu bunun imkânsız olduğuna kesinlikle inanıyorlar. Ama tabii çoğu vaktiyle çekim asansörünün de imkânsız olduğunu düşünüyordu."

Seldon sonunda, yanında Hummin'le kendisini büyük bir kuyunun kenarında buldu. Burada hava hafifçe pırıldıyordu. Profesör farkına varmadan elini uzattı ve hafif bir şok hissetti. Şok canını yakmadı ama elini çabucak geri çekti.

Muhabir mırıldandı. "Bu basit bir önlem. Birinin kontrolleri çalıştırmadan kenarı aşmaması için." Kontrol levhasındaki bazı numaralara bastı, o pırıltı kayboldu.

Matematikçi kuyunun derinliklerine baktı.

Hummin, "Kol kola girersek ve gözlerinizi yumarsanız sizin için daha iyi olur," dedi. "Ya da daha kolay. Bu iş sadece birkaç saniye sürecek."

Aslında profesöre seçme hakkı da tanımadı. Seldon'un kolundan tuttu. Matematikçinin bu elden kurtulması imkânsızdı. Hummin boşluğa bir adım attı. Seldon da ayaklarını sürüyerek, yalpalayarak ilerledi. O arada iniltiye benzeyen bir ses çıkardığı için de kendi kendinden utandı.

Matematikçi gözlerini sıkıca yumdu. Ama düşüyormuş gibi bir duyguya da kapılmadı. Birkaç saniye geçti, muhabir onu öne doğru çekti. Genç

adamın ayağı takıldı. Sonra dengesini buldu. Ayakları sağlam yere basıyordu.

Seldon gözlerini açtı. "Başardık mı?"

Hummin alayla, "Ölmedik," diyerek yürümeye başladı. Seldon'un kolunu bırakmamıştı, onu da sürüklüyordu.

"Yani uygun kata indik mi demek istedim?"

"Tabii."

"Ya biz aşağıya inerken biri de yukarı çıksaydı?"

"İki ayrı asansör boşluğu var. Birinde herkes aynı hızla aşağıya iniyor, diğerinde de yukarı çıkıyor."

"Ben hiçbir şey hissetmedim."

"Neden hissedecektiniz? Hızlanma yoktu ki. İlk bir saniyenin onda biri kadarlık süreden sonra hız hep aynıydı. Etrafınızdaki hava da aynı hızla, sizinle birlikte aşağıya iniyordu."

"Harika!"

"Gerçekten. Ama ekonomik değil. İşlemi geliştirmek ve bunu bütün masrafa değecek bir hale getirmek için çaba gösteren de pek yok. İnsan her yerde aynı nakaratı duyuruyor. ‘Bunu yapamayız. Mümkün değil.' Her şey için geçerli bu." Hummin öfkeyle omzunu silkti. "Neyse... Taksi kiralanan yere geldik. İşimize bakalım."

* * *

Seldon hava taksisi terminalinde dikkati çekmemeye çalıştı. Kılığı onu rahatsız ediyordu. Cepleri yoktu elbisenin. Profesör de bu yüzden ellerini ne yapacağını bilemiyordu. Kemerinin iki yanından sarkan iki kese, o yürürken kalçasına çarpıyor, birinin kendisini dürttüğünü sanmasına neden oluyordu.

Seldon gelip geçen kadınlara bakmaya çalıştı. Onların sallanan keseleri yoktu. Ama ellerinde kutuya benzer bir şeyler taşıyor, bunu kâh bir kalçalarına, kâh diğerine tutturuyorlardı. Matematikçi üzüntüyle bu kılıkların kadınların vücut hatlarını pek belirtmediğini düşündü. Hele

dekolte elbise hiç yoktu. Ama bazı kılıklar kaba etleri belirtecek biçimde yapılmış gibi gözüküyordu.

O sırada Hummin işleri halletmişti. Gerekli kredileri verdikten sonra elinde tuttuğu hava taksisini çalıştırarak süper-iletici seramik levhaya döndü.

İki kişilik küçük bir taşıtı işaret ederek, "Binin, Seldon," dedi.

Matematikçi, "Bir belge imzalamak zorunda mı kaldınız, Hummin?" diye sordu.

"Ne münasebet! Beni burada tanıyorlar ve resmi de davranmıyorlar."

"Ne yapmak niyetinde olduğunuzu düşünüyorlar?"

"Bir şey sormadılar. Ben de bilgi vermedim." Muhabir levhayı yerine soktu. Seldon hafif bir titreşim hissetti.

Hummin, "D-7'ye gidiyoruz," diye açıkladı.

Seldon D-7'nin ne olduğunu bilmiyordu ama bunun belirli bir yol olduğunu düşündü.

Hava taksisi yer araçlarının yanından geçti, sonra burnu havaya kalktı ve hızlandı. Hafif bir sarsıntı oldu.

Ağ biçimi kemer beline otomatik olarak sarılırken Seldon, "Bu 'karşıt' çekime benzemiyordu," dedi.

Hummin, "Bu taşıt ‘karşıt-çekim'le çalışmıyor," diye cevap verdi. "Hissettiğiniz hafif bir atomik tepkiydi. Bizi yukarıya, tünellere çıkaracak kadar bir şey."

Şimdi karşılarında, üzerinde mağara ağızları olan dik kayaya benzer bir şey belirmişti. Ama kare kareydi. Dama tahtası gibi. Hummin taşıtı D-7 ağzına doğru çevirdi. Diğer tünellere doğru giden hava taksileriyle de çarpışmadı.

Seldon öksürdü. "Kolaylıkla çarpışabilirsiniz..."

"Evet, herhalde. Yani her şey benim duyularıma ve tepkilerime bağlı olsaydı. Ama takside bilgisayar var. Kompüter emirlerimi kolaylıkla geçersiz bir hale sokabilir. Aynı şey taksiler için de geçerli... Tamam! "

Sanki tünel onları emerek çekmiş gibi D-7'nin içine kaydılar. Hummin kontrolleri bırakarak arkasına yaslandı. "Neyse..." İlk adımı başarıyla tamamladık. Bizi istasyonda durdurabilirlerdi. Burada oldukça güvende sayılırız."

Taşıt düzgün ilerliyor, tünelin duvarları iki yandan hızla kayıyordu.

Seldon öğrenmek istedi. "Hızımız ne kadar?"

Muhabir kontrollere bir göz attı. "Saatte üç yüz elli kilometre."

"Araç manyetik itici güçten mi yararlanıyor?"

"Evet. Herhalde Helicon'da da aynı yöntem kullanılıyor."

"Evet. Bir tek hat var. Ancak o taşıta hiç binmedim Her zaman istedim ama olmadı. Fakat aracın böyle bir şey olduğunu da sanmıyorum."

"Bundan eminim. Trantor'da böyle binlerce kilometre uzunluğunda tünel var. Yerin altında. Hatta okyanusun fazla derin olmayan kollarının altında da. Uzun yolculuklar için en çok tünellerden yararlanılıyor."

"Yolculuğumuz ne kadar sürecek?"

"Beş saatten biraz fazla."

"Beş saat!" Seldon sıkılmıştı.

"Kaygılanmayın. Yirmi dakikada bir dinlenme alanlarından geçeceğiz. Onlardan birinde durabiliriz. Ayaklarınızın uyuşmaması için biraz dolaşır ya da bir şeyler yeriz. Ama tabii bu işi mümkün olduğu kadar az yapmak istiyorum."

Bir süre sessizce yollarına devam ettiler. Sağda birkaç saniye için beyaz bir ışık parladığı zaman matematikçi de irkildi.

Hummin onun sormadığı soruyu cevapladı. "Bir dinlenme alanından geçtik."

Seldon, "Beni götürdüğünüz yerde gerçekten güvende olacak mıyım?" diye sordu.

Hummin, "İmparatorluk güçlerinin oraya açık açık saldırmaları imkânsız," dedi. "Ama tabii bir tek kişi içeri süzülebilir. Bir casus, bir ajan, kiralık bir katil. İnsanın her zaman dikkatli davranması gerekir. Tabii sizin için bir koruyucu da bulacağım."

Profesör kaygılandı. "Kiralık katil mi? Ciddi misiniz? Yani beni öldürmeyi gerçekten isterler mi?"

Hummin mırıldandı. "Demerzel'in bunu istemediğinden 'eminim. O sizi öldürmeyi değil, sizden yararlanmayı düşünüyor. Ama yine de, başka düşmanlar ortaya çıkabilir. Ya da olaylar kötü bir biçimde gelişebilir. Ömrünüzün sonuna kadar bir uyurgezer gibi dolaşamazsınız."

Seldon başını sallayarak kafasını çevirdi. Daha kırk sekiz saat öncesine kadar, önemsiz, hemen hemen hiç tanınmamış Dış Dünyalı bir matematikçiydim, diye düşünüyordu. Geri kalan zamanımı Trantor'da dolaşarak geçirecek, taşralı gözlerimle bu dev dünyayı seyredecektim. Oysa şimdi acı gerçeği yavaş yavaş kavramaya başlıyorum. Beni arıyorlar. İmparatorluk güçleri peşimde." Titredi.

"Ya siz ve şu anda yaptıklarınız?"

Hummin düşünceli bir tavırla, "Herhalde bana karşı dostça duygular beslemeyecekler," dedi. "Hiçbir zaman ele geçirilemeyen esrarlı bir saldırgan, kafamı ikiye ayırabilir, göğsümü patlatabilir." Sesi titremiyordu. Yüzünde de hâlâ o sakin ifade vardı.

Matematikçi yüzünü buruşturdu. "Böyle düşüneceğinizi tahmin ediyordum. Ama bu durum... sizi kaygılandırmıyor galiba."

"Ben eski bir Trantor'luyum. Bu gezegeni iyi biliyorum. Pek çok kimseyi tanıyorum. Ve onların çoğunun da bana minnet borcu var. Kurnaz olduğumu ve kolay faka basmayacağımı düşünmek hoşuma gidiyor. Kısacası, başımın çaresine bakabileceğimden eminim, Seldon."

"Böyle düşünmenize sevindim. Kendinize güvenmekte haklı olduğunuzu da umarım, Hummin. Ama açıkçası, bu tehlikeyi neden göze aldığınızı anlayamıyorum. Benim sizin için ne önemim var? Neden bir yabancı için kendinizi en ufacık tehlikeye bile atasınız?"

Hummin dalgın dalgın kontrollere baktı, sonra profesöre döndü. Bakışları ciddiydi. "İmparatorun sizden yararlanmayı istediği neden yüzünden sizi korumaya çalışıyorum. Tahmin gücünüz dolayısıyla."

Matematikçi derin bir hayal kırıklığıyla sarsıldı. Demek ki aslında kurtarıldığı yoktu. Birbirleriyle yarışan yırtıcı yaratıkların sağa sola çekiştirdikleri aciz bir avdı o. Seldon öfkeyle, "On Yıl Konferansındaki

tezin etkilerinden hiçbir zaman kurtulamayacağım," diye homurdandı. "Hayatımı mahvettim!"

"Hayır. Hemen sonuç çıkarmayın, matematikçi. İmparator ve adamları sizi bir tek nedenle istiyorlar. Yaşamlarını daha güvenli bir hale sokabilmek için. Yetenekleriniz onları bir tek bakımdan ilgilendiriyor: İmparatorun tahtını korumak, tacının genç oğluna kalmasını sağlamak. Kendi mevki, nüfuz ve güçlerinden olmamak. Diğer taraftan ben, güçlerinizi galaksinin iyiliği için kullanmanızı istiyorum."

Seldon tükürür gibi, "Arada bir fark var mı?" dedi.

Hummin haşin bir tavırla kaşlarını çatmaya başlıyordu. "Aradaki farkı göremiyorsanız utanmanız gerekir. Galaksideki insanlar şimdi hükümdarlık eden İmparatordan önce de vardılar. Temsilcisi olduğu hanedandan, İmparatorluğun kendisinden önce de. Belki insanlar galaksideki yirmi beş milyon dünyadan önce de yaşıyorlardı. İnsanların bir tek dünyada yaşadıkları çağla ilgili bazı efsaneler var."

"Efsaneler!" Seldon omzunu silkti.

"Evet, efsaneler. Ama bunların gerçek olmamaları için bir neden de göremiyorum. Belki yirmi bin kadar yıl önce böyleydi gerçekten. Herhalde insanlar uzay yukarısı yolculuk yöntemi kavramıyla ortaya çıkıvermediler. Herhalde insanların ışık hızıyla yolculuk yapamadıkları bir çağ da yaşandı. O yüzden de bir tek gezegen sisteminde hapistiler. Ve zamanda ileriye bakacak olursanız, bir gerçeği de görürsünüz: Galaksideki dünyaları dolduran insanlar İmparator ve siz öldükten sonra da yaşayacaklar. Cleon'un bütün ailesi ortadan kalktıktan ve İmparatorluğun bütün müesseseleri çöktükten sonra da. Bu durumda kişiler için fazla kaygılanmaya da gerek yok. İmparator ve genç Veliaht için, Hatta İmparatorluğun mekanizmaları için de kaygılanmaya değmez. Ama ya Galakside yaşayan katrilyon insan? Ya onlar ne olacak?"

Seldon, "Herhalde dünyalar ve insanlar yaşamaya devam edecekler," dedi.

"Onların ne tür koşullar altında yaşayacaklarını incelemek istemiyor musunuz?"

"Herhalde şimdiki gibi yaşayacaklar. Öyle sanıyorum."

"Sanıyorsunuz. Ama insan bunu sözünü ettiğiniz tahmin sanatının yardımıyla öğrenemez mi?"

"Ben buna ‘Psiko-tarih Bilimi' adını verdim. Kuramsal olarak bu söylediğiniz yapılabilir."

"Kuramı uygulamaya dönüştürme zorunluğunu duymuyor musunuz?"

"Bunu yapmayı çok isterdim, Hummin. Ama istemek otomatik olarak bu işi başarma yeteneğini sağlamaz ki! İmparatora psiko-tarih biliminin pratik bir teknik haline getirilemeyeceğini söyledim. Size de aynı şeyi tekrarlamak zorundayım."

"Tekniği bulmak için çabalamaya bile niyetiniz yok, öyle mi?"

"Öyle. Trantor boyunda bir yığın oluşturan çakıl taşlarını teker teker saymak ve boylarına göre sıraya dizmekten farksız olur. Bir ömür boyu da çabalasam, bunun yine de başarılamayacak bir şey olduğunu bilirim. Denemeye kalkmış gibi davranarak budalalık da etmem."

"İnsanlığın durumuyla ilgili gerçeği bilseydiniz, bunu başarmaya çalışır mıydınız?"

"Bu olmayacak bir soru. İnsanlığın durumuyla ilgili gerçek nedir? Bunu bildiğinizi mi iddia ediyorsunuz?"

"Evet, öyle. Ve bunu üç kelimeyle açıklayacağım." Hummin ileriye doğru baktı, haşin bir tavırla o üç sözcüğü söyledi.

"Galaksi İmparatorluğu çöküyor," dedi.

ÜNİVERSİTE

STREELİNG ÜNİVERSİTESİ — ... Eski Trantor'un Streeling bölgesindeki yüksek öğrenim müessesesi... Üniversitenin günümüzde büyük önem kazanmasının nedeni, bilim ve klasik edebiyat dallarındaki ünü değildir. Üniversitedeki bilgin ve öğrenci kuşakları, Streeling'in sonraları Hari Seldon'un kaçışı sırasında orada kısa bir süre kaldığı için hatırlanacağını bilselerdi herhalde çok şaşırırlardı.

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Hummin'in usulca söylediği bu sözlerden sonra Hari Seldon sıkıntılı bir sessizlik içinde oturdu. Birdenbire eksikliklerini hatırlayarak için için büzüldü sanki.

Yeni bir bilim oluşturmuştu: Psiko-tarih. Ama aslında bu sadece bir matematik oyunuydu, hepsi o kadar. Boş formüllere biraz anlam kazandırabilecek tarih bilgisi neredeydi? Onda yoktu bu bilgi. Tarih, matematikçiyi hiçbir zaman ilgilendirmemişti. Helicon tarihini de kaba hatlarıyla biliyordu. Peki, bunun dışında? Diğer öğrendikleri herhalde başkalarının toparladıklarından farksızdı. Yarı efsane ve yarı (herhalde) çarpıtılmış bilgi kırıntıları.

Profesör, insan yine de İmparatorluğun çöktüğünü nasıl söyleyebilir, diye düşündü. Kabul edilmiş bir İmparatorluk olarak on bin yıldan beri yaşıyor. Ondan önce de Trantor, etrafa hakim olan bir krallıktı. İki bin yıl yaşadı. Hemen hemen bir imparatorluk gibiydi. Sonra Trantor gitgide güçlendi. Ve gezegen de şimdi 'Ölümsüz Dünya' denilen duruma geldi. Bir dünyayı kaplayan kalabalık bir kent haline.

Evet, son dört yüz yıl karışıklıklar arttı. İmparatorlar suikaste uğradılar ve darbeler yapıldı. Ama şimdi bu fırtınalı süre de durulmaya başladı. Şimdi galaksi her zamanki kadar sakin. I. Cleon ve ondan önce babası VI. Stanel'in yönetiminde gezegenler zenginleşti. Cleon da bir despot sayılmıyor. Müessese olarak İmparatorluklardan hoşlanmayanlar bile Cleon hakkında söyleyecek pek kötü bir söz bulamıyorlar. Eto Demerzel'i yerip duruyorlar, o da başka.

O halde neden Hummin, Galaksi İmparatorluğunun çökmekte olduğunu söyledi? Hem de böyle kesinlikle?

Tabii Hummin bir muhabir. Herhalde galaksi tarihini de bütün ayrıntılarıyla biliyor. O sözlerinin nedeni bu mu? Eğer öyleyse bildiği nedir?

Seldon birkaç kere Hummin'e bunu sormak istedi. Ama muhabirin ciddi suratındaki bir şey onu engelledi. Galaksi İmparatorluğunun hep var olacağına Seldon her zaman inanmıştı. Belki yanılmıştı. Ama öyleyse de bunu bilmek istemiyordu. Hayır, yanılmış olduğuna inanamazdı. Evren nasıl sona eremezse, İmparatorluk da öyle çökemezdi.

Profesör uyumak için gözlerini yumdu. Ama tabii uyuyamadı. Psiko-tarih kuramımı geliştirmek için evren tarihini mi incelemem gerekiyor, dedi kendi kendine. Bunu nasıl yaparım? İnsanların yaşadığı yirmi beş milyon dünya var. Tarihleri sonsuz ve karmaşık. Bütün bunları nasıl incelerim? Ayrıca psiko-tarihin, her dünyanın diğerleri üzerindeki etkilerini de hesaba katması gerekiyor. Bir insan yirmi beş milyon dünyanın tarihlerini nasıl öğrenir ve birbirleri üzerindeki etkilerini nasıl inceler? İmkânsız bu."Seldon hafif bir gücün kendisini ittiğini hissetti, hava taksisinin yavaşladığını anladı. "Ne var?" diye sordu.

Hummin, "Bir hayli yol aldık," dedi. "Artık biraz durabilir, bir şeyler yiyip içebiliriz. Tuvalete de gideriz."

On beş dakika sonra ışıklı bir alana geldiler. Taksi döndü, diğer beş altı taşıtın yanına park etti.

* * *

Hummin bir bakışta alanı, diğer taksileri, büfeyi, yolları ve erkeklerle kadınları gördü sanki. Dikkat çekmemeye çalışan, ama bunu nasıl başaracağını da bilemeyen Seldon onu izliyordu.

Küçük bir masaya oturarak istediklerini almak için düğmelere bastılar. Matematikçi kayıtsız bir tavır takınmaya çalışarak, "Her şey yolunda mı?" dedi.

"Öyle gözüküyor."

"Bunu nasıl anladınız?"

Hummin siyah gözleriyle bir an profesöre baktı. "Önsezi. Yıllar boyunca haber toplamanın verdiği bir yetenek. İnsan bir bakıyor ve anlıyor. ‘Burada haber yok,' diyor."

Seldon başını salladı. Rahatlamıştı. Ama sandviçten ilk lokmayı ısırır ısırmaz yine keyfi kaçtı. Yüzünde şaşkınlık ve kırgınlıkla muhabire baktı.

Hummin, "Bu yol kenarındaki bir büfe, dostum," dedi. "Servis çabuk, yemek ucuz, ama pek de iyi değil. Bu besin Trantor'da yetiştiriliyor ve içine fazla keskin maya katılıyor. Trantor'luların damakları bu tada alışık."

Seldon lokmasını zorlukla yuttu. "Ama otelde..."

"O sırada İmparatorluk Bölgesindeydiniz, Seldon. Orada besinler ithal edilir ve çok kaliteli mikro-yiyecek kullanılır. Tabii o yemekler çok da pahalıdır."

Matematikçi sandviçten bir lokma daha alıp alamayacağını düşünüyordu. "Yani ben Trantor'da kaldığım sürece..."

Hummin onu susması için uyarıyormuş gibi dudaklarını büzdü. "Kimsede daha iyi şeylere alışıkmışsınız gibi bir izlenim bırakmayın. Trantor'da bazı yerlerde aristokrat sanılmak, Dış Dünyalı olmaktan daha kötüdür. Ama emin olun, yemekler her yerde bu kadar kötü değildir. Bu yol kenarındaki büfelerin kalitesiz yemek verdikleri bilinen bir gerçektir. O sandviçi yutmayı başarabilirseniz, ondan sonra Trantor'un her yerinde rahatlıkla yemek yiyebilirsiniz. Bu sandviçin size bir zararı da dokunmaz. Çürük ya da kokmuş değil. Sadece tadı keskin. Buna alışabilirsiniz de. Güzel yiyecekleri tüküren ve tatlarının gezegendekiler kadar keskin olmadığını söyleyen Trantor'lularla da karşılaştım."

Profesör, "Trantor da fazla yiyecek üretiyorlar mı?" diye sordu. "Ben her zaman Trantor'u beslemek için gezegenin etrafındaki dünyalardan yüzlerce şilep gönderildiğini duydum. Hem de her gün."

"Biliyorum. Ve yüzlerce şilebin de artık maddeleri götürdüğünü söylerler. Bu hikâyeyi daha güzel bir hale sokmak için aynı şileplerin buraya yiyecek getirdiklerini ve artıkları götürdüklerini söyleyebilirsiniz. Çok miktarda besin ithal ettiğimiz doğru. Ama onların çoğu lüks şeyler. Yine bol miktarda çöp de yolluyoruz. Kokmaması için işlemden geçirilmiş maddeler. Bunlar çok önemli bir organik gübre sayılıyor. Diğer dünyalar için de çok gerekli. Ama bu bütünün sadece küçük bir parçası."

"Öyle mi?"

"Evet. Denizdeki balıklardan başka, her yerde bostanlar ve bahçeler var. Meyve ağaçlan, tavuk ve tavşanlar da. Mikro-organizma çiftlikleri de. Bunlar genellikle ‘maya çiftlikleri' diye tanımlanıyor. Ama aslında maya, ürünün pek azını oluşturuyor. Artık maddelerin de çoğunu burada gübre olarak kullanıyoruz. Aslında Trantor pek çok bakımlardan pek büyük ve fazla gelişmiş bir uzay kenti gibidir. Hiç o kentlerden birine gittiniz mi?"

"Evet, gittim."

"Uzay kentleri aslında kapalı toplumlardır. Her şey yapay olarak düzenlenir. Yapay havalandırma, yapay gece ve gündüz, daha pek çok şey. Trantor'un tek farkı, en büyük bir uzay kentinde bile sadece on milyon insanın yaşaması Trantor'un nüfusu bunun dört bin katı. Tabii bizim dünyamız gerçek yer çekiminin etkisinde. Ve hiçbir uzay kenti bizim mikro-besinlerimizle boy ölçüşemez. Hayal edilemeyecek kadar büyük maya tanklarımız, mantar fıçılanınız ve yosun gölcüklerimiz var. Yapay tat konusunda da çok ustayız. Besinlere bundan bol bol katıyoruz. İşte yediğiniz sandviçin tadını da bu sağlıyor."

Matematikçi sandviçinin büyük bir kısmını yemişti. İlk lokma kadar kötü de gelmemişti. "Bu beni etkilemeyecek, öyle mi?"

"Barsak bakterilerini etkiliyor ve arada sırada bir Dış Dünyalı ishal de oluyor. Ama ender görülüyor bu. Ve insan bu duruma çabuk bağışıklık kazanıyor. Onun için şimdi dondurmalı sütünüzü için. Ama tabii onun da tadı hoşunuza gitmeyecek. Ancak içinde ishali engelleyen bir madde var. Böyle besinlere karşı hassas olsanız bile, o sizi korur."

Seldon huysuzlandı, "Lütfen bundan söz etmeyin, Hummin," dedi. "İnsan böyle sözlerin etkisinde kalabilir."

"Sütünüzü bitirin ve etkiyi de unutun."

Yemek sona erinceye kadar konuşmadılar, kısa bir süre sonra da tekrar yola çıktılar.

* * *

Yine tünelde hızla ilerliyorlardı. Matematikçi son saat boyunca kafasını kemiren soruyu sormaya karar verdi. "Neden Galaksi İmparatorluğunun çöktüğünü söylediniz?"

Hummin dönerek profesöre baktı. "Muhabir olduğum için istatistik bombardımanına tutuluyorum. Neredeyse kulaklarımdan istatistikler fışkıracak. Onların pek az bir bölümünü yayınlamama izin veriyorlar. Trantor'un nüfusu azalıyor. Nüfus yirmi beş yıl önce hemen hemen kırk beş milyardı.

"Nüfusun azalmasının bir nedeni, doğum oranının düşmesi. Evet, Trantor da doğum oranı hiçbir zaman yüksek değildi. Gezegende dolaşırken fazla çocukla karşılaşmazsınız. Yani bu müthiş nüfusa oranla. Ama yine de doğum sayısı azalıyor. Ayrıca göç de başladı. Trantor'dan ayrılanların sayısı buraya gelenlerden çok daha fazla."

Seldon. "Bu yüksek nüfusa bakılırsa, hiç de şaşılacak bir şey değil," dedi.

"Ama yine de olağanüstü bir durum. Çünkü daha önce böyle bir şey olmadı. Ayrıca, bütün galakside ticaret durgunlaşıyor. Çok kimse bu ara ihtilâl olmadığı ve her şey sakin gözüktüğü için geçmiş birkaç yüzyılın dertlerinin sona erdiğini düşünüyor. Ancak siyasal çekişmeler, ayaklanmalar ve huzursuzluk da bir tür canlılık işaretleridir. Ama şimdi genel bir yorgunluk görülüyor. Etraf sakin. Halk memnun ve zengin olduğu için değil. Yorulduğu ve çabalamaktan vazgeçtiği için."

Matematikçi kuşkuyla, "Ah, bilmem ki..." diye mırıldandı.

"Ben biliyorum. Biraz önce sözünü ettiğimiz karşıt-çekim olayı da yine bir örnek. Birkaç karşıt-çekim asansörümüz var. Ama yenileri yapılmıyor. Bu kazançlı olmayan bir çaba ve kimse de bu işlemi kârlı bir hale sokmak için çalışmıyor. Teknolojik ilerleme oranı yüz yıllardan beri yavaşlıyor. Artık sürünür gibi ilerliyor. Bunu fark etmediniz mi? Siz bir matematikçisiniz."

"Bu konuyu düşündüğümü söyleyemem."

Kimse düşünmüyor zaten. Her şeyi olduğu gibi kabul ediyorlar. Günümüzde bilim adamları her şeyin imkânsız, yararsız ya da uygulaması zor olduğunu söylemekte ustalar. Herhangi bir planı hemen reddediyorlar. Siz meselâ... Psiko-tarih konusunda ne düşünüyorsunuz? Kuramsal açıdan ilginç, ama uygulama bakımından yararsız olduğunu. Öyle değil mi?"

Profesör, "Hem hayır, hem evet," dedi. Sinirlenmişti. "Uygulama açısından yararsız. Ama macera isteğim söndüğü için de değil. Bundan emin olabilirsiniz. Psiko-tarih gerçekten yararsız."

Muhabir alayla, "İmparatorluğun yaşadığı bu kokuşmuş havada size öyle geliyor hiç olmazsa," diye mırıldandı.

Seldon öfkeyle, "Havanın kokuşmuş olduğu sizin iddianız," dedi. "Yanılmış olamaz mısınız?"

Hummin bir an durdu, yüzünde düşünceli bir ifade belirdi, "Evet, yanılmış olabilirim. Ben sadece önsezilerime dayanarak bir tahminde bulundum. Bana psiko-tarih gibi bir teknik gerekli."

Matematikçi omzunu silkti ama faka da basmadı. "Ben de size verebileceğim böyle bir teknik yok. Ama bir an haklı olduğunuzu düşünelim. İmparatorluğun çökmekte olduğunu ve sonunda parçalanacağım kabul edelim. İnsanlar yine yaşayacaklar."

"Ama hangi koşullar altında? Trantor, güçlü yöneticiler sayesinde hemen hemen on iki bin yıl barışı korumayı başardı sayılır. Evet, ayaklanmalar, yerel iç savaşlar, felâketler görüldü. Ama genellikle geniş bölgelerde barış vardı Neden Helicon o kadar İmparatorluk yanlısı? Yani sizin dünyanız? Çünkü küçük bir gezegen o. İmparatorluk onu korumasaydı, komşuları Helicon'u çoktan yutarlardı."

"İmparatorluk çökerse evrensel bir savaş ve anarşi görüleceğini mi söylemek istiyorsunuz?"

"Tabii. Ben genel olarak İmparatordan da, İmparatorluk müesseselerinden de hoşlanmam. Ama elimde olanların yerine geçirebileceğim bir şey de yok. Barışı, İmparatorluktan başka hangi gücün sağlayacağını bilmiyorum. Ve elime böyle bir şey geçinceye kadar İmparatorluğu gözden çıkarma ya hazır değilim."

Seldon, "Sanki Galaksi sizin kontrolünüzdeymiş gibi konuşuyorsunuz," dedi. "Elinize böyle bir şey geçinceye kadar... Gözden çıkarmaya hazır değilsiniz. Siz kim oluyorsunuz da böyle konuşuyorsunuz?"

Hummin. "Ben genel olarak ve mecazi bir biçimde konuşuyorum," diye cevap verdi. "Yoksa Chetter Hummin için kaygılandığım yok. İmparatorluk ben ölünceye kadar da çökecek değil. Hatta benim sağlığımda durum düzeliyormuş gibi de olabilir. Çöküşler dümdüz bir çizgiyi izlemezler. Belki son parçalanma ancak bin yıl sonra olacak Tabii ben o sırada çoktan ölmüş olacağım. Ve herhalde soyumdan kimse de kalmayacak. Kadınlar konusunda zaman zaman önemsiz ilişkiler kuruyorum. Çocuğum yok. Olmasını da istemiyorum. Kadere rehineler bırakmayacağım. O konuşmanızdan sonra hakkınızda bilgi topladım, Seldon Sizin de çoluk çocuğunuz olmadığını biliyorum."

"Annemle babam ve iki erkek kardeşim var. Ama çocuğum yok." Matematikçi zorla gülümsedi. "Bir ara bir kadına çok bağlandım. Ama o, matematik bilgisine daha bağlı olduğumu düşündü."

"Gerçekten öyle miydi?"

"Bana öyle gözükmüyordu. Ama sevgilim öyle düşünüyordu. Onun için de beni terketti."

"O zamandan beri ciddi bir ilişkiniz olmadı mı?"

"Hayır, olmadı. O ıstırabı hâlâ gayet iyi hatırlıyorum."

"O halde bu sorunla ilgilenmemiz için bir neden yok. Biz yaşayacağımız kadar yaşarız. Acı çekmeyi de bizden çok sonra geleceklere bırakırız. Daha doğrusu, önceleri bunu kabul edebilirdim. Ama artık yapamam. Çünkü şimdi elimde bir araç var. Duruma da hâkimim."

Seldon, "Nedir o araç?" diye sordu ama cevabı biliyordu.

Hummin, "Siz!" dedi.

Profesör yalnızca başını salladı. "Çok yanılıyorsunuz. Ben kullanmaya değecek bir araç değilim."

"Neden?"

Matematikçi içini çekti. "Bunu size kaç kere tekrarlamam gerekiyor? Psiko-tarih pratik bir bilim değil. Güçlük temelde. Evrenin bütün zamanı ve mekânı, problemlerin çözülmesi için yeterli olamaz."

"Bundan emin misiniz?"

"Ne yazık ki eminim."

"Aslında Galaksi İmparatorluğunun geleceğini saptamanıza gerek yok. Her insanı, hatta her gezegeni incelemenize de gerek yok. Yalnızca cevaplamanız gereken bazı sorular var. Galaksi İmparatorluğu yıkılacak mı? Yıkılacaksa ne zaman? Ondan sonra insanlığın durumu ne olacak? Çöküşü engellemek için bir şey yapılabilir mi? Ya da daha sonraki koşulları yumuşatmak için? Bence bunlar nispeten basit sorular."

Profesör yine başını sallayarak kederle gülümsedi. "Matematik tarihi pek karmaşık bir biçimde cevaplanan ya da hiç cevaplanamayan sorularla doludur."

"Yapılabilecek hiçbir şey yok mu? İmparatorluğun çöktüğünü görüyorum ama bunu kanıtlayamam. Vardığım bütün sonuçlar öznel. Yanılmadığımı göstermem imkânsız. Bu düşünce çok ciddi ve sarsıcı olduğu için, insanlar vardığım öznel sonuçlara inanmamayı tercih ediyorlar. Çöküşü engellemek ya da hiç olmazsa etkilerini hafifletmek için yapılabilecek bir şey de yok. Ama siz yaklaşan çöküntüyü kanıtlayabilirsiniz. Ya da böyle bir şey olmayacağını."

"İşte benim yapmam imkânsız olan da bu. Kanıt olmayan yerde sizin için bir kanıt bulamam. Pratik olmayan bir matematik sistemini uygulanabilecek bir hale sokamam."

Hummin, "Eh," dedi. "Siz de çöküntünün bir parçasısınız. Yenilgiyi kabule hazırsınız çünkü."

"Başka seçeneğim var mı ki?"

"Deneyemez misiniz? Belki çabalarınızın boşa çıkacağına inanıyorsunuz. Ama hayatınız boyunca yapabileceğiniz daha iyi bir şey var mı?"

Seldon gözlerini kırpıştırdı. "Milyonlarca dünya. Milyarlarca kültür. Katrilyon insan. Desilyon ilişki. Ve siz benim bütün bunları alıp bir düzene sokmamı istiyorsunuz."

"Hayır, ben sadece denemenizi istiyorum. Milyonlarca dünya, milyarlarca kültür, katrilyon insan ve desilyon ilişki için. İmparator için değil. Demerzel için de değil. İnsanlık için."

Profesör, "Başarılı olamam," dedi.

"O zaman da daha kötü bir durumda olmayız. Deneyecek misiniz?"

Seldon istememesine rağmen, "Evet, deneyeceğim," dedi ve bunun nedenini de anlayamadı. Böylece ömrü boyunca izleyeceği yol da çizilmiş oldu.

* * *

Yolculuğun sonuna gelmişlerdi. Hava taksisi büfenin önündekinden daha geniş bir alana girdi.

Hummin taşıtı teslim ederek döndü. "Burada açık açık girişilecek bir saldırıya karşı güvendesiniz, Seldon. Burası Steerling Sektörü."

"Steerling mi?"

"Herhalde buraya, bölgeyi yerleşilebilecek hale sokan ilk insanın adını verdiler. Sektörlerin çoğu bir insanın adını taşır. O yüzden de isimlerin çoğu çirkindir, bazılarını söylemek de zordur. Ama burada yaşayanlara, sektöre Tatlı Koku gibi bir tat takmalarını önerirseniz herhalde kavga çıkar."

Matematikçi etrafı kokladı. "Burasının pek tatlı koktuğu da söylenemez ya!"

"Bütün Trantor için aynı şey geçerli. Bu havaya alışmalısınız."

Profesör, "Geldiğimize seviniyorum," dedi. "Buradan hoşlanmış değilim ama takside oturmaktan yoruldum. Trantor'u dolaşmak korkunç bir şey olmalı. Helicon'da bir yerden diğerine hava yoluyla gideriz. Yolculuk şimdikinden de daha kısa sürer."

"Bizde de hava jetleri var."

"O halde neden..."

"Hava taksisini fazla dikkati çekmeden kiralayabildim. Ama hava jeti tutmak çok daha zor olurdu. Burası ne kadar güvenli olursa olsun, Demerzel'in şu anda yerinizi bilmesini de istemem. Zaten yolculuğumuz da tam anlamıyla sona ermiş sayılmaz. Son aşama için ekspres yoldan yararlanmamız gerekiyor."

Seldon muhabirin neden söz ettiğini anladı. "Şu elektromanyetik alan üzerinde giden tek raylı açık taşıtları mı kastediyorsunuz?"

"Evet."

"Helicon'da onlardan yok. Aslında ihtiyacımız olduğu da pek söylenemez. Trantor'a ilk geldiğim gün ekspres yoldan yararlandım. Havaalanından otele gitmek için. Bu yenilik hoşuma gitti. Ama her zaman o yoldan yararlansaydım herhalde sonunda kalabalık ve gürültüden çok rahatsız olurdum."

Hummin gülümsedi. "Eh, ekspres yol konusunda uzman olmuşsunuz. Onun için de duraklamayacak, sendelemeyeceksiniz tabii. Haydi, gelin."

Yolda ağır ağır ilerlediler. Burada ışık, kapalı havada olduğu kadardı. Arada sırada etraf, güneş bulutların arasından gözükmüş gibi aydınlanıyordu. Seldon havanın gerçekten kapalı olup olmadığını anlamak için başını kaldırdı. Ama yukardaki ‘gökyüzü'nü yaygın bir ışık aydınlatıyordu.

Muhabir onun bu hareketini fark etmişti. "Işıktaki bu değişiklik insanın ruhsal durumuna uyuyor. Bazı günler insan sokağın çok güneşli olduğunu düşünüyor. Bazen de burası şimdikinden daha loş oluyor."

"Ama yağmur ya da kar yağmıyor, değil mi?"

"Dolu ve tipi de yok. Acı soğuk, fazla nem de. Trantor' un şimdi bile beğenilecek tarafları var."

İnsanlar iki yöne doğru da gidiyorlardı. İçlerinden önemli bir kısmı gençti. Hummin'in doğum oranıyla ilgili sözlerine rağmen çocuklar da vardı. İnsanların çoğu oldukça zengin ve saygıdeğer gözüküyordu. Kılıklar İmparatorluk Sektöründekilerden daha sadeydi. Hummin'in Seldon'a seçtiği kılık buraya çok uygundu. Pek az kimse şapkalıydı. Matematikçi rahat bir soluk alarak şapkasını çıkardı.

Yolda araçlar gözükmüyordu. Profesör muhabire bundan söz etti.

, Hummin, "İmparatorluk bölgesinde araç sayısı fazla," dedi. "Çünkü o araçlara resmi görevliler biniyor. Diğer sektörlerde özel taşıt pek az. Zaten aynı tünellerden gidip geliyorlar. Aslında taşıtlara gerek de yok. Çünkü burada ekspres-yol var. Kısa mesafeler için yürüyen koridorlar daha kısa mesafeler için ise yürüyüş yolları var. Böylece bacaklarımızı kullanıyoruz."

İlerideki istasyondan bir ekspres-yol taşıtına bindiler. Seldon, Hummin'e döndü. "Şimdi nereye gidiyoruz?"

"Streeling Üniversitesine."

"Ah, o yüzden sektörün adı bana tanıdık geldi. Üniversitenin adım duydum."

"Buna şaşmadım. Trantor'da hemen hemen yüz bin yükseköğrenim müessesesi var. Ve Streeling de en üstün sayılan bin okuldan biri."

"Ben orada mı kalacağım?"

"Bir süre için. Üniversite kampüsleri herkesin giremeyeceği güvenli yerlerdir. Orada güvende olacaksınız."

"Ama beni orada iyi karşılayacaklar mı?"

"Neden karşılamasınlar? Son zamanlarda iyi matematikçi bulmak zorlaştı. Belki sizden yararlanabilirler. Siz de onlardan. Üniversiteyi sadece gizlenecek bir yer olarak kullanamazsınız."

"Yani Streeling'in fikirlerimi geliştirebileceğim bir yer olduğunu söylemek istiyorsunuz..."

Hummin ciddi bir tavırla, "Söz verdiniz," dedi.

Seldon düzeltti. "Deneyeceğime söz verdim." İçin için de ekledi. "Bu da kumdan ip yapacağıma söz vermeye benziyor."

* * *

Ondan sonra konuşmadılar. Seldon, Streeling Sektöründeki binaları seyre başladı. Bunlardan bazıları alçak, bazıları ise ‘gökdelen' gibiydi. Matematikçi bir süre sonra ışığın sönükleştiğini fark ederek Hummin'e döndü.

Muhabir genç adamın ne düşündüğünü tahmin etmişti. "Akşam oldu. Gece yaklaşıyor."

Profesör kaşlarını kaldırarak dudaklarını büktü. "Etkileyici bir şey bu. Gözlerimin önünde bir sahne beliriyor. Bütün gezegen karanlıklaşıyor. Birkaç saat sonra da yeniden aydınlanıyor."

Hummin yine usulca gülümsedi. "Pek de öyle olmuyor, Seldon. Gezegen hiçbir zaman karanlıklar içinde kalmıyor. Tamamiyle de aydınlanmıyor. Alaca karanlık gezegene ağır ağır yayılıyor. Yarım gün sonra da bunu şafağın ilk ışıkları izliyor. Yani aslında kubbelerin yukarısındaki gerçek gündüz ve gece burada da taklit ediliyor."

Seldon başını salladı. "Ama neden gezegenin üzeri kapatılıyor ve sonra da gece gündüz taklit ediliyor?"

"Herhalde insanlar böylesinden hoşlandıkları için Trantor'lular kapalı bir yerde yaşamanın avantajlarından memnunlar. Ama yine de bunun kendilerine hatırlatılmasını istemiyorlar. Trantor'luların psikolojisi konusunda fazla bir bilginiz yok, Seldon."

Matematikçi hafifçe kızardı. O Helicon'luydu. Kendi gezegeni dışındaki milyonlarca dünya hakkında fazla bir şey bilmiyordu. Durum böyleyken psiko-tarih kuramını nasıl uygulanabilir bir hale sokacaktı?

Hummin, "Derin düşüncelere daldınız," diye mırıldandı.

"Bilgisizliğimi düşünüyordum.

"Yararlı bir uğraş. Katrilyonlarca insan da bu bakımdan size katılabilir... Neyse... İnme zamanı geldi."

Profesör başını kaldırdı. "Nereden biliyorsunuz?"

"İşaretlere baktım."

Seldon yanlarından hızla kayan bir levhayı farketti. Üzerinde "Streeling Üniversitesi - Üç dakika," diye yazılıydı.

"Bundan sonraki istasyonda ineceğiz. Adımlarınıza dikkat edin."

Seldon, Hummin'in peşi sıra taşıttan indi. Gökyüzü koyu mora bürünmüştü. Yollar, koridorlar ve binalar yumuşak, san bir ışıkla aydınlanmaya başlıyordu. Sanki Helicon'da gece oluyordu.

Seldon, "Streeling Üniversitesinde ne kadar kalacağım?" diye sordu.

Muhabir yine o sakin tavrıyla, "Bunu söylemek zor," dedi. "Belki de bütün hayatınız boyunca."

"Ne?"

"Belki de bu gerekmeyecek. Ama psiko-tarih konulu tezinizi okuduğunuz an hayatınız da sizin olmaktan çıktı. İmparatorla Demerzel ne kadar önemli bir kimse olduğunuzu anladılar. Bende öyle. Belki başkaları da. Bu da artık kendinize ait olmadığınız anlamına geliyor."

KİTAPLIK

VANABİLİ, DORS — ... Tarihçi. Cinna'da doğdu... Eğer Streeling Üniversitesinde iki yıl süren çalışmalarından sonra, genç Hari Seldon' un kaçışı sırasında onunla karşılaşmasaydı, belki de yaşamı olaysız sürüp gidecekti...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Hari Seldon'un bu sefer kendini içinde bulduğu oda, Hummin'in İmparatorluk bölgesindeki yerinden daha büyüktü. Bir yatak odasıydı. Bir köşedeki bölmede lavabo vardı. Yemek yapmak ya da yemek için hiçbir şey yoktu. Pencere de olmadığı gibi. Tavana kafesli bir havalandırma cihazı takılmış. İç çekişini andıran bir şey çıkarıyordu.

Seldon biraz da üzüntüyle etrafına bakındı.

Hummin bu bakışı yorumladı ve her zamanki güvenli tavırlarıyla, "Burada sadece bu gece kalacaksınız, Seldon," dedi. "Yarın biri, sizi Üniversiteye yerleştirmek için gelecek. Orada daha rahat edeceksiniz."

"Affedersiniz, Hummin, ama bunu nereden biliyorsunuz?"

"Ben gereken şeyleri yapacağım. Burada bir-iki kişiyi tanıyorum." Muhabir neşesiz, gülümsedi. "Bana olan minnet borçlarını ödemelerini isteyebilirim. Şimdi bazı ayrıntılarla ilgilenelim. Dikkatle profesörü süzüyordu. "Otelinizde bıraktığınız eşyaları bir daha alamayacaksınız. Onların arasında yerine konulamayacak şeyler var mıydı?"

"Aslında pek yoktu. Bazı kişisel eşyalarım, geçmişimle ilgili oldukları için değerliydi. Ama madem orada kaldılar, ne yapalım? Tabii tezimle ilgili bazı notlar da vardı. Hesaplar da. Ve tabii tezimin kendisi."

"Artık tezinizi herkes biliyor. Onu yayınlayacaklar da. Tabii tehlikeli olduğu iddiasıyla toplatabilirler. Ancak tezinizin bir kopyasını bulabileceğimden eminim. Her neyse... Her şeyi yeniden yazabilirsiniz, değil mi?"

"Tabii. İşte o yüzden de otelde yerine konulamayacak hiçbir şeyimin kalmadığını söyledim. Ayrıca otelde bin krediye yakın para, kitaplarım, elbiselerim, Helicon'a dönüş biletim ve buna benzer şeyler de kaldı."

"Bunların hepsi telâfi edilebilir. Şimdi size benim adıma bir kredi fayansı verilmesini sağlayacağım. Böylece sıradan masraflarınızı karşılarsınız."

"Olağanüstü cömertsiniz. Bunu kabul edemem."

"Bu cömertlik sayılmaz. Çünkü sizin yardımınızla İmparatorluğu kurtarmayı umuyorum. Bu parayı kabul etmelisiniz."

"Ama siz zengin misiniz ki, Hummin! Açıkçası, o parayı kullanırken vicdan azabı çekeceğim."

"Yaşamanız ve rahat etmeniz için gereken harcamaları yapacak durumdayım, Seldon. Tabii Üniversitenin spor salonunu almanızı ya da etrafa bir milyon kredi dağıtmanızı istemem."

"Bu bakımdan kaygılanmayın. Ama adım kayıtlara geçeceğine göre..."

"Belki böylesi daha iyi. İmparatorluk hükümetinin Üniversiteyi ya da üyelerini güvenlik bakımından kontrol altına alması kesinlikle yasaklandı. Burada tam bir özgürlük var. Her konu tartışılır. Herkes istediğini söyler."

"Ya biri ağır bir suç işlerse?"

"O zaman Üniversite yetkilileri dikkatle ve mantıklı bir biçimde bu sorunu çözümlerler. Ama burada ağır suçlar hemen hemen hiç görülmez. Öğrenciler ve öğretim üyeleri özgürlüklerini takdir eder ve bunun koşullarını da bilirler. Fazla karışıklık çıkarmak, şiddete başvurmak kan dökmeye kalkışmak aleyhlerine olur. Hükümet o yazısız anlaşmayı bozarak birliklerini buraya göndermeye hakkı olduğunu düşünebilir. Bunu kimse istemez. Hükümet bile. Onun için bu nazik dengenin sürdürülmesi sağlanır. Kısacası Demerzel sizi Üniversiteden aldırtamaz. Ama tabii öğrenci bir ajan, sizi Üniversite sınırlarının dışına çekmeyi başarırsa..."

"Öğrenci ajanlar da mı var?"

"Ne bileyim? Olabilir. Sıradan bir kimseye bir oyun oynayabilirler. Onu tehdit eder yâ da satın alırlar. Ve bu kimse ondan sonra Demerzel'e hizmet eder. Ya da bir başkasına. Onun için size şunu vurgulayarak söyleyeceğim: Burada güvende sayılırsınız. Ama hiç kimse tamamiyle güvende olamaz. Dikkatli davranmalısınız. Sizi uyarıyorum ama hayatınızın sonuna kadar korkuyla sinmenizi de istemiyorum. Helicon'a dönseydiniz ya da galakside, Trantor dışında herhangi bir dünyaya gitseydiniz, buradaki kadar güvende de olamazdınız."

Seldon sıkıntıyla, "Öyle olduğunu umarım," dedi.

Hummin, "Öyle olduğunu biliyorum," diye cevap verdi. "Yoksa sizi bırakıp gitmezdim."

"Bırakıp gitmek mi?" Matematikçi çabucak başını kaldırdı. "İşte bunu yapamazsınız! Siz bu dünyayı biliyorsunuz. Ben bilmiyorum."

"Yanınızda bu dünyayı tanıyan başkaları olacak. Bu bölgeyi biliyorlar onlar. Hatta benden daha iyi. Benimse gitmem gerekiyor. Bütün bugünü

sizinle geçirdim. Normal yaşantımı daha fazla ihmale cesaret edemem. Dikkati fazla çekmemeliyim. Unutmayın, benim de güvensizlik duyduğum konular var. Sizin gibi."

Seldon kızardı. "Haklısınız. Kendinizi benim yüzümden sonsuza kadar tehlikeye atmanızı isteyemem. Şimdiden hayatınızın mahvolmadığını umarım."

Hummin sakin sakin, "Kimbilir?" dedi. "Şunu unutmayın: çağları bizim için değilse bile, bizden sonrakiler için güvenli bir hale sokabilecek biri varsa, o da sizsiniz. Bu düşünce size şevk vermeli, Seldon."

* * *

Seldon bir türlü uyuyamadı. Karanlıkta dönüp durdu ve düşündü. Kendini hiç bu kadar yalnız ya da aciz hissetmemişti. Hummin başıyla selam vermiş, elini sıkmış ve sonra da çıkıp gitmişti. Seldon şimdi yabancı bir dünyada, garip bir bölgedeydi. Dost sayabileceği tek insan da artık yanında değildi. Matematikçi ertesi gün de, ondan sonra da nereye gideceğini, ne yapacağını bilmiyordu.

Tabii bütün bu düşünceler insanın uykusunu getirecek şeyler değildi. Ve tabii profesör o gece de, bir daha da uyuyamayacağına umutsuzca karar verdiği sırada dalıp gitti.

Uyandığı zaman etraf hâlâ karanlıktı. Belki de pek karanlık sayılmazdı. Çünkü ileride kırmızı bir ışık çakıp sönüyor, bir vızıltı duyuluyordu. Herhalde uyanmasına bu neden olmuştu.

Seldon nerede olduğunu hatırlamaya çalışırken ses kesildi. Işık da söndü. Profesör birinin şiddetle bir yere vurduğunu farketti.

Herhalde kapıya vuruluyordu. Ama genç adam kapının ne tarafta olduğunu hatırlayamadı. Odanın aydınlanmasını sağlayacak düğmenin yerini de.

Seldon yatakta doğrulup oturdu, parmaklarıyla soldaki duvarı çaresizce yoklarken, "Bir dakika," diye seslendi. Sonunda düğmeyi buldu. Oda yumuşak bir ışıkla aydınlandı.

Matematikçi yataktan fırladı. Gözlerini kırpıştırıyor, hâlâ kapıyı arıyordu. Sonunda onu da buldu. Tam kapıyı açacakken, son anda ihtiyatlı davranması gerektiğini hatırladı. Ciddi ve haşin bir sesle, "Kim var orada?"

Ona tatlı bir kadın sesi cevap verdi. "Adım Dors Venabili. Dr. Hari Seldon'u görmeye geldim."

Aynı anda kadın kapının içinde belirdi. Oysa profesör kapıyı açmamıştı bile.

Hari Seldon bir an şaşkınlıkla genç kadına baktı. Sonra birdenbire üstünde tek parça bir çamaşır olduğunu hatırlayarak boğulurcasına inledi. Yatağa doğru koştu. Gördüğünün bir holograf olduğunu ancak o zaman anladı. Kadının ona baktığı da yoktu. Sadece kendini tanıtmaya çalışıyordu.

Soluk soluğa kalmış olan matematikçi, "Beklerseniz görüşürüz," diye seslendi. "Bana... Yarım saat verin."

Kadın (ya da hiç olmazsa holograf), "Beklerim," dedi ve kayboldu.

Banyo bölmesinde duş yoktu. Seldon süngerle silinirken her taraf battı çıktı. Rafta diş macunu vardı ama matematikçi fırça bulamadı. Onun yerine dişlerini parmağıyla temizledi. Bir gün önceki elbisesini giymekten başka çaresi de yoktu. Sonunda kapıyı açtı.

Aynı anda, aslında konuğunun kendini pek tanıtmamış olduğunu da düşündü. Sadece adını vermişti. Hummin ise ona kimin geleceğini söylememişti. Bu Dors Bilmemne adlı kadın mı, yoksa başka biri mi? Matematikçi, holograftaki hoş bir kadın diye kendini güvende hissetmişti. Ama yanında sürüyle düşman delikanlı da olabilirdi.

Profesör ihtiyatla dışarıya bir göz attı. Ama orada sadece kadın bekliyordu. Seldon kapıyı konuğunun girebileceği kadar açtı, sonra da onun arkasından kapatarak kilitledi.

"Affedersiniz," dedi. "Saat kaç?"

Genç kadın, "Dokuz," diye cevap verdi. "Gün çoktan başladı."

Zaman konusunda Trantor da Standart galaksi saatine uyuyordu. Gezegenler arası ticaret ve hükümet ilişkileri ancak böyle düzene sokulabilirdi. Ama her dünyanın ayrıca kendi yerel saati de vardı. Seldon henüz Trantor'unkine alışmamıştı.

"Yani... Öğleye mi yaklaşıyor?"

"Tabii."

Matematikçi kendini savunmak istercesine, "Odanın penceresi yok," dedi.

Dors, karyolaya doğru giderek uzandı, duvardaki küçük, siyah bir düğmeye bastı. Tavanda, Seldon'un yastığının hizasında kırmızı sayılar belirdi. Bunlar 09 03 rakamlarını oluşturdular.

Dors üstünlük taslamadan gülümsedi. "Çok üzgünüm Ama Chetter Hummin'in size dokuzda geleceğimi söylediğini sanıyordum. Onun derdi, bilmeye alışık olması. Bazılarının arada sırada bilmedikleri şeyler olduğunu unutuyor. Ayrıca... Kendimi tanıtmak için radyo-holograf yönteminden yararlanmamam gerekirdi. Herhalde Helicon'da böyle şeyler yok. Sizi telaşlandırdım."

Seldon rahatladı. Genç kadın dostça davranıyordu Hummin'den söz etmesi de profesörün kaygılarını gidermişti. "Helicon konusunda yanılıyorsunuz, Bayan..."

"Lütfen beni Dors diye çağırın."

"Yine de Helicon konusunda yanılıyorsunuz. Bizde de radyoholograf var. Ama ben hiçbir zaman bu âleti alacak kadar para kazanamadım. Çevremdekiler de öyle. O yüzden cihazı hiç kullanılırken görmedim. Ama demin ne olduğunu hemen anladım."

Genç adam, kadını süzdü. Uzun boylu değildi. Boyu orta, saçları da kızılımsı sarıydı. Ama rengi o kadar parlak sayılmazdı. Dors kısa saçlarını bukle bukle kıvırtmıştı. (Seldon, Trantor'da saçlarım bu biçim yaptırtmış olan birkaç kadınla karşılaşmıştı. Helicon'luların gülünç bulacağı bu biçim herhalde yerel bir modaydı.) Genç kadın şaşılacak kadar güzel değildi. Ama hoştu. Dolgun dudakları hafif bir neşeyle bükülmüştü. Vücudu ince ve biçimliydi. Pek de genç duruyordu. Matematikçi kaygıyla, belki de bir işe yaramayacak kadar genç, diye düşündü.

Dors güldü. "Sınavı geçtim mi?"

Seldon kendi kendine, "O da Hummin gibi insanın kafasından geçenleri okuyor galiba," dedi. "Ya da ben düşüncelerimi gizlemeyi başaramıyorum."

Sonra, "Affedersiniz..." diye mırıldandı. "Galiba dik dik bakıyordum. Ama aslında, sadece sizi değerlendirmeye çalışıyordum. Yabancı bir yerdeyim. Kimseyi tanımıyorum. Hiçbir dostum da yok."

"Dr. Seldon, lütfen beni bir dost sayın. Bay Hummin benden sizinle ilgilenmemi istedi."

Seldon kederle gülümsedi. "Bu görev için biraz gençsiniz."

"Öyle olmadığımı öğreneceksiniz."

"Neyse... Sizi mümkün olduğu kadar rahatsız etmemeye çalışacağım. Lütfen bana adınızı tekrarlar mısınız?"

"Dors Vanabili... Ama demin de söylediğim gibi beni lütfen ‘Dors' diye çağırın. Eğer fazla bir itirazınız yoksa ben de size ‘Hari' diyeceğim. Üniversitede resmiyet yoktur."

"Lütfen beni ‘Hari' diye çağırın."

"İyi. O halde resmiyeti bir tarafa bırakacağım. Meselâ... Resmi olsaydık senden oturmak için izin isterdim. Ama madem bundan vazgeçtik, ben de öyle yapmadan oturacağım." Dors odadaki tek koltuğa yerleşti.

Seldon hafifçe öksürdü. "Aklımın pek başında olmadığı anlaşılıyor. Sizden... Yani senden oturmanı istemem gerekirdi." Gidip karışık yatağın kenarına ilişti.

Dors, "Şimdi şöyle yapacağız. Hari," dedi. "Önce gidip Üniversitedeki kahvelerden birinde kahvaltı edeceğiz. Sonra sana apartmanlardan birinde bir oda bulacağım. Bundan daha iyi bir oda. Oranın penceresi de olacak. Hummin bana, kendi adını vererek senin için bir kredi-fayansı almamı söyledi. Ama Üniversite bürokrasisi bunu ancak bir iki günde verir. O iş halledilinceye kadar masraflarından ben sorumlu olacağım. Borcunu daha sonra bana ödersin... Biz de burada, senden yararlanabiliriz. Chetter Hummin bana senin matematikçi olduğundan söz etti. Nedense Üniversitede iyi matematikçi çok az."

"Hummin sana iyi bir matematikçi olduğumdan da söz etti mi?"

"Evet. Etti. Senin olağanüstü bir insan olduğunu söyledi.

"Ah..." Matematikçi tırnaklarına baktı. "Öyle olduğumu düşünmelerini isterim. Ama Hummin benimle tanışalı bir gün bile olmadı. Ondan önce

sadece tezimi okuyuşumu duymuştu. O tezi konusunda karar da veremezdi. Bence Hummin yalnızca nazik davranıyor."

Dors, "Sanmıyorum," dedi. "Hummin de olağanüstü bir adam. Ve insanları da iyi tanıyor. O yüzden onun bu yargısını kabul edeceğim. Zaten kendini kanıtlamak için bir fırsat bulacağını da sanıyorum. Herhalde bilgisayarları programlamasını biliyorsun."

"Tabii."

"Ben ‘öğreten kompüterler'den söz ediyorum. Onların çağdaş matematiğin çeşitli fazlarını öğretebilmeleri için program oluşturabilir misin?"

"Evet. Mesleğimin bir yanı da bu. Helicon Üniversitesinde, Matematik kürsüsündeydim."

Dors, "Evet, biliyorum," dedi. "Hummin bunu bana söyledi. Tabii bu herkesin de senin Trantor'lu olmadığını öğreneceği anlamına geliyor. Ama bunun ciddi bir sorun yaratacağını sanmıyorum. Üniversitede daha çok Trantor'lular var. Fakat değişik gezegenlerden gelmiş olan Dış Dünyalılar da çalışıyor. Sayıları da az sayılmaz. Ve bu durumu herkes de kabul ediyor. Tabii gezegenler hakkında ileri geri lâflar edildiğini duymayacaksın demiyorum. Ama bunu da daha çok Dış Dünyalılar yapıyor. Ha, aklıma gelmişken... Ben de Dış Dünyalıyım."

"Öyle mi?" Matematikçi durakladı, sonra da soru sormanın yeterince nazik bir şey olduğuna karar verdi. "Sen hangi dünyadansın?"

"Cinna'dan. O gezegeni hiç duydun mu?"

Seldon yalan söylerse yakalanabileceğini düşünerek, "Hayır," dedi.

"Buna hiç şaşmadım. Herhalde orası Helicon'dan da önemsiz... Her neyse. Biz yine matematik öğreten bilgisayarların programlanmalarına dönelim. Herhalde bu ustaca da yapılabilir, kötü biçimde de."

"Kesinlikle."

"Ve sen bunu ustaca yapacaksın."

"Öyle sanıyorum."

"Tamam öyleyse. Üniversite bu iş için sana ücret verecek. Haydi, artık gidip kahvaltı edelim. Ha, aklıma gelmişken... İyi uyayabildin mi?"

"Şaşılacak kadar hem de."

"Aç mısın?"

"Evet ama..." Genç adam durakladı.

Dors neşeyle. "Ama yemeğin kalitesi seni kaygılandırıyor," dedi. "Mesele bu mu? Kaygılanma. Ben de Dış Dünyalı olduğum için her şeye bol bol mikro-besin katılması konusundaki düşüncelerini anlıyorum. Ama Üniversitede yemekler hiç kötü değil. Hiç olmazsa öğretim üyelerinin yemekhanesinde. Öğrenciler biraz sıkıntı çekiyorlar. Ama bu da onların dayanıklı olmalarını sağlıyor. Ayağa kalkarak kapıya, doğru döndü.

Seldon dayanamayarak, "Sen de öğretim üyesi misin?" diye sordu.

Dors dönerek ona muzip muzip gülümsedi. "Fazla mı genç gözüküyorum? Doktoramı iki yıl önce Cinna'da verdim. O zamandan beri de buradayım. İki hafta sonra otuzuma basacağım."

Matematikçi de gülümsedi. "Affedersin. Ama yirmi dördünde durursan Üniversitedeki yerin konusunda da kuşkular uyanır."

Dors, "Çok naziksin," dedi, Seldon âni bir memnunluk duydu.

"İnsan çekici bir kadınla karşılıklı itiraflar yağdırdığı zaman, artık kendisini tamamiyle bir yabancı gibi hissetmez," diye düşündü.

* * *

Dors haklıydı. Kahvaltı hiç de fena sayılmazdı. Seldon da bunu genç kadına söyledi.

"Bu güzel bir kahvaltıydı. Yiyecekler. Çevre. Her şey."

Dors, "Böyle düşünmene sevindim," dedi.

Seldon etrafına bakındı. Bir duvarda sırayla pencereler vardı. Tabii içeriye gerçek güneş ışıkları girmiyordu ama burası yine de aydınlıktı.

Herhalde yerel bilgisayar çok güneşli bir günün zamanı gelmiş olduğuna karar vermişti.

Masalar dörder kişilikti. Ama Dors'la Seldon'un yanında kimse yoktu. Genç kadın birkaç kişiyi çağırarak matematikçiyi tanıştırmıştı. Hepsi de nezaketle davranmış, ama onlara katılmamışlardı. Herhalde böyle olmasını Dors istemişti. Ancak Seldon genç kadının bunu nasıl sağladığını anlayamamıştı.

Seldon. "Beni hiçbir matematikçiyle tanıştırmadın, Dors," dedi.

"Burada tanıdığım matematikçi yok. Onların çoğu çalışmalarına erkenden başlarlar. Saat sekizde de derse girerler. Bana sorarsan matematiği seçen çılgın bir genç, kursu da çabucak tamamlamayı ister."

"Senin matematikçi olmadığın anlaşılıyor."

Dors bir kahkaha attı. "Matematik olmasın da ne olursa olsun! Ben tarihçiyim. Trantor'un yükselişi konusunda yaptığım çalışmaları yayınladım. Bu dünyayı değil, ilkel krallığı kastediyorum. Herhalde sonunda uzmanlık dalım da bu olacak. Kraliyet Trantor'u."

Seldon, "Harika," dedi.

"Harika mı?" Dors genç adama merakla baktı. "Sen de mi Trantor Krallığıyla ilgileniyorsun?"

"Bir bakıma öyle. Bu ve benzer konularla. Aslında tarihi pek incelemedim. Ama yapmam gerekirdi."

"Öyle mi? Tarihi seçseydin matematik çalışmak için zaman bulamazdın. Oysa matematikçilere çok ihtiyacımız var. Özellikle bu üniversitede. Tarihçiler buraya kadar." Dors elini burnuna götürdü. "Ekonomi ve siyasal bilim uzmanları da öyle. Ama fen ve matematik alanlarında eksiğimiz çok. Chetter Hummin bir keresinde bana bundan söz etti. Bunu, ‘Fennin düşüşü,' diye tanımladı. Bunun genel bir olgu olduğunu düşündüğü anlaşılıyordu."

"Ben hayatımı tarih konusuna vermem gerektiğini kastetmedim. Sadece tarihi, matematiğime yardım edecek kadar incelemem gerekirdi. Asıl uzmanlık dalım toplum yapısının matematiksel analizi."

"Korkunç bir şey olmalı bu."

"Bir bakıma öyle. Çok karmaşık bir konu. Toplumların nasıl oluştukları konusunda daha fazla bilgi edinmezsem işin içinden çıkamayacağım. Anlayacağın tablom fazla statik."

"Bunu anlayamadım. Çünkü bu konuda bir şey bilmiyorum. Chetter bana psiko-tarih denilen bir bilim geliştirdiğini söyledi. Bunun çok önemli olduğunu da vurguladı. Yanlış bilmiyorum ya? Adı psiko-tarih, değil mi?"

"Evet. Aslında buna ‘psiko-sosyoloji' adını vermem gerekirdi. Ama bu ismin pek çirkin olduğunu düşündüm."

"Gerçekten de psiko-tarih daha iyi. Ama ben onun ne olduğunu da bilmiyorum."

"Benim bildiğim de söylenemez." Seldon karşısında oturan genç kadına düşünceli bir tavırla bakarak kendi kendine, "Belki de onun sayesinde kendimi sürgünde gibi hissetmeyeceğim," dedi. Sonra aklına öbür kadın geldi, ama kendisini zorlayarak o hayali kafasından kovdu. "Bir daha sefere kendime sevgili bulursam, bir bilim adamının durumunu anlayacak biri olmalı."

Sonra bu düşüncelerden kurtulmak için, "Chetter Hummin bana hükümetin üniversiteye ilişmediğini söyledi," diye mırıldandı.

"Doğru söylemiş."

Matematikçi başını salladı. "İmparatorluk hükümetinin inanılmayacak kadar sabırlı olduğu anlaşılıyor. Helicon'daki eğitim müesseseleri hükümet baskısından pek kurtulamıyorlar."

"Cinna'da da öyle. Dış Dünyalarda da durum aynı. Belki bir iki en büyük gezegen dışında. Ama Trantor başka."

"Evet ama neden?"

"Çünkü Trantor İmparatorluğun merkezi. Buradaki üniversitelerin müthiş bir saygınlığı var. Her yerde üniversiteler, profesyonelleri yetiştiriyor. Ama İmparatorluğun yöneticileri... İmparatorluğun galaksinin her köşesine uzanan kollarının temsilcisi olan milyonlarca yüksek memur, hep burada, Trantor'da eğitiliyorlar."

Seldon, "Ben istatistikleri görmedim..." diye başladı.

"Bana inan. İmparatorluğun resmi görevlilerinin ortak yanları olması gerekiyor. İmparatorluğa karşı özel duygular beslemeleri de şart. Hepsi Trantor'un yerlisi de olamazlar. Yoksa Dış Dünyalarda huzursuzluk başlar. O yüzden Trantor'a eğitim için Dış Dünyalardan milyonlarca genç geliyor. Onların geldikleri gezegen oranın yerel aksanı ya da kültürü önemli değil. Trantor'da öğrenim görmeleri ve buraya özgü cilayı almaları yeterli. İşte İmparatorluğu bir arada tutan da bu. Dış Dünyalar da İmparatorluk hükümetini temsil eden yöneticilerin belirli bir bölümü kendilerinden olduğu için huzursuzluğa fazla kapılmıyorlar."

Profesör yine utandı. Bu konuyla hiç ilgilenmemişti. Genç adam kendi kendine, "Bir insan sadece matematik biliyorsa, gerçekten büyük bir matematikçi sayılabilir mi?" diye sordu.

Dors konuşmasını sürdürdü. "Trantor, Dış Dünyalıları üniversitelerine çekebilmek için onlara bir şeyler vermek zorunda. Ne de olsa, bu gençler köklerini koparıp yabancı bir dünyaya geliyorlardı. İnanılmayacak kadar suni yapılı ve yöntemleri olağanüstü bir yere. Ben iki yıldan beri buradayım ama Trantor'a hâlâ alışamadım. Belki de hiçbir zaman alışamayacağım. Ama tabii ben yönetici olmak niyetinde değilim. Onun için de kendimi Trantor'lu olmaya zorlamıyorum.

"Trantor bu gençlere yalnızca önemli, yüksek mevki ve hatırı sayılacak kadar güç ile para vadetmiyor. Ayrıca özgürlük de vadediyor. Öğrenim sırasında öğrencilerin hükümeti yermeye, onun aleyhinde sakin gösterilerde bulunmaya, kendi kuramlarını ve görüş açılarını geliştirmeye hakları var. Bu hoşlarına gidiyor. Çoğu buraya bu özgürlüğün tadını çıkarmak için geliyor."

Seldon, "Herhalde bu durum baskıdan kurtulmalarını da sağlıyor," dedi. "Bütün öfkelerini açığa vuruyorlar, genç bir ihtilâlcinin duyacağı o kendini beğenmeyi ve memnunluğu hissediyorlar. İmparatorluk hiyerarşisinde yerlerini aldıkları zaman kurallara uymaya ve emirleri dinlemeye hazır oluyorlar."

Dors başını salladı. "Belki de haklısın. Her neyse. Hükümet bütün bu nedenlerle üniversitelerin özerkliğini dikkatle koruyor. Yani hükümet aslında sabırlı değil, yalnızca kurnaz."

"Demek yönetici olmayacaksın. Dors. O halde ne olacaksın?"

"Tarihçi. Öğretmen."

"Belki bu önemli bir mevki sayılmaz."

"Fazla para da getirmiyor. Hari. O daha da önemli. Mevkiye gelince... Öyle didinip çabalamak bana göre değil. Yüksek mevkide pek çok insan gördüm ama içlerinden mutlu olanına hiç rastlamadım. İnsan yüksek mevkiye geldiği zaman her şey sona ermiyor. Düşmemek için sürekli savaşmak zorunda kalıyor. Çoğu zaman İmparatorların bile sonu kötü geliyor. Belki ileride Cinna'ya döner, orada profesörlük ederim."

"Trantor'da öğrenim gördüğün için de önemin artar."

Dors güldü. "Belki. Ama Cinna'da buna kim aldırır? Sıkıcı bir dünya orası. Çiftliklerle, sürülerle dolu. Dört ve iki ayaklı yaratıklardan oluşan sürülerle."

"Orası Trantor'dan sonra sana daha da sıkıcı gelmeyecek mi?"

"Evet, ben de bunu umuyorum zaten. O zaman şuraya buraya gidip tarihsel araştırmalar yapmak için burs alabilirim. İşte benim alanımın avantajlı yanı da bu."

"Buna karşılık, bir matematikçinin bilgisayar başında oturup düşünmesini isterler." Seldon'un sesi acıydı. Oysa o güne kadar bu durum kendisini hiç sıkmamıştı. "Ah, evet bilgisayar dedim de aklıma geldi..."

"Evet?"

"Tarih kitaplığından yararlanmak için bana izin verirler mi dersin?"

Genç kadın durakladı. "Bunu sağlayabiliriz sanırım. Matematik programlaması konusunda çalışacağın için bir dereceye kadar öğretim üyesi sayılabilirsin. Onun için sana izin vermelerini de isteyebilirim. Yalnız..."

"Yalnız ne?"

"Seni kırmak istemiyorum. Sen matematikçisin ve tarih konusunda hiçbir bilgin olmadığını söylüyorsun. Bir tarih kitaplığından nasıl yararlanacağını biliyor musun?"

Matematikçi gülümsedi. "Herhalde siz de matematik kitaplığındakine benzeyen bilgisayarlar kullanıyorsunuz."

"Orası öyle. Ama her uzmanlık dalının program bakımından bazı özellikleri vardır. Standart referans kitap-filmlerini bilmiyorsun. Atlama ve ayırma için kullanılan hızlı yöntemleri de..."

"Herhalde bunları öğrenebilirim."

"Herhalde... Herhalde..." Dors'un yüzünde kaygılı bir ifade belirmişti. "Ama bir öneride bulunabilirim. Bir haftalık bir kurs veriyorum. Günde bir saat. Öğrencilere kitaplıklardan nasıl yararlanacaklarım öğretiyorum. Böyle bir kursa katılmak, vakar ve gururuna dokunur mu? Yani öğrencilerle bir arada ders dinlemek? Kurs üç hafta sonra başlayacak."

"Bana özel ders verebilirsin." Sesinin anlamlı bir ton alması Seldon'un kendisini de şaşırttı.

Dors da bunu farketti. "Verebilirim ama daha resmi bir ders alman iyi olur. Kursu kitaplıkta yapıyoruz."

"Pekâlâ. Kursa gireceğim." Matematikçi bu genç kadından hoşlanmaya başladığını, ondan ders alma fırsatını kaçırmak istemediğini kendi de fark ediyordu.

Hummin'e, psiko-tarihi uygulanabilir bir hale sokmak için çalışacağına söz vermişti. Ama bu kararla ilgili bir sözdü. Genç adam psiko-tarihle, onu pratik hale sokmak için boğuşmaya ancak şimdi razıydı. Buna da galiba Dors Venabili neden olmuştu.

"Yoksa Hummin de bunu mu bekliyordu? Ne kadar tehlikeli bir insan!"

* * *

I. Cleon, ziyafet sona erdiği için rahatlamıştı. Şimdi masadan aldığı bir avuç fındığı yiyerek, "Demerzel!" dedi.

"Efendimiz?"

Demerzel, İmparator çağırır çağırmaz hemen gelirdi. Belki hep kapının önünde bekliyordu, belki de sezgileri ona efendisinin kendisini çağıracağını haber veriyordu. Cleon tembel tembel, "Ne olursa olsun, hemen geliyor ya," diye düşündü. "Önemli olan da bu." Tabii Demerzel bazen İmparatorluğun

işleri için saraydan ayrılmak zorunda kalıyordu. Cleon, Baş Yöneticisinin yokluğundan hiç hoşlanmıyordu. Böyle zamanlarda kaygılanıyordu.

"O matematikçi ne oldu? Adını unuttum..."

Demerzel İmparatorun kimi kastettiğini kesinlikle biliyordu. Ama belki Cleon'un olayın ne kadarını hatırladığını anlamak istiyordu. "Kastettiğiniz hangi matematikçi, Efendimiz?"

Cleon elini sabırsızca salladı. "Şu falcı. Beni görmeye gelen."

"Buraya çağırttığımız mı?"

"Öyle olsun. Çağırttığımız. Beni görmeye geldi hani. Yanılmıyorsam o konuyla ilgilenecektin. Bunu yaptın mı?"

Demerzel öksürdü. "Bunu yapmaya çalıştım, Efendimiz."

"Ah! Bu başarılı olamadığın anlamına geliyor, öyle değil mi?" Cleon bir bakıma memnun olmuştu. Bakanları arasında başarısızlığını açıklamaktan kaçınmayan bir tek Demerzel vardı. Diğerleri başarısızlıklarını itiraf etmiyorlardı. Pek sık başarısızlığa uğradıkları için de durumu düzeltmek zorlaşıyordu. Belki de Demerzel pek ender başarısızlığa uğradığı için böyle dürüst davranabiliyordu. İmparator üzüntüyle, "Demerzel olmasaydı," diye düşündü, dürüstlüğün ne olduğunu bilmeyecektim. Belki de hiçbir İmparator bunu bilemedi. Belki İmparatorluğun sarsılmasının bir nedeni de bu..." Cleon bu düşünceyi kafasından kovdu. Demerzel'in sessiz durmasına da birdenbire sinirlendi. "E? Başarılı olamadın değil mi?"

Baş Yönetici irkilmedi. "Bir bakıma, Efendimiz. Matematikçinin, burada, durumun çetin olduğu Trantor'da kalmasının sorunlara yol açacağını düşündüm. Kendi gezegeninde çalışması daha iyi olacaktı. O da ertesi gün kendi dünyasına dönmeyi planlıyordu. Ama bir mesele çıkması ihtimali her zaman vardı. Yani Trantor'da kalmaya karar vermesi ihtimali. O yüzden, iki gencin matematikçiyi o gün uzay gemisine bindirmelerini sağlamaya çalıştım. İki sokak serserisi buldum..."

"Sen sokak serserilerini tanıyor musun, Demerzel?" Cleon'un sesinden, bu durumla eğlendiği anlaşılıyordu.

"Değişik tiplerde insanlara erişebilmek önemlidir, Efendimiz. Çünkü her birinin başka yararı olur. Onun için sokak serserilerini de önemsememek gerekir. Ama onlar da başarılı olamadılar."

"Nedenmiş o?"

"Çok garip bir şey oldu. Seldon onları ürkütüp kaçırmayı başardı."

"Yani matematikçi dövüşmesini biliyor muymuş?"

"Anlaşılan, ‘matematikçiler dövüşemezler,' diye bir kural yok. Sonradan, Seldon'un doğup büyüdüğü Helicon dünyasının bu bakımdan ünlü olduğunu öğrendim. Matematik değil, dövüş sanatı bakımından. Bunu daha önceden öğrenmemiş olmam gerçekten başarısızlıktı, Efendimiz. Ve bu bakımdan ancak af dileyebilirim."

"O halde matematikçi ertesi gün kendi gezegenine hareket etti."

"Ne yazık ki olayın ters tepkisi oldu. Matematikçi o saldırı yüzünden şaşırdı. Helicon'a dönmekten vazgeçerek Trantor'da kaldı. Belki de bunu o sırada oradan geçmekte olan biri önerdi. Bu da önceden tahmin edilemeyen bir engel."

İmparator Cleon kaşlarını çattı. "O halde bizim matematikçi... adı neydi onun?"

"Seldon, Efendimiz. Hari Seldon."

"O halde Seldon ulaşamayacağımız bir yerde."

"Bir bakıma öyle, Efendimiz. Onu izledik. Kendisi şimdi Streeling Üniversitesinde. Orada olduğu sürece kendisine dokunmamız da imkânsız."

İmparator kızardı. Kaşları iyice çatılmıştı. "Bu 'dokunmamız imkânsız' sözü beni sinirlendiriyor. İmparatorlukta elimin erişemediği hiçbir yer olmamalı. Ama burada, üstelik de kendi dünyamda, birine dokunamayacağımızı söylüyorsun bana. Dayanılacak gibi değil"

"Eliniz, üniversiteye uzanabilir, Efendimiz. Ordunuzu yollar, bu Seldon denilen adamı istediğiniz an buraya getirtebilirsiniz. Ancak bunu yapmak... doğru olmaz."

"Neden ‘pratik olmaz' demiyorsun, Demerzel? Tıpkı o matematikçinin fal yönteminden söz ederken yaptığı gibi konuşuyorsun. Mümkün ama pratik değil. Ben her şeyin mümkün olduğunu düşünen, ama pratik yöntemlerle pek az karşılaşan bir İmparatorum. Şunu unutma Demerzel: Belki Seldon'a uzanmak pratik olmaz. Ama sana uzanmak mümkün."

Eto Demerzel cevap vermedi. Tahtın gerisindeki bu adam, Cleon için ne kadar önemli olduğunu biliyordu. Daha önce de böyle sözleri çok duymuştu. İmparator ateş saçan gözlerle ona bakarken sessizce bekledi. Cleon parmaklarını koltuğun yanma vurarak, "pekâlâ," dedi. "Bu matematikçi Streeling Üniversitesindeyse bizim ne işimize yarar?"

"Bu terslikten yararlanmamız yine de mümkün olabilir, Efendimiz. Matematikçi Üniversitede Psiko-tarih bilimi üzerinde çalışmaya karar verebilir."

"Pratik olmadığında ısrar etmesine rağmen mi?"

"Belki de yanılıyordu. Ve bunu anlayabilir. O zaman biz de kendisini Üniversiteden çıkarmanın yolunu buluruz. Hatta matematikçi bu şartlar altında bize kendi isteğiyle de katılabilir."

İmparator bir süre düşündü. Sonra, "Ya biri bizden önce davranıp onu ele geçirirse?" diye sordu.

Demerzel usulca, "Bunu yapmayı kim ister, Efendimiz?" dedi.

"Meselâ... Wye Valisi!" Cleon birdenbire bağırmaya başladı. "O hâlâ İmparatorluğu ele geçirme hayalleri kuruyor!"

"Yaşlılık dişlerini, tırnaklarını körleştirdi, Efendimiz."

"İşit de inanma, Demerzel."

"Ayrıca onun Seldon'la ilgilendiğini düşünmemiz için de hiçbir neden yok. Belki onun varlığını duymadı bile, Efendimiz."

Demerzel, "Böyle bir durumda güçlü önlemler almaya da hakkımız olur," diye cevap verdi.

"Ne kadar güçlü?"

Baş yönetici ihtiyatla, "Seldon'un Wye'm eline düşmesindense, kimseye yararlı olmamasını tercih ederiz," dedi "Ortadan kalkmasını, Efendimiz."

Cleon, "Yani onun öldürülmesini," diye başını salladı.

Demerzel, "Madem böyle söylemek istiyorsunuz..." dedi.

Hari Seldon, Dors Venabili 'nin yardımı sayesinde kendisine verilmiş olan bölmede arkasına yaslandı. Hoşnutsuzdu. Hayır, aslında hoşnutsuz değil, öfkeliydi. Kime kızdığını da pek bilmiyordu. Tarihlere mi

öfkeleniyordu? Yoksa onları yazanlara mı? Tarihi oluşturan dünyalara ve insanlara mı?

Öfkesinin nedeni ne olursa olsun, bu önemli değildi. Önemli olan şuydu: notları yararsızdı. Yeni bilgisi yararsızdı. Her şey yararsızdı.

Üniversiteye geleli hemen hemen altı hafta olmuştu. Daha başlangıçta bir bilgisayar bulmuş, hemen çalışmaya başlamıştı.

Sonra Dors'tan ders de almıştı. Bu sayede sürüyle kestirme yol öğrenmiş, ama iki bakımdan da çok utanmıştı. Öğrenciler ona yan yan bakmışlardı. Sanki onu aşağılarcasına. Çok yaşlı olduğunu düşünüyorlardı. Dors'un ona devamlı, "Profesör," ya da "Dr. Seldon," diye hitap etmesinden pek hoşlanmamışlardı.

Dors, "Seni geri zekâlı bir öğrenci sanmalarını istemiyorum," demişti.

"Artık bunu açıkladın. Bundan sonra beni sadece ‘Seldon' diye çağırman yeterli olmaz mı?"

"Hayır." Dors birdenbire gülmüştü. "Ayrıca seni ‘Dr. Seldon diye çağırmak hoşuma gidiyor. O sıkıntılı tavırların çok sevimli."

"Acayip, sadistçe bir zevkin var."

"Beni bundan yoksun mu bırakacaksın?"

Matematikçiyi bu sözler güldürdü nedense. Sonra aklına bir şey geldi. "Burada, üniversitede tenis oynanıyor mu?"

"Kortlar var ama ben oynamıyorum."

"İyi. Ben sana öğretirim. O arada da seni ‘Profesör Venabili' diye çağırırım."

"Derste zaten öyle çağırıyorsun."

"Bunun tenis kortunda ne kadar gülünç kaçacağını bilemezsin."

"Belki hoşuma gider."

"O halde başka nelerin hoşuna gideceğini keşfetmeye çalışmalıyım."

"Senin de müstehcen bir zevkin olduğu anlaşılıyor."

Seldon, "Beni bundan yoksun mu bırakacaksın?" dedi.

Genç kadın gülümsedi. Daha sonra tenis kortunda şaşılacak kadar başarılı oldu. Bir oyundan sonra matematikçi oflayıp puflayarak, "Şimdiye kadar hiç tenis oynamadığından emin misin?" diye sordu.

Dors, "Çok eminim," dedi.

"Seldon'un utanmasının ikinci nedeni daha özeldi. Tarihsel araştırmalarla ilgili teknikleri öğrenmişti ama yine de bir sonuca varamıyordu.

Matematikçinin öfkesi tenis kortunda da belli oluyordu artık. Dors oyunu bayağı öğrenmişti. Seldon da bu yüzden genç kadının bu spora yeni başladığını unutuyor, hıncını toptan çıkarıyordu.

Dors bir gün koşarak aradaki ağa doğru geldi. "Beni öldürmek istemeni anlıyorum. Çoğu zaman top kaçırmamı seyretmek seni sinirlendiriyor. Ama bu sefer kafamı nasıl oldu da üç santimlik bir açıklıkla ıskaladın? Yani top başımı sıyırmadı bile. Şu işi daha ustalıkla yapamaz mısın?"

Dehşete kapılan matematikçi durumu açıklamaya çalıştı ama ancak anlaşılmaz bir şeyler söyleyebildi.

Dors, "Buraya bak," dedi. "Bugün artık servislerine karşılık verecek değilim. Neden gidip duş yapmıyoruz? Ondan sonra çay içmek için buluşuruz ve sen bana neyi öldürmek istediğini anlatırsın."

Öyle de yaptılar.

Çay içerlerken Seldon, "Arka arkaya kaç tarihi inceledim, Dors," dedi. "Tabii fazla derinlemesine değil. Henüz bunun için zaman bulamadım. Ama bu kadar bir araştırma bile durumu bana açıkladı. Bütün kitap-filmleri hep aynı birkaç olayın üzerinde duruyor."

"Önemli olanların. Tarihi yaratanların."

"Bu yalnızca bir bahane. Onlar birbirlerinin kopyası. Dışarıda yirmi beş milyon dünya var. Bu tarihler ise belki ancak yirmi beş tanesinin üzerinde duruyorlar."

Dors, "Sen sadece genel galaksi tarihlerini okuyorsun," diye hatırlattı "Daha küçük dünyaların özel tarihlerini incele. Her gezegende, ne kadar küçük olursa olsun, çocuklara daha onlar dışarıda koskocaman bir galaksi olduğunu fark etmeden önce yerel tarih öğretilir. Sen de şu anda Helicon

tarihini, Trantor'un yükselmesinden ya da Büyük Yıldızlar Arası Savaş'tan daha iyi bilmiyor musun?"

Matematikçi sıkıntıyla, "Bu tür bilgi de kısıtlıdır," dedi. "Helicon coğrafyasını, insanların oraya nasıl yerleştiklerini ve Jennisek gezegeninin yaptığı kötülükleri biliyorum. Jennisek bizim geleneksel düşmanımızdır. Ama öğretmenlerimiz bize onlardan ‘geleneksel rakiplerimiz' diye söz etmesini de dikkatle öğretirler. Fakat ben Helicon'un genel galaksi tarihine ne katkılarda bulunduğunu hiçbir zaman öğrenemedim."

"Belki de Helicon böyle bir katkıda bulunmadı."

"Saçmalama. Tabii bulundu. Belki çok önemli değildi bu katkılar. Helicon'la ilgili dev uzay savaşları ya da hayati ayaklanmalar ya da barış anlaşmaları yoktu. Ama Helicon' un yine de gizli etkileri oldu herhalde. Bir yerdeki bir olay başka her tarafı etkiler. Ama yine de bana yardımcı olabilecek hiçbir şey bulamıyorum... Buraya bak, Dors. Matematikte, bilinen her şeyi bir bilgisayarda bulabilirsin. Yirmi bin yıl boyunca öğrenilen her şeyi. Ama tarih böyle değil. Tarihçiler istedikleri olayları seçiyorlar. Üstelik hep aynı şeyleri."

Dors, "Ama Hari," diye itiraz etti. "Matematik, insanların icat ettikleri düzenli bir şeydir. Bir şey bir diğerini izler. Terimler ve aksiyomlar vardır. Bu... bu... bir bütündür. Ama tarih bundan farklıdır. Katrilyon insanın düşünce ve davranışlarının bilinçsizce etkileridir. O yüzden de tarihçiler olayların arasından bazılarını seçmek zorundadırlar."

Matematikçi, "Tamam," dedi. "Ama ben psiko-tarihin kanunlarını geliştireceksem bütün geçmişi de bilmem gerekir."

Dors başını salladı. "O halde psiko-tarih kanunlarını geliştiremeyeceksin, Hari."

* * *

Bu konuşma birgün önce olmuştu. Seldon şimdi bölmedeki iskemlesinde oturuyordu. Yine başarısız bir gün geçirmişti. Kulaklarında Dors'un sesi yankılanıyordu. "O halde psiko-tarih kanunlarını geliştiremeyeceksin, Hari."

Matematikçi kendi kendine, "Zaten başından beri ben de böyle düşünüyordum," dedi. "Hummin bunun tersine inanmasaydı ve bana şevk aşılamasaydı, hâlâ da öyle düşünecektim."

Ama vazgeçmeyi de istemiyordu. "Acaba bir yolu yok mu?"

Fakat aklına hiçbir şey gelmiyordu.

YUKARISI

TRANTOR — ... Hemen hemen hiçbir zaman uzaydan gözüktüğü biçimde canlandırılmamıştır. İnsanlığın hayal gücünü bir iç dünya olarak etkilemiştir. Kubbelerin altında bir insan kovanı olduğu hayal edilmiştir. Oysa bu dünyanın bir dışı da vardı. Uzaydan alınan ve günümüze kadar gelen holograflarda bazı ayrıntılar görülmektedir (14 ve 15 numaralı resimlere bakınız). Bunlarda kubbelerin yüzeyleri, dev kentin iç tarafı ve üstteki atmosfer tabakası bellidir. Dış yüzeye o çağlarda "Yukarısı" adı verilmişti ve...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Ama Hari Seldon ertesi günü de yine kitaplığa gitti. Bir kere, Hummin'e elinden geleni yapacağına dair söz vermişti. İkincisi, başarısızlığa uğradığını itiraf etmek hoşuna gitmeyecekti.

Matematikçi referans kitap-filmlerinin listesine bakarken bölmenin duvarına hafifçe vurulması yüzünden irkildi. Başını kaldırıp baktı. Lisung Randa kapının yanından mahcup mahcup ona bakıyordu. Seldon, Randa'yı tanıyordu. Dors tanıştırmıştı onu. Matematikçi hem Randa, hem de başka birkaç öğretim üyesiyle bir iki kere yemek yemişti.

Randa, psikoloji profesörüydü. Kısa boylu, tombul, ufacık tefecik bir adamdı. Yuvarlak yüzü neşeliydi. Hemen her zaman gülümsüyordu. Rengi uçuk, gözleri de çekikti. Milyonlarca dünyada onun tipinde pek çok insan vardı. Seldon bu doğuluları çok iyi biliyordu. Çünkü içlerinden büyük matematikçiler çıkmıştı. Ama Helicon'da onlardan yoktu. (Geleneklere göre onlardan ‘Doğulular' diye söz ediliyordu. Ama kimse bunun nedenini bilmiyordu. Ayrıca doğuluların bu terime biraz sinirlendikleri de söyleniyordu. Bunun da nedeni belli değildi.)

Seldon, Randa'yla ilk tanıştığı zaman biraz şaşırarak irkilmişti. Randa kayıtsızca gülmüştü o zaman. "Trantor'da benim gibi milyonlarca insan var," demişti. "Bir hayli güneyli de, var. Koyu renk ciltli, kıvırcık saçlı insanlar. Onlarla hiç karşılaştınız mı?"

Seldon, "Helicon'da karşılaşmadım," diye mırıldanmıştı.

"Demek Helicon'da sadece batılılar var? Ne can sıkıcı bir durum."

Randa şimdi uysal yüzünde âdeta komik sayılacak bir kaygıyla ona bakıyordu, "iyi misin, Seldon?"

Seldon şaşırdı. "Evet, tabii. Neden olmayayım?"

"Sesler beni kaygılandırdı, dostum. Çığlıklar atıyordun."

"Çığlıklar mı?" Matematikçi, Randa'ya inanamıyormuş gibi kırgınlıkla baktı.

"Avaz avaz bağırmıyordun. Şöyle bir ses çıkarıyordun." Randa dişlerini gıcırdatarak gırtlağının gerisinden tiz bir ses çıkardı. "Yanıldıysam seni gereksiz yere rahatsız ettiğim için özür dilerim. Lütfen kusuruma bakma."

Seldon başını eğdi. "Seni affediyorum, Lisung. Bana zaman zaman böyle sesler çıkardığımı söylemişlerdi. Ama inan, bunun farkında değildim. Hiçbir zaman farkında olmuyorum."

"Bunun nedenini biliyor musun?"

"Evet. Hayal kırıklığı. Hayal kırıklığı!"

Randa, Seldon'a yaklaşmasını işaret ederek sesini daha da alçalttı. "Herkesi rahatsız ediyoruz. Onlar bizi dışarı atmadan salona geçelim."

Salonda hafif birer içki içerlerken psikolog, "Sana profesyonel bir soru sorabilir miyim?" dedi. "Neden hayal kırıklığına uğradın?"

Matematikçi omzunu silkti. "İnsan neden hayal kırıklığına uğrar? Bir konuyla ilgileniyorum ama ilerleme gösterdiğim de yok."

"Ama sen bir matematikçisin, Hari. Neden tarih kitaplığındaki bir şey seni hayal kırıklığına uğratsın?"

"Peki, senin burada ne işin var?"

"Buradan geçersem istediğim yere kestirmeden gitmiş oluyorum. Tam geçerken senin... inlediğini duydum. Ama gördüğün gibi..." Randa gülümsedi. "Bu sefer yolum hiç de kestirme olmadı. Ciddi biçimde geciktim. Ama buna da hiçbir itirazım yok."

"Keşke ben de tarih kitaplığından geçiyor olsaydım. Ama ben bir matematik problemini çözmeye çalışıyorum. Bunun için tarih bilmek de gerekiyor. Korkarım bu işi başaramıyorum."

Randa pek ciddi bir tavırla Seldon'u süzdü. "Affedersin ama seni kırmayı göze almak zorundayım. Seni bilgisayara verdim."

"Bilgisayara mı verdin?" Gözleri irileşen Seldon fena halde öfkelendi.

"Seni kızdırdım. Ama amcam matematikçiydi. Belki adını duymuşsundur. Kiangtow Randa'dan söz ediyorum."

Seldon soluğunu tuttu. "Sen o Randa'nın yakınısın demek?"

"Evet. O babamın ağabeyi. İzinden yürümediğim için de bana çok kızdı. Kendi çocuğu yok. Bir matematikçiyle tanışmış olmanın hoşuna gideceğini düşündüm. Senden söz ederek övünmek istiyordum. Tabii mümkün olursa. Onun için matematik kitaplığından bilgi aldım."

"Anlıyorum. Ve aslında buraya o yüzden geldin. Şey... çok üzgünüm. Korkarım benden söz ederek pek övünemeyeceksin."

"Yanılıyorsun. Çok etkilendim. Tezlerinin ne anlama geldiğini pek kavrayamadım ama bütün bunların senin lehinde olduğu belliydi. Haber dosyalarını incelediğim zaman On Yıl konferansına katılmış olduğunu da anladım... Psiko-tarih nedir? Tabii ilk iki hece merakımı uyandırıyor."

"O kelimeyi anladığın belli."

"Eğer tamamiyle yanılmıyorsam, tarihin gelecekte izleyeceği yolu saptayabiliyormuşsun?"

Matematikçi yorgun yorgun başını salladı. "Psiko-tarih aşağı yukarı böyle bir şey işte. Daha doğrusu öyle olacak."

"Ciddi bir çalışma mı bu?"

"Evet. Ama soyut bir çalışma aslında. Tamamiyle soyut. Pratik yönü yok. Ancak..."

"Hah, ana noktaya geldik. İlginç olanlar istisnalardır."

"Ancak ben bu bilimi pratik bir hale sokmayı da istiyorum. Tarih bilgim arttığı takdirde..."

"Tarihi o yüzden mi okuyordun?"

Seldon kederle, "Evet," dedi. "Ama bir yaran yok. Tarih pek geniş. Fakat sadece bir parçasını açıklıyorlar."

"Bu yüzden mi hayal kırıklığına uğradın?"

Seldon, "Evet," der gibi başını salladı.

Randa, "Ama sen buraya geleli daha birkaç hafta oldu, Hari," dedi.

"Doğru ama şimdiden..."

"İnsan birkaç hafta hiçbir şeyi anlayamaz. Belki bütün hayatın boyunca çalışır, birazcık ilerleyebilirsin. Belki de problemin bir bölümünü çözebilmek için pek çok kuşaktan matematikçinin çalışması gerekecek."

"Bunu ben de biliyorum, Lisung. Ama bu kendimi daha iyi hissetmemi sağlamıyor. Ben gözle görülür bir ilerleme olmasını istiyorum."

"Kendini yiyip bitirmenin bir yaran olmaz ki! Sana tarih kadar karmaşık olmayan bir konu üzerinde pek uzun bir süreden beri çalışan kimselerden söz edebilirim. Belki o zaman kendini daha iyi hissedersin. Onlar da fazla bir ilerleme gösteremiyorlar. Bunu çok iyi biliyorum. Çünkü burada, üniversitede bir grup böyle bir konu üzerinde çalışıyor. Çok yakın dostlarımdan biri de o gruptan. Hayal kırıklığından söz ediyorsun! Sen onun ne olduğunu bilmiyorsun bile!"

Seldon pek hafif bir merak duydu. "Konu nedir?"

"Meteoroloji."

"Meteoroloji mi?" Matematikçi sinirlendi.

"Yüzünü buruşturup durma. Dinle. insanların yaşadığı her gezegenin bir atmosferi var. Her dünyanın atmosfer bileşimi farklı. Isısı, dönüşü, eksen eğriliği, kara/toprak dağılımı da öyle. Yani yirmi beş milyon değişik problem var. Ve hiç kimse bunu genelleştirmenin yolunu da bulamadı."

"Çünkü atmosfer karmaşık bir hal alabilir. Bunu bilmeyen de yoktur."

"Arkadaşım Jenarr Leggen de öyle diyor. Onunla tanıştın sanırım."

Seldon düşündü. "Şu uzun boylu adam mı? Uzun burunlu. Fazla konuşmuyor hani."

"Ta kendisi... Meteoroloji açısından Trantor hemen hemen diğer bütün dünyalardan daha esrarlı bir bilmece. Kayıtlara göre insanlar buraya ilk yerleştikleri zaman gezegenin iklimi normalmiş. Hava durumu da. Ama nüfus artar, kent yayılırken daha fazla enerji kullanılmış. Atmosfere daha fazla sıcak hava verilmiş. Buz örtüsü küçülmüş, Bulut tabakası kalınlaşmış. Hava gitgide bozulmuş. Bu da kentlerin üzerlerinin örtülmesine neden olmuş. Ve böylece bir kısır döngü ortaya çıkmış. Hava daha fazla kötüleştikçe yer kazılmış, kubbeler yapılmış. Hava daha da bozulmuş. Şimdi gezegen hemen hemen her zaman bulutlu. Sık sık yağmur yağıyor ya da yeteri kadar soğuduğu zaman kar yağıyor, kimse bu konuyla ilgili bir genelleme yapamıyor. Havanın neden bu kadar kötüleştiğini açıklayacak bir analiz de, günlük değişiklikleri tahmin için uygun bir yöntem de oluşturamıyorlar."

Seldon omzunu silkti. "Bu önemli mi?"

"Bir meteoroloji uzmanı için önemli. Neden onlar da bu problemler yüzünden senin kadar hayal kırıklığına uğramasınlar? Proje şovenisti olma!"

Matematikçi İmparatorun sarayına giderken havanın ne kadar bulutlu, nemli ve soğuk olduğunu hatırladı. "E, bu konuda ne yapıyorlar?"

"Şimdi üniversitede büyük bir proje üzerinde çalışıyorlar. Jenarr Leggen de o gruptan. Trantor'daki hava değişikliğini anlayabilirlerse genel meteorolojinin ana kanunları konusunda da bilgi sahibi olabileceklerini düşünüyorlar. Leggen de bunu çok istiyor. Sen psiko-tarihin kanunlarını ne kadar istiyorsan o kadar. O yüzden Yukarıya sürüyle türlü âlet yerleştirdi. Yani kubbelerin yukarısına. Ama şu ana kadar o âletlerin bir yaran olmadı."

Seldon ilgilendi. "Yani kubbelerden açık havaya mı çıkıyorlar?"

"Evet. Yukarıya. Ama bu acayip bir şey. Trantor'da doğup büyümüş kimselerin çoğu buna yanaşmıyor. Onlar Yukarıya çıkmaktan hoşlanmıyorlar. Başları dönüyor. Bu meteoroloji projesinde çalışanların çoğu Dış Dünyalı."

Seldon pencereden çim alana ve bahçeye baktı. Orası ışık içindeydi ama gölge yoktu. Boğucu sıcak da yoktu. "İçerinin rahatından hoşlandıkları için Trantor'luları suçlayamam. Ama merak yüzünden Yukarıya çıkmaları gerekirdi. Ben olsam bunu yapardım."

"Yani meteoroloji uzmanlarının çalışmalarını izlemek mi isterdin?"

"Evet, öyle sanırım. Yukarıya nasıl çıkılıyor?"

"Hiç zor değil. Bir asansörle yukarı çıkıyorsun. Bir kapı açılıyor. İşte o kadar. Ben de çıktım. Değişik bir şey."

"Hiç olmazsa bir süre psiko-tarih bilimini düşünmezdim." Matematikçi içini çekti. "Hoşuma giderdi."

Randa, "Diğer taraftan," diye mırıldandı. "Amcam, ‘Bütün bilgi bir tektir,' derdi. Belki meteoroloji uzmanlarından öğreneceğin bir şey psiko-tarih konusunda sana yardımcı olur. Bu mümkün değil mi?"

Seldon hafifçe gülümsedi. "Çok şey mümkün." Ve için için ekledi. "Ama pratik değil."

* * *

Dors eğlenmiş gibiydi. "Meteoroloji mi?"

Seldon, "Evet," dedi. "Yarın çalışacaklarmış. Ben de onlarla birlikte Yukarıya çıkacağım."

"Tarihten bıktın mı?"

Matematikçi ciddi ciddi başını salladı. "Evet, bıktım. Değişiklik hoşuma gidecek. Ayrıca Randa bunun da matematiğin çözemeyeceği kadar dev bir problem olduğunu söylüyor. Bir bakıma yalnız olmadığımı görmek beni rahatlatacak"

"Agorafobin olmadığını umarım."

Seldon gülümsedi. "Hayır, yok. Ama bunu neden sorduğunu biliyorum. Randa, Trantor'luların çoğunun agorafobik olduklarını ve Yukarıya çıkmaktan kaçındıklarını anlattı. Etraflarında onları koruyacak duvarlar olmadığı zaman rahatlan kaçıyor sanırım."

Genç kadın başını salladı. "Bu tabii normal. Ama diğer taraftan, galaksideki gezegenlerde pek çok Trantor'lu görebilirsin. Turistler, yöneticiler, askerler. Dış Dünyalarda agorafobiklerin ender görüldüğü de söylenemez."

"Olabilir, Dors. Ama bende agorafobi yok. Merakım uyandı ve değişiklik de hoşuma gidecek. O yüzden yarın gruba katılacağım."

Dors durakladı. "Benim de seninle birlikte Yukarı çıkmam gerekir. Ama yarınki programım çok dolu... Eh, madem agorafobin yok, başın derde girmez. Herhalde bir hayli de eğlenirsin. Ah, evet. Meteoroloji uzmanlarından ayrılayım deme. Bazı kimselerin Yukarıda kaybolduklarını duydum."

* * *

Jenarr Leggen 'kara suratlı' diye tanımlanabilirdi. Bunun nedeni cildinin rengi değildi. Aslında teni açık renk sayılırdı. Nedeni kalın kaşları da

olamazdı. Aslında adam, çukura batmış gözlerini gölgeleyen o kaşlarını iyice çatmıştı. Burnu uzun ve iriydi. Hiç de neşeli bir hali yoktu. Gözlerinin içi gülen insanlardan değildi.

Fazla konuşmuyordu. Sesi, zayıf vücudundan umulmayacak kadar kalın, güçlü ve titreşimliydi.

Leggen, "Üstündekinden daha kalın elbise gerekiyor, Seldon," dedi.

Matematikçi, "Ya?" diye mırıldanarak etrafına bakındı.

İki erkek ve iki de kadın, Leggen'le Yukarıya çıkmaya hazırlanıyordu. Onun gibi satenimsi kumaştan yapılmış Trantor kılıklarının üzerine, kalın kazaklar giymişlerdi. Bunlar da yine parlak renkliydiler. Üzerlerinde iri desenler de vardı.

Seldon kendi kılığına baktı. "Affedersin, bundan haberim yoktu. Ama dışarısı için uygun kıyafetim olduğunu da söyleyemem."

"Ben sana bir kazak verebilirim. Burada bir yerde olacak. Hah, işte. Biraz eskice ama hiç yoktan iyidir."

Matematikçi, "Bu kazaklar insanı fena halde terletir," dedi.

Leggen, "Burada öyle," diye cevap verdi. "Ama Yukarıda koşullar çok farklı. Orası soğuk ve rüzgârlı. Ne yazık ki başka tozluğum ve botum yok. Daha sonra onlara da ihtiyacın olacak."

Gruptakiler bir el arabası dolusu âlet götürmeye hazırlanıyor, hepsini tek tek deniyorlardı. Seldon onların işi fazla ağırdan aldıklarını düşündü.

Leggen sordu. "Kendi gezegenin soğuk mu?"

Seldon, "Bazı kısımları," dedi. "Helicon'un benim yaşadığım bölümünün havası ılıktır. Sık sık da yağmur yağar."

"İşte bu kötü. Yukardaki havadan hoşlanmayacaksın."

"Orada kaldığımız kadar buna dayanmaya çalışırım."

Grup hazır olduğu zaman üzerinde, "Sadece Resmi İşler için" yazılı bir asansöre bindiler.

Genç kadınlardan biri, "Bunun nedeni asansörün Yukarıya çıkması," dedi. "Önemli bir neden olmadıkça kimsenin kubbelerin tepesine çıkmasını istemiyorlar."

Seldon bu kadınla daha önce karşılaşmamıştı. Onu ‘Clowzia' diye çağırıyorlardı. Ama bu küçük ismi miydi yoksa soyadı mı, bunu bilmiyordu. Belki de arkadaşlarının ona taktıkları bir addı.

Seldon, Clowzia'ya doğru eğilerek, "Çok yükseğe mi çıkacağız?" diye fısıldadı.

Genç kadın normal sesle tekrarladı. "Çok yükseğe mi?" Pek genç gözüküyordu. Matematikçi, "Belki de bir öğrenci," diye düşündü. "Ya da bir asistan."

Sonra, "Bu iş bir hayli uzun sürüyor da," dedi. "Yukarısı pek yüksekte olmalı."

Clowzia bir an şaşırdı. Sonra, "Ah, hayır," diye cevap verdi. "O kadar yüksekte değil. Sadece biz çok derinlerden yola çıktık, üniversite alt katlardan birinde. Orada çok fazla enerji harcıyoruz. Derinlerde enerji ücreti daha düşüktür."

Leggen, "Tamam," dedi. "Geldik. Âletleri dışarı çıkaralım."

Asansör hafifçe sarsılarak durdu. Geniş kapı çabucak, hızla yana doğru kaydı. Isı hemen düştü ve Seldon ellerini cebine soktu. Kazağı giymiş olduğu için seviniyordu şimdi.

Soğuk bir rüzgâr saçlarını uçuşturdu. Matematikçi, "Keşke yanıma şapka alsaydım," diye düşünürken Leggen kazağının altından aldığı bir şeyi açarak başına geçirdi. Diğerleri de onu izlediler.

Sadece Clowzia durakladı. Sonra başlığı Seldon'a uzattı.

Matematikçi başını salladı. "Şapkanı alamam, Clowzia."

"Al, al. Saçlarım hem uzun, hem de sık. Seninki ise kısa ve... biraz da seyrek."

Seldon başka zaman bu iddiayı kesinlikle reddederdi. Ama şimdi başlığı alarak, "Teşekkür ederim..." diye mırıldandı. "Başın üşüyecek olursa şapkanı geri veririm."

Belki de Clowzia aslında o kadar küçük değildi. Bebekleri andıran yuvarlak suratı yüzünden çok genç duruyordu. Saçları da pek güzel bir kızıldı. Seldon, Helicon'da hiç böyle saçlar görmemişti.

Dışarıda hava kapalıydı. İyice de soğuktu.

Matematikçi etrafı inceledi. Galiba durduğu yer madenden yapılmıştı. Ama üzeri toz ya da ince kum veya toprakla kaplanmıştı. Seldon eğilerek tozu parmaklarının arasına aldı.

Clowzia o sırada yaklaşmıştı. İşlerini ihmal eden bir ev kadını edasıyla, "Âletler yüzünden buraları biraz süpürüyoruz," diye açıkladı. "Yukarının diğer tarafları daha kötü durumda. Ama tabii aslında bu önemli değil. Bir tür yalıtım sağlanmış oluyor."

Leggen de âletler yüzünden adımlarını dikkatle atarak matematikçiye doğru geldi. "Sen! Seldon!"

Adamın sesinin tonu Seldon'un hiç hoşuna gitmedi. Soğuk soğuk, "Evet, Dr. Leggen?" dedi.

"Pekâlâ... Dr. Seldon." Leggen'in sesi sabırsızdı. "O küçük Randa bana senin matematikçi olduğunu söyledi."

"Doğru."

"İyi bir matematikçi misin?"

"Öyle sanıyorum. Ama bunu kesinlikle söylemek zor."

"Ve zor problemlerle ilgileniyorsun."

Matematikçi dertli dertli, "Öyle bir problemle boğuşuyorum," diye açıkladı.

"Ben de öyle. Etrafına bakmakta serbestsin. Öğrenmek istediğin bir şey varsa, stajyerimiz Clowzia'ya sorabilirsin. Belki sen de bize yardım edersin."

"Seve seve. Ama meteoroloji konusunda hiçbir şey bilmiyorum."

"Bu önemli değil, Seldon. Bu konu hakkında bir fikir edinmeni istiyorum. Ondan sonra seninle kendi matematik formüllerim hakkında konuşacağım."

"Emrindeyim."

Leggen döndü. Uzun, karamsar suratında haşin bir ifade vardı. Sonra tekrar matematikçiye baktı. "Eğer üşürsen... çok üşürsen, asansörün kapısı açık. Oraya gir ve üzerinde 'üniversite' yazılı düğmeye bas. Asansör seni

aşağıya indirir. Sonra da bizi almak için otomatik olarak yukarı çıkar. Eğer bunları unutursan Clowzia sana gösterir."

"Unutmam." Leggen uzaklaşırken Seldon onun arkasından baktı. Soğuğun iliklerine işlediğini hissediyordu. Clowzia tekrar yanma geldi. Yüzü rüzgârdan hafifçe kızarmıştı.

Matematikçi, "Dr. Leggen öfkeliye benziyor," diye mırıldandı. "Yoksa her zaman böyle mi?"

Genç kadın kıkır kıkır güldü. "Çoğu zaman öfkeliymiş gibi gözükür. Ama şimdi gerçekten kızgın."

Seldon sakin sakin, "Neden?" dedi.

Clowzia omzunun üzerinden geriye bir göz attı. "Bunu bilmemem gerekiyor ama yine de öğrendim. Dr. Leggen bugün tam bu dakikada bulutların dağılacağını hesaplamış. Güneşte ölçümler yapmayı planlamış. Ama... havaya bir bak."

Matematikçi başım salladı.

"Burada holovizyon alıcıları var. Yani Dr. Leggen havanın kapalı olduğunu biliyordu. Ama galiba âletlerde bir bozukluk olduğunu umuyordu. Böylece suç onlarda olacaktı, Leggen'in kuramında değil. Ancak şu ana kadar bir bozukluk bulamadılar."

"Bu yüzden mi mutlu gözüküyor?"

"Ben onun mutlu gözüktüğünü hiç görmedim ki!"

Seldon gözlerini kısarak etrafına bakındı. "Kubbeler aynı büyüklükte değil."

"Çoğu yerde öyle sanırım."

"Bunun bir nedeni var mı?"

"Pek yok. Anladığım kadarıyla başlangıçta Trantor'lular belirli bazı yerlerin üzerlerini kubbelerle örtmüşler. Pazarların, spor alanlarının, böyle yerlerin. Sonra bütün bir kentin üzerini kubbeyle kapatmışlar. Başka kentlerin de yükseklikleri de, genişlikleri de farklıymış. Sonunda hepsi bir araya geldiği zaman böyle düzensiz bir şey ortaya çıkmış. İnsanlar da böyle olması gerektiğine karar vermişler."

"Yani kazara olan bir şey sonradan bir gelenek mi sayılmış?"

"Öyle bir şey..." Clowzia soğuk rüzgârda titredi. "Yukarısı berbat. Kubbenin altı çok daha iyi."

Seldon, "Sen Trantor'lu musun?" diye sordu.

"Evet, öyle."

Matematikçi, Randa'nın Trantor'lularda agorafobi olduğuyla ilgili sözlerini hatırladı. "Buraya çıkmak hoşuna gidiyor mu?"

"Yukarıdan nefret ediyorum. Ama uzman olmak ve iyi bir mevkie gelmek de istiyorum. Dr. Leggen saha çalışması yapmadıkça istediğimi elde edemeyeceğimi söylüyor. Şimdi onun için buradayım. Hiç hoşlanmıyorum. Özellikle böyle çok soğuk olduğu zaman. İnsana bu soğukta burada bitki yetişmezmiş gibi geliyor, öyle değil mi?"

"Yetişiyor mu?" Seldon, Clowzia'nın kendisiyle alay ettiğini sanarak çabucak ona baktı.

"Ah, tabii. Burada bile. Hava daha sıcakken. Yerdeki toprağı fark ettin mi? Dediğim gibi, işimiz yüzünden burayı süpürüyoruz. Ama diğer taraflarda yer yer topraklar birikiyor. Özellikle kubbelerin birleştikleri çukur yerlerde. Öyle köşelerde bitkiler yetişiyor."

"Ama bu topraklar nereden geliyor?"

"Kubbeler gezegenin sadece bir bölümünü örttüğü sırada, rüzgâr üzerlerine azar azar toprakların birikmesine neden olmuş. Daha sonra bütün Trantor'un üzeri örtüldüğü zaman toprağın iyice derinliklerine inilmeye başlanmış. Kazılardan çıkan toprakların uygun olan bir kısmı da kubbelerin üzerine yayılmış."

"Ama bu ağırlık kubbelerin çökmesine neden olmaz mıydı?"

"Yo, hayır. Kubbeler çok sağlam. Ve hemen her tarafta destekler de var. Gördüğüm bir kitap-filme göre Yukarıda ürün yetiştirmeyi düşünmüşler. Ama sonradan bu işi kubbelerin altında yapmanın çok daha pratik olacağını anlamışlar. Aşağıda maya ve yosun yetiştirebileceklerini de öğrenmişler. O yüzden Yukarıyı başıboş bırakmışlar. Burada hayvanlar da var. Fareler, tavşanlar, kelebekler, arılar. Hem de sürüyle."

"Bitkilerin kökleri kubbelere zarar vermez mi?"

"Bin yılda vermemiş. Kubbeler köklerin yaklaşmalarını engelleyecek biçimde işlem görmüşler. Tabii burada daha çok ot yetişiyor ama ağaçlar da var. Sıcak mevsimde olsaydık onları sen de görürdün. Ya da güneyde olsaydık veya bir uzay gemisinde." Clowzia, genç adama yan yan baktı. "Uzaydan gelirken Trantor'u gördün mü?"

"Hayır, Clowzia. Görmediğimi itiraf etmem gerekiyor. Hiper-gemi manzara seyredilecek gibi değil. Ya sen Trantor'u uzaydan gördün mü hiç?"

Genç kadın hafifçe güldü. "Ben uzaya açılmadım ki!"

Seldon etrafına bakındı. Her taraf kurşuniydi. "İnanamıyorum. Yani burada bitki yetiştiğine."

"Ama doğru. Bazıları... yani Trantor'u uzaydan gören Dış Dünyalılar, gezegenin çim alan gibi yemyeşil gözüktüğünü söylüyorlar. Kubbelerin üzeri daha çok ot ve çalılarla kaplı olduğu için. Aslında ağaçlar da var. Buranın yakınında bir koru olduğunu biliyor musun? Onu gördüm. Kışın yapraklarım dökmeyen ağaçlardan oluşuyor. Bazılarının boyları altı metreyi buluyor."

"Nerede bu koru?"

"Onu buradan göremezsin. Bir kubbenin diğer tarafında. Orası..."

Uzaktan biri sesleniyordu. "Clowzia! Buraya gel. Sana ihtiyacımız var."

Seldon konuşurken gruptan iyice uzaklaşmış olduklarını farketti.

Clowzia, "Eyvah..." dedi. "Geliyorum! Çok üzgünüm, Dr. Seldon. Gitmem gerekiyor." Genç kadın içi kürklü botlarına rağmen çevik adımlarla koşarak uzaklaştı.

Seldon, "Benimle alay mı etti?" diye düşündü. "Yukarıda altı metre boyunda ağaçlar olabilir mi?" Fazla düşünmeden ufuktaki en yüksek kubbeye doğru yürümeye başladı. Isınmak için kollarını sallıyordu. Ayaklan buz gibi olmaya başlamıştı.

Kubbeler yüksek değil, genişti. Bu yüzden de üzerlerinde yürümek zor değildi. Seldon iki kubbe arasındaki çukur yere indi. Burayı yosunlar yeşil bir halı gibi kaplamışlardı. Gökyüzünden hafif bir gürültü geliyordu ama matematikçi buna da aldırmadı. Bir kubbenin yanından dolaştı, sonra... ağaçlan gördü. Ve ancak o zaman kafasını duyduğu gürültüye verebildi.

Başını kaldırarak gökyüzüne baktı. Önce bir şey göremedi. Sonra uzaktaki ufak, siyah lekeyi farketti.

Nedense birdenbire, "Benim peşimdeler," diye düşündü.

Ve hiç düşünmeden, çaresiz adımlarla ağaçlara doğru koştu.

* * *

Seldon bir ağacın gövdesine sarılmış, kesik kesik soluyordu. Ağaç soğuk, kabuğu da sertti. Ama yine de matematikçinin gizlenmesini sağlayacaktı. Tabii onu ‘ısı Bulucu'yla aradıkları anda ağacın bir yararı olmayacaktı. Ama diğer taraftan, soğuk gövde izleri yine de bulanıklaştırabilirdi.

Matematikçi gökyüzündeki cismi tekrar gördü. Hiper gemi değildi bu. Hatta sıradan bir hava jeti bile değildi. Havada istenilen yerde durarak yerin incelenmesini sağlayan bir taşıttı. Bir jet-kuş.

Ağaçlar Seldon'un kurtulmasını sağlamıştı. Taşıttakiler belki ‘ısı bulucu' kullanıyorlardı ama bu cihaz da sadece aşağıda insanlar olduğunu gösterecekti. Jetli araçtakilerin aşağıda kaç kişi olduğunu anlayabilmeleri için taşıtın bulutları delerek dalışa geçmesi gerekecekti. Aradıkları kimsenin aşağıdakilerin arasında olup olmadığını öğrenebilmeleri için de.

Jet-kuş iyice yaklaşmıştı artık. Taşıtın da kendisini Seldon'dan gizlemesi imkânsızdı. Motörlerin uğultusu onu ele veriyordu. Ve jet-kuştakiler o sesi kesemezlerdi. Seldon bu araçları biliyordu. Helicon'da da jet-kuşlar vardı.

Matematikçi, bu taşıtları Trantor'da ne için kullanıyorlar? diye düşündü. Nasılsa bütün hayat kubbelerin altında. Dışarıda da hava her zaman bulutlu. Ama belki sadece hükümetin birkaç jet-kuşu var. Belki onları bir bahaneyle kubbelerin tepelerine çıkarılan bir kimseyi yakalamak için kullanıyorlar.

Neden olmasın? Hükümet güçlerinin üniversiteye girmeleri imkânsız. Ama belki de ben şimdi üniversite bölgesinde sayılmıyorum. Bir İmparatorluk taşıtı, kubbelerden herhangi birinin üzerine inebilir. Orada bulduğu bir kimseyi sorguya çekebilir. Ya da alıp götürür. Hummin beni bu konuda uyarmadı. Ama herhalde aklına böyle bir şey olacağı hiç gelmedi."

Jet-kuş iyice yaklaşmıştı artık. Avının kokusunu almaya çalışan kör bir hayvana benziyordu. Ağaçların arasını aramak akıllarına gelecek miydi? Buraya inecek, koruyu aramaları için birkaç asker mi göndereceklerdi?

Öyle olursa ne yapabilirim, diye düşündü. Silahlı değilim. Bütün çevikliğime rağmen bir sinir kamçısının vereceği korkunç azaptan da kurtulamam.

Taşıt inmiyordu. Ya ağaçların önemini kavrayamamışlardı ya da..." Seldon'un aklına birdenbire başka bir şey geldi. "Ya aslında bu araç benim peşimde değilse? Ya meteoroloji araştırmaları için kullanılan bir taşıtsa? Herhalde meteoroloji uzmanları atmosferin üst tabakalarını incelemeyi de isterler. Saklanmakla aptallık mı ediyorum?"

Gökyüzü kararıyor, bulut tabakası da kalınlaşıyordu. Ya da daha akla yakını, gece olmak üzereydi. Hava gitgide soğuyordu. Daha da soğuyacaktı. Zararsız bir jet-kuşu gözüktüğü için burada donacak mıydı? Seldon korudan çıkacak Meteoroloji istasyonuna dönmek istiyordu.

"Hummin'in çok korktuğu o adam... Demerzel tam bugün, bu saatte Yukarıda olduğumu nereden bilebilir?" Seldon soğuktan titreyerek ağacın arkasından çıktı. Sonra taşıt eskisinden daha yakında olduğu için tekrar gizlendi. "Ortaya çıkma tehlikesini göze alabilir miyim? Ya Demerzel gerçekten Yukarıda olduğumu biliyorsa? Belki de üniversitede bir ajanı var. O bu durumu öğrendi ve efendisine haber verdi. Bana Yukarı çıkmamı o durmadan gülümseyen, neşeli doğulu, Lisung Randa önerdi. O hükümetin ajanı olabilir. Demerzel'e o mu haber verdi?

"Sonra bana kazağını veren Leggen. O kazak işime yaradı. Ama Leggen bunu bana daha önce neden söylemedi. O zaman kendi kazağımı getirirdim. Arkamdaki kazağın bir özelliği mi var? Kazak mordu. Oysa diğerleri Trantor modasına göre, parlak desenli kazaklar giymişlerdi. Taşıttan bakan biri o parlak renklerin arasında bu koyu mor kazağı hemen fark edebilirdi.

"Ve Clowzia? O Yukarıya meteoroloji uzmanlarına yardım etmek ve bu konuyu öğrenmek için çıkmıştı güya. O halde neden yaklaşıp benimle konuştu? Niçin beni ustalıkla diğerlerinden uzaklaştırdı? Jet-kuştakilerin beni kolaylıkla yakalayabilmeleri için mi?

"Ona bakarsan, ya Dors Venabili? O Yukarıya çıkacağımı biliyordu. Bana engel olmadı. Buraya benimle birlikte gelebilirdi ama nedense işi başından

aşkındı.

"Bu bir komplo. Kesinlikle öyle olmalı."

Seldon kendi kendisini inandırmıştı. Artık ağaçların arasından çıkmayı da düşünmüyordu. Ayakları birer buz parçasına dönüşmüş gibiydi. Tabanlarını yere vurmasının da bir yaran olmuyordu. Bu jet-kuş da gitmeyecek miydi artık?

Aynı anda taşıt motor gürültüleri arasında yükseldi. Bulutların arasında gözden kayboldu.

Matematikçi bir süre heyecanla etrafı dinledi. Jet-kuşun gittiğine iyice inandıktan sonra ortaya çıktı. Etraf kararmıştı. Seldon bakındı. Herhalde meteoroloji uzmanlarının yanında lambalar vardı. Ama onların dışında her taraf çok geçmeden iyice kararacaktı.

Matematikçi hızla ilerledi, ilerledi... Ve çok geçmeden yolunu iyice kaybetmiş olduğunu anladı. Telaşla, "İmdat!" diye bağırdı. "İmdat! Beni duyuyor musunuz?" Sesi utançtan yan boğuklaşmıştı. Bu geniş, kapkaranlık yerde haykırmak gülünçtü.

Ama Seldon sonra bu durumda duraklamanın daha da gülünç olacağına karar verdi. Derin bir soluk alarak soğuk havayı içine çekti. Mümkün olduğu kadar uzun süre bağırdı. Bir taraftan da sağa sola bakıyordu. Ama görülecek bir şey de yoktu. "Galiba şafağı beklemekten başka çare yok," dedi kendi kendine. "Acaba bu mevsimde geceler kaç saat sürüyor? Hava daha ne kadar soğuyacak?"

Genç adam soğuk bir şeylerin yüzünü yaktığını hissetti. Sulu sepken başlamıştı. Seldon'un sığınacak bir yer bulması imkânsızdı.

Matematikçi, "Jet-kuşundakiler beni görüp yakalasalardı daha iyi olurdu," diye düşündü. "Belki şu anda hapsedilmiş olurdum. Ama üşümezdim. Sıcak bir odada rahatıma bakardım. Ya da Hummin bu işe hiç karışmasaydı çoktan Helicon'a dönmüş olurdum. Beni göz hapsine alırlardı ama sıcak, rahat bir yerde çalışırdım. Şu anda bütün istediğim bu. Sıcak ve rahat bir yer."

Ama şimdi ancak bekleyebilirdi. Oturarak büzüldü. Gece ne kadar uzun olursa olsun, uyumaması gerektiğini biliyordu. Ayakkabılarını çıkararak

buz gibi kesilmiş ayaklarını ovuşturdu. Sonra tekrar çabucak ayakkabılarını giydi.

Bütün gece bunu yapması gerekeceğini biliyordu. Ellerini ve kulaklarını ovuşturması gerektiğini de. Kan dolaşımı için şarttı bu. Ama en önemlisi uyumaktan kaçınmaktı. Uyuduğu anda ölecekti.

Seldon bütün bunları dikkatle düşündükten sonra gözlerini yumdu, sulusepken yağarken uykuya daldı.

KURTARMA

LEGGEN, JENARR, — ... Meteoroloji bilimine katkısı önemli olmakla birlikte, "Leggen Tartışması" diye tanımlanan olay yanında önemsiz kalmaktadır. Hari Seldon'un Leggen'in davranışları yüzünden tehlikeyle karşılaştığı kesindir. Ancak bu hareketlerin düşünmeden yapılan şeyler mi, yoksa kurulan bir komplonun parçası mı olduğu her zaman tartışılmıştır. Hâlâ da tartışılmaktadır. İki taraf da ateşli iddialar ileri sürmüştür ve en ayrıntılı incelemeler bile kesin bir sonuca varamamıştır. Ancak uyanan kuşkular, yıllar boyunca Leggen'in hem meslek, hem de özel yaşamını zehirlemiştir...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Dors Venabili daha iç karanlık basmadan Jenarr Leggen'i aradı. Adam genç kadının kaygılı selamına sinek kovarmış gibi başını sallayarak ve kısaca bir şeyler homurdanarak karşılık verdi.

Dors biraz da sabırsız, "E?" diye sordu. "Nasıl davrandı?"

Leggen kompütere bilgi veriyordu. "Kim nasıl davrandı?"

"Öğrencim Hari. Dr. Hari Seldon. O da sizinle Yukarı çıktı. Size bir yardımı dokunabildi mi?"

Leggen ellerini bilgisayarın tuşlarından çekerek döndü. "Şu Helicon'lu adamı mı söylüyorsun? Hiçbir yardımı dokunmadı. Konumuzla ilgilenmedi bile. Manzarayı seyretti. Sanki bir manzara varmış gibi. Acayip bir adam. Neden Yukarı çıkmasını istedin?"

"Bu benim fikrim değildi. Bunu Hari, kendisi istedi. Bu konu ilgisini çok çekmişti... Şimdi nerede?"

Leggen omzunu silkti. "Ne bileyim ben? Herhalde bir yerdedir."

"Sizinle birlikte aşağıya indikten sonra nereye gitti?"

"O bizimle birlikte aşağıya inmedi ki! Sana konunun adamı hiç ilgilendirmediğini söyledim."

"Öyleyse ne zaman indi?"

"Bilmiyorum. Onunla ilgilendiğim yoktu. İşim başımdan aşkındı. İki gün önce fırtına çıkmış, müthiş yağmur yağmıştı. Oysa biz böyle bir şeyi beklemiyorduk..."

"Yani sen Hari'nin aşağıya indiğini görmedin mi?"

"Buraya bak. Aklım fikrim onda değildi benim. Sırtına uygun şeyler bile giymemişti. Soğuğa yarım saatten fazla dayanamayacağının farkındaydım. Ona bir kazak verdim. Ama ayakları, bacakları donacaktı. O yüzden aşağıya inebilmesi için asansörün kapısını açık bıraktım. Seldon'un üşüyüp aşağıya indiğinden eminim."

"Ama onun aşağıya ne zaman indiğini bilmiyorsun."

"Hayır, bilmiyorum. Sana söyledim ya! İşim başımdan aşkındı. Biz aşağıya inerken Seldon orada değildi. Hava kararmak üzereydi ve

sulusepken yağışın başlayacağı da anlaşılıyordu. Onun için de Seldon aşağıya inmek zorundaydı."

"Hari'nin aşağı indiğini gören var mı?"

"Bilmiyorum. Belki Clowzia görmüştür. Bir ara Seldon' la beraberdi. Neden ona sormuyorsun?"

Dors, Clowzia'yı odasında buldu. Genç kadın duştan çıkıyordu.

"Yukarısı çok soğuktu," dedi.

Dors, "Yukarıda Hari Seldon'la beraber miydin?" diye sordu.

Clowzia kaşlarım kaldırdı. "Evet, bir ara. Seldon orada dolaşmak, bitkiler hakkında soru sormak istiyordu. Çok zeki bir adam, Dors. Her şey ilgisini çekiyordu. Ona bildiğim kadarını anlattım. Ama sonra Leggen beni geri çağırdı. Bütün öfkesi üzerindeydi yine. Hava tahmin ettiği gibi çıkmamıştı ve..."

Dors onun sözünü kesti. "O halde Hari'nin asansörle indiğini görmedin."

"Leggen beni yanına çağırdıktan sonra onu hiç görmedim. Ama Seldon burada olmalı. Biz aşağıya inerken orada değildi."

"Ben Hari'yi hiçbir yerde bulamadım."

Clowzia kaygılandı. "Sahi mi?.. Ama burada bir yerde olmalı."

"Şart değil." Dors'un kaygısı gitgide artıyordu. "Ya hâlâ Yukarıdaysa?"

"İmkânsız. Orada değildi. Aşağıya inmeden önce etrafa bakınarak onu aradık. Leggen, Seldon'a aşağıya nasıl ineceğini anlatmıştı. Seldon'un kılığı Yukarıya hiç uygun değildi. Hava da çok kötüydü. Üşümeye başlamıştı. Bunu biliyorum! Aşağıya inmeyip de ne yapacaktı?"

"Ama onun aşağıya indiğini gören olmamış ki! Yukarıda rahatsızlandı mı?"

"Hayır. Ben yanındayken hiçbir şeyi yoktu. Gayet iyiydi. Tabii üşüyordu, o da başka."

Dors artık iyice korkuya kapılmıştı. "Kimse aşağıya indiğini görmediğine göre, hâlâ Yukarıda olabilir. Çıkıp baksak mı?"

Clowzia kaygıyla, "Sana söyledim ya," dedi. "Aşağıya inmeden önce etrafımıza baktık. Ortalık hâlâ aydınlıktı ve Seldon da görünürlerde yoktu."

"Ama Yukarıya yine de bakalım."

"Ben seni oraya çıkaramam ki. Ben sadece bir stajyerim. Yukarıdaki kubbenin açılması için gerekli şifre de ben de yok. Dr. Leggen'le konuşmalısın."

* * *

Dors Venabili, Leggen'in isteyerek Yukarıya çıkmayacağını biliyordu. Onu zorlaması gerekecekti. Genç kadın her tarafı tekrar aradı. Kitaplığı, yemekhaneyi, Seldon'un odasını. Sonra, Leggen'in beni Yukarı çıkarmasını sağlayacağım, diye düşündü. Herhalde de şiddetle itiraz edecek. Onunla ne kadar süre tartışabilirim? Ya Hari Seldon şimdi Yukarıdaysa? Bu buz gibi gecede, sulusepken yağış kara dönüşürken ne yapar?"

Birdenbire genç kadının aklına bir şey geldi. Hemen küçük üniversite bilgisayarına koştu. Bu âlet sadece öğrencilerin, öğretim üyelerinin ve diğer personelin nerede olduklarını bildiriyordu. Dors'un parmaklan tuşların üzerinde uçuştular sanki. Genç kadın çok geçmeden aradığını buldu. Uzmanlar üç kişiydi ve kampüsün bir başka tarafında oturuyorlardı. Dors oraya gitmek için küçük bir Kayar-taşıta bindi, aradığı ilk yere çabucak erişti. Herhalde hiç olmazsa içlerinden birini bulabilirim, diye düşünüyordu.Şansı yardım etmişti. Çaldığı ilk kapıda soru ışığı yandı. Dors düğmelere basarak kimliğini bildirdi. Kapı açıldı, orta yaşlı, tombul bir adam ona baktı. Yemekten önce yıkandığı anlaşılıyordu. Koyu sarı saçlan karışmıştı. Belinden yukarısı çıplaktı.

Adam, "Affedersiniz," dedi. "Beni olmayacak bir anda yakaladınız. Sizin için ne yapabilirim, Dr. Venabili?"

Genç kadın biraz da soluk soluğa, "Siz Sismoloji Baş Uzmanı Rogen Benastra'sınız, değil mi?" diye sordu.

"Evet."

"Bu acil bir durum. Yukarının son birkaç saat içinde kaydedilen sismolojik raporlarını görmek istiyorum."

Benastra, Dors'a şaşkınlıkla baktı, "Neden? Hiçbir şey olmadı ki! Olsaydı öğrenirdim. Sismograf bunu açıklardı."

"Ben bir meteor çarpmasından söz etmiyorum."

"Ben de öyle. Onun için sismografa gerek yok. Ben çakıldan, iğne ucu kadar deliklerden söz ediyorum. Ama bugün öyle hiçbir şey olmadı."

"Bu konu da beni ilgilendirmiyor. Lütfen. Beni sismografa götürün, kayıtları okuyun. Bu bir ölüm kalım meselesi."

"Yemek için söz verdim..."

"Bunun bir ölüm kalım meselesi olduğunu söyledim. Bu sözlerimde de çok ciddiydim."

Benastra, "Ama bu..." diye başladı, sonra Dors'un öfkeli bakışları karşısında sustu. Yüzünü silerek mesaj âletine birkaç kelime söyledi. Çabucak bir gömlek giydi.

Genç kadının ısrarı yüzünden küçük ve yayvan Sismoloji Binasına yarı koşarak gittiler. Sismoloji konusunda hiçbir bilgisi olmayan Dors, "Aşağıya mı?" dedi. "Aşağıya mı ineceğiz?"

"Evet. İnsanların yaşadıkları katların daha da aşağısına tabii. Sismografın dipteki kayalara tutturulması gerekiyordu. İnsanların yaşadıkları katlardaki sürekli gürültü ve titreşimden etkilenmemesi için."

"Ama tâ aşağıdan, Yukarıda neler olduğunu nasıl anlayabiliyorsunuz?"

"Sismograf kubbenin içindeki ileticilere bağlı. Küçücük bir çakıl parçası kubbeye gömüldüğü an, ekranda görülüyor. Rüzgârın kubbeyi yassıltmasını da izleyebiliyoruz..."

Dors sabırsız bir sesle, "Evet, evet," dedi. "İnsanların ayak seslerini de fark edebiliyor musunuz?"

"İnsanların ayak seslerini mi?" Benastra şaşaladı. "Yukarıda böyle bir şey olamaz ki!"

"Pekâlâ olur. Bugün öğleden sonra bir grup meteoroloji uzmanı Yukarıya çıktı."

"Ah... Şey... ayak sesleri pek fark edilemez."

"İyice, dikkatle bakarsanız onları fark edersiniz. Ben de bunu yapmanızı istiyorum."

Uzman belki genç kadının emir vermesine sinirlendi ama bunu belli etmedi. Bir düğmeye bastı, bilgisayarın ekranı aydınlandı. İyice sağda, ortada, ışıktan bir daire vardı. Bundan ince yatay bir çizgi uzanıyordu.

Benastra, "Yukarısı çok sakin," diye açıkladı. "Orada hiçbir şey yok."

"Pekâlâ. Ama ya birkaç saat önce? Meselâ... bugün saat on beşte yapılan kayıtlan inceleyin. Herhalde kayıtlarınız var."

Uzman bilgisayara gerekli talimatı verdi. Birtakım çizgiler sıçrayarak sola doğru ilerlediler.

Dors, "Bu nedir?" diye sordu. "Söyleyin."

"Yukarıya insanların çıktığını söylediniz, Venabili. Bunlar da onlann ayak sesleri olmalı. Bana bundan söz etmeseydiniz, onların ayak sesleri oldukları aklıma bile gelmezdi."

"Orada kaç kişi olduğunu söyleyebilir misiniz?"

"Bu mümkün değil."

"Pekâlâ. Ayak seslerinin duyulmadığı saate kadar ilerleyin." Dors gözlerini ekrana dikti.

Benastra da öyle. Sonra adam, "Görüyor musunuz?" dedi. "Artık hiçbir ses yok."

"Ayak sesleri ne zaman kesilmiş?"

"İki saat önce."

"O sırada sesler eskisine göre daha az mıymış?"

Uzman biraz sinirlendi. "Bunu söyleyemem."

Dors dudaklarını birbirine bastırdı. "Şimdi on beşer dakikalık aralarla ilerleyin. Biri Yukarıda kalmış olabilir."

Benastra başını sallayarak usulca bir şeyler homurdandı.

Ekrandaki görüntü değişti. Dors çabucak, "Bu nedir?" diye bağırdı.

"Bilmiyorum... Gürültüyü belirtiyor herhalde."

"Hayır. Düzenli bunlar. Bir tek kişinin ayak sesleri olabilirler mi?"

"Tabii. Ama başka sürüyle şey de olabilirler."

"Ayak sesleri sizin ileticiye yaklaşıyor. Tekrar ileriye gidin. Bakalım sesler ne zaman kesiliyor."

Benastra bir süre sonra, "Sesler yirmi yirmi beş dakika önce kesilmiş," dedi. "Ya da bunlar her neyse..."

"Onlar ayak sesleri." Dors gitgide bundan daha emin olmaya başlıyordu. "Yukarıda biri var. Siz ve ben burada oyalanırken o kendinden geçti. Yukarıda donarak ölecek. ‘Ya da bunlar neyse,' demeyin! Hemen Meteorolojiyi arayarak bana Jenarr Leggen'i bulun. Bu bir ölüm kalım meselesi! Bunu Leggen'e de söyleyin."

Dudakları titreyen Benastra, Dors'a karşı koyacak halde değildi artık.

Üç dakika sonra, mesaj yerinde Leggen'in hologramı belirdi. Uzman yemekten kalkmak zorunda kalmıştı. Elinde peçetesi vardı. Alt dudağı yağlanmıştı, uzun suratı iyice asılmıştı. "Ölüm kalım meselesi mi? Ne oluyor? Siz kimsiniz?" Sonra Dors'u farketti. "Yine mi sen? Beni sıkmaya mı çalışıyorsun?"

Genç kadın, "Hayır," dedi. "Üniversitenin Sismoloji Baş Uzmanı Rogen Benastra'yla görüştüm. Sismograf sizin grup Yukarıdan ayrıldıktan sonra orada birinin kaldığını gösteriyor. Bu da öğrencim Hari Seldon. O senin korunman altında Yukarıya çıktı. Ve şimdi orada sersem sersem yatıyor. Fazla yaşayacağını da sanmıyoruz.

"Onun için şimdi beni, gerekli bütün âletlerle birlikte Yukarıya çıkaracaksın. Bunu hemen yapmazsan Üniversite Güvenlik bölümüne başvuracağım. Hatta gerekiyorsa Başkanla da görüşeceğim. Şu ya da bu şekilde Yukarıya çıkacağım. Bir dakika bile geciktiğin için Hari'ye bir şey olursa seni ihmal ve beceriksizlikle suçlayacağım. Kabul ettirebileceğim her suçu sana yükleyeceğim. Mevkiini kaybetmeni, akademik kariyerinin sona ermesini sağlayacağım. Hari ölmüştü, tabii o zaman seni zaten suçlayacaklar. İhmal yüzünden bir insanın ölümüne neden olmakla. Hatta belki de daha kötüsüyle. Çünkü seni şimdi uyardım ve Hari' nin ölmek üzere olduğunu söyledim."

Jenarr Leggen çok öfkelenmişti. Benastra'ya, "Sen hiç bir..." diyecekken Dors onun sözünü kesti. "O bana gördüklerini söyledi. Ben de bunları sana tekrarladım. Benastra' yı zorbalık ederek şaşırtmana izin verecek de değilim. Geliyor musun? Hemen? Şimdi?"

Leggen'in dudakları incelmişti. "Bir hata yapmış olabileceğin hiç aklına geldi mi? Yanılıyorsan sana neler yapabileceğimi biliyor musun? Sen de mevkiinden olabilirsin. İki taraflı işler bu."

Dors, "Ama cinayet öyle değil," dedi. "Ben yanlış karar yüzünden yargılanmaya hazırım. Ama sen cinayet suçuyla dava edilmeye hazır mısın?"

Leggen kızardı. Belki tehdit yüzünden değil de, genç kadına boyun eğmek zorunda kaldığı için. "Geleceğim. Ama öğrencinin şu son üç saati kubbenin altında güvende geçirdiği ortaya çıkarsa sana hiç acımayacağım."

* * *

Üçü düşmanca bir sessizlik içinde asansörle çıktılar. Leggen yemeğinin ancak yarısını yemiş, karısına durumu doğru dürüst açıklayamadan onun yanından ayrılmıştı. Benastra hiç yemek yememiş, belki bir kadın arkadaşını hayal kırıklığına uğratmıştı. Dors Venabili de açtı. O diğerlerinden çok daha mutsuz ve sinirliydi. Yanına bir termal battaniye, iki fotonik lamba almıştı.

Yukarının girişine eriştikleri zaman çene kasları gerilmiş olan Leggen kimlik numarasını bildirdi ve kapı açıldı. Soğuk bir rüzgâr yüzlerini kamçıladı. Benastra homurdandı. Üçünün kılığı da Yukarısı için uygun değildi. Ama iki adam orada uzun süre kalmayı da düşünmüyorlardı.

Dors kaygı içinde, "Kar yağıyor," dedi.

Leggen, "Sulusepken bu," diye cevap verdi. "Isı donma derecesinde. Ama bu öldürücü don değil."

Genç kadın, "Bu insanın açıkta ne kadar kaldığına bağlı değil mi?" dedi. "Hari'nin elbiselerinin eriyen karlardan ıslanması da durumu kötüleştirecek."

Leggen söylendi. "Ee, nerede o?" Öfkeyle karanlıklara doğru baktı.

Dors, Benastra'ya döndü. "Bunu tutar mısınız? Sen, Dr. Leggen, kapıyı kapat ama kilitleme."

"Kilit otomatik değil. Bizi aptal mı sanıyorsun?"

"Belki aptal değilsin. Ama kapıyı içeriden kilitler, dışarıdaki birinin kubbeye girmesine engel olabilirsin."

Leggen, "Dışarıda biri varsa onu bana göster," dedi.

"O herhangi bir yerde olabilir." Dors kollarını kaldırdı. Fotonik lambaları bileklerine takmıştı.

Benastra sıkıntıyla, "Her tarafı arayamayız ki!" diye mırıldandı.

Genç kadın lambaların ışığıyla etrafı tarayarak, "Ayak sesleri gitgide yükseliyordu," diye hatırlattı. "Demek ki ileticiye yaklaşıyordu. İletici nerede?"

Leggen, "Hiçbir fikrim yok," diye homurdandı. "Bu benim hem sorumluluk ve hem de uzmanlık alanımın dışında."

"Dr. Benastra?"

Uzman kararsız bir cevap verdi. "Pek bilmiyorum. Doğrusunu isterseniz daha önce buraya hiç çıkmadım. İleticiler de kubbeye benden çok önce yerleştirilmişler. Tabii bilgisayar yerini biliyor ama ona sormayı unuttuk. Üşüyorum. Burada ne yararım olacağım da bilemiyorum."

"Bir süre burada kalacaksınız." Dors'un sesi kesindi. "Peşimden gelin. Kapının etrafında gitgide genişleyen daireler çizeceğim."

Leggen, "Kar yüzünden fazla bir şey gözükmüyor," dedi.

"Bunu biliyorum. Kar yağmasaydı Hari'yi çoktan görürdük. Bundan eminim. Kar yüzünden bu iş birkaç dakikamızı alacak. Buna da dayanabiliriz." Genç kadın güvenle konuşmuştu ama aslında hiç de güvenli değildi.

Dors kollarını sallayarak ilerledi. Mümkün olduğu kadar geniş bir yeri aydınlatmaya çalışıyordu.

Ama Seldon'u ilk farkeden Benastra oldu. "O da nedir?"

Genç kadın iki lambayı birden adamın gösterdiği tarafa tuttu, sonra da koşmaya başladı. İki adam da onu izlediler.

Seldon'u kapıdan on metre ötede buldular. Büzülmüş, yatıyordu. Elbisesi sırsıklamdı. Dors, kalbinin çarpıp çarpmadığını anlamaya çalıştı ama aslında buna gerek de yoktu. Çünkü matematikçiye dokunur dokunmaz genç adam inleyerek kımıldandı.

"Dr. Benastra, battaniyeyi bana verin." Dors'un sesi, rahatladığı için bitkinleşmişti. Battaniyeyi açarak karların üzerine serdi. "Onu dikkatle battaniyenin üstüne yatırın. Ben de kendisini sararım. Sonra aşağıya indiririz."

Asansörde battaniyenin ısısı kanınkine yaklaşırken Seldon'dan buharlar tütmeye başladı.

Dors, "Hari'yi odasına götürür götürmez bir doktor çağırırsın, Leggen," dedi. "İyi bir doktor. Ve hemen gelmesini de sağlarsın. Dr. Seldon bu olaydan sağ salim kurtulursa ben de bundan kimseye söz etmem. Ama ancak iyileşirse. Unutma..."

"Bana nutuk çekmene gerek yok." Leggen'in sesi buz gibiydi. "Bu olaya üzülüyorum. Elimden geleni yapacağım. Ama benim tek suçum bu adamın Yukarıya çıkmasına razı olmak."

Battaniye kıpırdandı, alçak hafif bir ses duyuldu.

Seldon'un başını koluna dayamış olan Benastra irkildi. "Bir şey söylemeye çalışıyor..."

Genç kadın, "Biliyorum," diye cevap verdi. "Hari, ‘Ne oluyor?'" dedi. Dayanamayarak güldü.

Bu sözler öyle normaldi ki!

Doktor pek sevindi. "Şimdiye kadar dışarıda kaldığı için hastalanan kimselerle hiç karşılaşmadım. Trantor'da böyle vakalar görülmüyor."

Dors soğuk soğuk, "Olabilir," dedi. "Bu yeniliğin zevkini çıkaracağınız için de seviniyorum. Ama bu ayrıca Dr. Seldon'u nasıl tedavi edeceğinizi bilmediğiniz anlamına da geliyor?"

Kabak kafalı, ince, kır bıyıklı, yaşlıca bir adam olan doktor sinirlendi. "Bilmez olur muyum! Dış Dünyalarda böyle vakalar çok görülüyor. Bu

konuda pek çok kitap okudum."

Tedavi, virüs serumu ve mikro-dalga örtüye sarmaktan oluşuyordu.

Doktor, "Bir şeyi kalmayacak," dedi. "Dış Dünyalardaki hastanelerde daha ayrıntılı âletler kullanıyorlar. Ama tabii Trantor'da böyle şeyler yok. Hafif vakalar böyle tedavi ediliyor. Bunun yeterli olacağından eminim."

Dors daha sonra, Seldon bir zarar görmeden iyileşirken, "Belki de kurtulmasının nedeni Dış Dünyalı olması," diye düşündü. "Karanlık, soğuk ve hatta kar, onun bilmediği şeyler değil. Herhalde bir Trantor'lu aynı durumda kalsa ölürdü. Fiziksel etkenlerden çok psişik şok yüzünden." Ama tabii bundan kesinlikle de emin olamazdı. Çünkü o da Trantor'lu değildi.

Genç kadın bu düşünceleri bir tarafa bırakarak bir iskemleyi Hari'nin karyolasına yaklaştırdı, oturarak beklemeye başladı.

* * *

Seldon ikinci sabah kımıldanarak uyandı, karyolanın yanında oturan Dors'a baktı. Genç kadın bir kitap-filmi izliyor ve notlar alıyordu.

Matematikçi hemen hemen normal sayılacak bir sesle, "Hâlâ burada mısın, Dors?" dedi.

Genç kadın kitap-filmi bıraktı. "Seni yalnız bırakamazdım. Öyle değil mi? Başka kimseye de güvenemiyorum."

"Bana her uyanışımda seni yanımda görüyormuşum gibi geliyor. Buradan hiç ayrılmadın mı?"

"Ayrılmadım. Uyudum, uyandım, bekledim."

"Ama ya derslerin?"

"Yardımcım bir süre için bu işi üzerine aldı. Dors eğilerek Seldon'un elini tuttu. Sonra onun utandığım fark ederek elini çekti. Ne de olsa, genç adam yataktaydı. "Hari, ne oldu? Öyle korktum ki!"

Matematikçi, "Bir itirafta bulunacağım..." diye mırıldandı.

"İtirafta mı?"

"Senin bir komploya katılmış olabileceğini düşündüm..."

Dors bağırdı. "Bir komploya mı?"

"Yani Yukarıya çıkarak üniversite bölgesinden ayrılmanın, İmparatorluk güçleri tarafından yakalanmamın sağlanması için hazırlanan bir komploya."

"Ama Yukarısı üniversite sınırları dışında bir yer sayılmıyor ki! Trantor'da sektör alanların gezegenin merkezinden gökyüzüne kadar uzanıyor."

"Ya. Ama ben bunu bilmiyordum. Sen programın çok yüklü olduğu için benimle gelemeyeceğini söyledin. Yukarıda paronoyaklaşmaya başladığım zaman, beni mahsus terkettiğini düşündüm. Lütfen beni affet. Beni aşağıya senin indirdiğin belli bir şey. Bir başkası bu olayla ilgilendi mi?"

Dors kelimeleri dikkatle seçerek, "Hepsinin de işi başından aşkınmış," dedi. "Senin daha önce aşağıya indiğini düşünmüşler. Yani... makul bir düşünce bu."

"Clowzia da öyle mi düşünmüş?"

"Şu genç stajyer mi? Evet, öyle."

"Ama bu yine de bir komplo olabilir. Yani senin katılmadığın bir komplo."

"Hayır, Hari. Suç bende. Yukarıya yalnız başına çıkmana izin vermemeliydim. Görevim seni korumaktı. Başına gelenler yüzünden durmadan kendimi suçluyorum. Kaybolduğun için..."

Matematikçi birdenbire sinirlendi. "Bir dakika! Ben kaybolmadım ki! Sen beni ne sanıyorsun?"

"Bu durumu nasıl adlandıracağını merak ediyorum. Diğerleri aşağıya indikleri sırada sen ortalıkta yokmuşsun. Girişe doğru da gitmemişsin. Daha doğrusu karanlık basıncaya kadar..."

"Ama olayın iç yüzü böyle değil ki! Dolaşmaya çıkıp da dönüş yolunu bulamadığım için kaybolmadım ki! Sana bir komplodan şüphelendiğimi söyledim. Böyle düşünmemin de nedenleri vardı. Tam anlamıyla paranoyak sayılmam."

"Pekâlâ, ne oldu o halde?"

Seldon olayı bütün ayrıntılarıyla anlattı. O kâbusu unutmamıştı.

Dors onu dinlerken kaşlarını çattı. "Ama bu imkânsız. Bir jet-kuş mu? Bundan emin misin?"

"Tabii eminim. Hayal gördüğümü mü sanıyorsun?"

"Ama İmparatorluk güçlerinin seni aradıklarını sanmıyorum. Seni tutuklayamazlardı. Kampüste seni yakalamaya kalkmışlar gibi mesele çıkardı."

"O halde bu olayı nasıl açıklayacaksın?"

Genç kadın, "Pek bilmiyorum," dedi. "Ama anlaşılan Yukarıya seninle birlikte çıkmamamın doğuracağı sonuçlar çok daha kötü olabilirmiş. Hummin bana çok kızacak."

Seldon. "O halde bu olaydan ona söz etmeyiz," diye karşılık verdi. "Sonuç iyi ya! Sen ona bak."

Dors haşin bir sesle, "Hummin'e bu olayı açıklamak zorundayız," dedi. "Belki daha sonu gelmedi."

* * *

Jenarr Leggen o akşam ziyarete geldi. Yemekten sonra. Meteoroloji Profesörü ne söyleyeceğini bilmiyormuş gibi, bir Seldon'a baktı, bir genç kadına. Ama ikisi de ona yardıma çalışmaksızın sabırla beklediler.

Sonunda Leggen matematikçiye, "Nasıl olduğunu sormaya geldim," dedi.

Seldon, "Çok iyiyim," diye cevap verdi. "Sadece biraz uykum var. Dr. Venabili bu tedavi yüzünden kendimi birkaç gün yorgun hissedeceğimi söylüyor. Herhalde gerektiği gibi dinlenebilmem için." Gülümsedi. "Açıkçası buna bir itirazım yok."

Leggen derin bir soluk aldı. "Seni fazla rahatsız etmeyeceğim. Dinlenmen gerektiğini biliyorum. Sadece... olanlara üzüldüğümü söylemek istiyorum. Öyle kayıtsızca, aşağıya yalnız başına indiğini düşünmekle hata ettim. Tecrübesiz biri olduğun için seninle daha fazla ilgilenmem gerekirdi.

Yukarı çıkmana ben razı olmuştum. Şey... Ben... beni affedeceğini umarım. Aslında bütün söylemek istediğim bu."

Seldon esnedi. Affedersin... Olayın sonu iyi geldiğine göre kızmam da yersiz olur. Bazı bakımlardan suç sende değildi. Kapıdan uzaklaşmamalıydım. Ayrıca olanlar..."

Dors onun sözünü kesti. "Hari, lütfen. Artık konuşmak yok. Sadece dinlenmene bak. Dr. Leggen gitmeden önce onunla biraz konuşmak istiyorum. Dr. Leggen, bir kere bu olayın yankılarının seni nasıl etkileyeceğini düşünüyorsun sanırım. Dr. Seldon doğru dürüst iyileşirse olayın orada sona ereceğini sana söyledim. Hari iyileşiyor. Onun için de rahatlayabilirsin. Şimdilik. Sana başka bir şey sormak istiyorum. Bu sefer bana kendi isteğinle yardımcı olacağını umarım."

Leggen resmi bir tavırla, "Elimden geleni yapacağım, Dr. Venabili," dedi.

"Sizin grup Yukarıdayken olağanüstü bir şey oldu mu?"

"Olduğunu biliyorsun. Dr. Seldon kayboldu. Ve ben biraz önce o yüzden özür de diledim."

"Benim bunu kastetmediğim belli bir şey. Başka olağanüstü bir şey oldu mu?"

"Hayır, olmadı."

Genç kadın Seldon'a bir göz attı. Matematikçi kaşlarını çattı. Dors'un olayı tahkike çalıştığını anlamıştı.

Genç kadın Leggen'e, "Emin misin?" dedi. "Dışarıdan gelenler olmadı mı?"

"Hayır. Ne münasebet! Ah..."

"Evet, Dr. Leggen?"

"Bir jet-kuş geldi."

"Bu garibine gitmedi mi?"

"Hayır. Ne münasebet!"

"Neden?"

"Çünkü Trantor'daki birkaç meteoroloji istasyonunun jet-kuşu var. Onlarla bulutları ve atmosfer şartlarını doğrudan doğruya inceliyorlar. Bizim meteoroloji istasyonu böyle bir çalışma yapmıyor."

"Ama tam sizin istasyonda çalışma yapacağınız gün, birilerinin bir jet-kuş göndermesi acayip bir rastlantı sayılmaz mı?"

"Bu bir rastlantı değil ki! Biz herkese o gün bazı ölçümler yapacağımızı bildirdik. Başka bir istasyon da aynı sürede bulut incelemeleri yapılmasının uygun olacağını düşündü sanırım."

Seldon birdenbire boğuk bir sesle, "Demek sadece ölçüm yapıyorlardı?" diye mırıldanarak esnedi.

Leggen, "Evet," dedi. "Başka ne yapacaklardı?"

Dors hızla düşünmeye çalışırken her zaman yaptığı gibi gözlerini kırpıştırdı. "Mantıklı bu. O jet-kuş hangi meteoroloji istasyonundandı?"

Leggen başını salladı. "Dr. Venabili, bunu nereden bileyim?"

"Her jet-kuşun üzerinde istasyonun bir işaretinin bulunacağını sanıyordum."

"Orası öyle. Ama başımı kaldırıp jet-kuşu incelemedim. Benim kendi işim vardı. Onlarda kendi işlerine baktılar. Raporlarım bize de gönderdikleri zaman jet-kuşun kime ait olduğunu öğreneceğim."

"Peki ama o taşıt hangi istasyondan gelmiş olabilir?"

"Jet-kuşu olan herhangi bir istasyondan. Onlara birgün önce haber verdiğimiz zaman, gezegendeki herhangi bir yerden bize kolaylıkla erişebiliyorlar."

"Ama en akla yakın olanlar hangi istasyonlar?"

"Bunu söylemek zor. Hestelonia. Wye, Ziggoreth, Kuzey Damiano. Bu dördünden biri olabilir. Ama tabii öyle daha en aşağı kırk istasyon var."

"Bir tek sorum kaldı. Bir tek, Dr. Leggen. Diğer istasyonlara grubunuzun Yukarı çıkacağını bildirdiğiniz zaman, bir matematikçinin, yani Dr. Hari Seldon'un da sizinle birlikte geleceğini açıkladınız mı?"

Meteoroloji uzmanının yüzünde içten bir şaşkınlık ifadesi belirdi. "Gruptakilerin adlarını vermem için ne sebep vardı? Bu kimi ilgilendirirdi?"

Dors, "Pekâlâ," dedi. "Gerçek şu: Dr. Seldon o jet-kuşu görmüş ve kaygılanmış. Bunun nedenini pek bilmiyorum. O da olayı iyice hatırlamıyor. Galiba jet-kuştan kaçmaya kalkışmış ve o sırada yolunu kaybetmiş. Kimse bu olaydan seni sorumlu tutamaz. Onun için ikimiz de olanları unutalım. Tamam mı?"

"Tamam. Hoşçakalın." Leggen dönerek odadan çıktı.

Dors yatağa yaklaşarak Seldon'un üzerini örttü. Matematikçi uykuya dalmıştı. Genç kadın oturarak düşünmeye başladı. Leggen'in sözlerinin ne kadarı doğruydu? Bu sözler ne gibi bir gerçeği gizliyordu? İşte bunu bilmiyorum, diye düşündü.

MYCOGEN

MYCOGEN — ... Eski Trantor'da bir sektör... Efsanelerindeki geçmişe gömülüp kalmış olan Mycogen gezegen üzerinde hiçbir zaman fazla bir etki yapamamıştır. Hiçbir zaman diğer sektörlerle yakın ilişki kurmamış, hep kendi yaşam tarzını beğenmiştir...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Seldon uyandığı zaman yeni birinin kendisine ciddi ciddi baktığını farketti. Bir an kaşlarını çattı, sonra da, Hummin?" dedi.

Muhabir hafifçe gülümsedi. "Demek beni hatırladın?"

"Seni iki ay önce, sadece birgün gördüm ama yine de hatırlıyorum. Demek seni tutuklamadılar? Ya da..."

"Gördüğün gibi sağsalim buradayım ama... Hummin bir kenarda duran Dors'a göz attı. "... buraya gelmem kolay olmadı."

Matematikçi, "Seni gördüğüme sevindim," dedi. "Şimdi izninle..." Baş parmağıyla banyoyu işaret etti.

Hummin başını salladı. "Tabii. Kahvaltı da yap."

Muhabir kahvaltıda Seldon'a katılmadı. Dors da öyle. İkisi de konuşmadılar. Hummin bir kitap-filme daldı. Dors tırnaklarını inceledi. Sonra da bir mikro-kompüter çıkararak not almaya başladı.

Seldon onları düşünceli bir tavırla süzdü ama konuşmaya da kalkmadı. Ancak son lokmasını yutarken Hummin ona döndü.

"Nasılsın, Seldon?"

"Çok iyiyim, Hummin. Kalkıp dolaşacak kadar iyi."

"Buna sevindim," Muhabirin sesi alaylıydı. "Dors Venabili böyle bir şeyin olmasına izin verdiği için suçlu sayılır."

"Ona benimle birlikte gelmesini istemediğimi söyledim."

Genç kadın atıldı. "Bu doğru değil, Hari. Şövalyece yalanlarla beni korumaya çalışma."

Matematikçi öfkelendi. "Şunu da unutma, Hummin, Dors kendisine şiddetle karşı koymalarına rağmen peşimden Yukarıya çıktı. Ve hayatımı kurtardı. Bu kesin. Bu sözlerle gerçeği çarpıtmış da olmuyorum. Bunu da yaptığın değerlendirmeye kattın mı, Hummin?"

Dors tekrar onun sözünü kesti. Utandığı belliydi. "Hari, lütfen. Chetter Hummin çok haklı. Ya Yukarıya çıkmana izin vermeyecektim, ya da seninle birlikte gidecektim. Ondan sonraki davranışlarına gelince... Hummin onları övdü."

Muhabir, "Her neyse..." dedi. "Olay geçmişte kaldı. Artık onun üzerinde durmayalım. Şimdi Yukarıda olanlardan söz edelim, Seldon."

Matematikçi etrafına bakınarak ihtiyatla, "Bunu yapmak tehlikeli olmaz mı?" diye mırıldandı.

Hummin hafifçe gülümsedi. "Dors odayı bir Çarpıtıcı Alanla sardı. Üniversitedeki hiçbir İmparatorluk ajanı bu alanı delip geçecek kadar usta olamaz. Tabii burada öyle bir ajan varsa. Çok kuşkucusun, Seldon."

Matematikçi, "Karakter bakımından kuşkucu bir insan değilim," diye açıkladı. "Ama seni parkta ve daha sonra dinlediğim zaman... Sende müthiş bir ikna gücü var, Hummin. Sözlerin sona erdiği sırada, her gölgenin arasında Eto Demerzel! beklediğine inanmaya hazırdım."

"Bazen gerçekten oralara gizlendiğini düşünüyorum." Hummin çok ciddiydi.

Seldon, "Belki," dedi. "Ama onu görsem de tanımazdım. Nasıl biri bu Demerzel?"

"Bu önemli değil. Demerzel'i kendisi istemedikçe göremezsin. İstediği an da senin için her şey sona ermiş olur. Biz de buna engel olmalıyız. Şimdi gördüğün jet-kuştan söz edelim."

Matematikçi, "Dediğim gibi, Hummin," dedi. "Kafamı Demerzel'le ilgili korkularla doldurdun. Jet-kuşu görür görmez onun peşimde olduğunu, aptallığımdan Yukarıya çıkarak üniversite bölgesinden uzaklaştığımı düşündüm. Kolaylıkla yakalanabilmeleri için birinin beni Yukarıya sürüklediğine inandım."

Dors söze karıştı. "Ama diğer taraftan Leggen..."

Seldon atıldı. "O dün gece burada mıydı?"

"Evet. Bunu hatırlamıyor musun?"

"Hayal meyal hatırlıyorum. Çok yorgundum. Her şey hafızamda iyice bulanıklaşmış."

"Leggen dün gece jet-kuşun başka bir meteoroloji istasyonunun taşıtı olduğunu söyledi. Sıradan. Zararsız bir araç olduğunu."

"Ne?" Seldon şaşırmıştı. "İşte buna inanamam!"

Hummin, "Şimdi soru şu," dedi. "Neden inanmıyorsun? Jet-kuşta onun tehlikeli olduğunu düşünmene yol açan bir şey mi vardı? Yani kafana soktuğum şüpheler dışında belirli bir şey var mıydı?"

Matematikçi alt dudağını ısırarak olayı düşündü. "Hareketleri! Burnunu sanki bir şey arıyormuş gibi bulutların arasından aşağıya doğru uzatıyordu. Sonra aynı şeyi bir başka yerde tekrarlıyordu. Sanki Yukarıyı düzenli bir biçimde, kısım kısım arıyordu. Ve aradığı bendim."

Hummin, "Belki de sen öyle düşündün," dedi. "Jet-kuşu seni arayan acayip vahşi bir hayvana dönüştürdün. Tabii taşıt öyle bir şey değildi. Sadece bir jet-kuştu o. Meteoroloji aracı olduğuna göre de, uçuşu normaldi... Ve zararsızdı."

Seldon itiraz etti. "Bana hiç de öyle gelmedi."

Hummin, "Bundan eminim," diye cevap verdi. "Ama aslında bir şey de bilmiyoruz. Tehlikede olduğunu düşündün ama bu sadece bir tahmindi. Leggen'in jet-kuşu bir meteoroloji aracıydı demesi de öyle."

Seldon inatla, "Bunun zararsız bir olay olduğuna inanamam," dedi.

Hummin başını salladı. "Pekâlâ. O halde en kötü ihtimalin üzerinde duralım. Yani taşıtın seni aradığını düşünelim. O jet-kuşu gönderen seni nerede bulacağını nasıl bilebilirdi?"

Dors, "Leggen'e, meteorolojiyle ilgili çalışmalar yapacağım bildirdiği zaman Hari'nin de gruba katılacağını açıklayıp açıklamadığını sordum," dedi. "Bu soruma şaştı. Öyle bir şey yapmadığım söyledi. Ona inandım."

Hummin'in yüzünde düşünceli bir ifade belirdi. "Ona hemen inanmamalısın. Öyle yapmış olsaydı, bunu yine de inkâr ederdi. Öyle değil mi? Kendi kendine şunu sormalısın: Leggen, Seldon'un da Yukarıya çıkmasına neden izin verdi? Başlangıçta, itiraz ettiğini biliyoruz. Ama sonra razı oldu. Fazla tartışmadan hem de. Bence bu Leggen'in karakterine hiç uymuyor."

Dors kaşlarını çattı. "Evet, belki de her şeyi o ayarladı. Belki Hari'nin gelmesine, onu Yukarıda yakalamaları için razı oldu. Herhalde ona böyle bir emir verildi. Hatta belki de o genç stajyer Clowzia'ya, Hari'yi lâfa tutarak gruptan uzaklaştırmasını söyledi. Grup aşağıya ineceği zaman da

Hari'nin yanlarında olmamasına bu yüzden aldırmadı. Yukarı çıkıp Hari'yi aramamıza da yine bu nedenle itiraz etti."

Hummin genç kadını dikkatle dinlemişti. "Leggen aleyhinde güçlü iddialar bunlar. Ama onlara da hemen inanmamalıyız. Leggen sonunda seninle birlikte Yukarı çıktı."

"Çünkü ayak sesleri kaydedilmişti. Sismoloji Baş Uzmanı buna tanıktı."

"Seldon bulunduğu zaman Leggen şaşırdı mı? Şok geçirdi mi? Yani kendi ihmali yüzünden birinin müthiş bir tehlikeyle karşılaşmasının neden olacağı şaşkınlıktan daha güçlü bir tepki gösterdi mi? Seldon'un Yukarıda olmaması gerekiyormuş gibi davrandı mı? Kendi kendisine, Ama onu neden yakalamadılar?' diye sorarmış gibi?"

Dors dikkatle düşündü. “Hari'nin orada öyle yattığını gördüğü zaman gerçekten şok geçirdi. Ama olayın uyandırdığı normal dehşet dışında başka duygular hissedip hissetmediğini bilmiyorum."

"Doğru. Herhalde bilemezsin."

Onları dikkatle dinlemiş olan matematikçi birdenbire, "Bu işin Leggen'in başının altından çıktığını sanmıyorum," diye bağırdı.

Hummin ona döndü. "Neden?"

"Bir kere Leggen başlangıçta benim gruba katılmamı istemedi. Onu ancak bütün gün uğraştıktan sonra ikna edebildiler. Ve bence Leggen sonunda onunla Yukan çıkmama, sırf iyi bir matematikçi olduğumu düşündüğü için razı oldu. Meteorolojik bir kuram konusunda ona yardım etmemi istiyordu. Ona beni Yukan çıkartması emredilmiş olsaydı, o kadar inat etmezdi.

"Leggen'in seni sırf matematikçi olduğun için yanma aldığını düşünmek mantıklı bir şey mi? Seninle matematikten söz etti mi? Kuramını sana açıklamaya çalıştı mı?"

Seldon, "Hayır," dedi. "Çalışmadı. Ama; daha sonra bundan söz edeceğini söyledi. Aslında aklı fikri âletlerindeydi. Anladığım kadarıyla, havanın güneşli olacağını düşünmüştü. Ama öyle olmamıştı. Leggen de âletlerde arıza olduğunu umuyordu. Olmadığını görünce hayal kırıklığına uğradı. Galiba bu beklenmedik olay aksileşmesine neden oldu ve o arada benimle de pek ilgilenmedi. Clowzia' ya gelince... O genç kadın benimle

birkaç dakika konuştu. Şimdi geriye baktığım zaman, Clowzia beni diğerlerinin yanından mahsus uzaklaştırmış gibi de gelmiyor. Aslında Yukarıdaki bitkileri merak ettiğim için onu gruptan ben uzaklaştırdım. Leggen de, Clowzia'yı teşvik etmek bir tarafa, onu yanına çağırdı. O sırada ben diğerlerinin beni görebilecekleri bir yerdeydim. Ondan sonra kendi isteğimle uzaklaşarak gözden kayboldum."

"Ama jet-kuşun seni aradığını söyledin." Hummin sanki her tahmini çürütmeye çalışıyordu. "O halde taşıttakiler nerede olduğunu biliyorlardı. Bunu Leggen söylemediyse, haberi kimden aldılar?"

Matematikçi, "Ben Lisung Randa adlı genç bir psikologdan kuşkulanıyorum," diye açıkladı.

Dors, "Randa?" dedi. "Buna inanamam. Onu tanırım. Randa İmparator adına çalışamaz. İmparatorluğun ateşli bir düşmanı o."

Seldon, "Rol yapıyor olabilir," diye cevap verdi. "İmparatorun ajanı olduğunu maskelemek için, İmparatorluğu açık açık, şiddetle, abartmalı bir biçimde yerer."

Dors itiraz etti. "Ama Randa öyle bir insan değil. Abartmaya kaçtığı yok. Şiddetli duyguları da yok. Sakin, uysal bir insan. Görüşlerini her zaman yumuşak, âdeta çekine çekine açıklıyor. Tavırlarının sahte olmadığından da eminim."

Matematikçi heyecanla, "Ama o meteoroloji projesinden bana ilk kez söz eden Randa'ydı," diye hatırlattı. "Yukarı çıkmam için de o ısrar etti. Sonunda Leggen'i beni de Yukarıya çıkarması için ikna eden de o oldu. O arada matematik alanındaki ustalığımı da bir hayli abarttı. Şimdi insan, ‘Neden Yukarı çıkmamı o kadar istiyordu?' diye düşünüyor. ‘Niçin o kadar çabaladı?'"

"Belki de bunu senin iyiliğin için yaptı. Randa seninle ilgileniyordu, Hari. Herhalde meteorolojinin psiko-tarih bilimi bakımından yararlı olacağını düşündü. Bu olamaz mı?"

Hummin usulca, "Bir başka noktanın üzerinde duralım," dedi. "Randa sana meteoroloji projesinden söz ettikten uzun bir süre sonra Yukarı çıktın. Yani aradan zaman geçti. Randa gizli işlere bulaşmadıysa bu olayı saklama gereğini de görmemiştir. Dost canlısı ve konuşkan bir insansa..."

Dors, "Gerçekten öyledir," diye atıldı.

"... bu olaydan dostlarına da söz etmiştir. Bu durumda ajanın kim olduğunu anlayamayız. Bir şey daha var. Diyelim ki Randa gerçekten İmparatorluk aleyhinde. Ama bu onun' ajan olmadığım da göstermez. O zaman da şu soruyu sormamız gerekir: Randa kimin ajanı? Kimin adına çalışıyor?"

Matematikçi şaşırdı. "Bir ajan İmparatordan başka kimin adına çalışır? Yani Demerzel'dan başka, kimin adına?"

Hummin elini kaldırdı. "Pek karmaşık olan Trantor siyasetinden haberin yok, Seldon." Dors'a döndü. "Dr. Leggen meteoroloji aracının dört istasyonun birinden gelmiş olabileceğini söyledi, değil mi?"

"Evet. Hestelonia, Wye, Ziggoreth ve Kuzey Damiano."

Muhabir, Seldon'a döndü. "Belki sen jet-kuşun üzerinde belirli bir işaret gördün."

Matematikçi öfkeyle, taşıtın bulutlar yüzünden kolay kolay görünmediğini söylemek istedi. Ama sonra kendini tuttu. Herhalde bunu Hummin de biliyordu. "Korkarım görmedim."

Dors, "Hari'yi kaçırmak için geldiklerine göre, işareti gizlediler belki de," dedi.

Hummin, "Bu mantıklı bir tahmin," diye başını salladı. "Olabilir. Ama bu galaksi' de mantık her zaman başarılı olamaz. Seldon taşıtın ayrıntılarını fark etmediğine göre, sadece bir tahminde bulunabiliriz. Ben Wye'ı düşünüyorum."

Seldon tekrarladı. "Wye'ı mı?"

Muhabir bir parmağını kaldırdı. "Trantor'daki bir sektörün adı bu. Bölgeyi üç bin yıldan beri aynı soydan gelen Valiler yönetiyor. Bir tek aile. Bir tek hanedan. Beş yüz yıl kadar önce, İmparatorluk tahtına Wye hanedanından iki İmparatorla bir İmparatoriçe çıkmıştı. Hükümdarlıkları nispeten kısa sürdü. Wye hükümdarlarının hiçbiri de pek başarılı olamadı. Ama Wye Valileri bu dönemi hiçbir zaman unutamadılar.

"Kendi yerlerini alan hanedanlara açık açık ihanet etmediler. Ama onlar adına fazla bir çabada da bulunmadılar. Zaman zaman çıkan iç savaşlarda

tarafsız davrandılar. İç savaşın uzamasına neden olacak şeyler yaptılar. Uzlaşma için Wye'a başvurulmasını sağlamak için. Bu bakımdan hiçbir zaman istedikleri olmadı. Ancak Wye yine de bu tür çabaları sürdürdü.

"Wye'ın şimdiki Valisi, gerçekten yetenekli bir adam. Artık yaşlandı ama hırsı geçmedi. Cleon'a bir şey olursa Vali genç veliahtı kaydırarak tahta oturabilir. İmparatorun ölümü normal olsa bile. Galaksi kamuoyu her zaman, geçmişte ataları İmparatorluk etmiş bir adaydan yanadır.

"Bu yüzden Wye Valisi senden söz edildiğini duyduysa, ailesi adına bilimsel kehanetlerde bulunacak yararlı bir kâhin rolü oynayabileceğini düşünmüştür. Wye, Cleon'un İmparatorluğunu uygun bir biçimde sona erdirebilir. Valinin tahta geçeceği ve ondan sonra galaksinin bin yıl barış ve refah içinde yaşayacağı gibi kehanetler için senden yararlanır. Tabii Wye Valisi tahta çıkar çıkmaz, artık sana da bir ihtiyacı kalmaz. Ve belki sen de Cleon'un peşinden mezarı boylarsın."

Sıkıntılı bir sessizlik oldu. Sonra matematikçi, "Ama peşimdekinin Wye Valisi olduğunu kesinlikle bilmiyoruz," diye hatırlattı.

"Evet, bilmiyoruz. Hatta şu ara birinin peşinde olup olmadığından da emin değiliz. Jet-kuşu Leggen'in söylediği gibi meteoroloji araştırmaları yapan sıradan bir taşıt da olabilir. Ancak psiko-tarih bilimi ve bunun potansiyeliyle ilgili haberler etrafa yayılırken, Trantor'daki güçlü ya da yan güçlü kimseler senden yararlanmayı isteyecekler. Başka gezegenlerdekiler de öyle."

Dors, "O halde ne yapacağız?" diye sordu.

"Bu gerçekten önemli bir soru." Hummin bir süre düşündü. "Belki de buraya gelmen bir hataydı. Bir profesörün bir üniversiteye gizleneceğini çok kimse tahmin eder. Streeling pek çok üniversiteden sadece biri. Ama en büyük ve en özgürlerinden de sayılıyor. Onun için de çok geçmeden bazı eller usul usul buraya sokulacaklardı. Onu nun için, daha iyi gizlenebileceğin bir yere gitmen gerekiyor, Seldon. Ama..."

Seldon, "Ama?" dedi.

"Ama neresi olduğunu bilmiyorum."

Matematikçi, "Bilgisayardan bir iste," diye önerdi. "Herhangi bir yeri seçelim."

Hummin, "Ne münasebet!" dedi. "Bunu yaparsak sıradan bir bölge kadar bile güvenli olmayan bir yer seçebiliriz. Hayır. Gizleneceğin yeri mantık yoluyla bulmamız gerekiyor. Ne yapıp yapıp bunu başarmalıyız."

* * *

Üçü de yemek saatinden çok sonrasına kadar Seldon' un odasından çıkmadılar. Matematikçiyle Dors, arada sırada konuşuyorlardı. Hummin ise sessiz oturuyor, düşünüyordu.

Seldon sonunda çaresiz bir sesle, "Belki de benim hayali yeteneklerimden yararlanmak isteyen adaylardan hemen en iyi niyetlisini seçmemiz daha doğru olur, Hummin," dedi. "Beni ona teslim edersin. Adamın beni diğerlerine karşı savunacağını umarsın."

Hummin başını kaldırdı, büyük bir ciddiyetle. "Buna gerek yok," diye cevap verdi. "En iyi niyetli sayılacak adayı biliyorum. Sen zaten onun elindesin."

Matematikçi güldü. "Kendini Wye Valisiyle ve Galaksi İmparatoruyla bir mi tutuyorsun?"

"Mevki bakımından... hayır. Ama seni kontrol edebilme açısından onların rakibiyim. Onlar da, aklıma gelen diğerleri de, seni güç ve zenginliklerini arttırmak için istiyorlar. Benimse böyle hırslarım yok. Ben sadece galaksinin iyiliğini istiyorum."

Seldon alayla mırıldandı. "Herhalde rakiplerine sorsalardı, onlar da sadece galaksinin iyiliğini istediklerini söylerlerdi."

Muhabir, "Öyle söyleyeceklerinden eminim," dedi. "Ama şu ana kadar rakiplerimden sadece biriyle karşılaştın. İmparatorla. O da hanedanı sağlamlaştırmak için senden uydurma kehanetlerde bulunmanı istedi. Benim senden öyle bir şey istediğim yok. Ben sadece psiko-bilim tekniğini geliştirmeni ve böylece matematik açıdan geçerli tahminlerde bulunulmasını istiyorum."

Seldon hafifçe gülümsedi. "Doğru. Yani şu ana kadar böyle oldu."

"O halde sana şunu da sorabilirim: Çalışmaların ne durumda? Bir ilerleme oldu mu?"

Matematikçi gülsün mü, yoksa kızsın mı, bilemedi. Ama kısa bir sessizlikten sonra sakin bir tavırla konuşmayı başardı. "İlerleme mi? İki aydan daha kısa bir sürede mi? Hummin, bu problemle belki de hayatım boyunca uğraşmam gerekecek. Benden sonra gelecek on, on iki kişi de öyle. Ve bütün bunlara rağmen sonunda yine başarısızlığa uğrayacağız."

"Üniversite kitaplığında çalışmanın hiçbir yararı olmadı mı, Seldon?" Hummin, Dors'a bir göz attı.

Seldon ağır ağır başını salladı. "Hiç olmadı."

"Dors da yardım edemedi mi?"

Genç kadın içini çekti. "Ben bu konuda hiçbir şey bilmiyorum, Chetter. Ben sadece Hari'ye yol gösterebilirim. O bir araştırma yapar, istediğini bulamazsa, benim elimden bir şey gelmez."

Hummin ayağa kalktı. "O halde Seldon'un üniversitede kalmasının fazla bir yararı yok. Sana başka bir yer bulmalıyım, dostum."

Seldon uzanarak muhabirin koluna dokundu. "Ama yine de bir fikrim var."

Hummin gözlerini kısarak ona baktı. Ya şaşkınlık ya da kuşkuyla. "Bu ne zaman aklına geldi? Şimdi mi?"

"Hayır. Yukanya çıkmadan birkaç gün önce düşündüm bunu. O olay bu fikri bir süre unutmama neden oldu. Ama sen kitaplıktan söz ettiğin zaman tekrar hatırladım."

Hummin tekrar oturdu. "Bana fikrini anlat. Tabii tamamiyle matematikle ilgili bir şey değilse."

"Matematikle hiçbir ilgisi yok. Kitaplıkta tarih okurken aklıma geldi bu. Galaksi toplumu geçmişte daha basitmiş. On iki bin yıl önce, İmparatorluk kurulmaya başladığı sıralarda galakside sadece on milyon kadar dünyada insanlar yaşıyormuş. Yirmi bin yıl önce İmparatorluk kurulmadan evvel, krallıklar varmış ve insanlar sadece on bin gezegene yayılmışlarmış. Kimbilir daha gerilerde toplum ne kadar küçülüyor? Belki de insanlar ilk

çağlarda bir tek dünyada yaşıyorlardı. Sözünü ettiğin efsanelerde olduğu gibi, Hummin."

Muhabir, "Yani daha basit bir galaksi toplumunu temel olarak kullandığı takdirde psiko-tarih bilimini geliştirebilir misin?" diye sordu.

"Evet. Bana öyle geliyor."

Dors ani bir heyecanla, "O halde geçmişteki daha küçük bir toplumu inceleyerek çalışmaya başla," diye bağırdı.

"Meselâ Galaksi Çağı 1000 yılında var olan bir toplumu. Tabii G.Ç. 1000 yılındaki durumu iyi bilmiyoruz. Onun için de araştırma yapmak zorunda kalacağız. On bir bin yıl geçmiş aradan."

Seldon'un yüzünde üzgün bir ifade belirdi. "Ne demek G.Ç. 1.000 yılındaki durumu iyi bilmiyoruz? O günlerde de bilgisayarlar vardı, değil mi, Dors?"

"Tabii."

"Bellek depolama birimleri, kulak ve gözlerle ilgili kayıtlar? Bugünün, yani G.Ç. 12 020 yılının kayıtları var. O halde G.Ç. 1 000 yılının kayıtları da olmalı."

"Kuramsal olarak öyle. Ama pratikte... Bu senin durmadan tekrarladığın şey işte, Hari. G.Ç. 1000 yılıyla ilgili tam kayıtların bulunması mümkündür. Ama öyle olduğunu ummak da pratik bir şey sayılmaz."

"Ama benim bu sözlerim matematikle ilgili, Dors. Bu iddiamı tarih kayıtlarına uygulayamazsın ki!"

Genç kadın kendisini savunurcasına, "Kayıtlar sonsuza kadar kalamazlar, Hari," diye cevap verdi. "Bellek bankaları bir savaş nedeniyle zarar görür ya da silinebilir. Ya da zamanla bozulur. İmparatorluk Kitaplığındaki kayıtların üçte birinden hiç anlam çıkmadığını söylüyorlar. Ama tabii gelenekler yüzünden, o kayıtları kaldırıp atmıyorlar. Ancak diğer kitaplıklar geleneklere bu kadar bağlı değil. Streeling Üniversitesinde yararsız malzemeler on yılda bir atılıyor.

"Tabii sık sık başvurulan ve kopyaları çıkarılan belgeler binlerce yıl dayanıyor. Hükümetle ilgili ya da özel belgeler. O yüzden de galaksi

tarihinin en önemli noktalarını biliyoruz. İmparatorluk öncesi çağlardakileri bile. Daha gerilere gittikçe kayıtlar da bozuluyor."

Seldon, "Buna inanamıyorum," dedi. "Bozulma tehlikesi olan kayıtların kopyalarını çıkarmaları gerekmez miydi? Bilginin kaybolup gitmesine nasıl göz yumabilirsiniz?"

Dors, "İstenmeyen bilgi yararsız bilgidir," diye mırıldandı. "Kullanılmayan bilginin sürekli olarak kopya edilmesi için ne kadar zaman, çaba ve enerji harcanması gerektiğini biliyor musun? Zamanla kayıp çok daha artar," dedi.

"Ama günün birinde bir kimsenin, kayıtsızca ortadan kaldırılan bilgiye ihtiyacı olabileceğini hesaba katmanız gerekmez mi?"

"Belki belirli bir şeye bin yılda bir ihtiyaç olabilir. Bu ihtimali düşünerek o bilgi kırıntısını saklamak, yapılan masrafa değmez. Bu bilim bakımından da geçerli. Sen yerçekimiyle ilgili ilkel denklemlerden söz ediyorsun. Bunlar ilkel, çünkü ne zaman bulundukları bilinmiyor, diyorsun. Tarihin sisleri arasında kaybolmuş. Neden böyle? Siz matematikçiler ve fen adamları bütün bilgiyi saklamadınız mı? Tâ o denklemlerin bulunduğu çağdan zamanımıza kadar?"

Seldon inledi ama genç kadına cevap vermeye de kalkmadı. Muhabire döndü. "Eh, işte, Hummin, bu fikrim de bir işe yaramayacak. Geçmişe bakıyoruz, toplum daha küçülüyor. Yararlı bir psiko-tarih tekniği geliştirmek de mümkün olacakmış gibi gözüküyor. Ama bilgi toplumun küçülmesinden daha hızlı kayboluyor. O yüzden de psiko-tarih yöntemi imkânsızlaşıyor."

Dors düşünceli bir tavırla mırıldandı. "Tabii Mycogen Sektörü var..."

Hummin çabucak başını kaldırdı. "Gerçekten öyle. Ve Seldon için de çok uygun bir yer orası. Bunu düşünmeliydim."

Seldon bir genç kadına baktı, bir muhabire. "Mycogen Sektörü mü? O nedir ve nerededir?"

"Hari, lütfen. Bunu sana daha sonra anlatırım. Şu anda bazı hazırlıklar yapmam gerekiyor. Bu gece buradan ayrılacaksın."

* * *

Dors, Seldon'un biraz uyuması için ısrar etti. Gece bütün Üniversite uyuduğu sırada oradan ayrılacaklardı. Genç kadın matematikçinin hâlâ dinlenmesi gerektiğine inanıyordu.

Seldon, "Sen yine yerde mi yatacaksın?" diye sordu.

Genç kadın omzunu silkti. "Yatak bir kişilik. İkimiz birden yatmaya kalkarsak doğru dürüst uyuyamayız."

Matematikçi, Dors'a bir an istekle baktı. "Öyleyse bu sefer de ben yerde yatacağım."

"Olmaz. Sulusepkende komaya girerek yerde yatan ben değildim."

Seldon, "Burada, üniversitede başına çok dert açtım, Dors," dedi. "Çalışmana da engel oldum. Ama senden ayrılacağım için yine de üzülüyorum."

Dors, "Benden ayrılmayacaksın ki!" diye cevap verdi. "Ben de seninle geleceğim. Hummin benim için izin alacak."

Matematikçi üzüldü. "Senden bunu yapmanı isteyemem."

"Bunu sen değil, Hummin istiyor. Seni korumam gerekiyor. Yukarısı konusunda başarılı olamadım. Bunu telâfi etmeliyim."

"Sana söyledim ya. Lütfen o yüzden kendini suçlama... Ama... yanımda olursan kendimi daha rahat hissedeceğim. Hayatını altüst etmediğimden emin olabilseydim..."

Dors usulca, "Etmiyorsun, Hari," dedi. "Lütfen uyu artık."

Seldon bir süre sessiz yattı. Sonra, "Hummin'in her şeyi gerçekten sağlayabileceğinden emin misin, Dors?" diye fısıldadı.

Genç kadın, "O olağanüstü bir insan," dedi. "Üniversitede nüfuzu var. Başka yerlerde de, sanırım. Bana süresiz izin alabileceğini söylüyorsa, bunu da başarır. Onda büyük bir ikna gücü var."

Seldon, "Biliyorum," diye cevap verdi. "Bazan onun benden gerçekten ne istediğini düşünüyorum..."

Dors, "Sana söylediğini istiyor," dedi. "Hummin'in güçlü ve idealist fikirleri, hayalleri var."

"Onu çok iyi tanıyormuşsun gibi konuştun, Dors."

"Ah, evet. Hummin'i iyi tanıyorum."

"Onunla... çok samimi misin?"

Genç kadın acayip bir ses çıkardı. "Neyi ima ettiğinden pek emin değilim, Hari. Ama en küstahça yorumu kabul edelim... Hayır, onunla çok samimi değilim. Ayrıca bu seni neden ilgilendiriyor?"

Matematikçi, "Afedersin," dedi. "Farkına varmadan bir başkasının..."

"Malına yaklaşmak istemiyorsun, öyle mi? Bu daha da büyük bir hakaret. Bence artık uyusan iyi olur."

"Tekrar özür dilerim, Dors. Ama uyuyamıyorum. Hiç olmazsa konuyu değiştirmeme izin ver. Mycogen Sektörünün ne olduğunu bana anlatmadın. Oraya gitmem neden iyi olacak? Sektör nasıl bir yer?"

"Mycogen küçük bir sektör. Nüfusu ancak iki milyon kadar. Tabii aklımda yanlış kalmadıysa. Önemli olan şu: Mycogen'liler ilk çağlardan kalma geleneklere sıkıca bağlılar. Ellerinde başkalarında olmayan pek eski kayıtlar bulunduğu da söyleniyor. Belki İmparatorluk öncesi çağlan incelemen konusunda Mycogen'liler senin için normal bir tarihçiden daha yararlı olabilirler. Eski çağlann tarihinden söz ederken aklıma Mycogen geldi."

"Sen onların kayıtlannı hiç gördün mü?"

"Hayır, görmedim. Gören biriyle de hiç karşılaşmadım."

"O halde kayıtların gerçekten var olduklarına inanabilir misin?"

"Aslında bu bakımdan bir şey söyleyemem. Mycogen'li olmayanlar onların kaçık olduklarını düşünüyorlar. Ama bu haksız bir yargı da olabilir. Mycogen'liler ellerinde kayıtlar olduğunu kesinlikle söylüyorlar. Onun için... belki de gerçekten var. Her ne hal ise... Mycogen'de saklanabiliriz. Mycogen'liler kimseye sokulmazlar... Şimdi lütfen uyu."

Seldon sonunda uyumayı başardı.

* * *

Hari Seldon'la Dors Venabili gece 03'de üniversiteden ayrıldılar. Matematikçi genç kadının kendisine rehberlik etmesi gerektiğinin farkındaydı. Dors, Trantor'u ondan daha iyi biliyordu. Oraya Seldon'dan iki yıl önce gelmişti. Hummin'in de çok yakın arkadaşıydı. Onun talimatını da anlıyordu.

Hem genç kadın, hem de Seldon, ince pelerinlere sarılmışlardı. Bunların başa iyice oturan kukuletaları vardı. Bu kılık birkaç yıl önce üniversitede moda olmuştu. Ama sonra genç entellektüeller bu pelerinlerden çabuk vazgeçmişlerdi. Belki şimdi bu kılığı gülünç de bulurlardı ama hiç olmazsa Seldon'la Dors'u iyice örtüyor, kolaylıkla tanınmalarını engelliyordu.

Hummin, "Belki Yukarıda olanlar sadece bir rastlantıydı," demişti. "Belki de peşinde ajan yok. Ama yine de en kötü ihtimale karşı hazırlıklı olmalıyız."

Seldon kaygıyla sormuştu. "Sen de bizimle gelmeyecek misin?"

Muhabir, "Bunu çok isterim," demişti. "Ama kuşkulan üzerime çekmemek için işime dönmeliyim. Anlıyorsun, değil mi?"

Matematikçi içini çekmişti. Anlıyordu.

Seldon'la Dors, Ekspres-yol taşıtına binerek bir sıraya oturdular. Matematikçi önünden geçtikleri binalan seyre koyuldu.

Ama Dors bir süre sonra, "Burada ineceğiz," diye mırıldanarak ayağa kalktı. Güçlü eliyle genç adamın kolunu tuttu.

Dors dışarıda, "Bu taraftan," dedi. "Gidip bir hava-jetine bineceğiz... Sen de Trantor'luların çoğu gibi hava-jetine binmekten korkuyor musun?"

"Hayır, hayır. Helicon'da hava yolculuğu çok yaparız. Ben sık sık hava-jetlerine de binerdim. Yalnız Hummin beni üniversiteye götürürken yolcu taşıtlarına binmek istemedi. Arkamızda pek belirgin bir iz bırakacağımızı düşündü."

"Çünkü peşindekiler başlangıçta nerede olduğunu biliyorlardı, Hari. Seni izlemeye başlamışlardı bile. Ama belki şimdi nerede olduğundan haberleri

yok. Biz de önemsiz bir havaalanına gidiyoruz. Oradan özel bir hava-jetine bineceğiz."

"Taşıtı kim kullanacak?"

"Herhalde Hummin'in bir dostu."

"Acaba ona güvenebilir miyiz?"

"Hummin'in dostu olduğuna göre, tabii güvenebiliriz."

Seldon hoşnutsuz bir sesle, "Hummin'e çok hayransın," diye homurdandı.

"Bunun nedeni de var." Dors hiç de cilveli bir tavırla konuşmuyordu. "O üstün bir insan."

Matematikçinin hoşnutsuzluğu azalmadı.

Genç kadın ekledi. "İşte hava-jeti."

Acayip kanatları olan küçük bir taşıttı. Yanında yine parlak Trantor renklerine bürünmüş ufak tefek bir adam bekliyordu.

Dors, "Biz ‘Psiko'yuz," dedi.

Pilot, "Ben de ‘Tarih'im," diye cevap verdi.

Matematikçiyle genç kadın onun peşinden hava-jetine bindiler. Seldon, "Bu parola kimin fikriydi?" diye sordu.

Dors, "Hummin'in," dedi.

Seldon burun kıvırdı. "Hummin'in espri yeteneği olduğunu sanmıyordum. Öyle ciddi ki!"

Dors gülümsedi.

GÜNEŞ EFENDİSİ

GÜNEŞ EFENDİSİ ON DÖRT — ... Eski Trantor'da Mycogen Sektörünün liderlerinden biri... Bu içine kapanmış sektörün diğer liderleri gibi, On dört'le ilgili de fazla bir bilgi yoktur. Tarihe geçmesinin tek nedeni, Kaçış sırasında Hari Seldon'la karşılaşmış olmasıdır.

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Küçük pilot bölmesinin gerisinde sadece iki koltuk vardı. Seldon bunlardan birine oturduğu zaman koltuğun dibi hafifçe çöktü, bir ağ bacaklarını, belini ve göğsünü sardı. Başına da bir kukuleta geçerek alnını ve kulaklarını örttü. Genç adam kendisini hapsedilmiş gibi hissetti. Zorlukla başını çevirerek baktığı zaman Dors'un da aynı durumda olduğunu gördü.

Pilot yerine geçerek kontrollere bir göz attı. Sonra da "Endor Levanian hizmetinizde," dedi. "Ağlarla sarıldınız, çünkü havalanırken taşıt çok hızlanacak. Açıklıkta uçarken ağlardan kurtulacaksınız. Bana adlarınızı söylemenize gerek yok. Bu üzerime vazife değil." Yerinde dönerek yolcularına gülümsedi. "Psikolojik bazı güçlükler var mı, gençler?"

Dors neşeyle, "Ben Dış Dünyalıyım," dedi. "Uçmaya da alışığım."

Seldon biraz da azametli bir tavırla, "Ben de öyle," diye ekledi.

"Çok güzel, gençler. Tabii bu bindiğiniz o sıradan hava-jetlerinden değil. Gece uçmamış da olabilirsiniz. Ama dayanacağınızı umuyorum." Ağ pilotu da sarmıştı ama kollan açıktaydı.

Bir homurtu duyuldu, sonra jet sanki havaya fırladı. Görünmeyen bir el Seldon'u iterek âdeta koltuğun arkasına yapıştırdı. Matematikçi ön camdan, karşılarında bir duvarın belirdiğini dehşetle gördü. Ama sonra duvarda yuvarlak bir ağız belirdi ve araç bir tünele girdi. On dakika sonra dışarı, karanlık geceye çıktı.

Jet elektromanyetik alandan çıkarken hızı biraz azaldı. Seldon'u bir güç bu sefer de öne doğru itti. Bir an soluk alamadı. Sonra basınç kayboldu. Ağlar da öyle.

Pilotun neşeli sesi duyuldu. "Ne âlemdesiniz, gençler?"

Seldon, "Pek bilmiyorum..." diyerek Dors'a döndü. "İyi misin?"

Genç kadın, "Tabii," diye cevap verdi. "Yanılmıyorsam Bay Levanian gerçekten Dış Dünyalı olup olmadığımızı anlamak için küçük bir deneme yaptı. Öyle değil mi, Bay Levanian?"

Pilot, "Bazı insanlar heyecandan hoşlanırlar," dedi. "Ya siz?"

Dors cevap verdi. "Mantık çerçevesinde."

Seldon takdirle başını salladı. "Bunu her mantıklı insan da itiraf eder... Ama jetin kanatlan kopsaydı herhalde durum size bu kadar eğlenceli gelmezdi, efendim."

"Bu imkânsız, efendim. Size bunun sıradan bir hava jeti olmadığını söyledim. Kanatlar tam anlamıyla bilgisayarlı. Jetin hızına, rüzgârın hız ve yönüne, ısıya ve başka altı yedi koşula uymak için uzunluklarını, genişliklerini, kavislerini ve genel biçimlerini değiştiriyorlar. Jet parçalanmadıkça kanatlar kopmaz."

Seldon'un yanındaki cama bir şeyler çarptı. "Yağmur yağıyor."

Pilot, "Çoğu zaman öyle," dedi.

Matematikçi pencereden baktı. Helicon'da ya da başka bir dünyada ışıklar görülürdü. Ama Trantor kapkaranlıktı. Dors her zamanki gibi Seldon'un kaygısını fark ederek onun eline vurdu. "Pilotun ne yaptığını bildiğinden eminim, Hari."

"Ben de emin olmaya çalışırım, Dors. Ama pilotun bilgisinin bir bölümünü bizimle paylaşmasını isterdim." Seldon bu sözleri pilotun duyacağı kadar yüksek sesle söylemişti.

Levanian, "Bilgimi paylaşmaya bir itirazım yok," diye güldü. "Bir kere... yükseliyoruz. Birkaç dakika sonra bulutların yukarısına çıkacağız. O zaman yağmur kesilecek ve hatta yıldızları da göreceğiz."

Zamanlaması iyiydi. Çünkü bulutların tüy gibi kalıntılarının arasında birkaç yıldız ışıldamaya başladı. Pilot içerideki ışıkları söndürdüğü zaman diğerleri de pırıldadılar.

Dors, "Yıldızları iki yıldan beri ilk defa görüyorum," diye mırıldandı. "Ne şahane, değil mi? Pek parlaklar. Çok da fazla."

Pilot, "Trantor, galaksinin merkezine Dış Dünyaların çoğundan daha yakın," dedi.

Helicon ise galaksinin gezegenlerin az olduğu bir köşesindeydi. Yıldız alanı da sönüktü. Bu yüzden Seldon'un dili tutuldu âdeta.

Dors, "Motorlar ne kadar sessizleşti," dedi.

Matematikçi başını salladı. "Gerçekten de öyle. Jet hangi güçle uçuyor, Bay Levanian?"

"Bir mikro-füzyon motoru ve sıcak gazla."

"Mikro-füzyon kullanılan hava-jetleri olduğundan haberim yoktu. Bundan söz ediyorlardı ama..."

"Böyle küçük birkaç hava-jeti var. Sadece Trantor'da. Ve hepsine de yalnız yüksek mevkideki memurlar biniyor."

Seldon, "Bu tür yolculuk pahalı olmalı," dedi.

"Çok pahalı, efendim."

"O halde Bay Hummin ne kadar verdi?"

"Bu uçuş için ücret alınmadı. Bay Hummin bu jetlerin sahibi olan şirketin ileri gelenleriyle dost."

Matematikçi anlaşılmaz bir şeyler homurdandı, sonra da yıldızlara bakarak, "Batıya doğru mu gidiyoruz?" diye sordu.

"Evet. Nereden anladınız?"

"Doğuya doğru gitseydik şafak sökerdi."

Ama uçağı izleyen şafak sonunda onlan yakaladı. Güneş ışınları... gerçek güneş ışınları içeriyi aydınlattı. Ama bu uzun sürmedi. Jet alçalarak bulutların arasına girdi. Seldon'la Dors hayal kırıklığıyla bağırdılar.

Şimdi aşağıda Yukarısı belirmişti. Çayırlar ve korular görülüyordu. Clowzia'nın anlattığı gibiydi burası. Ancak Seldon Yukarıyı incelemek için de fazla zaman bulamadı. Bir tünel ağzı belirdi. Üzerinde ‘MYCOGEN' yazılıydı.

Jet tünele daldı.

* * *

İndikleri jet alanı Seldon'un meraklı gözlerine bomboşmuş gibi gözüktü. Görevini tamamlamış olan pilot onun ve Dors'un elini sıktı. Hava-jetine binerek hızla gözden kayboldu.

Bu ıssız yer Seldon'u sıkmaya başlıyordu. "Şimdi ne yapmamız gerekiyor? Bir fikrin var mı, Dors?"

Genç kadın başını salladı. "Hummin bizi Güneş Efendisi On dört'ün karşılayacağını söyledi. Bundan başka bir şey bilmiyorum."

"Güneş Efendisi Ondört mü? O da nesi?"

"Bir insan sanırım. Ama erkek mi yoksa kadın mı, bunu bilemiyorum."

"Acayip bir ad bu."

"Acayiplik bu adı duyan kimsenin kafasında. Benimle hiç karşılaşmamış kimseler erkek olduğumu sanıyorlar."

Seldon, "Onlar aptal olmalılar," diye gülümsedi.

"Hiç de değil. Adıma bakarak erkek olduğumu düşünmekte haklılar. Bana birkaç dünyada Dors adında pek çok erkek olduğunu söylediler."

"Şimdiye kadar bu adda hiç kimseyle karşılaşmamıştım."

"Çünkü sen galakside fazla dolaşmamışsın. Hari adı her yerde var. Bir keresinde ‘Hare' isminde bir kadınla da tanıştım. Adı ‘E' harfiyle yazılıyordu ama Hari diye okunuyordu. Hatırladığım kadarıyla Mycogen'de her ailenin üyeleri belirli adları alıyorlar. Birer numara da alıyorlar."

"Ama Güneş Efendisi pek azametli bir ad."

"Biraz övünmenin ne zararı var? Cinna'da Dors adı, 'Baharın Armağanı' anlamına gelir."

"Sana bu adı baharda doğduğun için mi vermişler?"

"Hayır. Ben Cinna'da sıcak bir yaz gününde doğmuşum. Ama ailem Dors adını, hemen hemen unutulmuş olan geleneksel anlamına rağmen hoş bulmuş."

"O halde belki de Güneş Efendisi..."

Kaim ve haşin bir ses duyuldu. "Bu benim adım, kabile üyesi."

Şaşıran matematikçi sola doğru baktı. Açık bir yer taşıtı sessizce yaklaşmıştı. Pek eski moda, sandık gibi bir şeydi. Kontrollerin başında, yaşlı olmasına rağmen güçlü kuvvetli bir adam oturuyordu. Yabancı pek azametli tavırlarla arabadan indi.

Bilekleri büzgülü, bol kollu, uzun beyaz bir entari giymişti. Ayağındaki yumuşak sandallardan iri baş parmakları çıkıyordu. Biçimli başı saçsızdı.

Koyu mavi gözleri Seldon'la Dors'u süzdü.

Sonra, "Sizi selamlıyorum, kabile üyesi," dedi.

Matematikçi alışık olduğu nazik tavırlarla, "Selam, efendim," diye cevap verdi. Sonra da şaşkın şaşkın ekledi. "İçeri nasıl girdiniz?"

"Kapıdan tabii. Sonra kapı arkamdan kapandı. Siz bunu fark etmediniz."

"Herhalde. Ama ne olacağını bilmiyorduk. Hâlâ da bilmiyoruz ya!"

"Kabile üyesi Chetter Hummin, kardeşlere iki kişinin geleceğini haber verdi. Sizinle ilgilenilmesini istedi."

"Demek Hummin'i tanıyorsunuz?"

"Evet. Tanıyoruz. Bize hizmette bulundu. Ve o değerli kabile üyesi bize hizmette bulunduğu için şimdi biz de ona olan borcumuzu ödeyeceğiz. Mycogen'e pek az kimse gelir. Buradan da pek az insan ayrılır. Sizi koruyacağız, ev odası vereceğiz, rahatsız edilmemenizi sağlayacağız. Burada güvende olacaksınız."

Dors başını eğdi. "Size minnet duyuyoruz, Güneş Efendisi On dört."

Yaşlı adam dönerek genç kadına sakin sakin, ama onu aşağılarcasına baktı. "Kabilelerin geleneklerini bilmiyor değilim. O toplumlarda kadınların kendilerine bir şey söylenmeden konuştuklarının da farkındayım. O yüzden alınmadım. Ama bu kadından, bu konuda fazla bilgisi olmayan kardeşlerin arasında daha dikkatli davranmasını isteyebilirim."

Genç kadın fena halde alındı, "öyle mi?"

Güneş Efendisi, "Öyle," dedi. "Sizinle beraberken numaramı kullanmanıza da gerek yok. ‘Güneş Efendisi' demeniz yeterli olur... Şimdi benimle gelmenizi isteyeceğim. Kabile kokan bu yer beni rahatsız ediyor."

Seldon belki de gerektiğinden daha yüksek sesle, "Hepimiz rahat etmeyi isteriz," diye cevap verdi. "Bizi istediğiniz biçime sokmak için karakterlerimize aykırı olarak zorlamayacağınıza söz vermedikçe buradan adımımızı atmayacağız. Bizim geleneklerimize göre, bir kadın söylemek istediği bir şey olduğu zaman rahatça konuşur. Bizi güven altına almaya razı olmuşsunuz. Güven yalnız fiziksel değil, psikolojik de olmalıdır."

Güneş Efendisi matematikçiyi süzdü. "Çok cüretlisiniz, Kabile üyesi. Adınız?"

"Ben Helicon'lu Hari Seldon'um. Arkadaşım da Cinna' dan Dors Venabili."

Güneş Efendisi, Seldon adını söylerken hafifçe eğildi. Ama Dors'un ismi açıklandığı zaman kımıldamadı. "Kabile üyesi Hummin'e güvende olmanızı sağlayacağıma dair yemin ettim. Onun için kadın yol arkadaşınızı korumak için de elimden geleni yapacağım. Küstah davranmak istiyorsa, onu suçlamamalarını sağlayacağım. Ama bir tek bakımdan bize uymalısınız." Müthiş bir istihkarla önce matematikçinin, sonra da genç kadının başını işaret etti.

Seldon, "Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu.

"Baş kıllarınız."

"Ne olmuş onlara?"

"O kıllar gözükmemeli."

"Yani saçlarımızı sizin gibi traş mı edeceğiz? Kesinlikle olmaz!"

"Başım traşlı değil, kabile üyesi Seldon. Buluğ çağına girdiğim zaman kıllarım köklerinden yok edildi. Bütün kardeşlerin ve kadınlarının da öyle."

"Saçlarımızın köklerinin yok edilmesinden söz ediyorsanız cevabım yine hayır. Asla!"

"Kabile üyesi, sizden başınızı traş etmenizi de, kılların köklerini yok ettirmenizi de istemiyoruz. Sadece aramızdayken kılları örtmenizi istiyoruz."

"Nasıl?"

"Size deri başlıklar getirdim. Bunlar kafalarınızın biçimini alacak. Şeritler de göz üstü kıllarını örtecek. Yani... kaşlarınızı. Ve kabile üyesi Seldon, her gün traş da olacaksınız. Hatta gerekiyorsa daha da sık."

"Ama neden?"

"Çünkü bizde baş kılı iğrenç ve müstehcen sayılır."

"Ama herhalde siz ve vatandaşlarınız galaksideki her dünyada insanların saçlı olduklarını biliyorsunuz."

"Biliyoruz tabii. Ve benim gibi arada sırada kabile üyeleriyle görüşmek zorunda kalan kimseler bu kılları da görüyorlar.. Bu duruma dayanmaya çalışıyoruz. Ama bütün kardeşlerden aynı azabı çekmelerini istemek haksızlık olur."

Seldon, "Pekâlâ, Güneş Efendisi," dedi. "Ama bana şunu söyleyin. Doğduğunuz zaman siz de bizim gibi saçlısınız. Buluğ çağına kadar da öyle dolaşıyorsunuz. O halde saçları yok etmek neden o kadar önemli sayılıyor? Bu sadece bir gelenek mi? Yoksa bunun sağlam bir nedeni mi var?"

İhtiyar Mycogen'li gururla, "Bir gence, saç köklerini yok ederek artık ergin olduğunu gösteririz. Ayrıca bu sayede yetişkinler her zaman kim olduklarını hatırlarlar. Diğerlerinin sadece birer kabile üyesi olduklarını da unutmazlar." Entarisinin bir yerinden değişik renklerde bir avuç ince plastik parçası çıkardı. Seldon'la Dors'un yüzlerini dikkatle inceledi. Plastik şeritleri onların suratlarına doğru tutarak renkleri kıyasladı. "Renklerin oldukça uygun olması gerekir. Tabii herkes deri başlığınız olduğunu anlayacak. Ama bu tiksinti verecek kadar belirgin de olmamalı."

Güneş Efendisi sonunda Seldon'a bir plastik parçası uzatarak bunu başına nasıl geçireceğini anlattı. "Lütfen bunu kafanıza takın, kabile üyesi Seldon. Başlangıçta bu işlem size zor gelecek ama sonradan alışacaksınız."

Seldon başlığı kafasına geçirmeye çalıştı ama parçayı geriye çekmeye çalışırken düşürdü.

Güneş Efendisi, "Kaşlarınızın hemen yukarısından başlayın," dedi. Sanki yardım etmeyi çok istiyormuş gibi parmaklarını oynatıp duruyordu.

Matematikçi gülmemeye çalışarak, "Bunu siz yapar mısınız?" dedi.

Güneş Efendisi gerileyerek âdeta telaşla, "Yapamam," diye mırıldandı. "Saçlarınıza dokunmuş olurum."

Seldon sonunda deri başlığı kafasına geçirmeyi başardı. Kaş parçalarını takması daha kolay oldu. Onu dikkatle izlemiş olan Dors da gerekenleri zorluk çekmeden yaptı.

Seldon sordu. "Bu nasıl çıkarılacak?"

"Bir ucunu bulmanız yeterli olur. Çektiniz mi çıkar. Saçlarınızı kısa kestirirseniz, başlığı giyip çıkarmanız daha kolaylaşır."

Matematikçi başını salladı. "Biraz uğraşmayı tercih edeceğim." Sonra Dors'a dönerek alçak sesle ekledi. "Sen hâlâ güzelsin, Dors. Ama yüzünün bazı özelliklerini kaybettiriyor."

Genç kadın, "Özellikler yine orada," dedi. "Benim saçsız halime alışacağından eminim."

Matematikçi, "Burada buna alışacak kadar kalmak istemiyorum," diye fısıldadı.

Önemsiz kabile üyelerinin mırıldanmalarını azametle duymazlıktan gelmiş olan Güneş Efendisi, "Yer taşıtıma binerseniz sizi Mycogen'e götürürüm," dedi.

* * *

Dors, "Açıkçası, hâlâ Trantor'da olduğuma inanamıyorum," diye fısıldadı.

Seldon, "Demek sen de şimdiye kadar böyle bir şey görmedin," dedi.

"Ben Trantor'a geleli daha iki yıl oldu. O süreyi de daha çok üniversitede geçirdim. Gezegende pek dolaşmadım. Biraz şuraya buraya gittim. Şunu bunu duydum. Yine de, burası gibi bir yer ne gördüm, ne de duydum. Her şey birbirinin aynı."

Güneş Efendisi taşıtı dikkatle ve ağır ağır sürüyordu. Yolda sandığa benzeyen bu arabalardan birkaç tane daha vardı. Kontrollerdeki adamların çıplak kafaları ışıkta parlıyordu.

Yolun iki tarafında üç katlı binalar yükselmekteydi. Bu süssüz binaların hepsi de griydi.

Dors usulca, "Kasvetli," dedi. "Çok kasvetli."

Seldon da fısıltıyla cevap verdi. "Bu insanlar eşitliğe inanıyor olmalılar. Herhalde bir kardeş bir diğerinden üstün olduğunu hiçbir zaman iddia edemiyor."

Yürüme yolları iyice kalabalıktı. Yürüyen koridorlar ya da Ekspres-yollar olmadığı anlaşılıyordu.

Dors, "Grililer kadın sanırım," diye fikrini açıkladı.

Seldon, "Bunu anlamak zor," dedi. "Entarileri her şeyi gizliyor. Çıplak başları da birbirine benziyor."

"Grililer ya çift çift dolaşıyorlar ya da bir beyazlının yanında. Beyazlar yalnız başlarına yürüyebiliyorlar. Güneş Efendisinin entarisi de beyaz."

"Belki de haklısın." Seldon sesini yükseltti. "Güneş Efendisi, bazı şeyleri merak ediyorum..."

"Eğer öyleyse, istediğinizi sorabilirsiniz. Ama ben cevap vermek zorunda değilim."

"Yanılmıyorsam evlerin bulunduğu bir semtten geçiyoruz. İş yerleri, endüstri bölgeleri yok..."

"Biz tümüyle tarımla uğraşan bir toplumuz. Siz nerelisiniz? Nasıl oluyor da bunu bilmiyorsunuz?"

Seldon soğuk soğuk, "Dış Dünyalı olduğumu biliyorsunuz," dedi. "Ben Trantor'a geleli daha iki ay oldu."

"Öyle de olsa..."

"Madem tarımla uğraşıyorsunuz, o halde neden etrafta bir tek çiftlik bile yok?"

Güneş Efendisi kısaca, "Onlar alt katlarda," dedi.

"Mycogen'in bu katında yalnızca ailelerin evleri mi var?"

"Başka birkaç katta da yine oturulacak yerler bulunuyor. Biz gördüğünüz gibi insanlarız. Her kardeş ve ailesi, birbirinin eşi olan yerlerde oturuyor. Hepimizin de aynı tip yer taşıtları var. Arabaları kardeşler kendileri kullanıyorlar. Hizmetkâr yok. Kimse rahatını başkalarının çabalarına borçlu değil. Kimse diğerlerinden üstün olduğunu iddia etmiyor."

Seldon, Dors'a bakarak üzerleri örtülü kaşlarını kaldırdı. Sonra da Güneş Efendisine, "Ama bazı insanlar beyazlı," dedi. "Bazıları da grili."

"Çünkü bazıları erkek kardeşler, bazıları da kız kardeşler."

"Ya biz?"

"Siz kabile üyelerisiniz ve misafirsiniz. Siz ve..." Güneş Efendisi bir an durakladı. ".. .yol arkadaşınız, Mycogen' deki bütün koşullara uymak zorunda değilsiniz. Ancak siz beyaz bir entari giyeceksiniz, yol arkadaşınız da gri. Ve bizimkine benzeyen özel bir konuk dairesinde oturacaksınız."

"Eşitlik güzel bir ideal. Ama nüfusunuz arttığı zaman ne oluyor? O zaman pastayı daha küçük dilimlere mi bölüyorsunuz?"

"Nüfus artmıyor. Sayımız çoğalırsa bölgemizi genişletmemiz gerekir. Komşu kabileler de buna izin vermezler. Ya da yaşam tarzımız kötü bir biçimde değişir."

Seldon, "Ama siz..." diye başladı.

Yaşlı Mycogen'li onun sözünü kesti. "Bu kadarı yeter, kabile üyesi Seldon. Sizi uyardığım gibi, cevap vermek zorunda değilim. Kabile üyesi Hummin'e verdiğimiz sözü tutacak, yaşam koşullarımıza karşı gelmediğiniz sürece güvende olmanızı sağlayacağız. Evet, bunu yapacağız ama işte o kadar. Birinin merak duymasına izin veririz. Ama bu ısrarlı bir hal aldığı an, bizim de sabrımız tükenir."

Sesinin tonundan matematikçinin başka soru sormasına izin vermeyeceği anlaşılıyordu. Seldon sıkıntıyla, "Hummin yardım etmeye çalışıyor ama... diye düşündü. "Durumu yanlış anlatmış. Benim aradığım güven değil. Daha doğrusu yalnızca güven sayılmaz. Bana bilgi de gerekli. Eğer istediklerimi öğrenemeyeceksem burada kalmam. Kalamam."

* * *

Seldon kendilerine verilen daireye biraz sıkıntıyla baktı. Burada küçük ama ayrı bir mutfak ve banyo vardı. İki dar karyola, iki dolap, bir masa ve iki de iskemle... Yani bu daracık yere iki kişi için gerekli eşyalar konulmuştu.

Dors kadere boyun eğiyormuşçasına, "Cinna'da da ayrı bir mutfak ve banyomuz vardı," diye açıkladı.

Seldon, "Bizde öyle değildi," dedi. "Belki Helicon küçük bir dünya ama ben modern bir kentte yaşıyordum. Genel mutfaklar ve banyolar vardı... Ne

büyük ziyankârlık bu."

Genç kadın mırıldandı. "Eşitliğin bir parçası da bu sanırım. En uygun duş için kavga etmek yok. Hızlı servis için de. Herkesin durumu aynı."

"Ama insanın yalnız kalması da imkânsız. Bu duruma aldırdığım yok, Dors. Ama belki sen buna önem veriyorsun. Onlara ayrı ayrı odalarda kalmamız gerektiğini iyice anlatmalıyız. Yanyana, ama ayrı odalarda."

Dors, "Bunun bir yararı olmayacağından eminim," dedi. "Bu sektörde boş yer az. Herhalde biz bu kadarını bile verdikleri için bu cömertliklerine şaşıyorlar. Artık idare edeceğiz. Hari. İkimiz de bunu yapabilecek kadar olgunuz. Ben utangaç, küçük bir kız değilim. Sen de beni toy bir delikanlı olduğuna kesinlikle inandıramazsın."

"Ama buraya benim yüzümden geldin..."

"Ne olmuş? Güzel bir macera bu."

"İyi ya. Hangi karyolayı alacaksın? Banyoya yakın olanını neden almıyorsun?" Matematikçi diğer karyolaya ilişti. "Beni rahatsız eden bir şey daha var. Burada kaldığımız sürece birer kabile üyesi sayılacağız. Sen ve ben. Hummin gibi. Biz başka kabilelerdeniz. Onların toplumunda yerimiz yok. Ve buradaki şeylerin çoğu da üzerimize vazife değil... Ama aslında çok şey benim üzerime vazife! Ben buraya o yüzden geldim. Onların bildikleri şeylerin bir kısmını öğrenmek istiyorum."

"Ya da bildiklerini sandıkları şeylerin..." Dors'un sesinde tarihçilere özgü o kuşku vardı. "Anladığım kadarıyla, tâ ilk çağlara kadar uzanan efsaneleri varmış. Ancak o mitlerin ciddiye alınabileceklerini de sanmıyorum."

"O efsaneleri öğrenmedikçe bir şey söyleyemeyiz. Diğer sektörlerde o efsanelerle ilgili kayıtlar yok mu?"

"Bildiğim kadarıyla yok. Bu toplum korkunç bir biçimde içine kapanmış. İnsanlar dışarıya arkalarını dönmek konusunda âdeta psikopat gibi davranıyorlar. Hummin'in engelleri aşabilmesi ve bizi buraya kabul etmelerini sağlaması olağanüstü bir başarı. Gerçekten olağanüstü."

Matematikçi sıkıntılı sıkıntılı düşünüyordu. "Bir yolu olmalı Güneş Efendisi bu toplumun tarımla uğraştığını bilmememe şaştı. Hatta kızdı. Bunu gizlemek istemedikleri anlaşılıyor."

"Gerçekten de bu sır değil. Mycogen sözcüğünün ‘maya üreten' anlamına gelen çok eski bir kelimeden türetildiğini söylüyorlar. Hiç olmazsa ben öyle duydum. Eski diller uzmanı değilim. Her ne hal ise... Mycogen'liler çeşitli mikro-besin üretiyorlar. Yani maya. Ayrıca deniz yosunu, bakteri, çok hücreli mantar. Buna benzer maddeler."

Seldon, "Bu ender görülen bir şey değil ki," dedi. "Dünyaların çoğunda bu mikro-kültür var. Helicon'da bile."

"Ama herhalde Mycogen'deki gibi değil. Onlarınki çok özelleştirilmiş bir tarım. Sektörlerinin adı kadar eski yöntemler kullanıyorlar. Gizli formüller. Gizli çevre etkenleri. Kimbilir neler? Hepsi gizli."

"İçlerine kapanmışlar."

"Hem de nasıl! Ama onlar protein üretiyorlar. Hafif bir tadı olan türden besinler. O yüzden mikro-besinleri bu dünyanın başka bölgelerinde yetiştirilenlere hiç benzemiyor. Az madde üretiyor, böylece fiyatı yüksek tutuyorlar. Mycogen besinini hiç tatmadım. Herhalde sen de öyle. Ama İmparatorluk bürokratları bu maddelerden bol bol alıyorlar. Diğer dünyalardaki üst tabakadan insanlar da. Mycogen'in ekonomik sağlığı bu tür satışlara bağlı. Onun için de herkes onların bu değerli besinlerin kaynağı olduklarını öğrensin istiyorlar. Hiç olmazsa bu sır değil."

"O halde Mycogen zengin bir Sektör."

"Fakir değiller ama onların zenginlik peşinde olduklarını da sanmıyorum. Onlar korunmak istiyorlar. İmparatorluk hükümeti Mycogen'i koruyor. Çünkü Mycogen'liler olmasaydı, her yemeğe nefis bir tad ya da baharat katan bu mikro-besinler bulunamazdı. Bu da Mycogen'lilerin acayip yaşantılarını sürdürebilecekleri ve herhalde onları çekilmez bulan komşularına tepeden bakmaya devam edecekleri anlamına geliyor." Dors etrafına bakındı. "Çok sade bir hayat sürüyor olmalılar. Burada ne holovizyon var, ne de kitap-filmleri.

"Dolaptaki rafta bir kitap-filmi gördüm." Seldon uzanarak filmi aldı, sonra da öfkeyle ekledi. "Bir yemek kitabı bu."

Dors kitabı alarak düğmelere bastı. Sonunda değişik makineyi çalıştırmayı başardı ve ekran aydınlandı. "Kitapta sadece birkaç yemek tarifi var. Gerisi yemek sanatı konusunda felsefi yazılar." Cihazı kapattı.

"Bir tek birim bu. Kitabı çıkarmak imkânsız. Bir tek kitap için yapılmış bir makine. İşte bu büyük bir ziyan."

"Belki de herkesin sadece bir tek kitap-filme ihtiyacı olduğunu düşünüyorlar." Seldon iki karyola arasındaki başucu masasına uzandı, oradaki bir cismi aldı. "Bu konuşma cihazı olabilir. Ama ekranı yok."

"Belki de sesin yeterli olduğunu düşünüyorlar."

"Acaba nasıl çalışıyor?" Seldon âleti kaldırarak her tarafına baktı. "Hiç böyle bir şey gördün mü?"

"Bir keresinde bir müzede gördüm. Tabii bu aynı şeyse. Mycogen mahsus eskiye sıkıca sarılıyor sanki. Belki de bunun etraflarını sarmış olan kalabalık kabile üyelerinden uzaklaşmak için bir yol olduğunu düşünüyorlar. Eskiye sıkı sıkıya sarılmaları ve acayip gelenekleri insanın onlara sokulmasını engelliyor. Bu davranışta da ters bir mantık

var."

Seldon hâlâ cihazla oynuyordu. "Ah! Çalışmaya başladı. Ama bir şey duymuyorum."

Dors kaşlarını çattı. Masadan aldığı içi keçe astarlı bir silindiri kulağına götürdü. "Bundan ses geliyor. Al, bir dene." Silindiri genç adama uzattı.

Seldon silindiri aldı ve, "Ay!" diye bağırdı. "Takılıyor bu!... Evet, kulağımı acıttı. Sesimi duyduğunuz anlaşılıyor... Evet, burası bizim oda... Hayır, numarasını bilmiyorum. Dors, numarayı gördün mü?"

Genç kadın, "Konuşma cihazının üzerinde bir numara var," dedi. "Belki o bir işe yarar."

"Belki..." Matematikçinin sesi kuşkuluydu. Sonra konuşma cihazına, "Âletin üzerindeki numarayı söylüyorum," dedi. "6LT 3648 A. Bu yeterli mi? Cihazı doğru dürüst nasıl kullanacağımı nereden öğreneceğim? Ayrıca... mutfağı nasıl kullanacağız? Ne demek, 'Bilinen biçimde çalışıyor?' Bunun bana bir yaran yok ki... Buraya bakın! Ben bir... kabile üyesiyim. Saygı duyulan bir konuk... Evet, aksanım yüzünden özür dilerim. Bir kabile üyesinin sesini duyar duymaz onu tanıyabilmenize sevindim... Adım Hari Seldon."

Bir sessizlik oldu. Matematikçi başını kaldırarak Dors'a canından bezmişçesine baktı. "Beni arayacakmış. Herhalde bana kayıtlarda beni bulamadığını söyleyecek... Ah, buldunuz mu? İyi! O halde bana istediğim bilgiyi verebilecek misiniz? Evet.. Evet.. Evet... Peki, Mycogen dışında birini nasıl arayabilirim?., pekâlâ... Ya Güneş Efendisi On dört gibi biriyle bağlantı kurmak meselâ?.. O halde yardımcısı, ya da yaveri?.. Tamam... Teşekkür ederim."

Konuşma cihazını bırakarak kulağına takmış olduğu silindiri zorlukla çıkardı. "Bize istediklerimizi öğretmesi için birini bulacaklar. Ama adam kesin zaman veremedi. Mycogen dışında bir yeri aramamız imkânsız. Hiç olmazsa bu âletle. Yani Hummin'e ihtiyacımız olursa onunla konuşamayacağız. Güneş Efendisi On dörtle konuşmak istediğim zaman da türlü karmaşık yola başvurmak zorunda kalacağım. Güya burada herkes birbirine eşit. Ama kimsenin itiraf etmediği bazı ayrıcalıklar olduğundan da eminim." Saatine baktı. "Her ne hal ise... Yemek kitabı izleyecek değilim, Dors. Hele ukalâca yazılan, hiç. Saatim üniversiteye göre ayarlanmıştı. Bilmiyorum artık burada yatma zamanı geldi mi? Ama şu ara buna da aldırdığım yok. Gece hemen hiç uyumadık. Artık biraz uyumak istiyorum."

"Bir itirazım yok. Ben de yorgunum."

"Teşekkürler. Yeni gün ne zaman başlıyor bilmiyorum ama uykumu aldıktan sonra mikro-besin çiftliklerini dolaşmak istediğimi söyleyeceğim."

Genç kadın şaşırdı. "Bu konu seni ilgilendiriyor mu?"

"Aslında pek ilgilendirmiyor ama o çiftliklerle çok gururlanıyorlar. O yüzden de bu konudan söz etmeye razı olurlar. Dilleri çözülür çözülmez bütün sevimliliğimi takınır, belki efsane konusunun açılmasını da sağlanm. Bence bu zekice bir strateji."

Dors kuşkuyla, "Öyle olduğunu umarım," dedi. "Ama Mycogen'lileri o kadar kolaylıkla tuzağa düşürebileceğini sanmıyorum."

"Bakalım, görürüz." Seldon'un sesi haşindi. "O efsaneleri öğrenmeye azmettim."

* * *

Seldon ertesi sabah yine o konuşma cihazını kullandı. Öfkeliydi çünkü acıkmıştı. Güneş Efendisi On dörtle konuşmaya çalıştı ama biri onu engelledi. "Onu şimdi rahatsız edemezsiniz."

Matematikçi öfkeyle, "Nedenmiş o?" diye sordu.

Karşıdaki soğuk soğuk, "Bu soruyu cevaplamaya gerek olmadığı belli bir şey," dedi.

"Bizi buraya hapsetmek için getirmediler." Seldon'un sesi de aynı derecede soğuktu. "Açlıktan ölelim diye de getirmediler."

"Mutfağınız ve bol yiyeceğiniz olduğundan eminim."

Matematikçi, "Orası öyle," diye homurdandı. "Ama mutfaktaki araç ve gereçlerin nasıl kullanılacağını bilmiyorum. Yemek yapmasını da. O besinleri ne yapıyorsunuz? Çiğ çiğ mi yiyorsunuz? Haşlıyor musunuz, tavada mı kızartıyorsunuz?. .."

"Bu konuda bilginiz olmadığına inanamam."

Bu konuşma sırasında odada bir aşağı bir yukan dolaşan Dors, cihaza doğru uzandı, Seldon, "Bir kadın onunla konuşmaya çalışsa bağlantıyı keser," diye fısıldayarak Dors'u engelledi. Sonra da cihaza her zamankinden daha da kesin bir tavırla, "Neye inandığınız, neye inanmadığınız benim için hiç önemli değil," dedi. "Buraya hemen birini gönderin. Bizi bu durumdan kurtarabilecek birini. Yoksa eninde sonunda Güneş Efendisi On dört'e ulaştığımda bu tavırlarınızın bedelini de ödersiniz."

Ama bekledikleri kimse ancak iki saat sonra geldi. Matematikçi bu sürede öfkesinden çılgına döndü. Dors da çaresizlik içinde, artık onu yatıştıramayacağını düşünmeye başladı.

Sonra kabak kafası hafif çilli bir genç kapıda belirdi. Belki de aslında kızıl saçlıydı. Genç adam birkaç tencere de getirmişti. Tam bu konuda bilgi vereceği sırada yüzünde kaygılı bir ifade belirdi. Korkuyla sırtını Seldon'a döndü. "Kabile üyesi, deri başlığı iyi oturtamamışsın."

Patlama derecesine gelmiş olan matematikçi, "Bu beni hiç rahatsız etmiyor," diye söylendi.

Ama Dors atıldı. "İzin ver de düzelteyim. Hari. Şu sol taraf biraz yukarı kalkmış."

Seldon sonra, "Artık dönebilirsin, delikanlı," diye homurdandı. "Adın nedir?"

Mycogen'li kararsızca dönerek ihtiyatla Seldon'a baktı. "Ben Gri Bulut Beş'im. Stajyerim. Size yemek getirdim." Durakladı. "Kendi mutfağımdan. Yemeği karım hazırladı, Kabile üyesi." Tencereleri masaya koydu.

Seldon birinin kapağını açarak yemeği kuşkuyla kokladı, sonra da şaşkınlıkla Dors'a baktı. "Biliyor musun, hiç de fena kokmuyor."

Gri Bulut, "Gerektiği kadar sıcak değil," dedi. "Buraya getirirken soğudu. Mutfağınızda tabak ve çatal olmalı."

Dors gerekenleri getirdi. İkisi de bol bol yemek yediler. Seldon kendini tekrar uygar bir insan gibi hissedebildi.

Dors genç Mycogen'linin kendisiyle yalnız kalırsa sıkılacağını biliyordu. O yüzden kapları alıp mutfağa götürdü. Yıkama makinesinin kontrollerinin sırrını çözdü, bulaşığı yıkadı.

O sırada Seldon yerel saati sordu ve çok utandı. "Yani şimdi gece yarısı mı?"

Gri Bulut, "Gerçekten öyle, kabile üyesi," dedi. "O yüzden ihtiyacınızı gidermek biraz zaman aldı."

Matematikçi birdenbire Güneş Efendisi'nin neden rahatsız edilemeyeceğini anladı. Herhalde Gri Bulut yemek hazırlaması için kadını uyandırmıştı. Matematikçi vicdanının sızladığını hissetti. "Çok üzgünüm. Biz sadece kabile üyeleriyiz. Mutfağın nasıl kullanılacağını bilmiyoruz. Yemeklerin nasıl hazırlanacağını da. Sabaha bize bu işi doğru dürüst öğretmesi için birini gönderebilirler mi?"

Gri Bulut uysalca, "En iyisi size iki kız kardeşin gönderilmesi olur, kabile üyesi," dedi. "Kadınları göndererek sizi rahatsız edeceğim için üzgünüm. Ama bu işleri onlar biliyorlar."

Dors mutfaktan çıkmıştı. Erkeklerin hakim olduğu Mycogen toplumundaki yerini unutarak, "Çok güzel, Gri Bulut," diye bağırdı. "Kız kardeşlerle tanışmak hoşumuza gidecek."

Genç Mycogen'li ona kaygıyla bir göz attı, sesini çıkarmadı.

Seldon, Gri Bulut'un ilkelerine uyarak bu kadın sesini duymazlıktan geleceğini anladığı için Dors'un sözlerini tekrarladı. "Çok güzel, Gri Bulut. Kız kardeşlerle tanışmak hoşumuza gidecek."

Delikanlının yüzündeki sıkıntılı ifade kayboldu. "Sabah olur olmaz onlan yollanm."

Gri Bulut çıkıp gittikten sonra Seldon memnun memnun, "Kız kardeşler işimize yarayacak," dedi.

Dors, "Öyle mi, Hari?" diye sordu. "Nasıl?"

"Onlara insan gibi davrandığımızda bize minnet duyar, efsanelerinden söz ederler."

Dors kuşkuyla, "Tabii o efsaneleri biliyorlarsa," dedi.

"Mycogen'lilerin kadınlarını iyi eğittiklerini hiç sanmıyorum."

* * *

Seldon'la Dors biraz daha uyudular. Kız kardeşler altı saat sonra geldiler. Daireye çekine çekine, âdeta ayaklarının ucuna basarak girdiler. Entarileri açık, tatlı bir griydi. Daha koyu gri, ince süsleri vardı. Hiçbir süs diğerlerine benzemiyordu. Bu kılık çirkin sayılmazdı ama kadınların bütün özelliklerini de gizliyordu.

Tabii kadınların başları kabaktı ve boyanmamışlardı. Dors'un iki yanlarına mavi sürdüğü gözlerine baktılar. Uçlarını kırmızıya boyadığı dudaklarına da.

Seldon bir an, "Bunların erkek mi yoksa kadın mı oldukları nasıl anlaşılacak?" diye düşündü. Ama hemen sonra bu sorusunun cevabını aldı. İki kız kardeş de kuş cıvıltısını andıran seslerle konuşmaya başladılar.

Biri, "Ben Yağmur Damlası Kırküç'üm," diye şakıdı. "Bu da küçük kardeşim."

Diğeri cıvıldadı. "Ben Yağmur Damlası Kırkbeş'im. Bizim aile de Yağmur Damlası adına sık rastlanır." Kıkır kıkır güldü.

Dors ciddi ciddi, "İkinizle de tanıştığım için seviniyorum," dedi. "Ama şimdi bana sizi nasıl çağıracağımı söyleyin. Herhalde sadece ‘Yağmur Damlası' diyemem. Öyle değil mi?"

Yağmur Damlası Kırküç, "Hayır, diyemezsiniz," diye cevap verdi. "İkimiz de burada olduğumuzda tam adımızı kullanmalısınız."

Seldon, "Sadece Kırküç ve Kırkbeş'e ne dersiniz, hanımlar?" dedi.

İki kadın ona çabucak bir göz attılar ama seslerini çıkarmadılar.

Dors, "Onları bana bırak, Hari," diye fısıldadı.

Matematikçi geriledi. Herhalde bu iki kadın da bekârdı ve erkeklerle konuşmamaları gerekiyordu. Kırk üç, kardeşinden daha ciddi tavırlıydı. Belki de ondan daha sofuydu.

Dors, "Kardeşler," dedi. "Anlayacağınız, kabile üyeleri mutfaktan nasıl yararlanacaklarını bilmezler."

"Yani yemek yapmasını bilmiyor musunuz?" Yağmur Damlası Kırküç şok geçiriyormuş gibiydi. Dors'a hoşnutsuz bir ifadeyle bakıyordu. Yağmur Damlası Kırkbeş gülmemek için kendini tuttu. Seldon onlarla ilgili tahminlerinde yanılmamış olduğuna karar verdi.

Dors, "Vaktiyle benim de bir mutfağım vardı," dedi. "Ama buradaki gibi değildi. O besinlerin ne olduklarını da, nasıl hazırlanacaklarını da bilmiyorum."

Yağmur Damlası Kırkbeş, "Aslında çok kolay," diye açıkladı. "Size her şeyi gösterebiliriz."

Yağmur Damlası Kırküç de ekledi. "Sizin için güzel, besleyici bir öğle yemeği hazırlayacağız... Bunu..." Bir an durakladı, sonra ekledi. "... ikiniz için yapacağız." Bir erkeğin varlığını belirtmek için kendini zorladığı belliydi.

Dors, "Bir sakıncası yoksa ben de sizinle birlikte mutfağa gireceğim," dedi. "Bana her şeyi açıklarsanız çok sevinirim. Ne de olsa, bizim için günde üç kez yemek yapmanızı bekleyemeyiz, kardeşler."

Yağmur Damlası Kırküç soğuk ve resmi bir tavırla başını salladı. "Size her şeyi göstereceğiz. Ama yaptıklarımızı anlamak kabile üyesi bir kadına zor gelebilir. Bu işe... yeteneğiniz olmalı."

Dors nazik nazik gülümsedi. "Elimden geleni yapacağım."

Üç kadın mutfağa girdiler. Matematikçi onlann arkasından bakarak uygulayacağı stratejinin ayrıntılarını düşünmeye çalıştı.

MİKRO BESİN ÇİFTLİĞİ

MYCOGEN — ... Mycogen'in mikro-besin çiftlikleri efsaneleşmiştir. Ancak bugün artık bunlar yalnızca, "Mycogen'in mikro-besin çiftlikleri kadar zengin", "Mycogen mayası kadar lezzetli" gibi deyimlerde yaşamaktadır. Tabii bu tür övgüler zamanla iyice abartmalı bir hal almaktadır. Ancak, Hari Seldon kaçış sırasında bu mikro-besin çiftliklerini ziyaret etmiştir. Anılarında bu konudaki yaygın düşünceleri destekleyecek bölümler de vardır...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Seldon, "Çok nefisti!" diye bağırdı. "Gri Bulut'un getirdiği yemeklerden çok daha güzel..."

Dors mantıklı bir tavırla, "Şunu unutma," dedi. "Gri Bulut'un kadını o yemekleri gece yarısı, alelacele hazırlamak zorunda kalmıştı." Bir an durdu sonra da ekledi. ‘Kadını' yerine ‘karısı' demelerini isterdim. ‘Kadını' kelimesini söylerken sanki bir maldan söz ediyorlarmış gibi tavır takmıyorlar. ‘Evim,' ya da ‘entarim,' der gibi. Çok aşağılayıcı bir şey bu."

"Biliyorum. İnsanı öfkelendiriyor. Ama bu insanlar ‘karım' derken de yine bir maldan söz ediyormuş gibi davranabilirler. Yaşam tarzları böyle. Ve kız kardeşler de buna aldırmıyorlar. Sanırım. Sen ve ben nutuk çekerek bu durumu değiştiremeyiz... Her neyse... kardeşlerin bu işi nasıl yaptıklarını öğrendin mi?"

"Evet, öğrendim. Kardeşler de her şeyi kolaylaştırdılar. Yaptıklarının hepsini hatırlayacağımı sanmıyordum. Ama buna gerek olmadığında ısrar ettiler. Yiyecekleri ısıtmanın yeterli olacağını söylediler. Ekmeğe bir mikro-besin katıyorlarmış sanırım. Hafifçe biberli gibiydi. Öyle değil mi?"

"Farkında değilim ama ekmeğe doyamadım. Çorbaya da. Sebzelerin bazılarım tanıdın mı?"

"Hayır."

"Ya o dilinmiş eti?"

"Aslında onun et olduğunu sanmıyorum. Cinna'da kuzu etiyle buna benzer bir yemek yapardık."

"Ama o kuzu eti değildi."

"Sana onun et olduğunu sanmadığımı söyledim ya... Mycogen dışında kimsenin böyle yemekler yemediğinden de eminim. İmparatorun bile. Mycogen'liler dışarıya ne satıyorlarsa, hep en düşük kaliteli maddeler olmalı. En iyilerini kendilerine saklıyorlar. Burada fazla kalmayalım, Hari. Bu yemeklere alışırsak, bir daha dışarıdaki o berbat şeyleri yiyemeyiz." Genç kadın bir kahkaha attı.

Seldon da öyle. Sonra meyve suyundan bir yudum aldı. Şimdiye kadar içtiği meyve sularının hepsinden nefisti. "O kardeşler burada olsalardı onlara teşekkür ederdim. Nezaket bunu gerektirirdi." ,

"Onlar yemekleri yerken neler hissedeceğimizi biliyorlardı sanırım. Kardeşler yemekleri ısıtırlarken her şeyin pek nefis koktuğunu söyledim. 'Tatları daha da nefis,' dediler."

"Bunu daha büyük olanı söyledi sanırım."

"Evet. Küçüğü kıkır kıkır güldü... Tekrar gelecekler. Onlarla birlikte alışverişe çıkabilmem için bana da bir entari getirecekler. Ayrıca sokağa çıkacağım zaman yüzümü iyice yıkamamı önerdiler. Bana hazır yiyecekleri nereden alabileceğimi de gösterecekler. Onları sadece ısıtmam yetecek, işte o kadar. Tavırlarından alışverişi ve yemekleri benim yapmamı beklediklerı anlaşılıyordu."

"Helicon'da bir söz vardı: ‘Trantor'dayken bir Trantor' lu gibi davranmalısın.'"

"Evet. Senin bu tavrı takınacağını biliyordum."

Seldon, "Ben sadece insanım," dedi.

Genç kadın hafifçe gülümsedi. "Her zamanki bahane."

İyice doymuş olan Seldon memnun memnun arkasına yaslandı. "Sen iki yıldan beri Trantor'dasın, Dors. Benim anlayamadığım bazı şeyleri kavrayabilirsin. Mycogen'lilerin bu acayip toplum sistemleri, doğaüstü görüş açılarının bir parçası mı?"

"‘Doğaüstünden kastın nedir?"

"Belli, değil mi? Doğal kanunlara uymayan, enerji toplama zorunluğuyla sınırlanmayan varlıklara inanmak..."

"Anlıyorum. Sen Mycogen'in dinsel bir toplum olup olmadığını soruyorsun."

"Dinsel mi?"

"Evet. Çok eski bir terim bu. Ama biz tarihçiler bu sözcüğü kullanıyoruz... Ben Mycogen'i özel olarak incelemedim. Ama gördüğüm kadarıyla, bu dinsel bir toplum olabilir."

"O halde... Mycogen efsanelerinin birtakım özellikleri olması seni şaşırtır mı?"

"Hayır. Şaşırtmaz."

"O yüzden tarihsel gerçeklere dayanmaması?"

"Bu şart değil ki! Efsanelerin özü yine de tarihsel bir gerçek olabilir. Sonradan çarpıtılmış ve doğaüstü ayrıntılar eklenmiştir."

Matematikçi, "Ah..." diye mırıldanarak düşüncelere daldı. Sonra, "Dors," dedi. "Sence kadınlar erkeklerden daha mı dindardır?"

Genç kadın kaşlarını kaldırdı. "Ama böyle basit bir sonuca varamayız ki!" Biraz düşündü. "Bence maddi dünyadan fazla yararlanamayan kimseler avunmayı senin doğaüstü dediğin şeyde ararlar. Yoksullar, ezilenler."

Seldon, "Mycogen'de kadınlara insanlardan daha aşağı yaratıklarmış gibi davranıyorlar," dedi. "Onun için kadınlar dinle erkeklerden daha fazla ilgileniyor olabilirler. Efsanelerle de."

"Olabilir." Dors gülümsedi. "Yine psiko-tarih problemi için bir çözüm yolu mu bulmaya çalışıyorsun?"

"Bilmiyorum... Yemin ederim bilmiyorum. Ama Chetter Hummin bir yöntem bulunmasını çok istiyor. Nedense ben de onu memnun etmeye çalışıyorum. Hummin'in büyük bir ikna gücü var."

"Evet, biliyorum."

Matematikçinin kaşları çatıldı ama bir şey söylemedi. "Hummin İmparatorluğun çökmek üzere olduğunu ve tek umudun psiko-tarih bilimi olduğunu söylüyor. Felâketi engelleme sorumluluğunu da benim omuzlarıma yüklüyor. Tabii İmparatorluk ben öldükten sonra da yaşayacak. Ama rahat bir hayat sürebilmek için psiko-tarihin pratik bir bilim olmadığına kendimi inandırmalıyım. Hatta Hummin'i de. O yüzden her yolu denemek ve hiçbirinin başarılı olmadığını göstermek zorundayım."

"Her yolu mu? Yani insan toplumlarının şimdikinden daha küçük olduğu çağlara geri dönmek gibi mi?"

"Daha küçük ve daha az karmaşık olduğu çağlara."

"Ve onlardan yararlanarak bu bilimin yine de pratik olmadığını kanıtlayacaksın, öyle mi?"

"Evet."

"Ama o eski dünyayı sana kim anlatacak? Belki Mycogen'lilerin daha bir ilkel galaksi konusunda bilgileri var. Ama herhalde Güneş Efendisi bunu senin gibi bir kabile üyesine açıklamaz. Hiçbir Mycogen'li yapmaz bunu. Burası içine kapanık bir toplum. Bunu sana kaç kere söyledim? Bu toplumun insanları kabile üyelerinden kuşkulanıyorlar. Paronoyaya varacak kadar hem de. Bize hiçbir şey söylemezler."

"Bazı Mycogen'lileri bana açılmaları için ikna etmenin yollarını bulmalıyım. Meselâ O kızkardeşleri."

"Sen erkek olduğun için sesini bile duymuyorlar. Güneş Efendisi de benim sesimi duymadığı gibi. Onların sana açıldıklarını farz edelim. Kız kardeşlerin birkaç slogan dışında bir şey bildiklerini sanmıyorum."

"İşe bir yerden başlamalıyım."

Dors, "Dur da düşüneyim," dedi. "Hummin seni korumam gerektiğini söyledi. Bunu mümkün olduğu zaman sana yardım etmem gerektiği anlamına alıyorum... Şimdi... Din konusunda fazla bir şey bilmiyorum. Bu benim uzmanlık alanıma girmiyor. Ama çoğu zaman dinlerle ilgili bir kitap oluyor. Ya da kitaplar. Töreleri ve kendi görüş açılarına göre tarihi açıklıyor bu kitaplar. Kutsal şiirleri ve daha kimbilir neleri. Çoğu zaman bu kitapları herkes okuyabiliyor. Ama bazen de bunlar gizli tutuluyor."

"Mycogen'lilerin de bu tür bir kitapları olduğunu mu düşünüyorsun?"

Genç kadın düşünceli düşünceli, "Doğrusunu istersen böyle bir kitaptan söz edildiğini duymadım," diye mırıldandı. "Yani... ya böyle bir kitap yok, ya da gizli tutuluyor. Ama iki durumda da onun sana bir yararı olmaz."

Seldon haşin bir sesle, "Hiç olmazsa bir başlama noktası sayılabilir," dedi.

* * *

Kızkardeşler, Seldon'la Dors sofradan kalktıktan iki saat sonra geldiler. İkisi de gülümsüyorlardı. Daha ciddi tavırlı olan Yağmur Damlası Kırküç, gri bir entariyi Dors' un görmesi için havaya kaldırdı.

Genç kadın neşeyle gülerek içtenlikle başını salladı. "Çok çekici. Şu işlemeler çok hoş."

Yağmur Damlası Kırkbeş, "Önemli değil..." diye cıvıldadı. "Bu benim eski kılıklarımdan biri. Size de pek uymayacak. Çünkü boyunuz benimkinden uzun. Ama bir süre için işinize yarar. Sonra sizi en iyi entarilerin satıldığı yere götürürüm. Ölçülerinize ve zevkinize uyan birkaç giysi alırsınız."

Sinirli sinirli gülümseyen, ama konuşmayan Yağmur Damlası gözlerini yere dikerek beyaz bir entariyi Dors'a uzattı. Dikkatle katlanmıştı. Genç kadın entariyi, katlarını açmaksızın Seldon'a verdi. "Renginden senin olduğu anlaşılıyor, Hari."

Matematikçi, "Herhalde," dedi. "Ama onu geri ver. Entariyi bana vermekten kaçındı."

Dors başını hafifçe sallayarak, "Ah, Hari," diye fısıldadı.

Seldon kesin bir tavırla, "Olmaz," dedi. "Entariyi bana vermedi. Onu iade et. Onu bana verinceye kadar bekleyeceğim."

Dors entariyi isteksizce Yağmur Damlası Kırküçe uzatacak oldu. Kadın ellerini arkasına saklayarak geriledi. Yüzü bir maskeye dönüşmüştü. Yağmur Damlası Kırkbeş, Seldon'a çabucak bir göz attı, sonra da ablasına sarıldı.

Dors, "Yapma, Hari," dedi. "Kız kardeşlerin akraba olmayan kimselerle konuşmaları yasak sanırım. Onu üzmenin ne yararı var? Bu onun elinde olan bir şey değil ki!"

Matematikçi sert sert cevap verdi. "Buna inanmıyorum. Öyle bir kural varsa, bu sadece erkek kardeşler için geçerli olmalı. Onun şimdiye kadar bir kabile üyesiyle karşılaştığını hiç sanmıyorum."

Dors, Yağmur Damlası Kırküçe dönerek yumuşak bir sesle, "Şimdiye kadar hiçbir kabile üyesiyle karşılaştınız mı, kardeş?" diye sordu.

Mycogen'li kadın bir an durakladı, sonra ‘Hayır,' der gibi başım salladı.

Seldon ellerini açtı. "İşte, gördün mü? Bir sessizlik kuralı varsa bu erkek kardeşlerle ilgili. Kabile üyeleriyle konuşmaları yasak olsaydı bu iki kadını... kız kardeşleri... bizimle ilgilenmeleri için yollarlar mıydı?"

"Belki de onların sadece benimle konuşacaklarını düşünüyorlardı. Ben de sözlerini sana tekrarlayacaktım, Hari."

"Saçma. Buna inanmıyorum. İnanamam. Ben sadece bir kabile üyesi değil, Mycogen'lilerin saygı gösterdikleri bir konuğum. Chetter Hummin bana saygılı davranılmasını istedi. Güneş Efendisi Ondörd'ün kendisi beni buraya getirdi. Bana sanki yokmuşum gibi davranılmasına izin veremem. Güneş Efendisi. Ondörd'ü arayıp ona acı acı şikâyet edeceğim."

Yağmur Damlası Kırkbeş ağlamaya başladı. Yağmur Damlası Kırküç oldukça sakin bir tavırla duruyordu. Ama hafifçe kızarmıştı.

Dors sanki matematikçiye bir kez daha rica etmek istiyormuş gibi bir hareket yaptı. Ama Seldon öfkeyle sağ elini uzatarak onu engelledi. Sonra da hiddetle Yağmur Damlası Kırküçü süzdü.

Sonunda kadın konuşmaya başladı. Ama o kuş cıvıltısını andıran sesle değil. Sesi boğuklaşmış, titriyordu. "Bizi şikâyet etmemelisiniz, kabile üyesi. Bu haksızlık olur. Beni halkımın törelerine karşı gelmeye zorluyorsunuz. Benden ne istiyorsunuz?"

Genç adam hemen sevimli bir tavırla gülümseyerek elini uzattı. "Getirdiğiniz giysi. Entari."

Kadın entariyi sessizce matematikçinin eline bıraktı. Seldon hafifçe eğildi, yumuşak, dostça bir sesle, "Teşekkür ederim, kardeş," dedi. Dors'a, "Görüyorsun ya?" der gibi çabucak bir göz attı. Ama genç kadın öfkeyle başını çevirdi.

Matematikçi entariyi açtı. Hiç süsü yoktu. Sadece püsküllü bir kemeri vardı. "Banyoya girip bunu giyeceğim. Herhalde bu iş bir dakikadan daha uzun sürmez."

Küçük banyoya girerken Dors da peşinden geldi. Öfkeyle, ıslık çalar gibi, "Sen ne yaptığını sanıyorsun?" diye fısıldadı. "Çok zalimce davrandın, Hari. Zavallı kadına karşı neden o tavrı takındın?"

Seldon sabırsız bir sesle, "Onun benimle konuşmasını sağlamam gerekiyordu," dedi. "Kadından bilgi alacağım. Bunu sen de biliyorsun. Zalim davranmak zorunda kaldığım için üzgünüm. Ama onun korkularını başka türlü nasıl yenebilirdim?" Genç kadına çıkmasını işaret etti.

Matematikçi banyodan çıktığı zaman Dors da entarisini giymişti. Kılığının biçimsizliğine rağmen yine de çok çekiciydi. Entarisinin kemeri Seldon'unkinden kalındı. Mavi taşlı bir tokayla kapatılıyordu. Matematikçi, "Kadınlar en zor şartlarda bile yine de süslenmeyi başarıyorlar," diye düşündü.

Dors, Seldon'u inceledi. "Artık Mycogen'lilere benzedin. Kız kardeşler ikimizi de alışverişe götürebilirler."

Seldon, "Evet," dedi. "Ama daha sonra Yağmur Damlası Kırküçün bana mikro-besin çiftliklerini dolaştırmasını istiyorum."

Yağmur Damlası Kırküçün gözleri irileşti, kadın çabucak bir adım geriledi.

Matematikçi sakin sakin ekledi. "O çiftlikleri görmek istiyorum."

Yağmur Damlası Kırküç çabucak Dors'a baktı. "Kabile üyesi..."

Seldon ekledi. "Belki de çiftlikler konusunda hiçbir bilginiz yok, kardeş."

Bu söz kadını sinirlendirdi. Başını azametle kaldırarak Dors'a dikkatle, "Ben mikro-besin çiftliklerinde çalıştım," diye açıkladı. "Bütün kardeşler bunu yaparlar."

Matematikçi, "O halde bana çiftlikleri gezdirin," dedi. "Ve yeniden tartışmaya da başlamayalım. Ben konuşmanız yasak olan bir erkek kardeş değilim. Ben bir kabile üyesiyim ve saygın bir konuğum. Dikkati fazla çekmemek için bu deri başlığı takıp entariyi de giyeceğim. Ama ben bir bilim adamıyım ve buradayken de bazı şeyleri öğrenmem gerekiyor. Bu odada gözlerimi duvara dikerek aylak aylak oturamam. Sizde galaksinin başka hiçbir yerinde olmayan bir şey var. Ben de onu görmek istiyorum... Mikro-besin çiftliklerinizi. Onları göstermek size gurur vermeli."

"Biz o çiftliklerle gururlanıyoruz." Yağmur Damlası Kırküç sonunda Seldon'a döndü. "Size çiftlikleri dolaştıracağım. Ama amacınız sırlarımızı öğrenmekse bunu başaramayacaksınız. Yarın sabah sizi mikro-besin çiftliklerine götüreceğim. Bunu sağlamak için zaman gerekiyor."

Seldon, "Yarın sabaha kadar beklerim," dedi. "Ama söz veriyor musunuz? Şeref sözü?"

Yağmur Damlası Kırküç onu aşağılarcasına, "Ben bir kız kardeşim," diye hatırlattı. "Söylediğimi de yapacağım. Bir kabile üyesine bile verdiğim sözü tutacağım." Sesi buz gibiydi. Gözleri irileşmiş, acayip acayip parlıyordu.

Seldon, "Kafasından neler geçiyor?" diye düşünerek kaygılandı.

Seldon rahatsız bir gece geçirdi. Bir kere, Dors da onunla birlikte mikro-besin çiftliklerine geleceğini açıklamıştı. Matematikçi şiddetle itiraz etti.

"Bütün amacım kadının rahatça konuşmasını sağlamak. Törelere böyle karşı geldiğine göre, onu daha fazlasını yapmaya zorlamak da kolaylaşır. Sen de bizimle gelirsen kadın yalnızca seninle konuşur."

"Ya ben yanında değilken başına bir şey gelirse? Yukarıda olduğu gibi?"

"Başıma hiçbir şey gelmeyecek. Lütfen. Bana yardım etmek istiyorsan yarın bizimle gelme. Bunu yapmazsan seninle bütün ilişkimi de keserim. Çok ciddiyim, Dors. Bu benim için çok önemli. Sana dostluk duyuyorum. Ama seni bu projeden daha önemli sayamam."

Dors sonunda istemeye istemeye razı oldu. "O halde bana, kadına iyi davranacağına söz ver."

Seldon, "Beni mi korumaya çalışıyorsun onu mu?" diye sordu. "Bana inan, kadına zevk almak için sert davranmadım. Gelecekte de bundan zevk alacak değilim."

Dors'la aralarında çıkan bu ilk tartışma yüzünden Seldon'un uykusu kaçtı. Ayrıca Yağmur Damlası Kırküç söz vermiş olsa bile iki kadının sabah gelmemelerinden de korkuyordu.

Ama geldiler. O sırada Seldon kahvaltı etmiş, entariyi de giymişti

Yağmur Damlası Kırküçün bakışları yine buz gibiydi. "Hazırsanız gidelim, kabile üyesi Seldon. Kız kardeşim kabile üyesi Venabili'yle kalacak." Şimdi sesi ne cıvıltı gibiydi, ne de boğuk. Sanki gece sakinleşmeye çalışmış, erkek kardeş olmayan bir erkekle nasıl konuşacağını planlamıştı.

Seldon onun da uykusunun kaçıp kaçmadığını düşündü. Sonra, "Ben hazırım," dedi.

Genç adamla kadın yarım saat sonra toprağın ta dibindeki çiftlik katındaydılar. Uzun bir koridorun iki yanına tanklar konulmuştu. Herhalde

bunlarda yosun yetiştiriliyordu. Tankları gül pembesi bir ışık aydınlatmaktaydı.

Seldon, "Her şey otomatik olarak çalışıyor galiba," dedi.

Yağmur Damlası Kırküç omzunu silkti ve cevap vermedi.

Matematikçi ısrar etti. "Etrafta kardeş pek yok."

"Ama yine de yapılması gereken işler var. Onlar da bunu yapıyorlar. Siz onları çalışırken görmeseniz bile. Bu ayrıntılar sizi ilgilendirmez. Onlarla ilgili sorular sorarak boşuna zaman kaybetmeyin."

"Bir dakika. Bana kızmayın. Devlet sırlarını açıklamanızı istediğim yok. Haydi, gelin, yavrum." Bu söz genç adamın ağzından istemeden kaçmıştı. Kadının uzaklaşacağını sanarak onu kolundan tuttu. Sonra Yağmur Damlası Kırküç'ün hafifçe titrediğini fark ederek onun kolunu bıraktı. Utanmıştı. "Sadece her şey bana otomatikmiş gibi gözüktü."

"İstediğinizi düşünebilirsiniz. Ama burada insan beynine ve insan kararlarına yer var. Her kardeş bir arada bu çiftliklerde çalışıyor. Bazıları bunu meslek olarak da seçiyorlar." Kadın artık daha rahatlıkla konuşuyordu.

Ama Seldon onun dokunduğu yeri usulca ovaladığını fark ederek daha da utandı.

Yağmur Damlası Kırküç ekledi. "Kilometrelerce uzunlukta bu koridor. Ama şuradan saparsak mantar bölümünü görebilirsiniz."

İlerlediler. Matematikçi her şeyin pek temiz olduğunu farketti. Kadın bir bakıma haklıydı. Şurada burada kardeşlerden biri çalışıyordu. Seldon onların ne yaptıklarını sormaktan özellikle kaçındı.

Öne arkaya açılan bir kapıdan girdiler. Işık birdenbire değişti. Burası iyice loştu. Sadece kardeşlerin çalıştıkları yerlerde projektörler yanıyordu. Bazıları başlarına sedefimsi bir ışık çıkaran bantlar takmışlardı.

Yana yürürlerken Seldon kadının profiline baktı. "Saçlarını uzatsaydı çok güzel olurdu," dedi kendi kendine. "Ama artık saçlarının çıkması imkânsız. Hayatının sonuna kadar çıplak kafayla dolaşacak. Neden? Bunun ne önemi var ki? Ama tabii gelenekler insanda ikinci bir karakter halini alıyor."

Matematikçiye koridorların sonu yokmuş gibi geliyordu. Yağmur Damlası Kırküç bazen onu dirseğinden tutarak yol gösteriyordu. Genç

adam, kadının buna biraz alışmış olduğunu düşündü.

Yağmur Damlası birdenbire küçük kürelerle dolu bir tepsinin önünde durdu. Bunu kontuvara koymuş olan bir erkek kardeş, soru sorarmış gibi baktı.

Kadın Seldon'a alçak sesle, "Birkaç tane isteyin," dedi.

Matematikçi, erkek kardeş soru sormadıkça kadının onunla konuşamayacağını hatırladı. Kararsızca, "Bize bunlardan birkaç tane verir misiniz, k...kardeş," diye mırıldandı.

Diğeri içtenlikle, "Bir avuç alın, kardeş," dedi.

Seldon bu söylenileni yaparken Yağmur Damlası Kırk üç de uzandı. Küreler parlak ve düzgündü. Oradan uzaklaşırlarken matematikçi kadına, "Bunları yiyecek miyiz?" diye sorarak bir küreyi ihtiyatla burnuna götürdü.

"Onların kokusu yoktur!" Kadının sesi sertti.

"Nedir bunlar?"

"Ender bulunan bir yiyecek. İşlem görmemiş halde. Dış pazar için onlara tat katarız. Ama biz Mycogen'liler onları böyle, oldukları gibi yeriz. Zaten bunun da böyle yenilmesi gerekir." Bir küreyi ağzına attı. "Bunlara doyamıyorum."

Seldon da bir küreyi dilinin üzerine koydu. Küre eriyerek kayboldu. Sıvılaşarak boğazından aktı. Matematikçi bir an şaşkın şaşkın durdu. "Bir tane daha alabilir miyim?"

"Beş altı tane alın." Yağmur Damlası Kırküç elini uzattı: "Tatları hiçbir zaman birbirine benzemez. Hemen hiç kalorileri yok. Sadece tatları var."

Gerçekten de öyleydi. İnsanın ağzında tarif edemeyeceği bir tat kalıyordu.

Kız kardeş mutlu mutlu ekledi. "İşin kötüsü, insan binde bir olağanüstü bir tanesine rastlıyor. Ve onun tadını bir daha unutamıyor. Ama bir daha aynısını da bulamıyor. Ben dokuz yaşımdayken..." Yüzündeki heyecanlı ifade birdenbire kayboldu. "Bu da iyi bir şey. İnsana bu dünyadaki şeylerin geçici olduklarını öğretiyor."

Seldon, "Bu bir işaret," diye düşündü. "Yeteri kadar amaçsızca dolaştık. Bu kadın bana alıştı, benimle rahat rahat konuşuyor. Ve konuşma şimdi o önemli noktaya geldi!"

* * *

Seldon, "Ben üzeri açık olan bir dünyadan geliyorum, kardeş," dedi. "Trantor dışında bütün dünyalar öyle zaten. Yağmur kâh yağıyor, kâh yağmıyor. Nehirlerin suyu azalıyor ya da taşıyor. Isı ya yükseliyor, ya düşüyor. Tabii bu da hasadı etkiliyor. Ama burada çevre kontrol altında ve tabii hasat her zaman iyi oluyor. Mycogen çok şanslı."

Yağmur Damlası Kırküç, "Çevreyi kontrol etmek o kadar kolay değil," diye açıkladı. "Bazen virüs görülüyor. Beklenmeyen mutasyonlar da oluyor."

"Beni şaşırtıyorsunuz. O zaman ne yapıyorsunuz?"

"Genellikle o ürünü ortadan kaldırıyoruz. Mutasyon ihtimali yüzünden de durmadan deneyler yapıyoruz. Ama zarar fazla olmuyor. İşin kötüsü, çok zekice hazırlanmış bilgisayar programları bile olacakları önceden bilemiyor."

"Ama bize yol gösteren ve hepimizle ilgilenen güçler olduğunu unutmamalıyız."

Kız kardeş kaskatı kesilerek delici bakışlı gözleriyle Seldon'u inceledi. "Ne?"

Matematikçi kaygılandı. Sonra da kendisini yarı utandıran o pek de alışık olmadığı sözleri söyledi. "Herhalde büyük bir ruha sesleniyorsunuz..."

Yağmur Damlası Kırküç'ün sesi yükselmemekle birlikte tizleşti. "Anlamıştım! Ama buna inanamadım. Siz bizi dinimiz olmakla suçluyorsunuz. Bunu neden açık açık söylemediniz? Bu kelimeyi neden kullanmadınız?"

Biraz şaşalamış olan Seldon, "Çünkü bu benim kullandığım bir kelime değil," diye mırıldandı. "Ben bundan ‘Doğaüstü' diye söz ediyorum."

"Buna istediğiniz adı verin. Yine de din demek. Ve bizim dinimiz yok. Din, kabile üyelerine göre bir şey. O sürüyle..." Kadın, sanki boğuluyormuş gibi susarak yutkundu. Sonra kendini toplayarak ağır ağır, "Biz dindar insanlar değiliz..." diye ekledi. "Âlemimiz bu galaksiye bağlı. Her zaman da öyleydi. Eğer dininiz varsa..."

Genç adam kendisini kapana kıstırılmış gibi hissetti. "Yok. Ben bir matematikçiyim... Benim âlemim de bu galakside. Ama törelerinizin katılığı yüzünden..."

"Böyle şeyler düşünmeyin, kabile üyesi. Törelerimiz katıysa bunun nedeni etrafımızı milyarlarca insanın sarmış olması. Bizim sayımız ise sadece milyonla ölçülüyor. Ve biz, değerli birkaç kişinin, sizin sürüleriniz ve güruhunuz arasında kaybolmaması için işaretlenmemiz gerekiyor. Saçsızlığımız, kılığımız, davranışımız, yaşam tarzımız, farklı olmamızı sağlıyor. Biz kim olduğumuzu bilmek zorundayız. Kabile üyelerine kim olduğumuzu öğretmek zorundayız. Gözlerinizde değer kazanmak ve böylece bize ilişmemenizi sağlamak için çiftliklerimizde çalışıyoruz. Sizden bütün istediğimiz de bu... Bize sokulmamanız!"

"Size de, vatandaşlarınıza da zarar vermek niyetinde değilim. Ben sadece bilgi toplamaya çalışıyorum. Burada da, başka yerlerde de."

"Ve dinimizi sorarak bize hakaret ediyorsunuz. Sanki şimdiye kadar yapamayacağımız bir şeyi başarması için esrarlı bir ruhtan yardım istemişiz gibi."

"Bir tür ‘doğaüstüne' inanan pek çok dünya, pek çok insan var. Onlarla aynı fikirde olmayabiliriz. Ancak böyle bir inanç, utanılacak bir şey de sayılmaz. O soruları da size hakaret etmek için sormadım."

Ama kadın yumuşamak niyetinde değildi. "Din! Bizim ona ihtiyacımız yok!"

Bu konuşma sırasında Seldon'un umutları iyice kırılmıştı. Bu gezintinin hiçbir yaran olmayacağı anlaşılıyordu.

Ama Yağmur Damlası Kırküç, "Bizim bundan çok daha üstün bir şeyimiz var," diye ekledi. "Tarihimiz!"

Yeniden umuda kapılan matematikçi gülümsedi.

KİTAP

KALÇA ÜZERİNDEKİ EL HİKÂYESİ — ... Hari Seldon'un psiko-tarih bilimini geliştirmek için yaptığı araştırmalar sırasında "ilk dönüm noktası" diye tanımladığı olay. Ne yazık ki Seldon'un yayınlanmış olan eserlerinde bu hikâyenin ne olduğu açıklanmamıştır. Bu konuda yürütülen pek çok tahmin de yararsızdır. Bu olay da Seldon'un meslek yaşamıyla ilgili çok merak uyandıran sırlardan biridir....

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Yağmur Damlası Kırküç irileşmiş gözlerle Seldon'a bakıyor, kesik kesik soluyordu. "Burada böyle duramam."

Genç adam etrafına bakındı. "Bizi rahatsız eden yok ki! O küreleri aldığımız kardeş bile bizim hakkımızda bir şey söylemedi. Bizi normal bir çift saydığı anlaşılıyordu."

"Çünkü dikkati çekecek bir tarafımız yok. Işık sönük olduğu sürece, siz kabileli aksanınızı saklayacak kadar alçak sesle konuştuğunuz sürece ve ben de sakin bir tavır takınabildiğim sürece kuşku uyandırmıyoruz. Ama şimdi..." Kadının sesi boğuklaşmaya başlıyordu.

"Şimdi ne olmuş?"

"Çok sinirliyim... Ve ter içinde kaldım."

"Bunu kim fark eder ki? Biraz gevşeyin. Sakin olun."

"Burada rahatlayamam. Beni fark edebilecekleri bir yerde sakin olamam."

"Öyleyse nereye gidelim?"

"Dinlenmek için küçük bölmeler var. Ben burada çalıştım. O bölmeleri biliyorum." Kız kardeş hızla yürümeye başladı.

Seldon da onu izledi. Kısa bir rampadan bir koridora çıktılar. Burada yan yana kapılar vardı.

Yağmur Damlası Kırküç, "Sonuncu bölme," diye mırıldandı. "Tabii boşsa."

Bölme boştu. İçeri girdiler. Kadın kapıyı kapayarak bir iskemleye çöktü. Seldon'a da dipteki portatif karyolaya ilişmesi için işaret etti.

Kadın usulca, sanki kendi kendine konuşuyormuş gibi, "Buraya bir erkekle girdiğim öğrenilirse beni aforoz ederler," diye fısıldadı. "Bu erkek bir kabile üyesi olsa bile."

Seldon hemen ayağa fırladı. "O halde buradan çıkalım."

"Oturun. Bu halde dışarı çıkamam. Dinle ilgili sorular sordunuz. Neyin peşindesiniz?"

Seldon'a kız kardeş tamamiyle değişmiş gibi geldi. O itaatli ve çekingen tavırları kaybolmuştu. Gözlerini kısmış, öfkeyle matematikçiye bakıyordu. Genç adam, "Söyledim ya," dedi. "Bilginin peşindeyim. Bu benim mesleğim. Ve arzum. İnsanları anlamak istiyorum. O yüzden de tarihi inceliyorum. Pek çok dünyada eski kayıtlar... gerçek eski tarihi kayıtlar çarpılmış ve efsanelere dönüşmüş. Çoğu zaman belirli bazı dinsel inançların parçası halini almış. Ama Mycogen'in dini olmadığına göre..."

"Size tarihimiz olduğunu söyledim."

Seldon, "Evet, bunu ilk kez söylediniz," dedi. "Eski mi bu tarih?"

"Yirmi bin yıl geriye gidiyor."

"Sahi mi? Sizinle açık açık konuşalım. Bu gerçek bir tarih mi? Yoksa yozlaşarak efsaneye dönüşmüş bir şey mi?"

"Tabii ki gerçek tarih."

Matematikçi bundan pek emin değildi ama bu fikrini açık açık söylemedi. Onun yerine, "Bu tarih nasıl başlıyor?" diye sordu.

Kadının bakışları dalgınlaştı. "Bir dünyayla başlıyor. Bizim dünyamızla. Bir tek dünyayla."

"Bir tek dünyayla mı?" Seldon, Hummin'in insanların ilk kez ortaya çıktıkları bir tek dünyayla ilgili efsanelerden söz ettiğini hatırladı.

"Bir tek dünya. İnsanlar daha sonra başka dünyalara da yayılmışlar. Ama bizimki insanların ilk ortaya çıktıkları gezegen. Bir tek dünya. Uzayda. Açıkta. Herkese yer olan, toprakları verimli, evleri sıcak, insanları dost canlısı bir dünya. Binlerce yıl orada yaşamışız. Sonra da oradan ayrılarak oraya buraya sığınmışız. Ve sonunda Trantor'un bir köşesine yerleşmişiz. Bize biraz özgürlük sağlayan besinler üretmesini öğrenmişiz. Ve şimdi Mycogen'de kendi yöntemlerimiz, kendi hayallerimizle yaşıyoruz."

"Tarihlerinizde bu ilk dünyanın ayrıntılarından söz ediliyor mu? O tek dünyanın ayrıntılarından?"

"Ah, tabii. Hepsi de kitapta yazılı. Ve hepimizde de bir kitap var. Her birimizde. Kitabı daima yanımızda taşıyoruz. İstediğimiz an onu açıp okuyoruz. Kim olduğumuzu hatırlıyor, ileride bir gün dünyamıza kavuşmaya yemin ediyoruz."

"Bu dünya hangisi? Şimdi orada kimler yaşıyor. Bunu biliyor musunuz?"

Yağmur Damlası Kırküç bir an durakladı, sonra da şiddetle başını salladı. "Bunu bilmiyoruz. Ama ileride bir gün dünyamızı bulacağız."

"Ve kitap şimdi yanınızda, öyle mi?"

"Tabii."

"Onu görebilir miyim?"

Kız kardeş hafifçe gülümsedi. "Demek istediğiniz buydu. Benimle yalnız başınıza mikro-besin çiftliklerinde dolaşmak istediğinizi söylediğiniz zaman bir şeyin peşinde olduğunuzu anlamıştım." Biraz utanmış gibiydi. "Ama bunun Kitap olduğu aklıma gelmemişti."

Seldon heyecanla, "Bütün istediğim o," dedi. "Başka bir şey düşünmedim. Eğer beni buraya..."

Kadın onun sözlerini tamamlamasına izin vermedi. "Ama işte şimdi buradayız. Kitabı istiyor musunuz, yoksa istemiyor musunuz?"

"Onu görmeme izin verecek misiniz?"

"Bir şartla."

Seldon durakladı, başının iyice derde girip girmeyeceğini düşündü. "Nedir o şart?"

Yağmur Damlası Kırküç dilini çıkararak çabucak dudaklarını yaladı. Sonra da titrek bir sesle, "Deri başlığınızı çıkarmanız..." diye açıkladı.

* * *

Hari Seldon boş gözlerle Yağmur Damlası Kırküçe baktı. Bir an onun ne dediğini anlayamadı. Kafasında deri başlık olduğunu unutmuştu. Sonra elini başına götürerek, "Neden?" diye sordu.

Kadın, "Çünkü ben öyle istiyorum," dedi. "Kitabı görmek istiyorsanız, bu şartı da yerine getirirsiniz."

"İyi ya. Bunu yapmamı gerçekten istiyorsanız!" Matematikçi başlığın kenarını bulmaya çalıştı.

Kız kardeş atıldı. "Hayır. Bırakın da bunu ben yapayım." Aç aç genç adama bakıyordu.

Seldon elini indirdi. "İyi ya..."

Yağmur Damlası Kırküç hızla yerinden kalkarak karyolaya, matematikçinin yanına oturdu. Deri başlığın genç adamın alnına gelen kısmını ağır ağır kaldırdı. Yine dudaklarını yaladı, kesik kesik soluyordu. Sonra başlığı çıkardı.

Matematikçi kaygıyla, "Herhalde başlık yüzünden kafam terledi," dedi. "Saçlarım ıslanmış olmalı." Bunu anlamak istiyormuş gibi elini kaldırdı.

Ama kadın onun elini tuttu. "Bunu ben yapacağım. Bu da şartımın bir bölümü." Parmaklarım ağır ağır, çekine çekine Seldon'un saçlarına dokundurdu, sonra da elini çekti. Tekrar dokundu, matematikçinin saçlarını hafifçe okşadı. "Saçlarınız kuru... Çok hoş..."

"Daha önce hiç saça dokunmadınız mı?"

"Bazen çocukların saçlarına dokundum... Bu... farklı."

Yine genç adamın saçlarını okşamaya başlamıştı.

Matematikçi, "Hangi bakımdan farklı?" diye sordu.

"Bilmiyorum... Ama... farklı."

Bir süre sonra Seldon, "Yetmedi mi?" dedi.

"Hayır... Bana acele ettirmeyin. Saçlarınızı istediğiniz tarafa yatırabiliyor musunuz?"

"Pek de değil. Saçların kendi normal yatışları var. Ama bunun için de bir tarak gerekli. Yanımda tarak yok."

"Tarak mı?"

"Dişli bir şey... Çatal gibi... Ama dişler daha yumuşak ve sayıları da fazla."

"Parmaklarınızdan yararlanabiliyor musunuz?" Kadın parmaklarını Seldon'un saçlarının arasına soktu.

Genç adam, "Bir bakıma," dedi. "Ama bu pek işe yaramıyor."

"Ensenizdeki tüyler batıyor."

"Onlar daha kısa."

Yağmur Damlası Kırküç bir şey hatırlamıştı. "Kaşlarınız! Adları böyle miydi?" Plastik şeritleri çıkararak parmağını Seldon'un kaşlarına sürdü. "Bu çok hoş..." Tiz bir sesle kıkır kıkır güldü. "Çok şirinler."

Matematikçi sabırsızlandı. "Başka bir şey var mı?"

Kadın o loş yerde sanki, ‘Evet,' demek istiyormuş gibi ona baktı. Ama sesini çıkarmadı. Birdenbire ellerini çekerek parmaklarını burnuna götürdü. "Ne acayip... Bunu... bir başka gün... tekrar yapabilir miyim?"

Seldon sıkıntılı sıkıntılı, "Kitabı incelemem için bir süre bana verirseniz, belki..." dedi.

Kız kardeş entarisinin gizli cebinden kalın ve esnek bir maddeyle ciltlenmiş olan kitabı çıkardı. Matematikçi heyecanını kontrol etmeye çalışarak aldı.

Deri başlığını onun kafasına geçirirken kadın elini tekrar burnuna götürdü. Sonra da usulca, çabucak bir parmağının ucunu yaladı.

* * *

Dors Venabili, "Saçlarını mı yokladı?" dedi. O da aynı şeyi yapmak istiyormuş gibi Seldon'un saçlarına bakıyordu.

Matematikçi hafifçe uzaklaştı. "Lütfen yapma. Kadın bunu sapık bir şey haline soktu."

"Onun görüş açısına göre... herhalde öyleydi de! Bu sana zevk vermedi mi?"

"Zevk vermek mi? Tüylerim diken diken oldu. Kadın sonunda ellerini çektiği zaman rahat bir soluk alabildim. Durmadan, ‘Başka nasıl bir şart ileri sürecek?' diye sorup duruyordum."

Dors güldü. "Seni seks ilişkisinde bulunmaya zorlamasından mı korktun? Ya da bunu mu umdun?"

"İnan bana, bunu düşünmeye bile cesaret edemedim. Sadece kitabı ele geçirmek istiyordum."

Odalarındaydılar. Dors konuşmalarının dinlenmemesi için alan çarpıtıcısını çalıştırmıştı.

Mycogen'de gece olmak üzereydi. Seldon başlığıyla entarisini çıkarmış, banyo yapmıştı. Saçlarını iki kere yıkayıp durulamıştı. Şimdi arkasında, dolaptan aldığı ince gecelik vardı. Karyolasında oturuyordu.

"Kadın göğsünde de tüyler olduğunu biliyor muydu?" Dors'un gözlerinde muzip bir pırıltı belirmişti.

"Bunun aklına gelmemesini dileyip durdum."

"Zavallı Hari! Ama tabii bu aslında çok normal bir şey."

"Hayır, Dors. Hiç de değil. O zavallı kadın heyecan içindeydi."

"Benim ‘normal'den kastım da bu. Yasaklanan her şey seks bakımından çekicilik kazanır. Kadınlarının göğüslerini saklamadıkları bir toplumda yaşasaydın, vücutlarının bu kısmı ilgini çeker miydi?"

"Çekerdi sanırım."

"Toplumların çoğunda yaptıkları gibi göğüslerini gizleselerdi bu daha fazla ilgilenmene neden olmaz mıydı? Dinle. Sana başımdan geçen bir olayı anlatacağım. Cinna'da, bir gölün kenarındaki sayfiyedeydim. Cinna'daki plajlarda pek açık şeyler giyeriz. Yani insanın hayal gücünü kullanmasına gerek kalmaz."

Seldon, "Helicon'da edep standartları daha yüksektir," dedi."

"Evet. Bana karşı dikkatle davranmandan bunu anladım. Neyse... Gölün kıyısındaki kumsalda oturuyordum. O gün daha önce konuştuğum bir genç bana yaklaştı. Dürüst bir insandı. Koltuğumun dirsek dayanılacak yerine ilişerek sağ elini düşmemek için kalçama dayadı. Bir iki dakika konuştuk. Sonra o muzip muzip, ‘Şu hale bak,' dedi. ‘Beni hemen hemen hiç tanımıyorsun. Ama elimi kalçana dayamam bana çok normal gözüküyor. Daha da önemlisi sana da öyle. Elime aldırdığın bile yok.'

"Gerçekten de, elini kalçama koymuş olduğunu ancak o zaman fark ettim. Nedense kalabalık bir plajda çıplak ten, seks özelliğini kaybediyor. Dediğim gibi, bir şey gizlendiği zaman önem kazanıyor."

"O genç adam da aynı şeyi hissetmiş olmalı ki, ‘Seninle daha resmi bir yerde karşılaşsaydık, ‘üstünde bir elbise olsaydı,' diye ekledi. "Herhalde

eteğini kaldırarak elimi aynı yere koymama izin de vermezdin.'

"Güldüm. Şundan bundan söz etmeyi sürdürdük. O gece iyice süslendim, gerektiğinden daha ciddi havalı bir tuvalet giydim. Sözünü ettiğim genç adam bir masada oturuyordu. Ona yaklaşarak, ‘İşte şimdi elbiseliyim,' dedim. ‘Ama eteğimin altında kalçam çıplak. Sana izin veriyorum. Eteğimi kaldır ve elini kalçama koy.

"Bunu yapmayı denedi ama başaramadı."

Seldon mırıldandı. "Ben elimi kalçana koyardım."

"Emin misin?"

"Kesinlikle."

"Edep standartlarınızın bizimkinden yüksek olmasına rağmen mi?"

"Evet."

Dors yatağına uzanarak ellerini başının altına soktu. "O halde sadece ince bir gecelik giymiş olmam seni rahatsız etmiyor."

"Şok geçirdiğim yok. Ama ne kılıkta olduğunun da farkındayım."

"Madem bir süre buraya kapanacağız, böyle şeylere aldırmamasını da öğrenmeliyiz."

Seldon güldü. "Ya da onlardan yararlanmasını. Saçların da çok hoşuma gidiyor. Seni bütün gün kabak kafalı gördüm. Şimdi saçlarına bayılıyorum."

"Saçlarıma dokunma. Daha başımı yıkamadım." Genç kadın gözlerini yan kıstı. "Çok ilginç... Senin edep kuralların resmi olan ve olmayan durumlara göre değişiyor. Yani Helicon, resmi olmayan durumlarda Cinna'dan daha edepli. Resmi durumlarda ise öyle değil. Tabii bütün bunların toplum baskısıyla ilgisi var. Ben galakside pek dolaşmadım ama toplum tarihlerini çok inceledim. Derowd gegezeninde bir zamanlar gençlerin evlenmeden önce seks ilişkilerine girişmeleri serbestmiş. Evli olmayanların grup seksi yapmalarına izin verilirmiş. Herkesin içinde seks yapılmasına ise, ancak trafik tıkandığı zaman kızılırmış. Ama çiftler evlendikten sonra durum değişirmiş. Eşler birbirlerine daima sadık kalırlarmış. Yani bir insanın bütün seks hayallerini gerçekleştirdikten sonra ciddi bir hayat sürebileceğine inanırlarmış."

"Bu yöntem başarılı olmuş mu?"

"Üç yüz yıl kadar önce bundan vazgeçmişler. Ama bazı meslektaşlarım buna, turistleri Derowd'a kaptıran diğer dünyaların baskılarının neden olduğunu iddia ediyorlar. Tabii ‘Genel Galaksi Toplumu Baskısı' diye bir şey de var."

"Ya da ekonomik baskı. Bu olayda bu gözüküyor."

"Belki. Ha, aklıma gelmişken... üniversitede çalıştığım için toplum baskılarını inceleme fırsatını da bulabiliyorum. Galaksi de pek dolaşmasam bile.

"Meselâ burada, Mycogen'de, seksin sıkı bir kontrol altında olduğunu sanıyorum. Buna çok sıkı kurallara uyulması şartıyla izin veriliyor olmalı. Streeling Sektöründe de seksten hiç söz edilmiyor ama bunu ayıplayan da yok. Bir hafta süresince incelemeler yaptığım Jennat Sektöründe ise, hiç durmadan seks konusunu konuşuyorlar. Ama sadece bunu ayıplamak için. Trantor'da sekse karşı takınılan tavırların birbirine benzediği iki bölge bile yok sanırım. Trantor dışındaki dünyalarda da durum aynı olmalı."

Seldon, "Biliyor musun, bu sözlerin..." diye başladı.

Dors, "Seksle ilgili bütün konuşmalar bir şeyi iyice anlamama neden oldu," dedi. "Bundan sonra seni gözümün önünden ayırmayacağım."

"Ne?"

"İki kere gitmene izin verdim. İlkinde iyi düşünemediğim için. İkincisinde de zorbalığına baş eğdiğimden, ikisi de hataydı, ilk sefer olanları biliyorsun."

Matematikçi öfkelendi. "Ama ikinci sefer bir şey olmadı ki!"

"Az kalsın başın iyice derde girecekmiş. Ya bir kız kardeşle seks kaçamağı yaparken yakalansaydın?"

"Bunun seksle bir ilgisi..."

"Bana kadının bir seks heyecanına kapıldığını söyledin."

"Ama..."

"Bu hataydı. Bunu kafana iyice sok, Hari. Bundan sonra hiçbir yere bensiz gitmeyeceksin."

Seldon buz gibi bir sesle, "Buraya bak, ben sadece Mycogen tarihini öğrenmeye çalışıyordum," dedi. "Bir kız kardeşle yaptığım 'seks kaçamağı' sonunda elime de bir kitap geçti. Kitap!"

"Kitap! Doğru ya, bir kitap var. Ona bakalım."

Matematikçi kitabı çıkardı, Dors alarak elinde tarttı. "Belki de hiç işimize yaramayacak. Hari. Bu kitap gördüğüm projektörlere sığacak gibi değil. Yani bir Mycogen projektörü bulmak zorunda kalacaksın. Tabii onlar da sana bunu neden istediğini soracaklar. Kitabın sende olduğunu öğrenecek, onu senin elinden alacaklar."

Seldon güldü. "Bu bildiğin kitaplardan değil. Projektörle de okunmuyor. Malzeme çeşitli sayfalara basılmış. Sayfalar çevriliyor. Yağmur Damlası Kırküç bana bu kadarını açıkladı."

"Baskı bir kitap." Dors şok mu geçirmişti, yoksa eğlenmiş miydi, bu belli değildi. "Taş Devrinden bu!"

Matematikçi, "İmparatorluk öncesi çağdan kalma demek istiyorsun sanırım," diye cevap verdi. "Ama tam anlamıyla da değil. Sen hiç baskı kitap gördün mü?"

"Tarihçi olduğuma göre mi? Tabii, Hari."

"Ya! Ama böylesini?"

Dors kitabı açarak sayfaları çevirdi. "Boş bunlar."

"Boş gibi gözüküyorlar. Mycogen'liler inatla ilkel yöntemlere sarılıyorlar ama her zaman değil. Onlar ilkel bir şeyin özünü saklıyor ama bunu uygun bir hale sokmak için modern teknolojiden yararlanmaktan da kaçınmıyorlar."

"Belki, Hari. Ama ne demek istediğini anlayamıyorum."

"Sayfalar boş değil. Mikro-yazılarla dolu. Ver şunu bana. Kapağın iç kenarındaki bu çıkıntıya bastığın zaman... Bak!"

Açılmış olan sayfada birdenbire yazılar belirdi. Bunlar yukarıya doğru kayıyorlardı.

Seldon, "Hızı ayarlamak için o düğmeyi sağa sola çeviriyorsun," diye ekledi. "Son satırı okuduğun zaman yazılar yine kayboluyor. Sen de sayfayı

çeviriyorsun."

"Bunlar için gereken enerjiyi ne sağlıyor?"

"İçinde mikro-füzyon pili var."

"O bittiği zaman..."

"Kitabı atıyor, yerine bir başkasını alıyorsun. Herhalde o zamana kadar kitap iyice eskimiş oluyor. Pil değiştirmiyorsun."

Dors kitabı tekrar açarak her tarafına baktı. "Şimdiye kadar böyle bir kitap ne duydum, ne de gördüm."

"Ben de öyle. Galaksi genel olarak görsel teknolojiye öyle hızlı geçti ki, bu ihtimalin üzerinde pek durmadı."

"Bu da görsel."

"Ama bilinen tipte bir şey değil. Ayrıca bu tip bir kitabın üstün yanları da var. İçine daha fazla bilgi alabiliyor."

Dors, "O düğme nerede?" diye mırıldandı. "Ah, bakalım bu işi becerebilecek miyim?" Gelişi güzel bir sayfayı açtı. "Korkarım bu kitabın sana bir yararı olmayacak, Hari. Bu galaksi öncesi dille yazılmış."

"Sen bunu okuyabilir misin, Dors? Bir tarihçi olarak..."

"Tarihçi olduğum için çok eski dilleri biliyorum. Ama sınırlı olarak. Bu dil ise pek eski. Bir iki kelimeyi anlayabiliyorum. Ama yararlı olacak kadar değil."

Matematikçi, "İyi," dedi. "Kitap gerçekten çok eskiyse, o zaman işimize de yarar."

"Okuyamazsan ne işe yarar?"

Seldon, "Okuyabilirim," diye cevap verdi. "İki dilde yazılmış bu. Yağmur Damlası Kırküç ün de pek eski yazıları okuyabildiğini sanmıyorsun herhalde."

"İyi bir öğrenim görmüşse, neden okuyamasın?"

"Mycogen'de kadınlara sadece evdeki görevlerinin öğretildiğini sanıyorum. Daha okumuş erkeklerden birkaçı bu kitapta yazılı olanları

anlayabilirler. Ama diğerleri için kitabın galaksi diline çevrilmesi gerekir." Seldon bir düğmeye daha bastı. "İşte bu da bunu sağlıyor."

Sayfada standart galaksi diliyle yazılmış satırlar belirdi.

Dors hayran hayran, "Harika," dedi.

"Bu Mycogen'lilerden çok şey öğrenebilirmişiz. Ama bunu yapmamışız."

"Bu durumdan haberimiz yoktu ki!"

"Buna inanamam. Mycogen'e arada sırada yabancılar geliyor. Ticari ya da siyasal nedenlerle. Yoksa öyle hazır deri başlıklar olmazdı. Herhalde zaman zaman bu yabancılardan biri bu tür baskı kitaplarını gördü ve nasıl çalıştığını da anladı. Ama bu Mycogen'e özgü bir yöntem olduğu için önemsemedi bile."

"Ama bu incelenmeye değer mi?"

"Tabii. Her şey incelenmeye değer. Ya da değmeli. Hummin bu kitaplarla kimsenin ilgilenmemesini de imparatorlukta başlayan yozlaşmanın bir işareti olarak yorumlardı sanırım." Seldon kitabı kaldırarak ani bir heyecanla bağırdı. "Ama ben meraklı bir insanım. Bu kitabı da okuyacağım. Belki bu psiko-tarih tekniğine doğru bir adım atmamı da sağlar."

Dors, "Öyle olacağını umarım," dedi. "Ama beni dinlersen, önce uyu. Yarın sabah bu konuyla ilgilen. Kitabı okurken uyuklarsan fazla bir şey öğrenemezsin."

Matematikçi durakladı, sonra, "Anne gibi davranıyorsun!" diye mırıldandı.

"Seni korumaya çalışıyorum."

"Ama annem var benim. Helicon'da. Arkadaşım olmanı tercih ederim."

"Ben ilk karşılaştığımız andan beri senin arkadaşınım." Genç kadın gülümsedi.

Seldon uygun bir cevap bulamamış gibi durdu. Sonra, "Pekâlâ," dedi. "Bir arkadaşın olarak sözünü dinleyeceğim, kitabı okumadan önce uyuyacağım." Kitabı iki karyolanın arasındaki başucu masasının üzerine bırakacakken vazgeçti. Yastığının altına soktu.

Dors Venabili hafif bir kahkaha attı. "Gece uyanıp kitabı senden önce okumamdan korkuyorsun sanırım. Öyle değil mi?"

Matematikçi utandığını belli etmemeye çalıştı. "Olabilir. Dostluğun da bir sınırı vardır. Ve bu benim kitabım, benim psiko-tarihim."

Dors, "Ben de aynı fikirdeyim," dedi. "Bu konuda kavga etmeyeceğiz. Ha, aklıma gelmişken... daha önce bana bir şey söylüyordun ama ben sözünü kestim. Hatırladın mı?"

Seldon bir an düşündü. "Hayır..."

Genç adam karanlıkta kitabı düşünmeye başladı. 'Kalça Üzerindeki El' hikâyesini çoktan unutmuştu. Hiç olmazsa bilinç düzeyinde.

* * *

Dors Venabili uyandı. Zaman-bandına baktığı zaman gece süresinin yarısına gelmiş olduklarını anladı. Seldon'un horultusunu duyamadığı için matematikçinin yatağının boş olduğuna karar verdi. Daireden ayrılmadığına göre, banyoda olacaktı. Dors usulca banyonun kapısına vurdu. "Hari?"

Seldon dalgın dalgın, "Gir," dedi.

Dors da öyle yaptı. Matematikçi klozetin kapağını kapayarak üzerine oturmuştu. Kitap dizlerinin üzerindeydi. Gereksiz yere, "Okuyordum," diye mırıldandı.

"Evet, bunu görüyorum. Ama neden?"

"Uyuyamadım. Çok üzgünüm."

"Ama kitabı neden burada okuyorsun?"

"Odanın ışığını yaksaydım, uyanırdın."

"Kitap sayfalarının aydınlatılamadığından emin misin?"

"Eminim. Yağmur Damlası Kırküç bunun nasıl okunacağını anlatırken ışıklandırmadan hiç söz etmedi. Ayrıca ışık fazla enerji harcayacağı için, pil daha kitap eskimeden bitebilir." Seldon'un sesi hoşnutsuzdu.

Dors, "Artık odada okuyabilirsin," dedi.

Seldon ışıkları yakarak yatağın üzerine bağdaş kurdu.

Genç kadın, Mutsuz gibisin," diye başını salladı. "Kitap seni hayal kırıklığına mı uğrattı?"

Matematikçi başını kaldırarak gözlerini kırpıştırdı. "Evet, öyle. Şurasına burasına baktım. Dikkatle okuyacak zamanım olmadı henüz. Bu âdeta bir ansiklopedi. Fihristi de işime yaramayacak yerlerin ve insanların adlarıyla dolu. Bu kitabın Galaksi İmparatorluğuyla da, daha önceki Krallıklarla da bir ilgisi yok. Bunda daha çok bir tek dünyadan söz ediliyor. Gördüğüm kadarıyla iç siyaset üzerinde duruluyor."

"Belki de kitap sandığından daha eski. Belki de gerçekten insanların bir tek dünyada yaşadıkları çağla ilgili..."

"Evet, biliyorum." Seldon'un sesinde hafif bir sabırsızlık vardı. "Benim de istediğim bu aslında. Ama efsane değil, gerçek bir tarih olması şartıyla. Buna inanmayı çok istiyorum. Bu yüzden de kendi kendimi kandırmak istemiyorum."

Dors, "İnsanlığın ortaya çıktığı bir tek dünya fikri son zamanlarda çok tutuluyor," dedi. "Bütün galaksiye bir tek canlı yayılmış. İnsan yani. İnsanlığın bir yerde ortaya çıkmış olması gerekir. Hiç olmazsa bu ara revaçta olan düşünce bu. Ayrı ayrı kaynaklardan, değişik gezegenlerde yaşayan bir tek tür çıkmış olamaz."

Seldon, "Ben neden bu sonuca vardığını hiçbir zaman anlayamadım," diye yakındı. "Belki insanlar değişik dünyalarda ortaya çıktılar. Farklı türler halinde. Sonra aralarında evlendiler ve bir tek tür oluştu."

"Değişik türden canlılar birbirleriyle evlenemezler."

Matematikçi bir an düşündü. Sonra da omzunu silkti. "Bu konuyu biyoloji uzmanlarına bırakıyorum."

"Zaten Arz teorisi üzerinde en çok duranlar da onlar."

"Arz mı? O ilk dünyanın adı bu mu?"

"En çok kullanılan ad bu."

Matematikçi dudak büktü. "Arz! Sanki hapşırıyormuşsun gibi bir sesle. Her neyse... Belki bu kitap o tek dünyayla ilgili. Ama bu ada henüz rastlamadım. Nasıl yazılıyor bu kelime?"

Dors söyledi, Seldon çabucak kitabı karıştırdı. "Bak, fihristte de yok bu ad."

"Sahi mi?"

"Üstelik lâf arasında diğer dünyalardan da söz ediliyor. Ama adları verilmiyor. Zaten o gezegenlere de sadece sözünü ettikleri tek dünyayla olan ilişkileri yüzünden biraz önem veriyorlar. Yani okuduğum bölümlerde böyle... Bir yerde ‘Elli den söz ediliyor. Bunun ne anlama geldiğini de bilmiyorum. Elli lider mi? Elli kent mi? Bana kastettikleri ‘Elli dünya'ymış gibi geliyor..."

Dors, "Kendi dünyalarının adı var mı?" diye sordu. "Çok ilgilendikleri o gezegenin? Madem Arz adını kullanmıyorlar, kullandıkları hangi isim?"

"Tahmin edeceğin gibi ondan ‘dünya' ya da ‘gezegen' diye söz ediyorlar. Bazen de ‘En Eski' ya da ‘Şafak Dünyası' terimlerini kullanıyorlar. Bu ikisinin şiirsel bir anlamı olmalı ama bunun ne olduğunu da bilemiyorum. Belki kitabı baştan okuduğun zaman bazı bölümler de daha mantıklı bir hal alıyor." Matematikçi elindeki kitaba hoşnutsuzca baktı. "Ama bu çok zamanımı alacak. Sonunda işe yarayacak bir şey öğrenebileceğimi de sanmıyorum."

Dors içini çekti. "Üzgünüm, Hari. Hayal kırıklığına uğramış gibi bir halin var."

"Çünkü gerçekten hayal kırıklığına uğradım. Fazla umutlanmamalıydım... Evet, bir yerde de dünyalarından ‘Aurora' diye söz ediyorlar."

Genç kadın kaşlarını kaldırdı. "Aurora mı?"

"Bu özel bir ada benziyor. Aksi halde bundan hiçbir anlam çıkmıyor. Bu ismin sence bir anlamı var mı, Dors?"

"Aurora." Dors kaşlarını hafifçe çatarak düşündü. "Galaksi İmparatorluğunun tarihinde böyle bir ad yok. Ama tabii yirmi beş milyon gezegenin hepsinin de isimlerini bildiğimi iddia edemem. Üniversite kitaplığında bu adı ararız. Tabi bir daha Streeling'e dönersek. Mycogen'de kitaplık aramaya kalkışmak yersiz olur. Bana bütün bilgilerini bu kitapta toplamışlar gibi geliyor. Kitapta olmayan şeyler de onları ilgilendirmiyor."

Seldon esnedi. "Haklısın sanırım. Her neyse... Artık okumam yersiz olur. Zaten gözlerimi açacak halde de değilim. Işığı söndürebilir miyim?"

"Çok iyi olur, Hari. Sabah da biraz geç kalkalım."

Matematikçi karanlıkta usulca, "Tabii bazı iddiaları gülünç," diye mırıldandı. "Meselâ o dünyalarında insanların üç dört yüz yıl yaşadıklarını iddia ediyorlar."

"Yüz yıl mı?"

"Yaşlarını onar yıl onar yıl hesaplıyorlar. Tek tek yıllarla değil. Bu insanda acayip duygular uyandırıyor. Çünkü yazdıklarının çoğu önemsiz şeyler. Böyle bir açıklama yaptıkları zaman onlara inanıveriyorsun."

"İlkel efsanelerin çoğunda kahramanlar uzun ömürlüdür. İnanılmayacak kahramanlıklar yaptıkları için, ömürlerinin de buna uydurulması gerektiğinden."

"Öyle mi?" Seldon esnedi.

"Evet. Had safdilliğin tedavisi de uykudur. Uyumak ve konuyu ertesi gün düşünmek."

Seldon, "İnsanlarla dolu bir galaksiyi anlamaya çalışan bir kimsenin de uzun ömürlü olması gerekir..." diye düşünürken uykuya daldı.

* * *

Hari Seldon ertesi sabah kendini çok rahat ve canlanmış hissediyor, kitabı tekrar incelemeye başlamak için sabırsızlanıyordu. Dors'a, "Sence Yağmur Damlası kardeşler kaç yaşındalar?" dedi.

"Bilmem. Yirmi... yirmi iki?"

"Şey... Ya üç dört yüzyıl yaşıyorlarsa..."

"Hari! Gülünç bu."

"Ben sadece öyle varsaymamızı öneriyorum. Şimdi bile uzun ömür yine uzun bir gelişme süreci anlamına gelir. Belki kardeşler yirmisinde gözükmelerine rağmen aslında altmışındalar."

"Onlara kaç yaşında olduklarım sormayı deneyebilirsin."

"Herhalde yalan söylerler."

"O halde doğum belgelerine bak."

Matematikçi alayla güldü. "Herhalde kayıt tutmadıklarını söylerler. Ya da tutuyorlarsa, o kayıtlan kabile üyelerinin göremeyeceğinden söz ederler."

"Bu doğruysa o zaman yaşları konusunda tahminlerde bulunmak da yersiz."

"Ah, hayır. Şöyle düşün, Dors. Mycogen'lilerin ömrü normal insanlarınkinden dört beş kat uzun diyelim. O zaman doğum oranı da artar. Bu Sektör de iyice kalabalıklaşır. Hatırlıyor musun, Güneş Efendisi nüfusun artmadığını söyledi, sonra da öfkeyle sustu?"

Genç kadın, "Ne demek istiyorsun?" diye sordu.

"Yağmur Damlası Kırküç'le gittiğim zaman hiç çocuk görmedim."

"Mikro-besin çiftliklerinde mi?"

"Evet."

"Orada çocuklar olacağını mı sanıyordun? Ben Yağmur Damlası Kırkbeş'le alışverişe çıktım. Ve emin ol, her yaşta çocuklarla karşılaştım. Bebeklerle de."

"Ya..." Matematikçi üzüldü. "O halde bu insanlar uzun ömürlü değil."

"Senin iddialarına göre, değiller. Kesinlikle. Buna gerçekten inanıyor muydun?"

"Hayır. Aslında inandığım yoktu. Ama insan bazı varsayımlar yürütmeli ve bunların doğru olup olmadıklarını da anlamaya çalışmalıdır."

"İnsan görünüşte gülünç olan her şeyin üzerinde durursa çok zaman kaybeder."

"Bazı şeyler gülünç gözükür ama aslında öyle değillerdir. Hepsi o kadar. Hah, iyi ki aklıma geldi. Sen tarihçisin. Çalışmaların sırasında ‘robot' diye tanımlanan cisimler ya da olgularla hiç karşılaştın mı?"

"Ah, sen şimdi başka bir efsaneye geçtin. Çok yaygın olan bir hikâyeye. Bazı dünyalarda, tarih öncesi çağlarda insan biçimi makineler olduğunu

hayal ediyorlar. Onlara ‘robot' deniliyor.

"Herhalde bu robot hikâyeleri bir tek ana kaynaktan gelme. Çünkü genel konu aynı. Robotlar yapılmış. Sonra bunların sayıları artmış. Yetenekleri de öyle. Âdeta birer üstün-insan halini almışlar. İnsanlığı tehdit etmişler ve ortadan kaldırılmışlar. Bugün var olan güvenilir tarihsel kayıtların tutulmasından önce. Pek çok uzman bu hikâyenin, galaksinin araştırılmasındaki risk ve tehlikeleri simgelediğine inanıyor. İnsanlar ilk ortaya çıktıkları dünya ya da dünyalardan dışa doğru yayıldıkları zamanki koşullar. İnsanlar her zaman başka... ve üstün zekâlı yaratıklarla karşılaşmaktan korkmuşlar sanırım."

"Ama belki de bir kere böyle varlıklarla karşılaştılar. Bu da o efsanenin yaratılmasına neden oldu."

"Fakat insanların yaşadıkları hiçbir dünyada onlardan önce yaşayan zeki yaratıkların izi bulunmadı. Ya da insan olmayan yaratıkların."

"Ama neden ‘robot?' Bu sözcüğün bir anlamı var mı?"

"Bildiğim bir anlamı yok. Ama bu o tanıdık 'makineleşmiş' sözcüğünün karşılığı olmalı."

"Ah, bunu neden daha önce söylemedin?"

"Çünkü insanlar eski efsanelerden söz ederken lâfı ballandırmak için artık kullanılmayan kelimeleri seçerler. Ha, aklıma gelmişken... Bütün bunları neden soruyorsun?"

"Çünkü bu çok eski Mycogen kitabında ‘robot'lardan söz ediliyor. Onları bol bol övüyorlar.. Dinle, Dors, sen bugün yine Yağmur Damlası Kırkbeş'le sokağa çıkmayacak mısın?"

"Herhalde... Tabii o gelirse."

"Ona birkaç soru sorar, cevaplarını almaya çalışır mısın?"

"Denerim. Sorular nedir?"

"Mycogen'de özellikle önemli olan ve geçmişe bağlı bir yapı olup olmadığını öğrenmeni istiyorum. Mümkün olduğu kadar incelikle. Mistik değeri olan..."

Genç kadın matematikçinin sözünü kesti. Gülmemeye çalışıyordu. "Yani sen Mycogen'de bir tapınak olup olmadığını öğrenmek istiyorsun."

Seldon ona boş gözlerle baktı. "Tapınak da nedir?"

"Bu da kaynağı pek belli olmayan pek eski bir terim yine. Bütün bu sorduğun şeyler anlamına geliyor. Önem, geçmiş, mit. Pekâlâ, kadına soracağım. Ama bu da anlatmakla zorluk çektikleri şeylerden biri olabilir. Özellikle kabile üyelerine bundan söz etmeyi istemezler belki de."

"Ne olursa olsun, sen bir dene."

TAPINAK

AURORA — ... Yıldızlar arası yolculuklar yeni başladığı sırada, yani ilk çağlarda, insanlann yaşadığı düşünülen hayali bir dünya. Bazı uzmanlar bunun, aynı derecede efsanevî sayılan, insanlığın "ilk dünyası" ve "Arz" ın diğer bir adı olduğunu düşünmektedirler. Eski Trantor'un Mycogen Sektöründe (bakınız) yaşayan insanlar Aurora'lılardan geldiklerini iddia ederlerdi. Bu doktrin inanç sistemlerinin merkezini oluştururdu. Ancak bu konu da fazla bir bilgi yoktur...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

İki Yağmur Damlası öğleye doğru geldiler. Kırkbeş her zamanki gibi neşeliydi. Ama Kırküç hemen kapının içinde durarak gözlerini yere dikti. Seldon'a hiç bakmadı. Yüz hatları gerilmiş gibiydi.

Matematikçi, Dors'u banyoya soktu. Genç kadın, "Bir şey mi oldu?" diye fısıldadı.

"Evet. Yağmur Damlası Kırküç'ün çok sarsılmış olduğu belli. Lütfen ona kitabı mümkün olduğu kadar çabuk geri vereceğimi söyle."

Dors genç adamı şaşkın bakışlarla süzdü. "Hari, sen kimseyi incitmek istemeyen, iyi bir insansın. Ama bir amip kadar bile aklın yok. Ben o zavallı kadına kitaptan söz edersem, senin dün olanların hepsini bana anlattığını düşünür ve o zaman gerçekten sarsılır. En iyisi ona her zamanki gibi davranmak olur."

Seldon başını sallayarak keyifsizce, "Galiba sen haklısın," dedi.

Dors yemek saatinde döndü. Matematikçi yatağında oturmuş, gitgide artan bir sabırsızlıkla kitabın sayfalarını çeviriyordu. Başını kaldırarak kaşlarını çattı. "Burada uzun süre kalacaksak birbirimizle bağlantı kurmak için bir iletişim aracı bulmalıyız. Ne zaman döneceğini bilmiyordum. Biraz kaygılandım."

"İşte geldim." Dors, deri başlığı çıkararak tiksintiyle baktı. "Kaygılanman hoşuma gitti. Kitaba dalacağını, benim gitmiş olduğumu bile fark etmeyeceğini sanıyordum."

Seldon burnundan, "Hıh," diye bir ses çıkardı.

Genç kadın ekledi. "İletişim aracına gelince... Böyle bir şeyin Mycogen'de kolay kolay bulunacağını sanmıyorum. Bu dışarıdaki kabile üyeleriyle daha kolay bağlantı kurmak anlamına gelir, ben Mycogen liderlerinin dünyanın geri kalan taraflarıyla iletişimi iyice azaltmak niyetinde olduklarından kuşkulanıyorum."

"Evet." Seldon kitabı bir tarafa attı. "Kitapta okuduklarından da bu anlaşılıyor. Öyle bir yer olup olmadığını öğrendin mi?... Kullandığın kelime neydi? Tapınak mı?"

Dors kaş şeritlerini de çıkardı. "Evet. Öyle bir yer var. Sektörde bazı yerlerde tapınaklar olduğu anlaşılıyor. Ama bir tanesi hepsinden önemli...

İnanır mısın, bir kadın kirpiklerimi farketti ve bana, ‘Herkesin karşısına böyle çıkmamalısın,' dedi. Galiba beni teşhircilikle suçlayacaktı."

Seldon sabırsızlandı. "Bırak şunu şimdi! Merkez tapınağın nerede olduğunu öğrendin mi?"

"Oraya nasıl gidileceğini öğrendim. Ama Yağmur Damlası Kırkbeş beni uyardı. Kadınların özel günler dışında oraya girmelerine izin verilmiyormuş. Bu aralarda öyle bir bayram da yokmuş. Oradan ‘Sacratorium' diye söz ediyorlar."

"Ne diye, ne diye?"

"Sacratorium diye."

"Ne çirkin bir sözcük! Ne anlama geliyor bu?"

Dors başını salladı. "Bilmiyorum. Benim için yeni bir kelime bu. Yağmur Damlalarmış ikisi de sözcüğün anlamını bilmiyor."

"Peki, bu konuda bildikleri bir şey var mı?"

"Tabii, Hari. Tapınağın neden kurulduğunu biliyorlar. Orası Mycogen'deki hayatla ilgisi olmayan bir şeye adanmış. Bir başka dünyaya. Daha eski ve daha iyi bir gezegene."

"Vaktiyle yaşadıkları dünyaya yani."

"Evet. Yağmur Damlası Kırkbeş bunu hemen hemen açıkladı. Ama o kelimeyi söyleyemedi."

"Aurora kelimesini mi?"

"Evet. Ama bu sözcüğü bir grup Mycogen'liye yüksek sesle söylersen şok geçirir, dehşete kapılırlar sanırım. Yağmur Damlası Kırkbeş bir ara, 'Sacrotorium'un adandığı şey...' dedi. Soma duraklayarak bu adı parmağıyla diğer avcuna yazdı. Sanki müstehcen bir şey yapıyormuş gibi de kıpkırmızı kesildi."

Matematikçi, "Çok garip..." diye mırıldandı, "Kitapta yazılı olanlar doğruysa, Aurora'lıların en sevgili anısı. Mycogen'de her şeyin etrafında döndüğü bir merkez. Aralarındaki birliği sağlayan en önemli bağ. Neden Aurora'nın adını söylemek müstehcen sayılıyor?.

"Belki de bunun esrarlı bir yanı yok. Aurora'dan çok söz edilirse kabilelerin kulağına girilir. Bunu saklamanın en iyi yolu, söz edilmesini yaslamaktır."

"Sacrotorium'un yolunu iyice tarif ettiler mi? Oraya yalnız başıma gidebilir miyim?"

"Hari, bir kere oraya yalnız girecek değilsin. Ben de seninle geleceğim. Bu konuyu seninle konuştuğumuzu sanıyordum. Seni uzaktan koruyamayacağımı iyice anlattım. Ne kar fırtınalarına ne de vahşi köpekler karşı. İkincisi, oraya kadar yürüyebileceğini hiç sanmam. Mycogen belki küçük bir sektör ama o kadar ufacık değil."

"O halde bir Ekspres-yoldan yararlanırım."

"Mycogen'de Ekspres-yol yok çünkü bu da Mycogen'lilerin kabile üyeleriyle kolaylıkla hırlaşmalarına neden olabilir. Ama burada da az gelişmiş gezegenlerde görülen o taşıtlardan var. Zaten Mycogen, Trantor'a kıymık gibi saplanmış olan gelişmemiş bir dünyanın parçası sanki. Trantor ise gelişmiş toplumlardan oluşan yamalı bir bohça... Hem Hari, kitabı mümkün olduğu kadar çabuk bitirmeye çalış. Yağmur Damlası Kırküç'ün başı bu yüzden dertte. Olayı öğrenirlerse senin durumun da iyi olmaz."

"Yani bir kabile üyesinin kitabı okuması yasak mı?"

"Bundan eminim."

"Kitabı geri vermek bir kayıp sayılmaz pek. Yüzde doksan beşi inanılmayacak kadar iç sıkıcı. Siyasal gruplar arasındaki sonsuz kavgalar. Doğru olup olmadıklarını anlayamayacağım siyasetlerin sonsuz savunmaları, ahlâk konularında sonsuz tekerlemeler. Bunlar öyle kendini beğenmişçe bir üslûpla yazılmış ki, insanın içinden bu ahlâk kurallarına aykırı davranmak geliyor."

"Kitabı elinden aldığım anda sana pek büyük bir iyilikte bulunacakmışım gibi konuşuyorsun."

"Ama o yüzde beşlik bölümü de unutma. Orada adı hiçbir zaman ağıza alınmaması gereken Aurora'dan söz ediliyor. Ve ben bu bölümde işime yarayacak bir şey olabileceğini düşünüyorum. İşte o yüzden de Sacratorium hakkında bilgi istedim."

"Sacratorium'da kitaptaki Aurora kavramını destekleyecek bir şeyler bulacağını mı umuyorsun?"

"Bir bakıma. Ayrıca kitaptaki ‘robotlarla ilgili sözler de beni çok etkiliyor. Bu kavram beni çekiyor."

"Herhalde bunu ciddiye almıyorsun?"

"Biraz. Kitaptaki bazı bölümleri olduğu gibi alırsan bazı robot'ların insan biçiminde olduklarını da kabul etmen gerekiyor. Bu makineler en ince ayrıntılarına kadar insana benziyorlarmış."

"Gülünç! Düşün, madenden boyutları çok uygun bir vücut yapmak ve alttaki kasları belirtmek için ne kadar uğraşılması gerekir!"

"Madenden söz eden kim, Dors? Anladığım kadarıyla bu robotlar organikmiş. Ya da yapay organik. Üzerleri deriyle örtülüymüş. İnsanlardan kolaylıkla ayır edilemezlermiş."

"Kitap böyle mi yazıyor?"

"Açık açık değil. Ama imalar..."

"Onları sen böyle yorumluyorsun, Hari. Bu iddiaları ciddiye alamazsın."

"İzin ver. Kitabın robotlarla ilgili açıklamalarından dört sonuç çıkardım. Bir... bunlardan bazıları insanlara tıpı tıpına benziyormuş. İki... ömürleri uzunmuş. Tabii bu sözler onlar için kullanılabilirse."

Dors, "‘Çalışma süreleri' desen daha doğru olur," diye atıldı. "Yoksa onların gerçekten insan olduklarını düşünmeye başlarsın."

Seldon genç kadına aldırmadı. "Üç... içlerinden bazıları... hiç olmazsa biri... bugüne kadar yaşamış."

"Hari, bu en yaygın efsanelerden biri. Eski çağlarda yaşayan o kahraman hiç ölmez. Sadece geçici olarak canlılığını kaybeder. Halkının ona çok ihtiyacı olduğu bir anda kalkıp gelir. Hari, yani!"

Matematikçi onun damarına basmasına aldırmadı. "Dört... bir merkez tapınakta... bir robot da var." Bir an durdu sonra da ekledi. "Anlıyor musun?"

Dors, "Hayır," dedi. "Neyi anlamam gerekiyor?"

"Bu dört noktayı birleştirirsek... bir insana çok benzeyen ve yirmi bin yıldan beri yaşayan bir robot şimdi Sacratorium 'da."

"Haydi, Hari. Buna inanamazsın."

"Tam anlamıyla inanamıyorum. Ama bu fikri red de edemiyorum. Ya doğruysa? Evet ancak milyonda bir ihtimal var. Ama yine de... o robotun benim için ne kadar yararlı olabileceğini anlayamıyor musun? Güvenilir tarihsel kayıtlar tutulmadan önceki galaksiyi o hatırlayabilir. Hatta psiko-tarih tekniğini gerçekleştirmemi bile sağlar."

"Bu düşündüklerinin doğru olduğunu kabul edelim. Mycogen'liler robotu görmene ve onunla konuşmana izin verirler mi sanıyorsun?"

"Onlardan izin almak niyetinde değilim. Hiç olmazsa Sacratorium'a gider, önce orada konuşabileceğim bir robot olup olmadığını öğrenebilirim."

"Şimdi olmaz. En erken yarın. Eğer yarın sabah bu fikrinden vazgeçmemişsen, birlikte gideriz."

"Bana kadınlara izin verilmediğini..."

"Binaya dışarıdan bakmalarına izin verildiğinden eminim. Ve galiba bundan fazlasını da yapamayacağız."

Seldon, Dors'u bu kararından caydıramadı.

* * *

Seldon, Dors'la birlikte vardıkları dört yol ağzında etrafına bakındı, beyaz entarili üç adamla grilere bürünmüş iki kadın gördü. Bekliyorlardı. Matematikçi onlara doğru bakarak hafifçe gülümsedi. Ama gruptakiler ona aldırmadılar. Boş gözlerle baktıktan sonra bakışlarını çevirdiler.

Sonra taşıt geldi. Seldon'un Helicon'da bindiği Çekim otobüslerinin modası geçmiş bir türüydü. Dors genç adamı sabırsızlıkla itti. Seldon taşıta binerek, yan yana iki boş yer olan bir banka doğru ilerledi. Dors onu izledi. Otobüse önce erkekler inip biniyorlardı.

Dors, "İnsanları incelemekten vazgeç," diye mırıldandı. "Nerede olduğunu unutma."

"Unutmamaya çalışırım." Seldon sesini alçalttı. "Kimse bize bakmıyor. Galiba insanların arasında gözle görülmeyen gizli bir sınır oluyor."

"Bu her zaman böyle. Eğer bu psiko-tarih biliminin temellerinden birini oluşturacaksa, İtimse bundan etkilenmeyecek demektir."

Matematikçi, "Para vermedik," diye fısıldadı.

"Halk bu otobüslerle bedava taşınıyormuş..."

Seldon alt dudağını sarkıttı. "Ne uygarca bir şey! Galiba hiçbir şey yüzde yüz öyle olmuyor. Ne geri kalmışlık, ne barbarlık."

Dors usulca onu dürttü. "Kural bozuldu. Biri bizi gözetliyor. Sağ taraftaki adam."

Seldon o tarafa bir göz attı. Sağ taraftaki adam zayıf ve bir hayli de yaşlıydı. Cildi esmer, gözleri de koyu kahverengiydi. Matematikçi, "Herhalde saçları siyahtı," diye düşündü. "Mycogen'de bu tipe pek rastlanmıyor. Gördüğüm birkaç erkek kardeş uzun boylu, beyaz tenli, gri ya da mavi gözlüydü. Ama tabii hepsini görmediğim için genel bir sonuca da varamam."

Sonra biri sağ koluna dokundu. Seldon kararsızca döndü. Kendisine doğru uzatılmış olan kartı gördü. Üzerinde, "DİKKATLİ OL, KABİLE ÜYESİ," diye yazılıydı.

Matematikçi irkilerek elini deri başlığına götürdü. Sağında oturan adam sessizce dudaklarını kıpırdattı. "Kıllar."

Seldon şakağından birkaç telin gözüktüğünü fark ederek başlığını çabucak düzeltti. Adama bakarak başıyla hafifçe selam verdi ve yine sessizce, "Teşekkür ederim," dedi.

Komşusu gülümsedi, normal sesle, "Sacratorium'a mı gidiyorsunuz?" diye sordu.

Matematikçi başını salladı. "Evet. Öyle."

"Bunu tahmin etmek zor değil. Ben de öyle. Birlikte inelim mi?" Gülümsemesi dostçaydı.

"Ama ben... ben..."

"Kadınınızla berabersiniz. Tabii. O halde üçümüz birlikte ineriz. Olur mu?"

Seldon ne tepki göstereceğini bilemedi. Ama Dors usulca, "Bir sakıncası yok," der gibi onun dizine vurdu. Genç adam da her zamanki nezaketiyle, "Tabii," diye cevap verdi.

Çekim-otobüsü Sacrotorium'un önündeki geniş alanda durdu. Önce erkekler indiler, sonra da kadınlar.

Mycogen 'li adamın sesi yaşlılıktan çatallaşmıştı ama neşeliydi. "Öğle yemeği için biraz erken... dostum. Ama bana inanın, biraz sonra her taraf çok kalabalıklaşacak. Şimdiden basit yiyecekler alıp dışarıda yemek ister misiniz? Ben bu mahalleyi tanırım. Güzel bir yer de biliyorum."

Seldon kendi kendine, "Safdil kabile üyelerini çirkin bir duruma düşürmek ya da masraf ettirmek için yapılan bir oyun mu?" diye sordu. Ama sonra tehlikeyi göze almaya karar verdi. "Çok naziksiniz... Burayı hiç bilmediğimiz için sizin söylediğiniz gibi yapacağız."

Açık bir büfeden sandviçle süte benzeyen bir içki aldılar. Yaşlı Mycogen‘li, "Hava pek güzel," dedi. "Siz de ziyaretçisiniz. Onun için yemeğimizi Sacrotorium'un bahçesinde yiyelim. Böylece çevreye de alışmış olursunuz."

Seldon hem Sacratorium'un, hem de etrafındaki bahçenin, İmparatorluk Sarayının küçük bir kopyası olduğunu farketti.

Mycogen'li büyük bir gururla, "Ne güzel, değil mi?" dedi.

Matematikçi, "Gerçekten..." diye cevap verdi. "Gündüz ışığında ne de güzel parlıyor."

Yaşlı adam açıkladı. "Etrafındaki bahçe bizim Şafak Dünyamızdaki resmi parkın bir eşi... Daha doğrusu minyatürü."

Seldon ihtiyatla, "İmparatorluk Sarayını gördünüz mü?" diye sordu.

Mycogen'li onun imasını anladı ama kızmadı. "Onlar da Şafak Dünyasını mümkün olduğu kadar kopya etmeye çalıştılar."

Matematikçi buna pek ihtimal vermedi ama sesini de çıkarmadı.

Taşa benzeyen beyaz plastikten yapılmış yarım daire biçiminde bir banka yaklaştılar. Bu da tapınak gibi ışıkta parlıyordu. Yaşlı adamın gözleri sevinçle ışıldadı. "İyi! Kimse yerimi kapmamış. Lütfen oturun. Bank soğuk değil. Bundan emin olabilirsiniz. Kadın arkadaşınız da oturabilir. Onun bir kabile üyesi olduğunu biliyorum. Değişik gelenekleri olduğunu da. İstiyorsa... konuşabilir de."

Seldon bu Mycogen'liyle bir süre beraber olacaklarını anlamıştı. Elini uzattı. "Ben Hari'yim. Kadın arkadaşım da Dors. Korkarım biz numara kullanmıyoruz."

Yaşlı adam, "Herkesin zevki ayrı," diye mırıldandı. "Ben de Mycelium Yetmişiki'yim. Bizimki kalabalık bir aile."

Matematikçi kararsızca, "Mycelium mu?" dedi.

Mycogen'li, "Şaşırdınız sanırım," diye güldü. "Herhalde kıdemli ailelerimizin üyeleriyle tanıştınız şimdiye kadar.

Bulut, Güneş ışını, Yıldız ışığı gibi adları olan kimselerle, Astronomiyle ilgili isimler bunlar."

Seldon, "Doğrusu..." diye başladı.

"Eh, şimdi de daha aşağı tabakadan biriyle tanıştınız. Biz adlarımızı topraktan ve yetiştirdiğimiz mikro-organizmalardan alırız. Çok saygı değer isimlerdir bunlar."

Matematikçi, "Bundan eminim," dedi. "Çekim-otobüsünde o problemim konusunda bana yardım ettiğiniz için de minnet duyuyorum. Tekrar teşekkür ederim."

Mycelium Yetmişiki, "Dinleyin..." diye başını salladı. "Başınızın derde girmesine engel oldum. Bir kız kardeş sizi benden önce görseydi herhalde haykırmaya başlardı. En yakındaki erkek kardeşler de sizi çabucak otobüsten indirirlerdi. Hatta belki de durmasını beklemeden."

Dors, Seldon'un önünden eğildi. "Siz neden öyle davranmadınız?"

"Ben mi? Ben kabilelere düşman değilim. Bir bilginim çünkü."

"Bir bilgin mi?"

"Hem de ailemdeki ilk bilgin. Sacratorium Okulunda öğrenim gördüm. Çok da başarılı oldum. Bütün eski sanatları biliyorum. Kabile kitaplığına girme iznim de var. İstediğim herhangi bir kitap-filmi izleyebilirim. Her kitabı da okuyabilirim. Burada bilgisayarlı bir referans kitaplığımız bile var. Ondan da yararlanabilirim. Böyle şeyler insanın görüş açısını genişletir. Bir insanın saçının hafifçe gözükmesine de aldırmam. Saçlı erkek resmi çok gördüm. Saçlı kadın resimleri de." Mycogen'li, Dors'a çabucak bir göz attı.

Bir süre sessizce sandviçlerini yediler. Sonra Seldon. "Sacratorium'a her giren ya da çıkan erkek kardeşin kırmızı bir kuşağı oluyor..." dedi.

Mycelium Yetmişiki, "Ah, evet," diye cevap verdi. "Çoğu zaman işlemeli de oluyor. Bu kuşaklar ‘Obiah' diye tanımlanıyor. Sacratorium'a girerken duyulan mutluluğun simgesi bunlar. Bu kutsal yeri korumak için dökülecek kanın da."

Dors kaşlarını çattı. "Kanın mı?"

"Sadece bir simge. Kimsenin Sacratorium için kan döktüğünü duymadım. Ona bakarsanız, mutluluk duyan da yok. Daha çok Kayıp Dünya için ağlayıp yas tutuluyor. Kendilerini yerden yere atıyorlar." Yaşlı adamın sesi hafifleyip yumuşadı. "Çok saçma."

Dors, "Siz... inanmıyor musunuz?" diye sordu.

Mycelium büyük bir gururla, "Ben bir bilginim," dedi. Gülerken yüzü daha da buruştu.

Matematikçi dayanamadı. "Siz kaç yaşındasınız?"

Mycogen'li hiç duraklamadı, alınmadı da. "Altmış yedi."

Seldon hâlâ o esrarı aydınlatmak istiyordu. "Bana sizin eskiden, herkesin birkaç yüz yıl yaşadığına inandığınızı söylediler."

Yaşlı adam Profesöre merakla baktı. "Bunu da nasıl öğrendiniz? Biri galiba fazla gevezelik etmiş... Ama doğru. Bu inanç yaygın. Tabii bu iddiaya yalnızca tecrübesiz kimseler inanıyorlar. Ancak kıdemliler de onları teşvik ediyorlar. Çünkü bu, üstün insanlar olduğumuzu gösteriyor. Aslında ömrümüz diğer insanlarınkinden daha uzun. Çünkü daha besleyici yemekler yiyoruz. Ama yüz yaşına kadar yaşayanımız bile az."

Seldon mırıldandı. "Mycogen'lilerin herkesten üstün olduklarını düşünmediğiniz anlaşılıyor."

Mycelium Yetmişiki, "Mycogen'lilerin kusurlu bir tarafları yok," dedi. "Başkalarından daha aşağı da değiller. Kesinlikle. Ama ben bütün insanların eşit olduklarına inanıyorum. Hatta kadınların bile." Dors'a bir göz attı.

Matematikçi güldü. "Herhalde vatandaşlarınızın çoğu bunu kabul etmez."

Yaşlı adam biraz öfkelendi. "Sizin vatandaşlarınız da öyle. Ama ben buna inanıyorum. Bir bilgin böyle düşünmek zorundadır. Ben kabilelerin bütün edebiyatını izledim. Hatta kitaplarını bile okudum. Kültürünüzü anlıyorum. Bu konuda yazılar da yazdım. Hatta burada sizinle rahat rahat da oturuyorum. Sanki bizdenmişsiniz gibi."

"Kabile üyelerinin yöntemlerini anladığınız için gururlanıyorsunuz sanırım." Dors'un sesi biraz sertti. "Hiç Mycogen'den başka yere gittiniz mi?"

Mycelium Yetmişiki biraz uzaklaştı. "Hayır."

"Neden? O zaman bizi daha iyi tanırdınız."

"Kendimi rahat hissedemezdim. Peruk takmak zorunda kalır ve utanırdım."

Dors, "Neden peruk?" diye sordu. "Böyle çıplak başla dolaşabilirdiniz."

Mycogen'li, "Hayır," dedi. "Öyle aptalca davranmazdım. Yoksa saçlı insanlar bana eziyet ederlerdi."

Dors, "Eziyet mi?" diye tekrarladı. "Neden? Trantor'da saçları normal olarak dökülmüş kimse çok. Başka dünyalarda da öyle."

Seldon içini çekti. "Babamın saçı hemen hemen hiç yok. Herhalde yıllar geçerken benim de saçlarım dökülecek. Şimdi bile öyle gür değil."

Mycelium Yetmişiki, "Ama bu tamamiyle saçsız ve tüysüz olmak anlamına gelmez ki!" diye itiraz etti. "Başınızın kenarında saçlar oluyor. Gözlerinizin üzerinde de. Ben hiç saç olmamasını kast ediyorum."

Matematikçi kendisi için çok önemli olan o soruyu sordu. "Söyleyin. Kabile üyelerinin seyirci olarak Sacratorium'a girmelerine izin veriliyor mu?"

Yaşlı adam şiddetle başını salladı. "Asla! Orası sadece Şafağın Oğulları için."

Dors, "Sadece Oğulları için mi?" dedi.

Mycelium Yetmişiki bir an sanki şok geçirdi. Sonra da genç kadını affetmeye karar verdi. "Aa, tabii siz kabile üyesisiniz. Şafağın Kızları, Sacratorium'a ancak belirli günlerde ve zamanlarda girebilirler. Bu iş böyle. Bu töreyi beğendiğimi söylemiyorum. Bana kalsaydı, "İçeri girin,' derdim. ‘Mümkünse zevkini çıkarın.' Aslında... ben içeri girmeyeyim de, kim girerse girsin."

"Siz Sacratorium'a hiç girmiyor musunuz?"

"Gençliğimde babamla annem beni buraya getirdiler." Mycogen'li başını salladı. "Herkes kitaba gözlerini dikmişti. Onu okuyor, eski günleri düşünerek içlerini çekiyor, ya da ağlıyorlardı. Çok sıkıcı bir şeydi bu. İnsan içeride kimseyle konuşamıyordu. Gülemiyordu. Hatta birbirine bile bakamıyordu. Kafanızı tamamiyle Kayıp Dünya'ya vermeniz gerekiyordu. Tamamiyle!" Mycelium Yetmişiki bütün bunları reddediyormuş gibi elini salladı. "Böyle şeyler bana göre değil. Ben bir bilginim. Ve bütün dünyanın bana açık olmasını istiyorum."

Matematikçi bu fırsatı kaçırmadı. "Çok iyi. Biz de böyle düşünüyoruz. Ve biz de bilginiz, Dors ve ben."

Mycogen'li, "Biliyorum," dedi.

"Biliyor musunuz? Nasıl?"

"Öyle olmanız gerekir. Mycogen'e sadece İmparatorluk görevlilerinin ve diplomatların, önemli tüccarların ve bilginlerin girmelerine izin verilir. Ve siz bilgine benziyorsunuz. Zaten bu yüzden ilgimi çektiniz. Bilginler bir arada." Yaşlı adam sevinçle güldü.

"Gerçekten de öyle. Ben matematikçiyim. Dors ise tarihçi. Ya siz?"

"Benim uzmanlık dalım... kültür. Kabilelerin en büyük edebi eserlerini okudum: Missauer, Montene, Novigor..."

"Biz de sizin büyük eserlerinizi. Meselâ ben kitabı okudum... Kayıp Dünya'yla ilgili o eseri."

Yaşlı adamın gözleri şaşkınlıkla irileşti, esmer teninin rengi de biraz uçtu. "Okudunuz mu? Nasıl? Nerede?"

"Üniversitemizde izin alarak okuduğumuz kopyalar var."

"Kitabın kopyaları mı?"

"Evet."

"Acaba kıdemliler bunu biliyorlar mı?"

Seldon, "Robotlarla ilgili eserleri de okudum," dedi,

"Robotlar..."

"Evet. İşte o yüzden Sacratorium'a girmek isterdim. Robotu görmek için." Dors usulca Seldon'un bileğini tekmeledi ama genç adam buna aldırmadı.

Mycelium Yetmişiki kaygıyla, "Böyle şeylere inanmam," diye cevap verdi. "Bilginler inanmazlar." Ama sanki sözlerinin duyulmasından korkuyormuş gibi etrafına bakmıyordu.

Seldon, "Sacratorium'da hâlâ bir robotun olduğunu okudum," dedi.

Mycogen'li başını salladı. "Böyle saçma sapan şeylerden söz etmek istemiyorum."

Matematikçi ısrar etti. "Robot varsa, Sacratorium'un neresinde olabilir?"

"Orada robot olsaydı da yerini size söylemezdim. Sacratorium'a çocukluğumdan beri girmedim."

"Orada özel bir köşe var mı? Gizli bir yer?"

"Kıdemlilerin ‘Yuvası' var. Oraya sadece kıdemliler giriyor. Ama içeride bir şey yok."

"Siz hiç oraya gittiniz mi?"

"Ne münasebet!"

"O halde nereden biliyorsunuz?"

"Orada nar ağacı olmadığını da biliyorum. Lazerorgu olmadığını da. Orada milyonlarca değişik şeyin olmadığını da. Bunlardan haberim olmaması, içeride böyle eşyaların bulunduğunu mu gösterir."

Matematikçi bir an söyleyecek söz bulamadı.

Mycelium'un kaygılı suratında hafif bir gülümseme uçuştu. "İşte bir bilgin böyle bir mantık yürütür. Anlayacağınız ben kolay kolay yenilecek bir adam değilim. Ama size yine de kıdemlilerin Yuvası'na çıkmaya kalkışmamanızı önereceğim. İçeride bir kabile üyesini yakalarlarsa olacaklar hiç hoşunuza gitmez. Her neyse... Şafağın en iyisi üzerinize olsun." Birdenbire ayağa fırlayarak uzaklaştı.

Matematikçi şaşkınlıkla onun arkasından baktı. "Neden kaçtı bu adam?"

Dors, "Biri yaklaşıyor da ondan sanırım," dedi.

Bu doğruydu. Süslü, pırıltılı, kırmızı kuşak takmış olan beyaz entarili bir adam ciddi bir tavırla, kayarcasına onlara doğru geliyordu. Tavırlarından yetkili biri olduğu anlaşılıyordu. Hoşnutsuz olduğu da.

* * *

Mycogen'li yaklaşırken Hari Seldon da ayağa kalktı. Nezaketle davranmak için ne yapması gerektiğini bilmiyordu. Ama böyle bir davranışın yararlı olacağını seziyordu. Dors da onu izleyerek gözlerini yere dikti.

Mycogen'li karşılarında durdu. O da yaşlıydı. İhtiyarlık yakışıklı çehresine kibar bir hal vermişti. Çıplak başı yuvarlak ve biçimli, gözleri de pek parlak bir maviydi.

Yeni gelen, "Sizi görüyorum kabile üyeleri," dedi. Sesi bir hayli tizdi.

Seldon terbiyeli ama kesin bir tavırla, "Biz gerçekten kabile üyeleriyiz," diye cevap verdi. Karşısındakine saygı gösterecekti ama boyun eğmek niyetinde de değildi.

"Adlarınız?"

"Ben Helicon'dan Hari Seldon'um. Arkadaşım da Cinna'lı Dors Venabili."

Mycogen'linin gözleri hoşnutsuzlukla kısıldı. Ama o da genç adamın otoriter tavırlarının farkındaydı. "Ben Gökyüzü İki'yim." Başını azametle

dikleştirdi. "Sacratorium'daki görevli kıdemlilerden. Ya sizin durumunuz, kabile üyesi?"

Seldon kelimelere basa basa, "Biz de," dedi. "Streeling Üniversitesinde araştırmacıyız. Ben matematikçiyim. Arkadaşım da tarihçi. Buraya Mycogen törelerini incelemek için geldik."

"Size bu izni kim verdi?"

"Güneş Efendisi Ondört. Buraya geldiğimiz zaman bizi o karşıladı."

Gökyüzü bir an bir şey söylemedi. Sonra hafifçe gülümsedi. "Yüksek Kıdemli. Onu çok iyi tanırım."

Seldon nazik nazik, "Tabii," dedi. "Tanımanız gerekir."

"Evet." Mycogen'li yine üstünlük taslamaya çalıştı. "Yanınızdaki adam kimdi? Ben gelirken hızla uzaklaşan o adam?"

Matematikçi başım salladı. "Onunla ilk kez bugün karşılaştım. Hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Onunla bir raslantı sonucu karşılaştık. Kendisine Sacratorium'u sorduk."

"Ona neler sordunuz?"

"İki soru sorduk. Bu binanın Sacratorium olup olmadığını ve kabile üyelerinin içeriye girmelerine izin verilip verilmediğini. İlkine, ‘Evet,' dedi. İkincisine de, ‘Hayır.'"

"Tabii. Sacratorium'la neden ilgileniyorsunuz?"

"Biz buraya Mycogen'i incelemeye geldik. Sacratorium da Mycogen'in kalbi ve beyni değil mi?"

"Orası sadece bizim. Ve bize ayrıldı."

"Bir kıdemli... yüksek kıdemli izin verilmesini sağlasa bile mi?"

"Yüksek kıdemli size gerçekten izin verdi mi?"

Matematikçi bir an durakladı, Dors da ona yan yan baktı. Seldon, "Hayır," dedi. "Henüz vermedi."

Kıdemli başını salladı. "Hiçbir zaman da vermeyecek. Mycogen'e izinle geldiniz. Ancak, en yüksek mevkideki bir yetkili bile bütün halkı kontrolü altında tutamaz. Sacratorium'umuza değer veriyoruz. Mycogen'in herhangi

bir yerinde kabile üyelerinin dolaşmaları halkı heyecanlandırır. Hele Sacratorium'a yaklaşmaları. Bir tek telaşlı insanın, ‘Sektör işgal edildi,' diye bağırması yeterli olur. Şu sakin kalabalık birdenbire sizi parçalamak isteyen bir güruha dönüşür. Gerçekten. Belki Yüksek Kıdemli size nezaket gösterdi. Ama kendi iyiliğiniz için buradan ayrılmalısınız. Hemen. Şimdi!"

Seldon inatla durdu. "Ama Sacratorium..." Dors usulca entarisinin eteğini çekiştirip duruyordu.

Kıdemli, "Sacratorium'da sizi ilgilendiren ne var?" diye sordu. "Orayı görüyorsunuz, içeride görebileceğiniz hiçbir şey yok."

Seldon, "Robot var ya," dedi.

Gökyüzü İki, şok geçirircesine matematikçiye baktı. Sonra da Seldon'un kulağına eğildi. "Hemen gidin. Yoksa, ‘Sektör işgal edildi,' diye ben bağıracağım! Yüksek Kıdemlinin tanıdıkları olmasaydınız artık gitmenize bile izin vermezdim!"

Dors şaşılacak bir güçle Seldon'u kolundan tutarak çekti, genç adamı sürüklemeye başladı. Sonunda matematikçi dengesini buldu ve onun peşinden yürüdü.

Dors ertesi sabah ancak kahvaltıda bu konuyu açtı. Hem de Seldon'u çok yaralayan bir biçimde. "Dünkü harika bir fiyaskoydu."

Matematikçi somurttu. "Neden fiyasko oluyormuş?"

"Bizi kovaladılar. Neden? Elimize ne geçti?"

"Orada bir robot olduğunu öğrendik."

"Mycelium Yetmişiki, Sacratorium'da robot olmadığını söyledi."

"Tabi öyle söyleyecekti. O bir bilgin. Ya da öyle olduğunu sanıyor. Sacratorium konusunda bilmedikleri, gittiği o kitaplığı rahatça doldurur. Kıdemlinin tepkisini gördün."

"Görmez olur muyum?"

"İçeride robot olmasaydı öyle davranmazdı. Bu konuyu bildiğimiz için dehşete kapıldı."

"Seninki sadece bir tahmin, Hari. Ayrıca... Sacratorium'da bir robot varsa bil, biz içeriye giremeyiz."

"Girmeyi pekâlâ deneyebiliriz. Kahvaltıdan sonra çıkar, benim için bir kuşak alırız. Şu ‘Obiah'lardan. Kuşağı takar, gözlerimi sofu bir tavırla yere dikerim ve kapıdan girerim."

"Kafandaki deri başlıkla mı? Senin yabancı olduğunu hemen fark ederler."

"Hayır, fark etmezler. Kabilelerle ilgili kayıtların bulunduğu kitaplığa giderim. Orayı görmeyi zaten istiyorum. Kitaplık, tapınağa bağlı. Herhalde içeride Sacratorium'a açılan bir kapı da vardır..."

"Ve seni hemen yakalarlar."

"Ne münasebet! Mycelium Yetmişiki'nin anlattıklarım duydun. İçeride herkes gözlerini yere dikerek o büyük Kayıp Dünya'yı düşünüyor. Kimse kimseye bakmıyor. Herhalde bunu yapmak disiplinsizlik sayılıyor... Sonra kıdemlilerin Yuvası'nı bulurum..."

"Hemencecik, öyle mi?"

"Mycelium Yetmişiki bana bir ara, kıdemlilerin Yuva'sına çıkmamamı söyledi. O halde bu yukarıda bir yerde. Tapmağın kulesinde olmalı. Ortadaki kulede."

Dors başını salladı. "O adamın sözlerini kelimesi kelimesine hatırlamıyorum. Senin hatırladığını da sanmıyorum. Bu çok çürük bir temel."

"Ne olursa olsun. Senin fiyasko dediğin olay sayesinde yine de bazı şeyler öğrendik. Yirmi bin yıllık, yaşayan bir robotu bulabilirsek..."

"Sen daha onunla konuşamadan Mycogen'lilere yakalanırsın."

"Dors, o robotun var olduğunu kanıtlamalı ve yerini bulmalıyım. Ondan sonra makine adamla konuşmaya çalışırım. Belki artık psiko-tarih tekniğini geliştirebileceğim. Kimsenin beni engellemesine izin veremem. Tabii beni öldürürlerse, o başka."

"Mycogen'liler bu ihtimali yerine getirebilirler, Hari. Bu tehlikeyi göze alamazsın."

"Pekâlâ alırım. Şansımı deneyeceğim."

"Olmaz, Hari. Seni korumam gerekiyor. Böyle bir şeyi yapmana izin veremem."

"Vermelisin. Psiko-tarihi pratik bir hale sokmak, güvende olmamdan daha önemli. Güvenliğim ise psiko-tarih tekniğini geliştirebilmem için önemli. Buna engel olursan görevinin de anlamı kalmaz... Bunu iyi düşün."

"O halde ben de seninle geleceğim, Hari. Seni tehlikeden kurtarmak için, ahmak!"

"Kadınlar tapınağa giremiyor."

"Kadın olduğum nereden belli? Sadece bu gri entari. Göğüslerim bunun altından belli bile olmuyor. Deri başlık yüzünden kadınlara özgü biçimde taranmış olan saçlarım da gözükmüyor. Benim yüzüm de bir erkeğinki gibi tertemiz. Bir özelliği de yok. Buradaki erkeklerin sakalları çıkmıyor. Bana gereken sadece beyaz entariyle bir kuşak. O zaman kolaylıkla içeri girebilirim."

"Bu çok tehlikeli olur. Buna izin veremem."

"Bu tehlike senin karşılaşacaklarından daha büyük değil."

"Ama tehlikeyi ben göze almalıyım."

"O halde ben de öyle." Dors'un sesi amansız ve sertti. "Şunu kafana iyice sok. Oraya bensiz gitmene izin vermeyeceğim. Böyle bir şeye kalkışırsan seni bayıltıp bağlayacağım. Bu hoşuna gitmeyecekse, o zaman tapmağa yalnız başına gitme fikrinden de vazgeç."

Seldon duraklayarak öfkeyle homurdandı. Hiç olmazsa o an için tartışmaktan vazgeçti.

Dors gerekli şeyleri almaya gitti, Seldon da heyecan ve sabırsızlıkla genç kadını beklemeye başladı.

Sonunda Dors döndü. "Hepsini aldım."

"Haydi, hemen giyinelim."

Beyaz entari genç kadına pek de uymadı. Tabii dükkânda bunu üzerinde deneyememişti. Denese en geri zekâlı dükkâncı bile durumdan kuşkulanabilirdi.

Dors, "Nasıl oldum, Hari?" diye sordu.

Matematikçi, "Tıpkı oğlan çocuğuna benzedin," dedi. "Şimdi şu kuşağı da bağlayalım... Yani ‘obiah'ıi Bu adı kullanmaya alışmalıyım."

Deri başlığını çıkarmış olan Dors memnun memnun saçlarını düzeltiyordu. "Onu şimdi takma Bütün Mycogen'i o kuşakla dolaşacak değiliz. Dikkatleri üzerimize çekmemeliyiz."

"Tabii, tabii. Ben sadece nasıl durduğunu görmek istedim."

"O kuşağı takma. Bu daha iyi kaliteli ve süslü."

"Haklısın, Dors. Bütün dikkatleri ben üzerime çekmeliyim. Senin kadın olduğunu anlamamalılar."

Sonra ‘obiah'ların nasıl bağlanacağını iyice öğreninceye kadar deneme yaptılar. Hari genç kadını gözünden hiçbir ayrıntı kaçmadığı için kutladığı zaman Dors kızardı. "Bu önemli değil, Hari. Sadece ayrıntıları farkettim."

Matematikçi, "O halde ince ayrıntıları fark etme konusunda bir dahisin," dedi. "Şimdi kuşakları katlayıp iç ceplerimize koyalım. Kredi-fayansım yanımda. Daha doğrusu Hummin'inki. Buranın anahtarı şu tarafta. Kitap da bu yanda."

"Kitap mı? Onu yanında dolaştırman doğru mu?"

"Bu şart. Bana kalırsa Sacratorium'a girenlerin hepsinde de kitap oluyor. Belki bazı bölümlerini yüksek sesle de okuyorlar. Gerekirse bendekini seninle paylaşırız. Belki kimse de fark etmez. Hazır mısın?"

"Hiçbir zaman hazır olamayacağım. Ama seninle gideceğim."

"Bu sıkıcı bir yolculuk olacak. Deri başlığımı kontrol eder misin? Bu sefer de saçlarım gözükmesin. Başını kaşıyayım da deme."

"Kaşımam. Her şey yolunda."

"Sende de kuşku uyandıracak bir şey yok."

"Sinirli gibisin?"

Seldon alayla, "Nedenini tahmin et," dedi.

Dors uzanarak genç adamın elini sıktı. Sonra da bu hareketine şaşmış gibi geriledi. Başını eğerek beyaz entarisini düzeltti. Matematikçi de hem şaşırmış, hem de memnun olmuştu. Hafifçe öksürdü. "Pekâlâ. Gidelim."

YUVA

ROBOT — ... Birkaç dünyanın eski efsanelerinde genellikle "Makine Adam" diye bilinen âletlere verilen ad. Robotlar genellikle "madenden yapılmış, insan biçiminde makineler" diye tanımlanmaktadır, ancak bazılarının yapay-organik maddelerden oluşturulduğu iddiası da vardır. Hari Seldon'un kaçışı sırasında bir robot gördüğü söylenmektedir. Ama bu da kaynağı kuşkulu bir hikâyedir. Seldon' un sayısı pek çok olan eserlerinde robotlardan hiç söz edilmemektedir. Ancak...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Onları fark eden olmadı.

Hari Seldon'la Dors Venabili bir gün önceki yolculuklarım tekrarladılar. Kimse dönüp onlara bakmadı bile.

Sonunda Sacratorium'a vardılar.

Seldon alçak sesle, "İşte kitaplık şu," dedi.

Dors mırıldandı. "Herhalde... Mycelium Yetmişiki dün o binayı işaret etti."

Ağır ağır kitaplığa doğru gittiler.

Matematikçi, "Derin bir soluk al," diye önerdi. "Bu ilk engel."

Kapı açık, içerisi de loşcaydı. Kapının hemen yakınında bir adam, pek basit ve hantal bir bilgisayarın üzerine eğilmişti. Başını kaldırıp Seldon'la Dors'a bakmadı bile. "Bilgin misiniz?"

Matematikçi, "Evet," diye cevap verdi. "Bilginiz."

Adam başıyla işaret etti. "Buyurun. Zevkini çıkarın."

İçeride başka kimse yoktu. Kitapların çoğu Seldon'un cebindeki gibi basılmıştı. Dors rafları gözden geçirdi. "Çoğu eski kitaplar. Bir kısmı klasik. Bir kısmı da değersiz."

"Dışarıdan gelme kitaplar mı? Yani bunlar Mycogen eserleri değil mi?"

"Değil ya. Belki kendi eserleri var ama herhalde onlar başka bölümde. Bu bölüm dün bilgin olduğunu iddia eden o zavallı gibilerin dışarıyla ilgili araştırmalar yapmaları için kurulmuş. Referans kısmı bu. İşçi Galaksi Ansiklopedisi... En aşağı elli yıllık... Ve bir bilgisayar." Dors tuşlara uzandı ama Seldon onu durdurdu.

"Bir dakika. Bir terslik olabilir. O zaman gecikiriz." Rafların üzerindeki bir levhayı işaret etti. "Sacratorium'a," diye yazılıydı. "Kapıdaki adam burayı göremiyor. Hemen kuşaklarımızı takalım."

Sonra kapıya yaklaştılar ve orada birdenbire durdular. Bu ikinci engeli de aşabilirlerse geri dönemeyeceklerini biliyorlardı.

Matematikçi, "Dors, benimle içeriye girme," dedi.

Genç kadın kaşlarını çattı. "Neden?"

"Tehlikeli bir iş bu. Senin riske girmeni istemiyorum."

Dors yumuşak ama kesin bir sesle, "Buraya seni korumak için geldim," diye hatırlatmıştı.

"Beni nasıl koruyacaksın? Ben başımın çaresine bakabilirim. Tabii sen buna inanmıyorsun. Asıl ben seni korumaya çalışırken bana engel olursun. Bunu anlayamıyor musun?"

Genç kadın, "Benim için kaygılanma, Hari," dedi. "Kaygılanmak benim görevim."

"Hummin istediği için mi?"

"Bana böyle emredildiği için." Dors, Seldon'un kolunu tuttu. Matematikçi her zamanki gibi, genç kadının parmaklarının çok güçlü olmasına şaşırdı. "Ben bu işe karşıyım,

Hari. Ama içeri girmen gerektiğini düşünüyorsan, o zaman ben de seninle gelirim."

"Pekâlâ. Ama bir şey olursa ve yakanı kurtarabilirsen, kaçmana bak. Benim için kaygılanma."

"Boşuna soluk tüketiyorsun, Hari. Bana hakaret de ediyorsun."

Seldon giriş panosuna dokundu. Kapı yana kayarak açıldı. Yanyana içeri girdiler.

* * *

Kendilerini büyük ve bomboş sayılabilecek bir salonda buldular. Burada eşyaya benzer hiçbir şey yok. Ne banklar, ne iskemleler, ne de oturulacak yerler, ne podyum, ne perde ve ne de süsler. Duvarlar tümüyle boş da sayılmazdı. Buralara değişik büyüklüklerde ve yükseklikte küçük, ilkel, iki boyutlu televizyon ekranları asılmıştı. Hepsi de aydınlıktı.

İçeride birkaç kişi vardı. Tek tek duruyorlardı. Beyaz entariler giymiş, kırmızı kuşaklar takmışlardı.

İçerisi hemen hemen sessizdi. Kimse birbiriyle konuşmuyordu. Bazıları dudaklarını oynatarak usulca mırıldanıyorlardı. Dolaşanlar ise gözlerini

yere dikmiş, yavaşça ilerliyorlardı.

Seldon, Dors'a doğru eğildi. Genç kadın hemen parmağını dudağına götürerek televizyon monitörlerinden birini işaret etti. Ekranda bir bahçe görülüyordu.

Matematikçiyle genç kadın diğerlerini taklid ederek yavaşça ekrana doğru gittiler. Yarım metre kala yumuşak ve etkileyici bir ses duydular. "Eos'un dışında Antennin bahçeleri. Eski rehber kitaplarına ve fotoğraflara bakılarak yapılmıştır..."

Dors fısıldadı. "Biri yaklaştığı zaman çalışmaya başlıyor. Biz uzaklaşırken de susacak. Ona iyice yaklaşırsak alçak sesle konuşabiliriz. Ama sakın bana bakma, biri yaklaşırsa hemen sus."

Seldon başını eğerek ellerini birbirine kenetledi. Çok kimsenin öyle durduğunu fark etmişti. "Her an birinin inlemeye başlamasını bekliyorum."

Dors, "Olabilir," dedi. "Kayıp Dünya'nın yasını tutuyorlar."

"Filmleri zaman zaman değiştirdiklerini umarım. Aynı şeyleri tekrar tekrar görmek pek sıkıcı olur."

Dors usulca sağa sola baktı. "Hepsi birbirinden farklı. Belki filmleri zaman zaman değiştiriyorlar."

"Dur, dur!" Matematikçinin sesi biraz yüksek çıkmıştı. Hemen sesini hafifletti. "Bu tarafa gel." Başıyla işaret etti.

Yürümeye başladılar. Sonra matematikçi, "Robotlar burada," diye fısıldadı.

Bu seferki ekranda, önünde geniş çim alan bulunan bir evin köşesi görülüyordu. Önce bir çit ve ancak ‘robot' diye tanımlanabilecek madeni üç ‘yaratık' vardı.

Yine bir ses duyuldu. "Bu üçüncü yüzyılda ünlü olan Wendome malikânesi. Bu maket son zamanlarda tamamlandı. Ortadaki robot, geleneklere göre Bendar adını taşıyordu. Eski kayıtlara göre, yerine bir yenisi geçirilmeden önce yirmi iki yıl hizmet etti."

Dors tekrarladı. "‘Bu maket son zamanlarda tamamlandı...' Demek ki filmleri değiştiriyorlar."

"Ama belki de bu ses bin yıldan beri, ‘Son zamanlarda tamamlandı,' diyor."

Bir Mycogen'li ekrana yaklaştı. "Selam, erkek kardeşler." Seldon'a da, Dors'a da bakmıyordu.

Matematikçi bir an şaşkınlıkla ona bir göz attıktan sonra başını çevirdi. Dors ise Mycogen'liyle hiç ilgilenmedi. Seldon kararsız, durakladı. Mycelium Yetmişiki, Sacratorium'da hiç konuşulmadığını söylemişti. Genç adam, "Ama belki de abartmaya kaçtı," diye düşündü. "Çocukluğundan beri tapınağa girmemiş." Sonra çaresiz, konuşmaya karar verdi. "Sana da selam, kardeş..." diye fısıldadı. Bunun uygun cevap olup olmadığını bilmiyordu.

Ama Mycogen'li kuşkulanmamış gibiydi. "Aurora'da, size."

"Size de." Seldon Mycogen'linin beklediğini sezerek ekledi. "Aurora'da." O gergin hava kayboldu. Matematikçi alnının ter içinde kaldığını hissetti.

Mycogen'li. "Çok güzel..." diye mırıldandı. "Bunu daha önce görmemiştim."

Seldon, "Ustalıkla yapılmış," dedi. Bir an durdu sonra da cüretle ekledi. "Unutulmayacak bir kayıp."

Diğer adam şaşırdı, sonra da, "Öyle öyle," diyerek uzaklaştı.

Dors ıslık çalar gibi fısıldadı. "Kendini tehlikeye atma. Gereksiz sözler söyleme."

"Bana bu normal geldi. Her neyse. Bu film yeni. Ama şu robotlar beni hayal kırıklığına uğrattı. Bunlar insanımsı makineler. Ben organik olanları görmek istiyorum. İnsanlara çok benzeyenleri."

Genç kadın durakladı. "Öyle robotlar olsaydı herhalde onları bahçede kullanmazlardı."

Seldon, "Doğru," dedi. "Şimdi kıdemlilerin 'Yuvası'nı bulmalıyız. Tabii öyle bir yer varsa. Burası bomboş bir mağaradan farksız."

"Bir bakalım."

Duvarın dibinden ilerleyerek ekranların önünden geçtiler. Herbirinin önünde kısa bir süre durmaya çalıştılar. Sonra Dors birdenbire matematikçinin kolunu tuttu, iki ekranın arasında dikdörtgen bir şekil vardı.

Genç kadın, "Bir kapı," dedi. "Yoksa değil mi?"

Seldon usulca etrafına bir göz attı. Neyse ki salondakiler ya üzgün üzgün yere bakıyor ya da monitörleri seyrediyorlardı. "Bunu nasıl açacağız?"

"Basacak bir pano olmalı."

"Ben hiçbir şey göremiyorum."

"İşaretlenmemiş. Ama şu noktanın rengi farklı. Görüyor musun? Kimbilir kaç kişi, kaç kere buraya avcunu bastırdı."

"Bir deneyeceğim. Etrafa gözkulak ol. Biri bize bakarsa beni tekmele." Seldon soluğunu tutarak avucunu kapıya dayadı, kapı sessizce açıldı. Matematikçi mümkün olduğu kadar çabucak içeri süzüldü, Dors da onu izledi. Kapı arkalarından kapandı.

Genç kadın, "Acaba bizi gören oldu mu?" dedi.

Seldon başını salladı. "Herhalde kıdemliler bu kapıdan sık sık giriyorlar."

"Evet ama bizi kıdemli sanırlar mı?"

Matematikçi bekledi. Sonra da, "Bizi görseler ya da kuşkulansalar, bu kapı biz içeri girdikten on beş saniye sonra hızla açılırdı," dedi.

"Belki... Belki de kapının bu tarafında görülecek hiçbir şey yok." Dors'un sesi alaylıydı. "O yüzden içeri girmemize aldırmadılar."

Seldon, "Bakalım," diye mırıldandı. "Görürüz."

Girdikleri oda dar ve karanlıktı. Ama onlar birkaç adım atar atmaz içerisi aydınlandı. Burada rahat ve geniş koltuklar, kanepeler, küçük masalar, dolaplar vardı. Bir de buzdolabı.

Seldon, "Eğer bu ‘Kıdemlilerin Yuva'sıysa, rahatlarının yerinde olduğu anlaşılıyor," dedi.

Dors, "Bu normal," diye cevap verdi. "Yönetici tabakasının sade bir hayat sürdüğü ender görülmüştür. Tabii gösteriş için bazı şeyler yaparlar." Etrafına bakındı. "Burada robot yok."

Seldon halı döşeli bir merdiveni işaret etti. "Unutma. Yuva yukarıda olmalı." Dalgın dalgın etrafına bakındı.

Dors onun ne aradığını anladı. "Asansörü unut. Mycogen'de bir ilkellik kültürü var. Bunu herhalde unutmadın. Ayrıca bunun ‘yürüyen bir merdiven' olduğunu da sanmıyorum. Tırmanacağız. Belki birkaç kat çıkacağız."

"Merdivenden mi?"

"Evet. Bu herhalde Yuva'ya çıkıyor. Orayı görmek istiyor musun, yoksa istemiyor musun?"

Yanyana basamaklardan çıkmaya başladılar. Üçüncü kata vardıkları sırada ışık iyice sönükleşmişti.

Seldon derin bir soluk alarak, "Formumda olduğuma inanıyorum," diye fısıldadı. "Ama bu iş hiç hoşuma gitmedi."

"Sen merdivenden çıkmaya alışık değilsin." Genç kadının yorulmuş gibi bir hali yoktu.

Merdiven üçüncü katta sona eriyordu. Şimdi karşılarında bir kapı vardı.

Matematikçi kendi kendine konuşuyormuş gibi, "Ya kilitliyse?" diye mırıldandı. "Kapıyı kıracak mıyız?"

Ama Dors, "Neden kilitli olsun?" dedi. "Aşağıdaki kapı açıktı. Burası ‘Kıdemlilerin Yuva'sıysa, herhalde diğerlerinin yukarı çıkması yasak. Ve böyle bir yasak herhangi bir kilitten daha güçlüdür."

"Tabii yasaklara aldıranlar için," Seldon olduğu yerde duruyordu.

Genç kadın, "Durakladın," dedi. "Geri dönmek için hâlâ zamanımız var. Hatta gerçekten dönmemizi de önereceğim."

"İçeride ne bulacağımı bilmediğim için durakladım. Yuva boşsa... Matematikçi bir an durdu, sonra daha yüksek sesle ekledi. "Boşsa boştur." Panoya avcunu bastırdı.

Kapı hızla ve sessizce açıldı. Seldon içerideki parlak ışık yüzünden bir adım geriledi.

Karşısında insana benzeyen bir şey duruyordu. Gözleri ışıklıydı. Kollarını kaldırmış, bir ayağını öne doğru atmıştı. Sarı madenden gövdesi ışıldıyordu.

Seldon huşu içinde, "Bu bir robot," dedi. "Ama madenî."

Dors bir sağa, bir sola gitti. "Daha da kötüsü, gözleriyle beni izleyemiyor. Kolları hafiften bile titremiyor. Canlı değil o. Tabii robotlar için ‘canlı' sözcüğü kullanılabilirse."

Sonra robotun arkasından bir adam çıktı. "Belki... Ama ben canlıyım."

Dors âdeta farkına varmadan bir adım attı ve adamla Seldon'un arasına girdi.

Seldon genç kadını istememesine rağmen sert bir tavırla yana itti. "Korunmaya ihtiyacım yok. Bu eski dostumuz Güneş Efendisi Ondört."

Mycogen'li, çift kırmızı kuşak takmıştı. Belki de Yüksek Kıdemli olduğu için. "Ve siz de kabile üyesi Seldon'sunuz."

Matematikçi, "Tabii," dedi.

"Ve bu da, arkasındaki erkek kılığına rağmen, kabile üyesi Venabili."

Dors sesini çıkarmadı.

Güneş Efendisi Ondört konuşmasını sürdürdü. "Tabii haklısınız, kabile üyesi. Size fiziksel bakımdan bir zarar verecek değilim. Lütfen oturun. İkiniz de. Kadın kabile üyesi, siz bir kız kardeş olmadığınıza göre yanımızdan çekilmenize gerek yok. Şurada oturabileceğiniz bir yer de var. Oraya oturacak ilk kadın da siz olacaksınız. Tabii bu tür bir şerefe değer veriyorsanız."

Dors kelimelere basa basa, "Vermiyorum," dedi.

Güneş Efendisi Ondört başını salladı. "Nasıl isterseniz. Ben oturacağım. Çünkü size sorular soracağım. Bu işi ayakta yapmak hoşuna gitmeyecek."

Odanın bir köşesindeki koltuklara oturdular. Seldon'un bakışları maden robota kaydı.

Güneş Efendisi Ondört, "O gerçekten bir robot," diye açıkladı.

Matematikçi kısaca, "Biliyorum," dedi.

Mycogen'li de aynı sert tavırla, "Farkındayım," diye homurdandı. "Şimdi... bu meseleyi hallettiğimize göre... buraya neden geldiniz?"

Seldon, Güneş Efendisi Ondört'ün gözlerinin içine baktı. "Robotu görmek için."

"Bu Yuva'ya kıdemlilerden başkasının çıkmasına izin verilmediğini bilmiyor muydunuz?"

"Bilmiyordum ama tahmin ediyordum."

"Sacratorium'a kabile üyelerinin girmesinin yasak olduğundan haberiniz yok muydu?"

"Bana bunu söylediler."

"Ve siz aldırmadınız, öyle mi?"

"Dediğim gibi... robotu görmek istedim."

"Sacratorium'a bir kadının, Hatta bir kız kardeşin bile ancak ender günlerde girebildiğini bilmiyor muydunuz?"

"Bana bunu da söylediler."

"Ya kadınların erkek kılığına girmelerine hiçbir zaman izin verilmediğini bilmiyor muydunuz? Bu kural, Mycogen sınırları içerisinde her kız kardeş ve kadın kabile üyesi için de geçerlidir."

"Bana bunu söylemediler. Ama bu duruma şaşmadım."

"İyi. Bütün bunları anlamanızı istiyorum. Şimdi... robotu görmeyi neden istediniz?"

Seldon omzunu silkti. "Merak yüzünden. Şimdiye kadar hiç robot görmemiştim. Hatta öyle bir şeyin var olduğunu bile bilmiyordum."

"O halde robotun var olduğunu nasıl öğrendiniz? Özellikle burada bulunduğunu?"

Matematikçi durakladı, sonra da usulca, "Bu soruyu cevaplamak istemiyorum," diye mırıldandı.

"Kabile üyesi Hummin sizi Mycogen'e bunun için mi getirdi? Robotları araştırmanız için mi?"

"Hayır. Kabile üyesi Hummin bizi buraya güvende olmamız için getirdi. Ancak ikimiz de araştırmacı ve bilginiz. Dr. Venabili ve ben yani. Bilgi edinmekle ilgileniyoruz. Mycogen'i, sınırları dışında pek anlayan yok. Biz de yöntemlerinizi ve düşünce tarzınızı öğrenmek istedik. Bu doğal bir istekti. Ve bize göre zararsız bir şey. Hatta övülecek bir arzu."

"Ah, ama biz bu gezegendeki dış kabile ve dünyaların bizi tanımalarını istemiyoruz ki! Bizim doğal isteğimiz de bu. Ve neyin bizim için zararlı, neyin yararlı olduğuna da biz kendimiz karar veririz. Onun için size tekrar soruyorum, kabile üyesi: Mycogen'de robot olduğunu ve bu odada durduğunu nereden öğrendiniz?"

Seldon uzun bir sessizlikten sonra, "Kulağıma böyle söylentiler geldi..." dedi.

"Bunda ısrar ediyor musunuz?"

"Evet. Israr ediyorum. Kulağıma böyle söylentiler geldi."

Güneş Efendisi Ondört'ün parlak mavi gözlerindeki ifade sertleşti. Adam sesini yükseltmeden, "Kabile üyesi Seldon," diye başladı. "Uzun yıllar boyunca kabile üyesi Hummin'le işbirliği yaptık. O bir kabile üyesi olmasına rağmen dürüst ve güvenilir bir insan gibi gözüktü bize. Bir kabile üyesi olmasına rağmen! İkinizi buraya getirdiği ve bizden sizi korumamızı istediği zaman buna razı olduk. Ama Hummin, nitelikleri ne olursa olsun, yine de bir kabile üyesiydi. Sizi getirdiği zaman kaygılandık. Sizin... ya da onun... gerçek amacından pek de emin değildik."

Seldon, "Biz sadece bilgi toplamak istedik," diye ısrar etti. "Akademik bilgi. Kabile üyesi Venabili bir tarihçi. Tarih beni de ilgilendiriyor. Mycogen tarihi neden ilgimizi çekmesin?"

"Bir kere bunun ilginizi çekmesini istemiyoruz... Her neyse... Güvendiğimiz iki kız kardeşi size yolladık. Sizinle işbirliği yapacak ve ne istediğinizi öğrenmeye çalışacaklardı. Ama bunu sizi kuşkulandırmayacak bir biçimde yapacaklardı." Güneş Efendisi Ondört haşin bir tavırla gülümsedi. "Yağmur Damlası Kırkbeş, kabile üyesi Venabili'yle alışverişe çıktı. Ama bu gezintiler sırasında olağanüstü bir şey de görülmedi. Tabii kız kardeşler bize tam bir rapor veriyorlardı. Yağmur Damlası Kırküç size mikro-besin çiftliklerimizi gezdirdi, kabile üyesi Seldon. Kız kardeşin sizinle yalnız başına gelmeye razı olmasından kuşkulanmalıydınız. Kız kardeşlerin, erkeklerle hiç yapmadıkları bir şeydi bu. Ama siz erkek kardeşlere uygulanan kuralların kabile üyeleri için geçerli olmadığını düşündünüz. Ve o zayıf mantık dizisiyle onu ikna ettiğinizi sanarak gururlandınız. Yağmur Damlası Kırküç isteklerinize boyun eğdi. Bu yüzden bütün huzuru kaçtığı halde. Ve sonunda ondan kitabı istediniz. Kız

kardeşimizin onu öyle kolaylıkla vermesi de sizi kuşkulandırabilirdi. Yağmur Damlası Kırküç bu yüzden ancak sizin tatmin edebileceğiniz sapıkça bir arzusu varmış gibi davrandı. Onun bu fedakârlığını hiçbir zaman unutmayacağız. Herhalde kitap hâlâ sizde, kabile üyesi. Hatta şimdi yanınızda. Onu alabilir miyim?"

Seldon acı bir sessizlik içinde oturuyordu.

Güneş Efendisi Ondört kırışık elini uzatmış, beklemekteydi. "Kitabı sizden zorla almamdan çok daha iyi olur..."

Matematikçi kitabı verdi.

Mycogen'li hafifçe içini çekti. "Bunun uygun biçimde ortadan kaldırılması gerekiyor. Ne yazık!.. Ama bu kitap elinize geçer geçmez Sacratorium'a gelmeniz bizi hiç şaşırtmadı. Sizi devamlı göz hapsinde tuttuk. Her erkek ve kız kardeş daha ilk bakışta sizin kabile üyesi olduğunuzu anlardı.

"Sizinle karşılaşan yaşlı erkek kardeş size kitaplıktan Sacratorium'dan bilerek söz etti. Ama yabancıların oraya giremeyeceklerini de söyledi. Çünkü sizi tuzağa düşürmek istemiyorduk. Gökyüzü İki de yine sizi uyardı. Hem de şiddetle. Ama siz yine de vazgeçmediniz."

"Kabile üyesi Venabili'nin beyaz bir entariyle iki kuşak aldığı dükkâncı da bize durumu hemen bildirdi. Ve o zaman ne yapmak istediğinizi anladık. Kitaplığa başkalarının girmesini engelledik. Kütüphane memurunu, başını kaldırıp size bakmaması için uyardık. Sacratorium'da fazla kalabalık olmaması için gerekli önlemleri aldık. Farkına varmadan sizinle konuşan erkek kardeş az kalsın bizi ele veriyordu. Ama sonra karşısındakinin kim olduğunu anlayarak hızla yanımızdan uzaklaştı. Ve sonra siz buraya çıktınız."

"Durumu anlıyorsunuz, değil mi? Buraya gelmek istiyordunuz. Biz sizi Yuva'ya çekmedik. Buraya kendi isteğinizle geldiniz. Ve ben size tekrar sormak istiyorum. Neden?"

Bu sefer Dors cevap verdi. Hem sesi, hem de bakışları sertti. "Bunu size tekrar açıklayacağız, Mycogen'li. Biz bilimle uğraşıyoruz. Ve bilgiyi kutsal sayıyoruz. Aradığımız da sadece bilgi. Bizi buraya çekmediniz. Ama bize engel de olmadınız. Oysa bunu biz daha binaya yaklaşmadan yapabilirdiniz. Bu işi bizim için kolaylaştırdınız. Bu bile bir hile sayılır. Biz kime ne zarar

verdik? Ne binaya dokunduk ne de bu odaya. Size de zarar vermedik, şuna da." Robotu işaret ediyordu. "Buraya sakladığınız, ölü bir maden yığını. Artık onun ölü olduğunu biliyoruz. Bütün öğrenmek istediğimiz de buydu. Robotun daha önemli bir şey olduğunu sanıyorduk. Bu yüzden hayal kırıklığına uğradık. Artık robotun ne olduğunu biliyoruz, onun için de buradan gideceğiz. İstiyorsanız Mycogen'den de ayrılacağız."

Güneş Efendisi Ondört genç kadını ifadesiz bir suratla dinledi. Sonra Seldon'a, "Bu gördüğünüz robot bir simge," diye açıkladı. "Artık elimizde olmayan, kaybettiğimiz bütün o şeylerin bir sembolü. Binlerce yıldan beri unutmadığımız ve ileride birgün dönmeyi düşündüğümüz yerin simgesi. Elimizde maddi ve gerçek olan bir tek bu robot var. Bu nedenle o bizim için çok değerli. Ama kadınınız için sadece ‘ölü bir maden yığını' o. Siz de onun bu fikrine katılıyor musunuz, kabile üyesi Seldon?"

Matematikçi, "Biz binlerce yıl önceki bir geçmişe sıkıca bağlanan toplumların üyeleri değiliz," diye açıkladı. "Biz ‘şimdi' de yaşarız. Bugünün bütün geçmişin ürünü olduğunu biliriz. Sadece çoktan kaybolmuş olan bir tek ânın sonucu olmadığına inanırız. O bir tek anı sıkı sıkı göğsümüze bastırmayız. Robotun sizin için önemli olduğunu kafalarımızla anlıyoruz. Ama biz bu makine adama sadece kendi gözlerimizle bakabiliyoruz, siz de kendi gözlerinizle. O robot bizim için ‘Ölü bir maden yığını.'"

Dors, "Ve artık gideceğiz," dedi.

Güneş Efendisi Ondört elini kaldırdı. "Gitmeyeceksiniz. Buraya gelmekle bir suç işlediniz. Bu bizim kendi gözümüzde bir suç." Dudakları buz gibi bir gülümsemeyle büküldü. "Siz bizi ne sanıyorsunuz, kabile üyesi Seldon Kültürümüz sizinki kadar eski, karmaşık, uygar ve insanca. Şu anda silahlı değilim. Yargılanacaksınız. Ve suçlu olduğunuz için de yasalara göre idam edileceksiniz. Çabucak, ıstırap çekmeden.

"Şimdi gitmeye kalkarsanız sizi durdurmam. Ama şu anda aşağıda pek çok erkek kardeş var. Yaptıklarınızın uyandırdığı öfke yüzünden size saldırmaya kalkabilirler. Tarihimizde bazı kabile üyelerinin bu biçimde öldüklerinden söz ediliyor. Bu hoş bir ölüm değil. Ve acısız olduğu da söylenemez."

Dors, "Gökyüzü İki bize bundan söz etti," diye söylendi. "Kültürünüzün gerçekten karmaşık, uygar ve insanca olduğu belli."

Güneş Efendisi Ondört sakin sakin, "İnsanlar heyecanlı anlarda şiddete başvurabilirler, kabile üyesi Seldon," dedi. "Sakin oldukları zaman ne kadar insanca davranırlarsa davransınlar. Bu her kültürde aynıdır. Tarihçi olduğunu

söylediğiniz kadınınızın da bunu bilmesi gerekir."

Seldon, "Makul olalım, Güneş Efendisi Ondört," diye cevap verdi. "Mycogen'deki yerel olaylarda sözünüz kanun sayılabilir. Ama bizim için bu geçerli olamaz. Bunu siz de biliyorsunuz. İkimiz de Mycogen vatandaşı değiliz. İmparatorluğun vatandaşlarıyız biz. Ağır suçlar konusunda imparator ve onun seçtiği hukukçular karar verebilir."

Güneş Efendisi Ondört, "Belki yasalarda ve kâğıt üzerinde böyle," dedi. "Holovizyon ekranlarında da. Ama biz şimdi kuramlardan söz etmiyoruz. ‘Yüksek Kıdemli'nin kutsal şeylere gösterilen saygısızlığı cezalandırma yetkisi yıllardan beri var. Ve İmparator da buna karışmıyor."

Seldon atıldı. "Tabii suçlular Mycogen'li oldukları takdirde. Dışarıdan gelenler farklı."

"Hiç sanmıyorum. Kabile üyesi Hummin birer kaçak olduğunuz için sizi buraya getirdi. Biz Mycogen'liler o kadar maya-kafalı değiliz! Sizin İmparatorun yasalarından kaçtığınızı hemen anladık. Cleon, onun işini görmemize neden itiraz etsin?"

Matematikçi, "Ama yine de itiraz eder," dedi. "Belki İmparatorun adamlarından kaçtık. Belki de Cleon sadece bizi cezalandırmak istiyor. Ama yine de bizi canlı olarak ele geçirmeyi tercih eder. Bizi öldürmeniz İmparatorun yetkisine karşı gelmek sayılır. Ve hiçbir İmparator böyle bir şeye izin vermez. Böyle bir örnekten ileride yararlanılmasını da istemez. Bizi öldürmeyi çok istediğiniz için İmparatorluk birliklerinin çiftliklerinizi ve evlerinizi yağmalamasına, Sacratorium'a küstahça girmesine ve kız kardeşlerinize sokulmasına razı mı olacaksınız? İyi düşünün."

Mycogen'li yine haşin bir ifadeyle gülümsedi. "Aslında bunu düşündüm. Bir seçeneğimiz daha var. Sizi mahkûm ettikten sonra idamınızı geciktiririz. Siz de davanıza yeniden bakılması için İmparatora başvurursunuz. Cleon o zaman bize minnet duyar ve bu da Mycogen'in lehine olabilir. İstediğiniz bu mu? Zamanı gelince İmparatora başvurmak ve ona teslim edilmek mi?"

Seldon'la Dors bir an birbirlerine baktılar ve bir şey söylemediler.

Güneş Efendisi Ondört, "Ölmektense İmparatora teslim olmayı tercih edeceğiniz anlaşılıyor," dedi. "Ama bilmem neden, bana bu iki seçenek arasında fazla bir fark görmüyormuşsunuz gibi geliyor."

Bir ses, "Aslında bu iki seçenek de kabul edilecek gibi değil" diye mırıldandı. "Bir üçüncüsünü aramalıyız."

* * *

Yeni geleni önce Dors tanıdı. Belki de onu beklediği için. "Hummin! Neyse ki bizi bulabildin! Hari'nin... vazgeçmeyeceğini anladığım an seninle bağlantı kurdum."

Hummin'in yüzü yine ciddiydi ama pek hafifçe gülümsüyordu da. Yorgun gibi bir hali vardı. "Başka işlerim vardı, yavrum. Her zaman işimi çabucak bırakmam mümkün olmuyor. Buraya geldiğim zaman da sizin gibi beyaz bir entariyle bir kuşak bulmak zorunda kaldım. Tabii deri başlık da. Sonra buraya koştum. Daha önce gelebilseydim, bütün bunlara da engel olurdum. Ama çok geç kaldığımı da sanmıyorum."

Güneş Efendisi Ondört kendisine acı veren bir şokun etkisinden kurtulmuş gibiydi. "Buraya nasıl girebildiniz, kabile üyesi Hummin?" Sesi eskisi kadar haşin değildi.

"Bu kolay olmadı, Güneş Efendisi Ondört. Ama kabile üyesi Venabili'nin sık sık söylemekten hoşlandığı gibi, bende büyük bir ikna gücü var. Buradaki bazı kardeşler kim olduğumu ve geçmişte Mycogen için neler yaptığımı hatırlıyorlar. Hatta ben bir şeref kardeşiyim de, unuttunuz mu, Güneş Efendisi Ondört?"

Kıdemli, "Unutmadım," diye cevap verdi. "Ama bazı olaylar en lehinizdeki anıları bile silebilir. Kabile üyesi bir erkek ve bir kadın buraya girdiler. Bundan daha ağır bir suç olamaz. Bütün yaptıklarınız da bu suçu dengeleyemez. Halkım kayıtsız değildir. Bunu başka yollardan telâfi de ederiz. Ama bu ikisi ölmeli, ya da İmparatora teslim edilmeli."

Hummin sakin sakin, "Ben de buradayım," dedi. "Bu da bir suç değil mi?"

Mycogen'li mırıldandı. "Siz şeref kardeşisiniz... Onun için... bunu görmezlikten gelebilirim. Bir kere için. Ama bu ikisi için aynı şeyi yapamam."

"İmparatorun sizi ödüllendireceğini düşündüğünüz için mi? Onun bir lütufta bulunacağını mı sanıyorsunuz? Size bazı ayrıcalıklar tanıyacağını mı? Ona haber gönderdiniz mi? Daha doğrusu, Baş Yöneticisi Eto Demerzel'e?"

"Bundan söz etmek istemiyorum."

"Bu da bir itiraf sayılır. Haydi, haydi. Size İmparatorun ne vaat ettiğini sormuyorum. Ama bunun önemli bir şey olduğunu da sanmıyorum. Cleon'un son günlerde verebileceği fazla bir şey yok. İzin verin de ben size bir teklifte bulunayım. Bu iki dostum size profesör olduklarını söylediler mi?"

"Evet. Söylediler."

"Gerçekten de öyleler. Yalan söylemiyorlar. Biri tarihçi, diğeri de matematikçi. Yetenek ve bilgilerini birleştirerek psiko-tarih adını verdikleri bir bilimi geliştirmeye çalışıyorlar."

Güneş Efendisi Ondört, "Ben bu psiko-tarih denilen şeyin ne olduğunu bilmiyorum," diye söylendi. "Öğrenmek de istemiyorum. Ne bu, ne de kabile bilgilerinin diğer ayrıntıları beni ilgilendiriyor."

Hummin, "Ama yine de beni dinlemelisiniz," dedi. Muhabir tam on beş dakika psiko-tarihten söz etti.

Sonra Mycogen'li, "Olacak gibi değil..." diye mırıldandı.

Seldon da üzüntüyle bunu onaylayacaktı ama muhabir usulca onun dizini tuttu. Sonra da, "Belki, Yüksek Kıdemli," dedi. "Ama İmparator öyle düşünmüyor. Tabii İmparator'dan kastım uysal bir adam olan Cleon değil. Ben Demerzel'i kastediyorum. Onun ne kadar hırslı olduğunu hatırlatmama da gerek yok. Demerzel bu iki araştırmacıyı ele geçirmek istiyor. Onları o yüzden buraya getirdim. Güvende olabilmeleri için. Sizin Demerzel'in işini göreceğiniz ve onları kendisine teslim edeceğiniz aklıma gelmedi."

"Onlar ağır bir suç işlediler ve..."

"Evet, biliyoruz, Yüksek Kıdemli. Ama bu, siz o hareketi ‘suç' diye tanımladığınız için böyle. Aslında onlar ciddi bir zarar vermediler ki!"

"İnançlarımıza karşı geldiler. En derin..."

"Ama psiko-tarih tekniği Demerzel'in eline geçtiği takdirde neler olacağını düşünün. Evet, bu teknik geliştirilemeyecek belki de. Ama geliştirildiği ve İmparatorluk hükümeti de bundan yararlandığı, yani geleceği tahmin ettiği ve uygun önlemler aldığı takdirde olacakları düşünün. Yarının İmparatorluğun işine gelecek biçimde ayarlandığını gözünüzde canlandırın."

"Ee?"

"Herhalde İmparator gelecekte daha sıkı bir merkezileştirme olmasını da isteyecektir. Başka türlü olabilir mi. Yüksek Kıdemli? Bildiğiniz gibi yüzyıllardan beri İmparatorlukta sorumluluk gitgide daha fazla dağıtılıyor. Pek çok dünya İmparatora bağlılıktan söz ederken, bir taraftan da hemen hemen kendi kendilerine yönetiliyorlar. Trantor'da bile merkeziyetçilik iyice azaldı. Muselâ Mycogen'i ele alalım. İmparator çoğu zaman bu Sektörün işlerine karışmıyor. Bölgeyi Yüksek Kıdemli olarak siz yönetiyorsunuz. Yanınızda İmparatorun hareketlerinizi ve kararlarınızı kontrol eden bir memuru da yok. Demerzel gibi insanlar geleceği istedikleri biçimde ayarlarlarsa bu durum ne kadar devam eder dersiniz?"

Güneş Efendisi Ondört, "Yine de pek olacak gibi değil," dedi. "Ama insanı kaygılandırıyor."

"Diğer taraftan bu profesörler başarılı olurlarsa sizin canlarını bağışladığınızı da hatırlarlar. Belki o zaman geleceği, Mycogen'e kendisine ait bir dünya verilmesini sağlayacak biçimde ayarlarlar. Kayıp Dünya'ya çok benzeyen bir gezegenin verilmesini. Onlar bu iyiliğinizi unutsalar bile, ben hatırlatırım."

Mycogen'li, "Şey..." diye mırıldandı.

Hummin, "Haydi, haydi," dedi. "Kafanızdan geçenler öyle belli ki! Herhalde bütün kabile üyeleri arasında en az Demerzel'e güveniyorsunuz. Belki psiko-tarih biliminin geliştirilmesi ihtimali pek az. Ama yine de hiç yok değil. Bu bilim Kayıp Dünya'nızı yeniden bulmanızı sağlarsa, başka daha ne isteyebilirsiniz? Böyle küçücük bir ihtimal için bile neleri tehlikeye

atmazsınız? Bu iki genci serbest bırakın. O zaman ihtimal sıfıra inmez. Bütün kalbinizle istediğiniz o şey yine de olabilir."

Uzun bir sessizlik oldu. Sonra Güneş Efendisi Ondört içini çekti. "Bilmiyorum bu nasıl oluyor, kabile üyesi Hummin? Ama her karşılaşmamızda beni istemediğim bir şeyi yapmam için ikna etmeyi başarıyorsunuz."

"Şimdiye kadar sizi yanlış yola saptırdım mı, Yüksek Kıdemli?"

"Şimdiye kadar başarı şansı bu kadar az bir teklifte bulundunuz mu?"

"Böyle müthiş bir ödül de teklif etmedim. Bunlar birbirini dengeliyorlar."

Mycogen'li başını salladı. "Haklısınız. İkisini alıp Sektörden götürün. Onları bir daha görmek istemiyorum. Ancak tabii o an gelince... Ama bunun benim sağlığımda olacağını da sanmıyorum."

"Belki, Yüksek Kıdemli. Ama halkınız hemen hemen yirmi bin yıldan beri sabırla bekliyor. İki yüz yıl daha beklemeye bir itirazınız olabilir mi?"

"Ben isteyerek bir dakika bile beklemezdim. Ama halkım gerektiği kadar bekleyecek." Güneş Efendisi Ondört ayağa kalktı. "Size yol açacağım. Onları alıp gidin."

* * *

Yine tünele girmiş, hızla Mycogen'den uzaklaşıyorlardı. Seldon nereye gittiklerini bilmiyor, sormaya da çekiniyordu. Hummin dört kişilik taşıtta önde oturmaktaydı. Matematikçiyle Dors da arka kanapedeydiler. Seldon muhabire olanları bütün ayrıntılarıyla anlatmıştı.

Dors somurtarak, "Chetter," dedi. "Nereye gittiğimizi niçin söylemiyorsun?"

Hummin dönerek ciddi bir tavırla genç kadına, sonra da matematikçiye baktı. "Başınızı derde sokmanızın kolay olmayacağı bir yere. Ama öyle bir yer olduğundan da emin değilim."

Dors hemen üzüldü, "Suç bendeydi, Hummin. Streeling' de Hari'nin Yukarı çıkmasına izin verdim ve onunla gitmedim. Mycogen'de ise, hiç

olmazsa onun yanından ayrılmadım. Ama Hari'nin tapınağa girmesine izin vermeyecektim."

Seldon öfkeyle, "İçeriye girmeyi aklıma koymuştum," diye hatırlattı "Dors'un hiçbir suçu yok."

Muhabir, "Robotu görmek istediğin anlaşılıyor," dedi. "Bunun bir nedeni var mıydı? Bana anlatabilir misin?"

"Ele geçirdiğim kitapta insan biçimindeki robotlardan söz ediliyordu. İnsanlardan ayır edilmeyen robotlardan."

"Böyle kaç robot varmış ki?"

"Kitapta o yazılı değildi. Daha doğrusu benim okuyabildiğim bölümlerde. Belki yalnızca birkaç tane öyle robot vardı. Yalnız kitapta içlerinden birinden ‘Dönek' diye söz ediliyordu. Bu sözün kötü bir anlamı olmalı ama ne olduğunu çözemedim."

Dors bağırdı. "Bundan bana hiç söz etmedin! Etseydin sana bu kelimenin özel bir ad olmadığını da açıklardım. Dönek de çok eski bir kelime. Aşağı yukarı ‘hain' anlamına geliyor."

Hummin, "Bu Dönek gerçekten var olsaydı," dedi, "İnsanlardan da ayırt edilmeseydi, kıdemliler onu saygıyla Yuva'da saklamazlardı. Çünkü o bir haindi. Bir düşmandı."

Seldon, "O sırada ‘Dönek' kelimesinin ne anlama geldiğini bilmiyordum," diye cevap verdi. "Ama onun bir düşman olduğunu sezdim. Yenildiğini ve Mycogen'lilerin zaferinin bir simgesi olarak saklandığını düşündüm."

"Kitapta Dönek'in yenildiğinden söz ediliyor muydu?"

"Hayır ama o bölümü atlamış olabilirim..."

"Hiç sanmıyorum. Kitapta Mycogen zaferinden tekrar tekrar söz edilirdi."

Matematikçi kararsızca, "Kitapta Dönek'le ilgili bir açıklama daha vardı," diye mırıldandı. "Ama bunu anlayabildiğimden pek de emin değilim."

Muhabir, "Kitabı, yabancıların anlamaması için belirsiz yazmış olmalılar..." dedi.

"Ama yine de Dönek'in insanların duygularını sezdiğinden... onları etkilediğinden söz ediliyordu."

Hummin omzunu silkti. "Bunu her politikacı yapabilir. Bu niteliği ‘Karizma' diye tanımlıyorlar. Tabii etkili olduğu zaman."

Seldon içini çekti. "Ben inanmak istiyordum. İşte meselede bu. Hâlâ yaşayan, sorguya çekebileceğim, insanlara çok benzeyen eski bir robot bulabilmek için neler vermezdim!"

Hummin sordu. "Bu ne işine yarardı?"

"Galakside insanların yalnız birkaç dünyada yaşadıkları ilkel toplumun ayrıntılarını öğrenirdim, öyle küçük bir galaksi temel olarak alındığı takdirde, psiko-tarih tekniği geliştirilebilir."

Muhabir, "Ama robotun söylediklerine inanabilir miydin?" dedi. "Aradan binlerce yıl geçmiş olmasına rağmen robotun ilk anılarına güvenebilir miydin? Kimbilir o anılar ne kadar çarpılmış olurdu!"

Dors birdenbire söze karıştı. "Bu doğru. Tıpkı sana sözünü ettiğim bilgisayar kâğıtlarına benzerdi, Hari. Robotun anıları ağır ağır atılır, kaybolur, silinir ve çarpılırdı. İnsan belirli bir dereceye kadar gerilere gidebilir. Daha derinlere indikçe bilgi de güvenilemeyecek bir hal almaya başlar."

Hummin başını salladı. "Bundan ‘bilgide kesinlik olmaması prensibi' diye söz edildiğini duydum."

Seldon düşünceli bir tavırla, "Ama bazı bilgiler özel nedenlerle saklanmış olamaz mı?" diye sordu. "Belirli bir bilgiye ne kadar değer verilir, ne kadar büyük bir dikkatle saklanırsa, o da o derecede doğru olur ve ortadan silinir"

"Burada anahtar ‘belirli' kelimesi. Bir robot da belirli bir bilgiyi hafıza bankasında saklar. Ama bu senin hatırlamayı istediğin bilgi de olmayabilir."

"Psiko-tarih tekniğini geliştirmek için hangi yana dönersem döneyim, yine de bir engel çıkıyor." Matematikçinin sesinde çaresizlik vardı. "Neden çabalamak zahmetine katlanıyorum?"

* * *

Hummin sakin sakin, "Bu şimdi umutsuz gibi gözükebilir," dedi. "Ama gerekli deha varsa psiko-tarih için şu anda hiçbirimizin aklına gelmeyen bir yol da bulunur. Kendine biraz daha zaman ver."

"Sen bende ‘gerekli deha'nın olduğunu sanıyorsun, Hummin. Ama belki de yok."

Muhabir, "Doğru," diye cevap verdi. "Belki de yok. Ama bu işi yapabilecek başka aday da tanımıyorum. Onun için de yakanı bırakmayacağım."

Seldon tekrar içini çekti. "Elimden geleni yapacağım. Ama hiçbir umudum kalmadı. Ben başlangıçta, ‘Mümkün ama pratik değil,' dedim. Şimdi buna her zamankinden daha çok inanıyorum."

KIZGIN LAĞIM

AMARYL, YUGO — ... Bir matematikçi. Amaryl'in Hari Seldon'dan sonra psiko-tarihin ayrıntılarının saptanmasında büyük rol oynadığı söylenebilir. O...

... Ancak, Amaryl'in yaşamının ilk dönemi matematik dalındaki başarılarından çok daha dramatiktir. Eski Trantor'un bir sektörü olan Dahl'da, aşağı tabakadan, umutsuz denilecek kadar yoksul bir ailedendi. Seldon onunla 'Kaçış' sırasında bir rastlantı sonucu karşılaşmasaydı, Amaryl'in de adı duyulmayacaktı...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Bütün galaksinin İmparatoru kendini pek yorgun hissediyordu. Fiziksel bakımdan yorgun. Nazik nazik gülümsemekten dudakları sızlıyordu. Sanki büyük bir ilgi duyuyormuş gibi başını sağa sola çevirmekten boynu tutulmuştu. Kulakları, söylenilenler yüzünden çınlıyordu. Kalkıp oturmak, elini uzatmak ve başını eğerek selam vermek yüzünden bütün vücuduna ağrılar saplanıyordu.

Cleon Valileri, Vali Yardımcılarım ve Bakanları kabul ettiği resmi bir törendeydi.

Bütün bu toplantı dikkatle kaydediliyordu. Sonra Eto Demerzel bunu izleyecek ve ‘Bu Adı İlk Taşıyan Cleon'un uygun biçimde davranıp davranmadığını anlayacaktı. Ama tabii imparatora, "Konukların kendilerini ele verecek bir şey yapıp yapmadıklarını anlamaya çalışıyorum," diyecekti.

Demerzel şanslıydı!

İmparatorun saraydan da, çevresindeki geniş bahçelerden de çıkması imkânsızdı. Oysa Demerzel istediği zaman bütün galaksiyi dolaşabilirdi. İmparator her zaman herkesin gözleri önündeydi. Gösteriye o çıkıyordu. Oysa Demerzel sarayda kimsenin kendisini görmesine izin vermiyordu. Görünmeyen, bu yüzden de daha korku uyandıran bir varlıktı. Dehşet veren bir addan ibaretti.

Bazen İmparator, zevkle, "Demerzel'i her an tutuklatabilirim," diye düşünüyordu. "Hapse attırabilirim. Sürgüne gönderebilirim, işkence yaptırabilirim. Ya da idam ettiririm." Ama Cleon bunu hiçbir zaman yapamayacağını da biliyordu. Demerzel babasına da hizmet etmişti. İmparator Demerzel'den yardım istemediği bir tek olayı bile hatırlamıyordu. Her şeyi bilen Demerzel'di. Ayarlayan. Yapan. Daha da önemlisi, bir terslik olduğu zaman suçlanan da Demerzel'di yine. İmparator her şeyin üstündeydi. Eleştirilerin de. Cleon'un korkacağı bir şey yoktu. Tabii saray darbeleri ve en sevdiklerinin düzenlediği suikastler dışında. Cleon Demerzel'e en çok bunların önlenmesi konusunda güveniyordu.

Evet, Cleon söylendiği gibi davrandığı sürece güvendeydi. Tahta çıkmak gibi bir hırsı olmayan Demerzel de ona sadakatle hizmet edecekti.

Artık tören sona ermişti. Ve işte Demerzel de karşısındaydı. Her zamanki gibi ciddi havalı, sade bir kılıktaydı.

Galaksi imparatoru, ‘Demerzel,' dedi. "Çok yorgunum."

Baş Yönetici, "Resmi törenler yorucu olur, Efendimiz," diye mırıldandı.

"O halde bunun her akşam yapılması şart mı?"

"Her akşam değil, Efendimiz. Ama bu törenler gerçekten şart. Sizi görmek onları mutlu ediyor. Onlarla ilgilenmeniz de. Böylece İmparatorluk düzgün yönetiliyor."

Cleon sıkıntıyla, "İmparatorluk eskiden güçle yönetilirdi," diye içini çekti. "Şimdi bir gülümseme, bir el sallaması, bir mırıltı, bir madalya ya da bir plaketle yönetiliyor."

"Bu törenler barışı sağladığı sürece önemli, Efendimiz. Ve gerçekten de her şey yolunda."

"Bunun nedenini biliyorum. Çünkü sen yanımdasın. Benim tek yeteneğim senin önemini kavramış olmak." Cleon, Demerzel'e sinsice baktı. "Oğlumun Veliaht olması şart değil. Yetenekli bir çocuk olmadığı kesin. Ya seni Veliaht ilân edersem?"

Demerzel buz gibi bir sesle, "Bu aklın alacağı bir şey değil, Efendimiz," dedi. "Tahtı ele geçirmek gibi bir niyetim yok. Onu gerçek Veliahtınızın elinden alamam. Ayrıca... sizi kızdıracak bir şey yaptımsa beni âdil biçimde cezalandırın. Herhalde İmparatorluğa getirilecek kadar kötü bir şey yapmadım."

Cleon güldü, "İmparatorluk tahtını böyle doğru bir biçimde değerlendirdiğin için seni cezalandırmaktan vazgeçtim, Demerzel. Haydi gel, bir şeylerden söz edelim. Uykum var ama henüz beni yatırmaları için gereken protokol kurallarına dayanacak halde değilim. Konuşalım."

"Neden söz edelim, Efendimiz?"

"Herhangi bir şeyden... Şu matematikçiden ve onun psiko-tarih biliminden. Biliyor musun zaman zaman aklıma geliyor o. Şimdi söyle, hâlâ kabak kafalı acayip Mycogen' lilerin arasında mı yaşıyor? Bana Seldon'u o Sektörden usulca çıkarıp yakalayacağını söylemiştin."

"Evet, Efendimiz. Bunun için harekete de geçtim ama ne yazık ki başarılı olamadım."

"Olamadın mı?" İmparator kaşlarını çattı. "İşte bu hiç hoşuma gitmedi."

"Benim de öyle, Efendimiz. Matematikçinin kutsal şeylere karşı saygısız davranmasını sağlayacaktım. Mycogen' de bunu yapmak kolaydır. Özellikle yabancıların yapması. Matematikçi de şiddetle cezalandırılması gereken bir suç işleyecekti. O zaman size başvurmak zorunda kalacaktı. Tabii ben bu işte ortaya çıkmayacaktım. Her şey el altında halledilecekti."

Cleon, "Herhalde," dedi. "Ama planın başarılı olamadı. Mycogen Valisi..."

"Ondan ‘Yüksek Kıdemli,' diye söz ediliyor, Efendimiz."

"Unvanlar için tartışma. Bu Yüksek Kıdemli isteğini red mi etti?"

"Tersine, Efendimiz. Kabul etti. Ve matematikçi Seldon da tuzağa düştü."

"E? O halde?"

"Onun Sektörden rahatlıkla çıkıp gitmesine izin verdiler, Efendimiz."

Cleon öfkelendi. "Neden?"

"Bundan pek emin değilim, Efendimiz. Ama bizden daha cazip tekliflerde bulunulduğunu sanıyorum."

"Teklifte bulunan kim? Wye Valisi mi?"

"Olabilir, Efendimiz, ama sanmıyorum. Wye'ı devamlı gözaltında bulunduruyorum. Matematikçi onların elinde olsaydı bunu hemen öğrenirdim."

İmparatorun tepesi iyice atmıştı. "Demerzel, işte bu çok kötü! Bu durum hiç hoşuma gitmedi! Böyle bir başarısızlık artık eski gücünün kalıp kalmadığını düşünmeme yol açıyor. Mycogen İmparatorun isteklerine karşı geldiğine göre nasıl bir tepki göstereceğiz?"

Demerzel, Cleon'un öfkesi karşısında başını eğdi ama konuşurken sesi buz gibiydi. "Şu ara Mycogen'e karşı harekete geçmek bir hatâ olur, Efendimiz. Çıkacak karmaşa sadece Wye'in işine yarar."

"Ama bir şeyler yapmalıyız!"

"Belki de buna gerek yok, Efendimiz. Durum göründüğü kadar kötü değil."

"Nasıl olur?"

"Hatırlayacaksınız, Efendimiz. Bu matematikçi, psikotarih biliminin pratik bir şey olmadığına inanıyordu."

"Tabii hatırlıyorum. Ama bu önemli sayılmaz, öyle değil mi? Yani amacımız açısından."

"Belki önemli değil, Efendimiz. Ama bu bilim pratik bir hale sokulabilirse amaçlarımıza çok daha iyi hizmet eder. Ve öğrendiğim kadarıyla Seldon şimdi psiko-tarih bilimini pratik bir hale sokmaya çalışıyor. Mycogen'deki saygısızlığının nedeni de yine problemi çözümleme isteği. Onun için Seldon'u sıkıştırmasak bizim bakımımızdan daha iyi olur, Efendimiz. Matematikçiyi amacına yaklaştığı ya da başarıya eriştiği zaman yakalamak işimize daha çok yarar."

"Ama ya Wye onu bizden önce ele geçirirse?"

"Bunun olmamasını sağlayacağım."

"Matematikçinin Mycogen'den çıkmasını sağladığın gibi mi?"

Demerzel soğuk soğuk, "Aynı hatayı tekrarlamayacağım, Efendimiz," dedi.

İmparator, "Tekrarlamasan iyi olur, Demerzel," diye homurdandı. "Bu konuda başka bir hatâyı hoş karşılamayacağım." Sonra huysuzca ekledi. "Anlaşılan bu gece de uyuyamayacağım."

* * *

Dahl Sektöründen Jirad Tisalver kısa boyluydu. Başı Seldon'un ancak burnuna geliyordu. Ama adamın buna aldırmadığı belliydi. Yakışıklıydı. Yüz hatları düzgündü. Güler yüzlüydü. Siyah pos bıyığı ve kıvırcık saçları vardı.

Yedi küçük odadan oluşan bir dairede karısı ve yeni yetişen kızıyla birlikte oturuyordu. Kat çok temiz, eşya da pek azdı.

Tisalver, "Özür dilerim Seldon Efendi ve Venabili Hanım," dedi. "Alışık olduğunuz lüks şeyleri sağlayamayacağım. Ama Dahl yoksul bir sektördür. Ben ise halkımızın hali vakti yerinde olanlarından bile değilim."

Seldon, "Asıl sizi zahmete soktuğumuz için biz özür dilemeliyiz," diye cevap verdi.

"Bu hiç de zahmet değil. Hummin Efendi mütevazi katımızdan yararlanmanız için bize cömertçe bir ücret verecek."

Seldon, Dahl'a vardıkları zaman Hummin'in son söylediklerini hatırladı. "Seldon, sığınman için bulduğum üçüncü yer bu. İlk ikisi İmparatorluğun ulaşamadığı yerlerdeydi. Burası farklı. Dahl yoksul bir Sektör ve olağanüstü bir yanı da yok. Hatta bazı bakımlardan güvenli bir yer de sayılmaz. Yani normal olarak sığınabileceğin bir bölge değil. O yüzden İmparatorla Baş Yöneticisi belki Dahl'da olduğu nu düşünemezler. Şimdi... hiç olmazsa bu sefer başını derde sokmadan oturur musun?"

Matematikçi biraz alınmıştı. "Elimden geleni yaparım. Ama lütfen şunu da unutma. Ben başımı derde sokmayı istemedim..."

Hummin, "Anlıyorum," demişti. "Bazı şeyler öğrenmeye çalışırken oldu. Sana gelince Dr. Venabili, Seldon'u korumaya çalıştığını biliyorum. Ama artık bu açıdan daha fazla çaba harcamalısın. Şunu kafana iyice yerleştir: Seldon, Trantor'daki... ve Hatta bütün galaksideki en önemli insan. Onu her ne pahasına olursa olsun iyice korumalısın."

Dors soğuk bir tavırla, "Elimden geleni yapmayı sürdüreceğim," diye cevap vermişti.

"Yanında oturacağınız aileye gelince... Onların kendilerine göre bazı acayiplikleri olabilir. Ama aslında iyi insanlardır. Tisalver'lerle daha önce de iş yaptım. Onların başlarını derde sokmamaya çalışın."

Ama Tisalver'in başının derde girebileceğini aklından bile geçirmediği anlaşılıyordu. Onlarla dostluk etmekten gerçekten zevk aldığı da belliydi.

Dahl'dan hiç ayrılmamıştı. Uzak yerlerle ilgili hikâyelere bayılıyordu. Karısı da selâmlar vererek, gülümseyerek Seldon'la Dors'un anlattıklarını dinliyordu. Kızları ise kapı aralığından kulak kabartmaktaydı.

Genellikle akşam yemeklerinden sonra matematikçiyle genç kadının dış dünyadan söz etmelerini istiyorlardı. Yemek boldu ama çoğu zaman tatsızdı. Mycogen'deki yemeklerden sonra insana yenecek gibi de gelmiyordu. Masa, duvara takılmış uzun bir raftan oluşuyordu. Yemekleri ayakta yiyorlardı.

Seldon ustalıkla sorduğu sorular sonucu, bu duruma Dahl'daki yoksulluğun neden olmadığını, sektörde herkesin bu biçimde yemek yediğini öğrendi. Bayan Tisalver, "Tabii Dahl'da yüksek mevkideki memurlar çeşitli yozlaşmış yöntemleri taklit ediyorlar," dedi. "Onlar ‘vücut raflarına' bile oturuyorlar." Bu sözlerle iskemleleri kastediyordu. Ama orta tabakanın bu tür âdetleri hoş karşılamadığı anlaşılıyordu.

Seldon üç akşam sonra Tisalver'lere hikâyeler anlatmaktan bıktı. Bir süre hiçbir şey yapmamak, Dors'un önerdiği bazı tarih kitap-filmlerini incelemek hoşuna gitmişti. Ama...

Şimdi odasında, Tisalver'lerin konuşmalarını duymamaları için müzik çalarken huzursuzca dolaşıyordu. "O kitap filmlerin hiç yararı yok. Tarihin seni neden ilgilendirdiğini anlıyorum. Ama bütün kitaplar sadece ayrıntılarla dolu. Onların bana hiçbir yararlan olmayacak... Sonra... ya Tisalver'ler?"

"Ne olmuş onlara? Bence bize iyi davranıyorlar."

"Ama fazla meraklılar."

"Tabii meraklı olurlar. Sen onların yerinde olsaydın aynı biçimde davranmaz miydin?"

"Bu beni kaygılandırıyor."

"Fakat onlarınki sadece merak mı? İmparatorla konuşmuş olmam onları fazla heyecanlandırdı!"

Dors sabırsızlandı. "Bu da normal. Durum tersine olsaydı, sen de heyecanlanmaz miydin?"

"Bizi buraya Hummin getirdi."

"Evet ama o da herhalde kusursuz değil. Beni üniversiteye de götürdü. Orada beni Yukarıya sürüklediler. Sonra Güneş Efendisi Ondört'e teslim etti, o adam da bizi tuzağa düşürdü. Böyle olduğunu biliyorsun. Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yer. Ve ben Tisalver'lerin beni sorguya çekmelerinden bıktım."

"O halde rolleri değiştir. Dahl seni ilgilendirmiyor mu?"

"Tabii ilgilendiriyor. Sen bu Sektör hakkında ne biliyorsun?"

"Hiçbir şey. Gezegendeki sekiz yüzden fazla sektörden biri bu. Ben Trantor'a geleli de ancak iki yıl oldu."

"Tamam! Galakside de yirmi beş milyon dünya var. Ben bu problemle ilgilenmeye başlayalı iki ay oldu... Açıkçası Helicon'a dönmek, ‘Karmaşa Matematiği' üzerinde yaptığım çalışmaları sürdürmek istiyorum."

Ancak akşam ev sahibine, "Biliyor musunuz, Bay Tisalver," dedi. "Bana ne iş yaptığınızı hiç söylemediniz."

"Ben mi?" Tisalver, elini göğsüne götürdü. Dahl'daki erkeklerin çoğu gibi o da beyaz bir tişört giymişti. "Fazla bir şey yaptığım yok. Yerel holovizyon istasyonunda, program bölümünde çalışıyorum. Sıkıcı bir iş. Ama hayatımı böyle kazanıyorum."

Bayan Tisalver hemen ekledi. "Ve saygıdeğer bir görev. Yani bu sayede ‘kızgın lağım'da çalışmak zorunda kalmıyor."

Dors kaşlarını kaldırdı, bu söz kendisini çok ilgilendirmiş gibi bir tavır takındı. "Kızgın lağım mı?"

Tisalver, "Ah," dedi. "Dahl en çok o lağım yüzünden tanınır. Bu belki önemli bir şey değil. Ama bu gezegendeki kırk milyar insanın enerjiye ihtiyacı var. Ve bunun çoğunu biz sağlıyoruz. Tabii bizi takdir etmiyorlar. Ama o lüks sektörlerin enerjisiz kalırlarsa ne yapacaklarını görmek isterdim."

Seldon şaşırdı. "Trantor enerjiyi yörüngedeki güneş enerjisi istasyonlarından almıyor mu?"

Tisalver, "Birazını oradan alıyor," diye açıkladı. "Birazını adalardaki nükleer füzyon istasyonlarından. Birazını mikro-füzyon motorlarından ve birazını da Yukarıdaki rüzgâr istasyonlarından. Ama... kullanılan enerjisinin yarısını kızgın lağım sağlıyor. Pek çok yerde de kızgın lağımlar var. Ama hiçbiri Dahl'daki kadar zengin değil. Siz gerçekten kızgın lağımın ne olduğunu bilmiyor musunuz?"

Dors hemen cevap verdi. "Biz Dış Dünyalıyız. Özellikle Dr. Seldon. O Trantor'a geleli ancak iki ay oldu."

Bayan Tisalver, "Sahi mi?" dedi. Kocasından daha kısa boylu, tombul bir kadındı. Siyah saçlarını sıkıca geriye doğru tarayarak topuz yapmıştı. Kara gözleri gerçekten güzeldi. Kocası gibi o da otuz yaşlarındaydı.

Dors, "Ah, evet," diye başını salladı. "Dr. Seldon, Helico'dan."

Bayan Tisalver nazik bir tavırla o dünyayı hiç bilmediğini belirtti. "Helicon nerede?"

Matematikçi biraz utandı. "Açıkçası, gezegeni galaksi maketinde bulabileceğimi sanmıyorum. Ama Trantor'dan sonraki kara deliğin ötesinde, Hiper-gemiyle oraya gitmek insanı bayağı yoruyor."

Bayan Tisalver, "Jirad'la ikimizin hiper-gemiye bineceğimizi hiç sanmıyorum," dedi.

Tisalver neşeyle güldü. "Belki ileride birgün bunu yaparız, Casilia. Ama bize Helicon'u anlatın, Seldon Efendi."

Matematikçi başını salladı. "Bu benim için sıkıcı bir şey olur. Helicon da diğerleri gibi bir dünya işte. Bir tek Trantor her yerden farklı. Helicon'da kızgın lağımlar yok. Trantor dışında belki diğer gezegenlerde de yok. Siz bana onu anlatın."

"Bir tek Trantor her yerden farklı," sözleri Seldon'un kafasının içinde yankılandı. Genç adam bir an bu fikri yakaladı. Nedense sonra aklıma birdenbire Dors'un ‘el kalçada' hikâyesi geldi. Ama Tisalver konuşmaya başladı. Matematikçi de bu düşünceleri unuttu.

"Kızgın lağımın nasıl bir yer olduğunu bilmek istiyorsanız size orayı gösterebilirim." Tisalver karısına döndü. "Casilia, Seldon Efendiyi yarın akşam kızgın lağıma götürmemin sence bir sakıncası var mı?"

Dors hemen atıldı. "Beni de."

Bayan Tisalver kaşlarını çattı. "Bence bu iyi bir fikir değil. Misafirlerimiz orayı sıkıcı bulurlar."

Seldon onu yumuşatmak istercesine, "Hiç sanmıyorum, Bayan Tisalver," dedi. "Kızgın lağımı görmeyi çok istiyoruz. Siz de bize katılırsanız çok seviniriz... Küçük kızınız da. Tabii gelmek isterse."

Kadın kaskatı kesildi. "Kızgın lağıma mı gideceğim? Orası iyi bir aile kadınına göre yer değildir."

Matematikçi pot kırdığı için utandı. "Kötü bir niyetim yoktu, Bayan Tisalver."

Tisalver, "Alınmadık, Seldon Efendi," dedi. "Casilia, öyle yerlerin bize göre olmadığını düşünüyor. Gerçekten de öyle. Ama orada çalışmadığıma göre bir mesele de yok. Misafirlerimi kızgın lağıma götürebilirim. Ancak... berbat bir yer orası. Casilia'nın uygun bir biçimde giyinmesini de hiçbir zaman sağlayamam."

Dizlerini alçak plastik taburelerden çekerek doğruldular. Seldon'un dizlerine ağrı girmişti yine. Doğrulurken de masaya tutunmak zorunda kaldı. Ama Dors, rahatça kalktı. Genç kadının zarif hareketleri Seldon'u yine şaşırttı.

O gece odalarına çekilmeden önce matematikçi genç kadına, "Kızgın lağımlar konusunda hiçbir şey bilmediğinden emin misin?" diye sordu. "Bayan Tisalver orası pek berbat bir yermiş gibi konuştu.

"Herhalde kızgın lağım o kadar da kötü bir yer değil. Yoksa Tisalver bizi oraya götürmezdi."

Tisalver, "Kılığınızın uygun olması gerekiyor," dedi. Bayan Tisalver geride sesli sesli burnunu çekti.

Aklına entariler gelen Seldon ihtiyatla, "Uygun kılık nedir?" diye sordu.

"İnce şeyler. Benimkiler gibi. Çok kısa kollu tişört, bol pantolon, çorap, açık sandal. Ben sizin için bunları hazırladım."

"İyi. Bu kılık kötüye benzemiyor."

"Venabili Hanım için de öyle. Seçtiğim şeylerin ona uyacağını umarım."

Matematikçiyle Dors giyindikten sonra evden ayrıldılar. Bayan Tisalver hoşnutsuz bir tavırla arkalarından baktı.

Akşam oluyordu. Dahl'lılar alaca karanlıkta dolaşmaya çıkmışlardı.

Seldon, "Böyle yürümek çok hoş," dedi.

Tisalver, "Gerçekten de öyle," diye cevap verdi. "Her akşam karımla dolaşırım. Bu Casilia'nın çok hoşuna gider. Bir kilometrelik alanda tanımadığı yoktur. Herkesin adlarını, işlerini, birbirleriyle olan yakınlık derecesini bilir. Ben onun gibi değilim... Neyse... Şimdi şuradan asansöre binelim."

Dors asansörde, "Herhalde kızgın lağımlarda buhar elde etmek için Trantor'un iç ısısından yararlanıyorlar," dedi. "Buhar türbinleri döndürüyor ve böylece elektrik üretiliyor."

"Ah, hayır. Elektriği geniş çapta, son derecede etkili termofiller doğrudan doğruya üretiyorlar. Lütfen ayrıntıları sormayın. Ben sadece bir holovizyon programcısıyım. Aslında aşağıdakilere de böyle şeyler sormamalısınız. Her şey koskocaman kara bir kutudan ibaret. Ve o kutu çalışıyor. Ama kimse bunun nasıl olduğunu da bilmiyor."

"Ya bir arıza olursa?"

"Genellikle olmuyor. Ama olduğu zaman da bir yerden bir uzman geliyor. Bilgisayarlardan anlayan biri. Tabii her şey kompüterlere bağlı."

Asansör durdu, dışarı çıktılar. Sıcak bir hava yüzlerine çarptı.

Seldon gereksiz yere, "Çok sıcak," dedi.

Tisalver, "Evet, öyle," diye cevap verdi. "İşte Dahl, bir enerji kaynağı olarak bu yüzden çok değerli. Burada magma tabakası yüzeye her yerdekinden çok daha yakın. Tabii o yüzden sıcakta çalışmak zorunda kalıyorlar."

Dors mırıldandı. "Ya havalandırma?"

"Havalandırma yok. Para meselesi bu. Burayı biraz havalandırıyor, serinletiyor ve nemi alıyoruz. Ama fazlasını yapmaya kalkarsak fazla enerji tüketiyoruz. O zaman bütün işlem çok pahalıya mal oluyor."

Tisalver bir kapının önünde durarak işaret verdi. Kapı açıldığı zaman dışarıya daha serince bir hava yayıldı, Dahl' lı mırıldandı. "Birini bulalım da bizi o dolaştırsın. Ayrıca Venabili hanımı... rahatsız edecek sözler söylenmesini de engellesin... Yani erkekler lâf atabilirler..."

Dors, "O tür lâflar beni rahatsız etmez," dedi.

Tisalver, "Ama beni eder," diye açıkladı.

Bürodan bir genç çıktı, kendisini Yönetici Hano Lindor diye tanıttı. O da Tisalver gibi kısa boylu, esmer, siyah saçlı ve pos bıyıklıydı. Zaten Dahl'lılar görünüş bakımından birbirlerine çok benziyorlardı.

Lindor, "Sizi dolaştırırım ama, aslında görülecek öyle şahane bir şey de yok," dedi. Hepsiyle birden konuşuyordu ama gözlerini Dors'a dikmişti. "Gireceğimiz yer çok sıcak. Tişörtlerinizi çıkarsanız iyi olur." Kendi tişörtünü çıkararak pantolonunun beline soktu. Seldon'la Tisalver de onu izlediler.

Lindor Dors'a bir göz attı. "Rahatınız için bu gerekli, ama şart da değil."

Genç kadın gömleğini çıkardı ."Pekâlâ." Sütyeni beyazdı. Göğüslerini de tam anlamıyla örtmüyordu.

Lindor, "Hanım," dedi. "Bu..." Bir an düşündü, sonra da omzunu silkti. "Pekâlâ."

Makinelerle dolu bir yere girdiler. İçerisi bir hayli loştu. Yalnızca makineler aydınlatılmıştı.

Lindor ileriye doğru bakarak, "C-3'den bir grup çalışmıyor anlaşılan," diye homurdandı. "Hiçbiri de yerlerinde değil. Tabii içmek..."

Dors sordu. "Ne içiyorlar?"

"Elektrolit kaybını karşılamak için özel sıvılar. Meyve suyu."

Genç kadın öfkelendi. "O halde onları suçlayamazsınız. Bu kuru sıcakta meyve suyu içmek zorundalar."

"Usta bir C-3 bu içme işini ne büyük bir ustalıkla uzatabilir, biliyor musunuz? Ve bu konuda biz yöneticilerin yapabileceği bir şey de yok. Meyve suyu içmeleri için sırayla beşer dakikalık izin verir de böylece grup grup toplanmalarını engellerseniz hemen dikleşiyorlar."

Gruba yaklaşıyorlardı. Hem erkek ve hem de kadınlardan kurulu bir gruptu. Hepsi de gömleksizdiler. Kadınlar sütyen denilebilecek, süslü olmayan bir şeyler giymişlerdi.

Dors, "Kaba saba bir söz söylerlerse, beni öldürmez," diye mırıldandı.

Lindor, "Teşekkür ederim," dedi. "Bunu yapmayacaklarına söz veremem. Ama sizi tanıştırmak zorundayım. Sizin müfettiş olduğunuzu sanırlarsa yine gürültü edebilirler. Müfettişlerin, yanlarında yöneticiler olmadan tek başlarına dolaşmaları gerekiyor." Ellerini kaldırdı. "Kızgın lağımcılar, size iki kişiyi tanıtacağım. Dışarıdan geldiler. Dış Dünyalardan. İkisi de profesör. Dünyalarında enerji azalmaya başlamış. Dahl'da bu işi nasıl

başardığımızı görmek istemişler. Bazı şeyler öğrenebileceklerini düşünüyorlar."

Bir kızgın lağımcı, "Terlemesini öğrenecekler!" diye bağırdı. Bunu gürültülü kahkahalar izledi.

Genç bir adam öne çıkarak çukura kaçmış gözleriyle Seldon'u süzdü. Yüzü neşesiz bir maskeye benziyordu. "Sizi tanıyorum. Siz matematikçisiniz." Koştu. Hâlâ Seldon'u heyecanlı bir ciddiyetle inceliyordu. Dors hemen matematikçinin önüne geçti, Lindor da genç kadının önüne kaydı. "Geri çekil, kızgın lağımcı," diye bağırdı. "Kendine gel."

Seldon, "Durun," dedi. "Bırakın da benimle konuşsun. Neden hepiniz birden önüme dikildiniz?"

Lindor alçak sesle açıkladı. "Yanınıza sokuldukları zaman sera çiçekleri gibi kokmadıklarını fark edeceksiniz."

"Buna dayanırım." Matematikçinin sesi haşindi. "İstediğiniz nedir, delikanlı?"

"Adım Amaryl. Yugo Amaryl. Sizi holovizyonda gördüm."

"Olabilir. Başka?"

"Adınızı hatırlamıyorum."

"Bu şart değil."

"Psiko-tarih denilen bir şeyden söz ettiniz."

"Keşke etmeseydim!"

"Ne?"

"Hiç. İstediğiniz nedir?"

"Sizinle konuşmak. Birkaç dakika. Şimdi."

Seldon, Lindor'a bir göz attı. O kesin bir tavırla başını salladı. "Vardiyadayken olmaz."

Seldon, "Vardiyanız ne zaman başlıyor, Bay Amaryl?" diye sordu.

"Saat on altıda."

"Yarın beni saat on dörtte görebilir misiniz?"

"Tabii. Nerede?"

Matematikçi, Tisalver'a döndü. "Onu sizin evinizde görmeme izin verir misiniz?"

Dahl'lının pek mutsuz olduğu suratından iyice anlaşılıyordu. "Buna gerek yok ki! O sadece bir kızgın lağımcı!"

Seldon, "O beni tanıdı," dedi. "Hakkımda bazı şeyler de biliyor. Basit bir lağımcı değil. Onunla kendi odamda konuşacağım." Tisalver'm yüzündeki ifadenin yumuşadığını fark ederek ekledi. "Kendi odamda. Orası için size kira veriliyor. Ve siz o sırada apartmanda değil, işte olacaksınız."

Tisalver alçak sesle, "Mesele ben değilim, Seldon Efendi." diye açıkladı. "Karım Casilia. O böyle şeylere dayanamaz."

Matematikçi haşin bir sesle, "Onunla ben konuşurum," dedi. "Dayanması gerekecek."

Casilia Tisalver gözlerini iri iri açtı. "Kızgın lağımcı mı? Onu evime sokmam!"

Seldon, "Neden?" dedi. "Zaten o benim odama gelecek. Saat on dörtte."

Kadın bağırdı. "Buna izin veremem! İşte kızgın lağıma gitmenin sonucu. Jirad çok ahmakça davrandı."

"Hiç de değil, Bayan Tisalver. Oraya ben istediğim için gittik. Kızgın lağım çok ilgimi çekti. O delikanlıyı da görmem gerekiyor. Çünkü bu araştırmalarım için gerekli."

"Çok üzgünüm ama buna izin veremem."

Dors Venabili elini kaldırdı. "Hari, bu işi bana bırak. Dr. Seldon bugün öğleden sonra odasında biriyle konuşmak zorunda. Tabii bu ek kira ödenmesi gerektiği anlamına da geliyor. Bunu anlıyoruz. Yani bugün Dr. Seldon' un oda kirası iki katına çıkacak."

Dahl'lı kadın düşündü. "Çok naziksiniz ama mesele sadece kredilerle ilgili değil. Komşularımı da düşünmek zorundayım. Terli, pis kokulu bir kızgın lağımcı..."

"Onun saat on dörtte terli ve pis kokulu olacağını sanmıyorum. Ama izin verin de konuşmamı bitireyim. Dr. Seldon'un onu görmesi şart. Bu delikanlıyla burada görüşemezse bu işi başka yerde yapmak zorunda da kalır. Ama oraya buraya koşamayız. Bu yorucu olur. O yüzden de, en iyisi başka bir yerde oda tutarız. Bu belki kolay olmaz. Aslında böyle bir şeyi yapmak da istemeyiz. Ama yapmak zorunda kalabiliriz. Yani bugünün kirasını verir, buradan ayrılırız. Tabii Bay Hummin'e de, büyük nezaket göstererek bulduğu odaları neden bırakmak zorunda kaldığımızı anlatırız."

"Bir dakika." Bay Tisalver'in suratında düşünceli bir ifade belirdi. "Hummin Efendiyi kırmak istemeyiz... Sizin ikinizi de. Bu yaratık odada ne kadar kalacak?"

"Saat on dörtte gelecek. On altıda işinin başında olması gerekiyor. Burada iki saat bile kalamayacak. Belki de daha az. Onunla dışarıda buluşup Seldon'un odasına götüreceğiz. Komşulardan biri bizi görecek olursa, onu da bir Dış Dünyalı sanacak."

Bayan Tisalver başım salladı. "Pekâlâ, istediğiniz gibi olsun. Bugün Dr. Seldon'un odasından iki kat kira alacağım. Ve kızgın lağımcı da bir daha gelmeyecek."

Dors, "Sadece bu seferlik," dedi.

Ama daha sonra Seldon'un odasında otururlarken genç kadın, "Bu delikanlıyı neden görmen gerekiyor, Hari?" diye sordu. "Bir kızgın lağımcıyla konuşmak da psiko-tarih için önemli mi?"

Matematikçi Dors'un sesindeki hafif alayı farketti. "Her şeyin o dev projemle ilgili olması şart değil! Zaten o işi başarabileceğime de pek inanmıyorum. Ayrıca ben insanca merakları olan bir adamım. Kızgın lağımda saatlerce dolaştık. Orada çalışanları gördün. Hepsi de cahildiler. Zekâlarının parlak olduğu da söylenemezdi. Ama yine de içlerinden biri beni tanıdı. Ve o delikanlının sıradan biri olmadığını anladım. Onun için de Amaryl'le konuşmak istiyorum."

"Dahl'daki kızgın lağımcılar tarafından bile tanınmak gururunu okşadığı için mi?"

"Şey... Belki. Ama ayrıca merakım da uyandı."

"Ona bu rolün ezberletilmediğini ve başını daha önce olduğu gibi belaya sokmayacağını nereden biliyorsun?"

Matematikçi yüzünü buruşturdu. "Onun saçlarımı okşamasına izin verecek değilim. Zaten artık eskisine göre daha hazırlıklı değil miyiz? Yani... benim Yukarıya yalnız başıma çıkmama izin verdin. Yağmur Damlası Kırküç'le çiftliklere gitmeme de. Herhalde aynı şeyi tekrar yapmayacaksın."

Dors. "Yapmayacağımdan emin olabilirsin," dedi.

"İyi ya. Ben o delikanlıyla konuşurken sen de bir tuzak kurulup kurulmadığını anlamaya çalışırsın. Sana güveniyorum."

Amaryl saat on dörde birkaç dakika kala geldi, ihtiyatla etrafına bakınıyordu. Saçlarını dikkatle taramıştı. Pos bıyığını da öyle. Tişörtü şaşılacak kadar beyazdı. Korkuyordu. Ama vücudundan yayılan meyve kokusuydu. Her halde bolca koku sürmüştü. Elinde bir çanta vardı.

Seldon'la Dors onu dışarıda bekliyorlardı. Delikanlıyı kollarından tutarak çabucak asansöre bindirdiler, dairenin bulunduğu katta inerek doğruca matematikçinin odasına gittiler.

Amaryl alçak sesle, ürkek ürkek, "Evde kimse yok, değil mi?" dedi.

Seldon tabii bir tavırla, "Herkesin işi var," diye cevap verdi. Odadaki tek oturulacak yeri işaret etti. Zemine tutturulmuş bir minderi.

"Hayır, benim buna ihtiyacım yok. Ona birinizden biriniz oturun." Delikanlı zarif bir hareketle çömeldi.

Dors da yerdeki minderin kenarına zarafetle ilişti. Ama Seldon kendini beceriksizce bıraktı.

Sonra da, "E. delikanlı," dedi. "Beni görmeyi neden istediniz?"

"Matematikçi olduğunuz için. Dokunabileceğim kadar yakından gördüğüm ilk matematikçi sizsiniz."

"Matematikçiler de diğer insanlara benzerler."

"Benim için öyle değil, Dr... Dr. Seldon."

"Evet, adım bu."

Amaryl sevindi. "Sonunda adınızı hatırladım... Anlayacağınız, ben de matematikçi olmak istiyorum."

"Çok güzel. Sizi ne engelliyor?"

Delikanlı birdenbire kaşlarını çattı. "Ciddi misiniz?"

"Tabii ciddiyim. Sizi bir şeyin engellediği anlaşılıyor.

"Beni Dahl'lı olmam engelliyor. Dahl'da çalışan bir kızgın lağımcı olmam. Öğrenim için gereken param yok. Kredi bulmam imkânsız. Gerçek bir öğrenim için yani. Bana sadece okumayı, yazmayı ve bilgisayar kullanmayı öğrettiler. Böylece bir kızgın lağımcı olacak duruma geldim. Ama ben daha fazlasını istiyorum. Kendi kendime bazı şeyler öğrendim."

"Bazı bakımlardan en iyi öğrenim de budur. Bunu nasıl başardınız?"

"Bir kütüphaneci tanıyordum. O bana yardım etti. Çok iyi bir kadındı. Bana matematik öğrenebilmek için bilgisayarları nasıl kullanacağımı gösterdi. İzinli olduğum günlerde ya da vardiyadan önce kitaplığa gidip çalıştım." Amaryl bir an durdu. "Numara kuramı hoşuma gitti. Öğrendiklerimden yararlanarak bazı sonuçlar çıkardım. Ayrıca kitap-filmlerinde olmayan bazı yeni şeyler de buldum."

Seldon kaşlarını kaldırdı. "İşte bu çok ilginç. Ne gibi yeni şeyler?"

"Onlardan bazılarını size getirdim. Bu sonuçları başka hiç kimseye göstermedim. Etrafımdakiler..." Delikanlı omzunu silkti. "Onlar bana ya kızar ya da gülerlerdi. Bir keresinde bundan tanıdığım bir kıza söz etmeye çalıştım. Bana acayip bir genç olduğumu söyledi ve bir daha da benimle buluşmadı. Bu sonuçları size gösterebilir miyim?"

"Tabii. Bana güvenebilirsiniz."

Seldon uzun bir süre Amaryl'in kâğıtlarını inceledi. Tabii örneklerden hiçbiri yeni ya da önemli değildi. Sonunda başını kaldırdı. "Bütün bunları yalnız başınıza mı yaptınız?"

Korkuya kapılmış olan Amaryl, ‘Evet,' der gibi başını salladı.

Matematikçi birkaç kâğıdı ayırdı. "Bunu düşünmenize ne yol açtı?" Parmağını denklemlerin üzerinde dolaştırdı.

Amaryl kâğıda bakarak kaşlarım çattı. Düşündü. Sonra da kurduğu mantık dizisini açıkladı.

Seldon, "Hiç Anat Bigell'in bir kitabını okudunuz mu?" diye sordu.

Delikanlı başını iki yana salladı. "Bu adı hiç duymadım. Üzgünüm."

"O bu teoremi üç yüz yıl önce çözdü."

Amaryl fena halde sarsıldı, "Bunu bilmiyordum."

"Bundan eminim. Ama sizinki çok daha zekice bir çözüm yolu." Seldon kâğıtları delikanlının çantasına koydu "Bütün bunların birkaç kopyasını çıkarın. Bir kopyaya bilgisayar damgasını bastırttım. Tarihi de. Arkadaşım Profesör Venabili bursla Streeling Üniversitesinde okumanızı sağlayabilir. Tabii her şeye başından başlamanız ve matematik dışında başka konularda kurslara girmeniz de gerekir..."

Amaryl kendini biraz topladı. "Streeling Üniversitesine mi? Beni oraya almazlar."

"Neden? Dors, sen bunu sağlayabilirsin, değil mi?"

"Bundan eminim."

Delikanlı öfkeyle bağırdı. "Sağlayamazsınız! Beni Üniversiteye almazlar! Ben Dahl'lıyım!"

Matematikçi genç kadına baktı. "Neden söz ediyor?"

Dors başını salladı. "Bilmiyorum..."

Amaryl, "Siz Dış Dünyalısınız, hanım," dedi. "Ne kadar zamandan beri Streeling'desiniz?"

"İki yıldan biraz uzun bir süreden beri, Bay Amaryl."

"Hiç orada Dahl'lılarla karşılaştınız mı? Kısa boylu, siyah kıvırcık saçlı, pos bıyıklı öğrencilerle?"

"Orada türlü tipte öğrenci var."

"Ama Dahl'lılar yok. Üniversiteye döndüğünüz zaman etrafınıza dikkatle bakın."

Seldon sordu. "Ama neden?"

"Bizden hoşlanmıyorlar. Onlara benzemiyoruz. Bıyıklarımız sinirlerine dokunuyor."

"Bıyığınızı traş..." Matematikçi delikanlının öfkeli bakışları karşısında sustu.

"Asla! Bunu neden yapayım? Bıyığım erkekliğimin simgesi."

"Ama sakalınızı traş ediyorsunuz. O da erkekliğinizin bir simgesi."

"Halkım için bu simge bıyık."

Seldon yine Dors'a bakarak usulca mırıldandı. "Çıplak başlar, bıyıklar... Çılgınlık."

Amaryl hiddetle, "Ne?" dedi.

"Hiç. Şimdi bana Dahl'lılardan neden hoşlanmadıklarını anlatın."

"Bizden hoşlanmamak için bazı şeyler uyduruyorlar. Koktuğumuzu söylüyorlar. Pis olduğumuzu. Hırsızlık ettiğimizi. Kavga çıkardığımızı. Ahmak olduğumuzu."

"Bütün bunları neden söylüyorlar?"

"Kendilerini üstün hissetmek için. Ayrıca böyle şeyler söylemek çok da kolay. Tabii, gidip kızgın lağımda çalışırsanız hem kokarsınız, hem de üstünüz başınız kirlenir. Yoksulsanız ve baskı altında tutulursanız, içinizden bazıları hırsızlık da eder, kavga da. Ama bütün insanlar böyle, değil mi? Galaksinin sahibi olduklarını sanan sarı saçlı, uzun boylu İmparatorluk memurları? Ah, yanlış söyledim. Onlar gerçekten galaksinin sahibi. Onlar hiç kavga etmiyorlar mı? Bazen çalmıyorlar mı? Benim işimi yapsalardı da kokarlardı. Benim gibi yaşasalardı, üstleri başları kirlenirdi."

Seldon, "Her yerde her türlü insan var," dedi. "Bunu inkâr eden yok ki!"

"Onlar bu konuda tartışmıyorlar! Bu iddiaları olduğu gibi kabul ediyorlar. Trantor'dan gitmeliyim, Seldon Efendi. Trantor'da hiçbir şansım yok. Burada kredi kazanamam, öğrenim göremem, matematikçi olamam... İddia ettikleri gibi kalırım... Değersiz bir hiç olarak." Delikanlı bu son sözleri hayal kırıklığı ve çaresizlikle söylemişti.

Seldon makul bir tavırla konuşmaya çalıştı. "Bu odayı kiraladığım adam da Dahl'lı. Temiz bir işi var. Eğitim görmüş."

Amaryl öfkeyle, "Ah, tabii ya!" diye bağırdı. "Öyle birkaç kişi var. Onların eğitim görmelerine bu işin olabileceğini söylemek için izin veriyorlar. O birkaç kişi Dahl'da kaldıkları sürece rahat bir hayat da sürüyorlar. Ama Sektörden ayrılsınlar da görelim bakalım onlara nasıl davranıyorlar! O grup da üstünlük taslamak için hepimize tepeden bakıyor. Bizi aşağı görüyorlar. O zaman sarı saçlılardan olduklarını sanıyorlar. Bu odayı kiraladığınız o iyi insan, buraya bir kızgın lağımcı getireceğinizi söylediğiniz zaman ne dedi? Şimdi onlar evde değiller. Çünkü benimle aynı yerde olmak istemiyorlar."

Seldon dudaklarını yaladı. "Sizi unutmayacağım. Trantor'dan ayrılmanızı ve Helicon'da, benim mezun olduğum üniversitede okumanızı sağlayacağım. Oraya döner dönmez bu meseleyi halledeceğim."

"Söz veriyor musunuz? Şeref sözü mü? Bir Dahl'lı olmama rağmen?"

"Dahl'lı olmanızın benim için hiçbir önemi yok. Beni ilgilendiren şimdiden bir matematikçi olmanız! Ama bana anlattıklarınızı hâlâ kavrayamıyorum. Zararsız insanlara karşı böyle mantıksızca duygular beslenmesini yani."

Amaryl, "Aslında bu normal ve doğru olan her şeye de aykırı," dedi. "Hepimiz aynıyız. Sarı saçlılar, siyah saçlılar, kısa boylular, uzun boylular, doğulular, batılılar, kuzeyliler, güneyliler, dış dünyalılar. Sonunda hepimiz de Arz'dan gelme değil miyiz? Siz, ben, Hatta İmparator?"

"Nereden gelmeyiz, nereden?" Seldon irileşmiş gözlerle Dors'a baktı.

Amaryl haykırdı. "Arz'dan! Arz'lılardan! İnsanların ilk ortaya çıktıkları o bir tek gezegenden!"

"Bir gezegen mi? Bir tek gezegen mi?"

"Tek gezegen. Tabii. Arz."

"Arz dediğiniz zaman Aurora'yı kastediyorsunuz, değil mi?"

"Aurora mı? O da nedir? Ben Arz'ı kastediyorum. Siz hiç Arz'dan söz edildiğini duymadınız mı?"

Dors, "Bu efsanelerde sözü geçen bir dünya..." diye başladı.

"Bunun efsaneyle bir ilgisi yok. Arz gerçek bir dünya."

Seldon içini çekti. "Bütün bunları daha önce de duydum. Ama haydi her şeye yeniden başlayalım. Dahl'da Arz'ı anlatan bir kitap var mı?"

"Ne?"

"O halde... bilgisayar kayıtlan?"

"Neden söz ettiğinizi anlayamıyorum."

"Delikanlı, Arz hikâyesini nereden duydunuz?"

"Bunu bana babam anlattı. Bu olayı bilmeyen yok."

"Bu hikâyeyi özellikle iyi bilen biri var mı? Bu olayı size okulda mı öğrettiler?"

"Okulda bundan hiçbir zaman söz etmediler. Bir tek kelime bile söylemediler."

"O halde herkes bu olayı nereden biliyor?"

Amaryl boş yere sıkıştırılan bir insan tavrıyla omzunu silkti. "Biliyor işte. Bu konuyla ilgili hikâyeleri dinlemek istiyorsanız... Rittah Ana'ya gidin. Onun öldüğünü sanmıyorum."

"O anneniz mi? Ama siz..."

"O benim annem değil. Sadece herkes kadım öyle çağırıyor. Rittah Ana diye. Çok yaşlı. Billibotton'da oturuyor."

"Nerede bu mahalle?"

Amaryl belirsiz bir işaret yaptı. "Şu tarafta."

"Oraya nasıl gidiliyor?"

"Nasıl mı gidiliyor? Billibotton'a gitmemelisiniz. Yoksa hiçbir zaman geri dönemezsiniz."

"Neden?"

"Bana inanın. Oraya gitmemelisiniz."

"Ama Rittah Ana'yı görmek istiyorum."

Amaryl başım salladı. "Bıçak kullanmasını biliyor musunuz?"

"Ne yapmak için? Ne tür bir bıçak?"

"Keskin bir bıçak. Bunun gibi." Delikanlı belindeki kemere el attı. Kemerin bir kısmı ayrıldı. O kısmın ucunda ince, öldürücü bir bıçak ışıldıyordu şimdi.

Dors hemen Amaryl'i bileğinden yakaladı.

Delikanlı güldü. "Bunu kullanmayı düşünmüyordum. Sadece size gösteriyordum." Bıçağı tekrar kemerine soktu. "Kendinizi korumak için bıçağınız olmalı. Bıçağınız yoksa, ya da var da siz kullanmasını bilmiyorsanız, Billibotion'dan sağ çıkamazsınız. Her neyse..." Birdenbire ciddileşti. "Seldon Efendi, Helicon'a gitmem için bana yardım edeceğinizi söylerken ciddi miydiniz?"

"Çok ciddiydim. Ve size söz veriyorum. Adınızı ve size hiper-kompüterle erişebileceğim adresi yazın. Herhalde bir kodunuz var."

"Kızgın lağımdaki grubun kodu var. İşe yarar mı?"

"Evet."

"Pekâlâ!" Amaryl heyecanla matematikçiye baktı. "Bu bütün geleceğimin size bağlı olduğu anlamına geliyor, Seldon Efendi. Artık sizi kaybetmeyi göze alamam." Dors'a dönerek ona yalvarırcasına baktı. "Venabili hanım, onun Billibotton'a gitmesine engel olun. Lütfen."

BILLIBOTTON

DAHL — ... İşin garibi, bu Sektörün en iyi bilinen bölümü Billibotton'dur. Bu yarı efsaneleşmiş yer hakkında pek çok hikâye anlatılmaktadır. Hatta bu yüzden bir edebiyat dalı da ortaya çıkmıştır. Bunda kahramanlar ve maceracılar (ve kurbanlar) Billibotton'dan geçerek oradaki tehlikelerle karşılaşmak zorundadırlar. Bu hikâyeler öyle stilize bir hal almıştır ki, Hari Seldon'la Dors Venabili'nin çok iyi bilinen ve gerçek olduğu sanılan macerası bu edebiyat türü yüzünden hayal ürünüymüş gibi bir izlenim bırakmaktadır. ..

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Hari Seldon'la Dors Venabili yalnız kaldıkları zaman genç kadın, "Bu Ana denilen kadını görmeyi gerçekten düşünüyor musun?" diye sordu.

"Bunu düşünüyorum, Dors. Bu Arz hikâyesi merakımı uyandırdı. Gerçek bir yanı olup olmadığını öğrenmeliyim."

Dors, "Bu sadece bir efsane," dedi. "Üstelik ilginç bir yanı da yok. Sıradan hikâyelerden. Adlar gezegenden gezegene değişir ama konu hep aynıdır. İnsanların ortaya çıktıkları tek bir dünya ve bir altın çağ."

Matematikçi ısrar etti. "Ne olursa olsun insanların bir tek dünyada ortaya çıkmış olmaları ihtimalini hesaba katmalıyım. Aurora... Arz... Ad önemli değil... Ayrıca... robotlar da var."

"Robotlar mı? Kıdemlilerin Yuvasında gördüğün robottan sonra bu konuyu bir tarafa bıraktığım sanıyordum."

"Hiç de değil. Onları düşünüp duruyorum." Seldon, yüzündeki kaygılı ifadeyle Dors'a baktı. "Ama yine de emin değilim..."

"Neden emin değilsin, Hari?"

Matematikçi yalnızca başını salladı. Düşünüyordu. Sonra, "Rittah Ana'yı bulmayı gerçekten istiyorum," diye açıkladı. "Oraya yalnız gideceğim..."

Dors, "Asla!" dedi. "Sen gidersen, ben de giderim."

* * *

Bayan Tisalver, Amaryl evden ayrıldıktan bir saat sonra, peşinde kızıyla çıkageldi. Seldon'Ia Dors'a bir şey söylemeden başıyla hafifçe selam verdi. Kızgın lağımcının iz bırakıp bırakmadığını anlamak istiyormuş gibi etrafına bakındı. Havayı koklayarak Seldon'a onu suçluyormuşçasına baktı.

Yemek de sessiz geçti. Tisalver'lerin kızı odasına çekildikten sonra, Seldon, Dahl'lıya, "Bana Billibotton'dan söz edin," dedi.

Adam şaşırdı. Karısı ise, "Yeni arkadaşınız orada mı oturuyor?" diye sordu. "Ziyaretine karşılık mı vereceksiniz?"

Seldon usulca, "Ben şu ana kadar yalnızca Billibotton'u sordum," diye fısıldadı.

"Bir sefalet yuvası orası." Bayan Tisalver'in sesi sertti. "Billibotton'da toplumun süprüntüleri yaşıyor. O mahalleye kimse gitmiyor. Orada yaşayan iğrenç yaratıklar dışında."

"Duyduğuma göre Rittah Ana da orada oturuyormuş."

"Ondan söz edildiğini hiç duymadım." Dahl'lı kadın dudaklarını birbirine bastırdı. Billibotton'da yaşayanları tanımak niyetinde olmadığı belliydi.

Tisalver karısına kaygıyla bir göz attı. "Ben ondan söz edildiğini duydum. İhtiyar bir kaçık o. Fala bakıyor."

"Billibotton'da mı oturuyor?"

"Bilmiyorum, Seldon Efendi. Onu hiç görmedim. Rittah Ana kehanette bulunduğu zaman kendisinden holovizyonda söz ediliyor."

"Bu kehanetler doğru çıkıyor mu?"

Tisalver dudak büktü. "Kehanetler ne zaman doğru çıkmıştır ki? Rittah Ana'nın kehanetlerinden ise anlam bile çıkaramıyorsunuz."

"Hiç Arz'dan söz ediyor mu?"

"Bilmiyorum. Ama ediyorsa buna şaşmam."

"Arz'dan söz etmem sizi şaşırtmadı mı? O dünyadan söz edildiğini duydunuz mu?"

Tisalver bu sefer şaşırdı. "Tabii, Seldon Efendi. Bütün insanların geldikleri dünya o... Güya."

"Güya mı? Buna inanmıyor musunuz?"

"Ben mi? Ben eğitim görmüş bir insanım. Ama cahil insanların çoğu bu hikâyeye inanıyorlar."

"Arz'la ilgili kitap-filmler var mı?"

"Çocuk hikâyelerinde bazan Arz adı geçiyor. Küçükken en sevdiğim hikâye, ‘Uzun yıllar önce, Arz'ın tek dünya olduğu çağlarda...' diye başlardı. Hatırlıyor musun, Casilia? O hikâyeyi sen de severdin."

Kadın omzunu silkti. Henüz yumuşamak niyetinde değildi.

Seldon, "O hikâyeyi izlemek isterim," dedi. "Ama ben gerçek film-kitaplarını kastettim... Bilgili kimseler tarafından hazırlanmış olanları... Ya da filmler... veya kayıtlar var mı?"

"Hiç duymadım ama belki kitaplıkta..."

"Orayı denerim... Arz'dan söz etmek yasak değil ya?"

Tisalver bu soruya çok şaştı. "Ne münasebet!"

Dors da, "Yabancıların Billibotton'a gitmeleri yasak mı?" diye sordu.

Dahl'lı adam heyecanlandı. "Yasak değil. Ama oraya gitmek iyi bir fikir sayılmaz. Ben, kendi hesabıma, Billibotton'a gitmezdim."

Dors, "Neden?" dedi.

"Tehlikeli bir mahalle orası. Herkes silahlı. Yani... aslında Dahl'da herkes silahlı sayılır. Ama Billibotton'da o silahları kullanıyorlar. Bu mahalleden ayrılmayın. Burası güvenli."

Bayan Tisalver ekledi. "Şimdilik. Ama son zamanlarda o kızgın lağımcılar her yere gidiyorlar..." Seldon'a doğru öfkeyle baktı. "Hepimiz çıkıp gitsek daha iyi olur."

Seldon, "Ne demek 'Dahl'da herkes silahlı sayılır?'" diye sordu. "Silah kullanılmasını yasaklayan İmparatorluk yasaları çok sıkı."

Tisalver, "Bunu biliyorum," dedi. "Burada bayıltma silahları, vurucular ya da psişik sondalar ya da onlara benzer şeyler yok. Ama bıçaklar var." Utanmış gibiydi.

Dors ona baktı. "Siz de bıçak taşıyor musunuz, Tisalver?"

Dahl'lının yüzünde dehşet dolu bir ifade belirdi. "Ben mi? Ben barış yanlısı bir insanım. Burası da güvenli bir mahalle."

Karısı tekrar burnunu çekti. "Evde bir iki bıçak var. Burasının güvenli bir mahalle olduğundan o kadar emin değiliz."

Dors öğrenmek istedi. "Herkes bıçak taşıyor mu?"

Tisalver, "Hemen herkes, Venabili Hanım," dedi. "Âdet bu. Ama tabii bu herkesin de bıçak kullandığı anlamına gelmiyor."

Dors, "Ama herhalde Billiboton'dakiler kullanıyorlar," diye mırıldandı.

"Bazan. Fazla heyecanlandıkları zaman dövüşüyorlar."

"Hükümet de buna izin veriyor, öyle mi? Yani İmparatorluk hükümeti?"

"Bazen Billibotton'u temizlemeye çalışıyorlar. Ama bıçaklan saklamak kolay. Gelenekler de çok güçlü. Ayrıca çoğu zaman ölen Dahl'lılar oluyor. İmparatorluk hükümetinin buna pek üzüldüğünü de sanmıyorum."

"Ya dışarıdan gelen biri öldürülürse?"

"Böyle bir şey bildirildiği zaman, imparatorluk güçleri bazen heyecanlanıyorlar. Ama olay hakkında bir şey de öğrenemiyorlar. Herkes bir şey duymadıklarım, görmediklerini iddia ediyor. İmparatorluk memurları bazen birkaç kişiyi tutukluyorlar ama onların suçlu olduklarını hiçbir zaman kanıtlayamıyorlar. Herhalde sonunda suçun Billibotton'a gittikleri için yabancılarda olduğuna karar veriyorlar. Onun için o mahalleye gitmeyin. Yanınızda bıçağınız olsa bile."

Seldon aksi aksi başını salladı. "Ben bıçak taşımam. Onu nasıl kullanacağımı bilmem. Yani ustalıkla."

Tisalver, "O halde mesele basit, Seldon Efendi," dedi. "Oraya gitmeyin."

Matematikçi homurdandı. "Belki bunu yapmam zaten imkânsız."

Dors ona öfkeyle baktı, sonra ev sahibine döndü. "Bıçak nereden satın alınıyor? Ya da sizin bıçaklarınızdan birini bize verir misiniz?"

Casilia Tisalver hemen atıldı. "Kimse kimsenin bıçağım kullanmaz. Gidip kendinize bıçak satın alın."

Tisalver de ekledi. "Her tarafta bıçakçı dükkânı var! Olmaması gerekiyor, o da başka. Kuramsal olarak bıçak satılması yasak. Ama ev âletleri satan her dükkândan bıçak alabiliyorsunuz. Özellikle vitrinlerinde çamaşır makineleri olanlardan."

Seldon, "Billibotton'a nasıl gidiliyor?" diye öğrenmek istedi.

"Ekspres-yolla." Tisalver, kaşları çatılmış olan Dors'a kararsızca baktı. "Ne olursa olsun, Venabili Hanımı oraya götürmemelisiniz, Seldon Efendi... Bazen... kadınlara daha da kötü davranıyorlar."

Seldon, "O burada kalacak," dedi.

Dors sakin bir kararlılıkla cevap verdi. "Korkarım o da Billibotton'a gidecek."

* * *

Dors bir dükkâna girerek iki bıçak ve onları takmak için bir kemer aldı. Hatta dükkân sahibinin el çabukluğuyla yaptığı bazı bıçak oyunlarını kendisine göstermesini de istedi ve adamı dikkatle izledi. Seldon o sırada dışarıda sabırsızlıkla onu bekliyordu.

Genç kadın sonunda mağazadan çıktığı zaman Seldon ekşi ekşi, "O kalın kemerle gülünç gözüküyorsun," dedi.

"Öyle mi Hari? Billibotton'a gidemeyecek kadar gülünç mü? O halde ikimiz de eve dönelim."

"Hayır. Ben oraya yalnız başıma gideceğim. Kendi başıma daha güvende olurum."

Dors, "Boşuna çeneni yorma, Hari," dedi. "Ya ikimiz birlikte Billibotton'a gideriz ya da geri döneriz. Birbirimizden ayrılacak değiliz."

Matematikçi genç kadının mavi gözlerindeki kesin ifadeyi farketti. Dors ellerini kemerindeki bıçakların saplarına da atmıştı. Seldon genç kadının çok ciddi olduğunu anladı. "Pekâlâ," dedi. "Ama bu maceradan sağ salim kurtulursam Hummin'e söyleyeceklerimi biliyorum. Sana karşı dostluğum var, ama Hummin'e, psiko-tarih konusunda çalışmamın bedelinin seni yanımdan alması olduğunu söyleyeceğim. Anlıyor musun?"

Dors birdenbire güldü. "Boş ver. Şövalyece tavırlarını benim üzerimde deneme. Hiçbir şey beni senin yanından ayıramaz. Sen de bunu anlıyor musun?"

Billibotton'da Ekspres yolda indiler. Bu mahallede etraf pek pis kokuyordu. Yürüme yollan çöp içindeydi. Herkesin bakışları düşmancaydı. Özellikle Seldon'la Dors'u izlerken. Herkesin arkasında eski, pis ya da yırtık elbiseler vardı. Seldon üzerindekilerin yepyeni olması yüzünden kaygılandı.

Matematikçi, "Rittah Ana nerede oturuyor acaba?" di ye mırıldandı.

Dors, "Bilmem," dedi. "Bizi buraya sen getirdin. Yolu da sen bul. Ben korunmamızla ilgileneceğim."

Seldon biraz ilerideki bir çocuğa baktı. Küçük on iki yaşlarında kadar gözüküyordu. Orada durmuş, gözlerini matematikçiyle genç kadına dikmişti. Seldon, "Delikanlı," diye seslendi.

Çocuk bir adım geriledi ama hâlâ onları süzüyordu.

Seldon işaret etti. "Buraya gel."

Çocuk, "Neden be adam?" dedi.

"Sana bir adres soracağım. Yaklaş da avaz avaz bağırmak zorunda kalmayayım."

Küçük iki adım yaklaştı. Yüzü kirliydi ama gözleri parlak ve zekâ doluydu. Ayağındaki sandaletler tek tekti. Pantolonunun bir paçasında iri bir yama vardı. "Nasıl bir adres?"

"Biz Rittah Ana'yı bulmaya çalışıyoruz."

Çocuk gözlerini kırpıştırdı. "Neden be herif?"

"Ben bilim adamıyım. Bunun ne demek olduğunu biliyor musun?"

"Evet, okula gitmişsin demek."

"Evet. Sen de okula gittin mi?"

Çocuk yere tükürdü. "Yok be!"

"Rittah Ana'ya bir şey soracağım. Tabii sen beni ona götürürsen."

"Falına bakılmasını mı istiyorsun? Kalkıp Billibotton'a gelmişsin, be adam. Üzerinde süslü elbiselerle hem de. Onun için falına ben bile bakabilirim. Gelecek kötü.

"Adın nedir, delikanlı?"

"Sana ne bundan?"

"Daha dostça konuşabilmek için adını öğrenmem gerekir. Tabii beni Rittah Ana'nın evine götürebilmen için de. Onun nerede oturduğunu biliyor musun?"

"Belki biliyorum, belki de bilmiyorum. Benim adım Raych. Seni oraya, götürürsem eline ne geçer?"

"Ne istersin, Raych?"

Çocuk Dors un kemerine baktı. "O hanımda iki bıçak var. Birini bana verirse seni Rittah Ana'ya götürürüm."

"Onlar büyüklere göre bıçaklar, Raych. Sen çok küçüksün."

"O halde ben Rittah Ana'nın nerede oturduğunu bilemeyecek kadar küçüğüm." Raych gözlerine düşen buklelerinin arasından kurnazca baktı.

Seldon gülümsedi. "Sen okuma yazma biliyor musun, Raych?"

Çocuk yine tükürdü. "Yok be! Onu kim ister?"

"Bilgisayar kullanmasını biliyor musun?"

"Konuşan bilgisayarı mı? Tabii. Onu herkes bilir."

"O halde sana ne yapacağımızı söyleyeceğim. Beni en yakındaki bilgisayar mağazasına götür. Sana küçük bir kompüter alacağım. Bu sana okuma yazmayı öğretir. Birkaç hafta içerisinde hem de."

Raych'ın gözleri bir an parladı ama sonra bakışları sertleşti. "Olmaz. Ya bıçak ya hiç..."

"Ama beni dinle, Raych. Okuma yazmayı kendi başına öğrenir, bundan kimseye söz etmezsin. Böylece herkesi şaşırtabilirsin. Onlarla okuma bildiğine bahse girersin. Beş kredisine. Böylece para kazanır, kendine bıçak alırsın."

Çocuk durakladı. "Olmaz. Kimse benimle iddiaya girmez ki. Kredi kimde var?"

"Okumasını öğrenirsen bıçak satan bir dükkânda iş de bulursun. Aldığın ücreti biriktirirsin ve istediğin gibi bir bıçak seçersin. Sana daha ucuza gelir. Buna ne dersin?"

"Konuşan bilgisayarı ne zaman alacaksın?"

"Hemen şimdi. Ben Rittah Ana'yı gördükten sonra onu sana vereceğim."

"Yanında kredi var mı?"

"Kredi-fayansım var."

"Şu bilgisayarı al da görelim."

İşi çabucak hallettiler. Ama Raych bilgisayara uzandığı zaman Seldon başını salladı, kompüteri iç cebine soktu. "Önce beni Rittah Ana'ya götüreceksin, Raych. Onun nerede oturduğunu bildiğinden emin misin?"

Çocuk onu aşağılarcasına süzdü. "Tabii biliyorum. Seni oraya götüreceğim. Ama bilgisayarı kapıda bana vereceksin. Yoksa tanıdığım adamları seninle hanımın peşine takarım. Onun için dikkatli ol."

Seldon, "Bizi tehdit etmene gerek yok," dedi. "Anlaşmamızın bize düşen kısmını yerine getireceğiz."

Raych öne geçti. Diğerlerinin meraklı bakışları altında yürümeye başladılar. Çocuk bir süre sonra büyük bir apartmanı işaret etti. "İşte burası. Rittah Ana sokakta oturmuyor." Eski binaya girerek çöp içinde kalmış olan merdivenlerden çıktılar. Raych, sonunda delik deşik olmuş bir kapının önünde durdu. Kapının üzerindeki numara hafifçe aydınlanmıştı.

"Geldik işte." Raych elini uzattı.

"Önce içeride kimlerin olduğunu öğrenelim." Seldon işaret düğmesine bastı.

Raych, "O çalışmıyor ki," dedi. "Kapıya vurman gerekiyor. Hızlı hızlı. Ana'nın kulakları pek iyi duymuyor."

Seldon kapıyı yumrukladı. İçeriden biri tiz bir sesle, "Rittah Ana'yı arayan da kim?" diye seslendi.

Seldon bağırdı. "İki profesör." Küçük paketi Raych'a attı. Çocuk havada kaparak güldü, sonra da koşarak uzaklaştı.

* * *

Rittah Ana belki yetmişini geçmişti ama ilk bakışta bu pek anlaşılmıyordu. Yanakları tombul, ağzı küçücük, çenesi de yuvarlaktı. Hafif gerdanlıydı. Pek kısa boylu ve tıknazdı. Ama gözlerinin etrafında çizgiler vardı. Gülümsediği zaman yüzünde başka kırışıklar da beliriyordu. Kadın zorlukla hareket edebiliyordu.

Rittah Ana onlara gülümseyerek gözlerini kıstı. Galiba gözleri bozulmaya başlamıştı. "Girin... Girin... Siz dışarıdan gelmişsiniz... Hatta Dış Dünyalardan... Tamam mı? Sizde Trantor kokusu bile yok."

Seldon, "Keşke kokudan söz etmeseydi," diye düşündü. Sürüyle eşya dolu olan kat, loş ve tozluydu. Her tarafa yemek kokusu sinmişti. Genç adam, "Haklısın, Rittah Ana," dedi. "Ben Helicon'lu Hari Seldon'um. Arkadaşım da Cinna'dan Dors Venabili."

"Ya..." Yaşlı kadın etrafına bakındı. Onları oturtabileceği bir yer arıyordu.

Dors hemen atıldı. "Biz ayakta durmaya razıyız, Ana."

"Ne?" Yaşlı kadın başını kaldırarak Dors'a baktı. "Daha yüksek sesle konuşmalısın, kızım. Kulaklarım senin yaşındayken olduğu kadar keskin değil."

Seldon sesini yükseltti. "Neden dinleme âleti almıyorsun?"

"Bir işe yaramaz ki, Seldon Efendi. Sinirde bir arıza var. Ve bende sinir yenilemek için gerekli para yok. Rittah Ana'ya geleceği öğrenmek için mi geldin?"

Matematikçi, "Pek de değil," dedi. "Ben geçmişi öğrenmek için geldim."

"Harika. İnsanların neleri duymak istediklerini tahmin etmek zor oluyor."

Dors güldü. "Bu güç bir sanat olmalı."

"Kolay gözüküyor ama karşınızdakini ikna etmeniz gerekiyor. Aldığım ücreti hak ediyorum."

Seldon, "Kredi hesabın varsa biz de uygun bir ücret öderiz," dedi. "Yani bize Arz'ı anlatırsan. Ancak bize duymak istediğimizi sandığın şeyleri anlatma. Biz gerçeği öğrenmek istiyoruz."

Yaşlı kadın durakladı. "Arz hakkında öğrenmek istediğiniz nedir?"

"Bir kere... nedir bu?"

Rittah Ana gözlerini çok uzaklarda bir noktaya dikti sanki. Sonra alçak ve kesin bir sesle, "O bir dünyaydı," dedi. "Çok eski bir gezegen. Arz unutuldu ve kayboldu.

Dors, "Adı tarihte geçmiyor," dedi. "Bu kadarını biliyoruz."

"Arz tarihten önce vardı, çocuğum." Rittah Ana ciddi bir tavır takınmıştı. "Galaksinin şafağında. Ve Hatta şafaktan önce. İnsanların yaşadığı tek dünyaydı o."

Seldon, "Arz'ın başka bir adı var mıydı?" diye sordu. "Mesela... Aurora?"

Yaşlı kadın kaşlarım çattı. "Bu adı da nereden duydun?"

"Gezintilerim sırasında duydum. İnsanlığın ilk çağlarda barış içinde yaşadıkları Aurora adlı eski ve unutulmuş bir gezegenden söz ediyorlardı."

."Bu yalan!" Rittah Ana sanki ağzında kötü bir tat belirmiş gibi dudaklarını sildi.

"O adı ancak kötülük yuvası olan bir yerden söz etmek istediğin zaman ağzına almalısın. Kötülük orada başladı. Kötülük ve onun kardeşi olan dünyalar ortaya çıkıncaya kadar Arz yalnızdı. Kötülük, Arz'ı az kalsın mahvediyordu. Ama Arz kendini topladı ve kötülüğü ortadan kaldırdı. Kahramanların yardımıyla tabii."

"Arz, kötülükten önceydi, öyle mi? Bundan emin misin?"

"Çok çok önceydi hem de. Arz, binlerce yıl galakside yalnızdı. Milyonlarca yıl."

"Milyonlarca yıl mı? İnsanlık milyonlarca yıl bir tek dünyada mı yaşadı? Başka gezegenlerde insan yok muydu?"

"Evet. Bu doğru. Bu doğru. Bu doğru!"

"Ama bütün bunları nereden biliyorsun? Bir bilgisayarda mı kayıtlı bunlar? Ya da basılmış mı? Elinde okuyabileceğim bir şey var mı?"

Rittah Ana başını salladı. "Eski hikâyeleri annemden duydum. O da kendi annesinden. Bu böylece çok gerilere uzanıyor. Benim çoluğum çocuğum yok. Onun için bu hikâyeleri başkalarına anlatıyorum. Ama belki artık bu da sona erecek. İnanmazlık çağı bu."

Dors, "Pek de değil, Ana," dedi. "Tarih öncesi çağlarla ilgilenen, kayıp dünyalardan söz eden eski hikâyelerin bazılarını inceleyen kimseler var."

Rittah Ana elini salladı. "Onlar bu konuyu soğuk bakışlarla süzüyorlar. Her şeyi kendi fikir kalıplarına uydurmaya çalışıyorlar. Bilim adamları. Ben size büyük kahraman Ba-Lee'nin hikâyelerini bir yıl boyunca anlatabilirim.

Ama ne sizin dinleyecek zamanınız var, ne de benim o kadar konuşacak gücüm."

Seldon, "Hiç robotlardan söz edildiğini duydun mu?" diye sordu.

Yaşlı kadın titredi, sesi âdeta bir çığlık halini aldı.

"Neden böyle şeyler soruyorsun? Onlar yapay insanlardı! Robotları kötü dünyalar yaratmışlardı. Kendileri de kötüydüler. Hepsi de ortadan kaldırıldı. Onların adını kimse ağzına almamalı!"

"Ama özel bir robot vardı. Öyle değil mi? Kötü dünyaların nefret ettikleri bir robot?"

Rittah Ana sendeleyerek Seldon'a yaklaştı, onun gözlerinin içine baktı. "Sen buraya benimle alay etmeye mi geldin? Bütün bunları biliyorsan neden bana soruyorsun? Niçin?"

"Çünkü öğrenmek istiyorum."

"Yapay bir insan Arz'a yardım etti. O Ba-Lee'nin arkadaşı Da-Nee'ydi. O hiçbir zaman ölmedi. Şimdi de bir yerde yaşıyor. Geri döneceği günü bekliyor. Kimse bunun ne zaman olacağını bilmiyor. Ama Da-Nee ileride bir gün gelecek ve o eski şahane çağın başlamasını sağlayacak. Bütün zalimlik, adaletsizlik ve sefaleti ortadan kaldıracak. Buna söz verdi." Yaşlı kadın gözlerini kapayarak sanki o günleri hatırlıyormuş gibi gülümsedi.

* * *

Dors, "Pek de uzun bir konuşma olmadı, Hari," dedi.

"Biliyorum. Ev pek berbattı. Ben de... yeteri kadar bilgi aldığımı düşündüm."

Dar bir geçitte yürüyorlardı. Sonra birdenbire durakladılar. İleride, geçidin genişlediği yerde bir grup bekliyordu. Oldukça iri Dahl'li erkeklerden oluşan bir grup. Çıplak kollarının kasları sarımsı ışıkta parlıyordu. Dış Dünyalıları bekledikleri de kesindi.

Seldon dişlerinin arasından, "Kapana kısıldık," dedi. "Benimle gelmene izin vermeyecektim Dors."

"Tersine. Ben burada böyle bir olay için bulunuyorum. Ama Rittah Ana'yı görmene değer miydi bu?"

"Kurtulursak değerdi." Sonra Seldon yüksek ve kesin bir sesle, "İzin verin de geçelim," dedi.

Adamlardan biri öne çıktı. Seldon boyundaydı. Yani 1.73. Ama omuzları çok daha geniş ve kaslıydı. Ancak matematikçi onun bel kaslarının biraz yağlanmış ve gevşemiş olduğunu da farketti.

Dahl'lı kurumla, "Ben Marron'um," diye açıkladı. Sanki bu ad önemliymiş gibi. "Burada mahallemize Dış Dünyalıların gelmesinden hoşlanmadığımızı söylemek için bekliyordum. Mahalleye girebilirsiniz. Ama çıkmak istiyorsanız ücreti de ödersiniz."

"Pekâlâ. Kaç para?"

"Üzerinizde ne varsa. Siz Dış Dünyalılarda kredi-fayansı oluyor, değil mi? Onları verin."

"Hayır."

"'Hayır,' demenin bir yararı yok. Onları yine de alırız."

Seldon, "Siz kaç erkek alacaksınız o fayansı?" dedi. "Dokuz kişi mi? Hayır, on."

"Sadece birimiz. Ben."

"Kimseden yardım görmeden mi?"

"Görmeden."

"O halde arkadaşların geri çekilsinler. Sen de bir dene, Marron."

"Sende bıçak yok, Efendi. Bir bıçak ister misin?"

"Hayır. Güçlerimizin eşit olması için sen bıçağını kullan. Ben bıçaksız dövüşürüm."

Marron diğerlerine baktı. "Bu çelimsiz herif çok gözü pek. Korkmuş gibi bile konuşmuyor. Bu hoşuma gitti. Onu yaralamak ayıp olur... Sana ne yapacağımı söyleyeyim, Efendi. Kızı alacağım. Buna engel olmak istiyorsan, hem sendeki, hem de ondaki fayansları verirsin. Onları çalıştırmak için normal seslerinizle de konuşursunuz. Ama, Hayır,' dersen,

kızla ilgilendikten sonra..." Bir kahkaha attı. "Senin canını yakarım. Tabii kızla işim zaman alır."

Seldon, "Hayır," dedi. "Onu bırakın, gitsin. Sana ben meydan okudum."

Dors haykırdı. "Sus, Hari! Beni istiyorsa, gelsin yakalasın! Sen orada dur ve hiç kımıldama, Hari."

Marron sırıttı. "Duydunuz mu çocuklar! Bu kız beni istiyor! Siz ikiniz şu herifi engelleyin."

İki serseri matematikçiyi kollarından sıkıca yakaladılar. Genç adam sivri uçlu bir bıçağın sırtına dayandığını hissetti. Biri haşin bir sesle, "Kımıldama," dedi. "Olayı seyredebilirsin. Bu iş herhalde kızın hoşuna gidecek. Marron bu konuda çok ustadır."Dors yine, "Kımıldama, Hari," diye seslendikten sonra Marron'a doğru döndü. Ellerini belindeki kemere yaklaştırmıştı.

Serseri, genç kadına doğru geldi. Dors birdenbire ellerini oynattı, parmaklarının arasında iki bıçak ışıldadı.

Marron başını geriye doğru attı hemen. Sonra da güldü. "Küçük hanımın iki bıçağı var! Büyük çocukların oynadıkları türden. Ama ben bir bıçakla dövüşüyorum. Bu da adil bir şey sayılır." Bıçağını hızla çekti. "Seni doğramak hoşuma gitmeyecek, küçük hanım. Bunu yapmazsam ikimiz de daha fazla eğleniriz. Belki bıçakları bir vuruşta ellerinden düşürebilirim."

Dors, "Seni öldürmek istemiyorum," dedi. "Bunu yapmamaya da çalışacağım. Ama yine de arkadaşlarının tanık olmalarını istiyorum. Seni öldürürsem, bunu ancak arkadaşımı korumak için yapacağım. Çünkü şeref sözü verdim."

Marron dehşete kapılmış gibi bir tavır takındı. "Ah, yalvarırım beni öldürme, küçük hanım!" Sonra kahkahalarla gülmeye başladı. Diğer Dahl'lılar da ona katıldılar,

Marron birdenbire atıldı. Bıçağını sallayıp duruyordu ama Dors kımıldamadı bile. Bu şaşırtmacaya kanmamıştı Dahl'lı serserinin kaşları çatıldı. Genç kadının paniğe kapılmasını sağlamaya çalışmış, ama beceriksiz bir dövüşçü durumuna düşmüştü. Bu sefer doğruca Dors'a saldırdı. Genç kadının sol bıçağı ışıldadı, Marron'un elindekini engelledi.

Dors'un sağ elindeki bıçak ise serserinin tişörtünde yanlamasına bir kesik yaptı. Alttaki tüylü deride kanlı ince bir kesik belirdi.

Seyirciler bağrışırlarken Marron şok geçiriyormuş gibi bu yaraya baktı. Serseri yeniden atıldı, bu çabasının karşılığı olarak Dors'un bıçağı sol avucunu boydan boya yardı.

Genç kadın geri sıçradı. Marron boğulurcasına, "Biriniz bana bir bıçak atın," diye bağırdı.

Diğerleri kararsız, durdular. Sonra içlerinden biri kendi bıçağım fırlattı. Ama Dors, Marron'dan daha hızlı davranarak bir vuruşta bıçağı başka tarafa uçurdu.

Seldon kendisini tutan serserilerin parmaklarının gevşediğinin farkındaydı. Onları yakaladığı gibi hafifçe kaldırarak öne doğru itti. İki hayta çabucak ona döndüler. Ama matematikçi birinin kasığına diziyle vurdu, diğerinin de midesine bir yumruk indirdi. İki Dahl'lı da yere yığıldılar. Seldon onların bıçaklarım kaparak doğruldu. Aslında Dors gibi bıçak kullanmasını bilmiyordu ama herhalde Dahl'lılar bunu pek fark etmeyeceklerdi.

Dors, "Onları bana yaklaştırma, yeter Hari," dedi. "Hemen saldırma... Marron, bir daha sefere öyle çizikle kurtulamayacaksın."

Fena halde öfkelenmiş olan Marron böğürerek genç kadının üzerine atıldı. Ama Dors eğilip yana kaçtı. Serserinin sağ ayak bileğine tekmeyi indirdi. Marron yere yuvarlanırken bıçağı elinden uçtu.

Dors diz çökerek bıçaklarından birini Dahl'lının gırtlağına dayadı. "Teslim ol."

Marron onu hızla yana iterek ayağa fırladı. Ama daha iyice doğrulamadan genç kadın saldırıya geçti. Bıçaklarından birini bir sallayıp Dahl'lının bıyığının bir bölümünü koparttı. Marron bu sefer azap çeken iri bir hayvan gibi uluyarak elini yüzüne bastırdı. Parmaklarının arasından kan akıyordu.

Dors, "Oradan bir daha bıyık çıkmayacak, Marron!" diye bağırdı. "Dudağının bir kısmı da koptu. Bana tekrar saldırırsan geberirsin!" Bekledi.

Ama bu ders Marron'a yetmişti. İnleyerek, sendeleyerek, arkasında kandan bir iz bırakarak uzaklaştı.

Dors diğerlerine döndü. Seldon'un devirdiği iki serseri hâlâ yerde yatıyordu. Kalkmayı istedikleri de pek yoktu. Genç kadın eğilerek bıçağıyla onların kemerlerini kesti, pantolonlarını yırttı.

"Yürürken pantolonlarınızı ellerinizle tutmak zorunda kalacaksınız."

Diğer yedi Dahl'lıya baktı. Hepsi de genç kadını âdeta huşû dolu bakışlarla süzüyorlardı. "İçinizden hanginiz o bıçağı attı?"

Bir sessizlik oldu.

Dors, "Bu benim için önemli değil," dedi. "İsterseniz teker teker gelin, isterseniz birarada. Ama bu sefer bıçağımı her sallayışımda biri ölecek."

Yedi serseri de aynı anda dönerek kaçtılar.

Dors kaşlarını kaldırdı, Seldon'a, "Hiç olmazsa Hummin bu sefer seni koruyamadığımdan şikâyet edemeyecek," dedi.

Seldon, "Gördüklerime hâlâ inanamıyorum," diye mırıldandı. "Senin böyle bir şeyi başarabileceğini bilmiyordum. Öyle konuşabileceğini de."

Genç kadın yalnızca gülümsedi. "Senin de bazı yeteneklerin var. İyi bir çift oluşturuyoruz. Haydi, şu bıçakları kapayıp cebine koy. Bence bu haber büyük bir hızla etrafa yayılacak. Billbotton'dan ayrılmamıza artık engel olacaklarını sanmıyorum."

Yanılmamıştı.

GİZLİCE

DAVAN — ... Birinci Galaksi İmparatorluğunun son yüzyıllarının bir özelliği olan huzursuzluğun nedeni, siyasal ve askeri liderlerin bütün gücü ellerine geçirmeye çalışmalarıydı (ve her geçen yılla bu üstünlük de değerini iyice kaybediyordu). Psiko-tarih biliminin geliştirilmesinden önce halkın katıldığı geniş çapta bir hareket de yoktu. Bu bakımdan Davan ilginç bir örnek sayılabilir. Aslında Davan konusunda pek bir şey bilinmiyor. Ancak onun Hari Seldon'la ‘Kaçış' sırasında karşılaşmış olması ihtimali...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Hem Hari Seldon, hem de Dors Venabili, Tisalver'lerin ilkel banyosunda uzun uzun yıkandılar, kılıklarım değiştirdiler. Tam matematikçinin odasında oturmuş, konuşurlarken Jirad Tisalver çekine çekine kapıdaki işarete bastı.

Seldon kapıyı açarak nezaketle, "İyi akşamlar, Tisalver Efendi," dedi. "Size de Casilia Hanım." Kocasının hemen arkasında duran kadın şaşkın şaşkın kaşlarını çatmıştı.

Tisalver sanki durumdan pek emin değilmiş gibi, "Siz de, Venabili hanım da iyi misiniz?" diye sordu.

"Çok iyiyiz. Bir dertle karşılaşmadan Billibotton'a gidip geldik. Yıkanıp kılık değiştirdik. Yani kokmuyoruz."

Bayan Tisalver sesli sesli burnunu çekti.

Tisalver yine çekine çekine, "Bıçakla dövüşüldüğünü duydum..." diye mırıldandı.

Seldon kaşlarını kaldırdı. "Hikâye böyle mi?"

"Bize sizin ve hanımın yüz haydutla dövüştüğünüzü, hepsini de öldürdüğünüzü söylediler. Bu doğru mu?" Dahl'lılın sesinde istememesine rağmen derin bir saygı belirmişti.

Dors ânı bir öfkeyle, "Ne münasebet!" diye cevap verdi. "Ne gülünç bir hikâye. Siz bizi ne sanıyorsunuz? Katliama meraklı caniler mi? Yüz haydut öldürülmek için sıralarının gelmesini mi beklemişler?"

Casilia Tisalver tiz ve kesin bir sesle, "Herkes böyle söylüyor," dedi. "Bu evde böyle şeyler olmasını istemiyoruz."

Seldon homurdandı. "Bir kere olay bu evde olmadı. İkincisi, yüz değil, on serseri çıktı karşımıza. Üçüncüsü, kimse ölmedi. Karşılıklı biraz bağırıştık. Ondan sonra serseriler uzaklaştılar. Bizim mahalleden çıkmamıza izin verdiler."

Bayan Tisalver saldırgan bir tavırla, "Demek izin veriverdiler?" diye söylendi. "Buna inanacağımı mı sanıyorsunuz, Dış Dünyalılar?"

Seldon içini çekti. "İçlerinden biri hafifçe yaralandı."

"Ama size bir şey olmadı, öyle mi?" Tisalver'in sesindeki hayranlık daha belirginleşmişti.

Seldon, "Bir yerimiz bile çizilmedi," dedi. "Venabili Hanım bıçak kullanmayı iyi biliyor."

Bayan Tisalver, Dors'un kemerine baktı. "Belli. Ama bu evde böyle şeyler olmasını istemiyorum."

Dors sert sert, "Burada bize saldırmazlarsa böyle de bir şey olmaz," deyiverdi.

Kadın söylendi. "Şimdi de sizin yüzünüzden kapıda bir sokak süprüntüsü bekliyor."

Tisalver onu yatıştırmaya çalıştı. "Hayatım, lütfen onları kızdırmayalım..."

Casilia Tisalver tükürür gibi, "Neden?" dedi. "Bu kadının bıçaklarından mı korkuyorsun? O bıçaklarını burada kullanmaya kalkması hoşuma giderdi."

Dors da kadın gibi sesli sesli burnunu çekti. "Bıçakları burada kullanmak niyetinde değilim. Sözünü ettiğiniz sokak süprüntüsü de neymiş?"

Tisalver, "Şey," dedi. "Kapıda Billibotton'dan bir sokak çocuğu var. Sizi görmek istiyor. Bu mahallede böyle şeylere alışık değiliz. Mevkiimizi sarsar." Özür diler gibi konuşmuştu.

Seldon başını salladı. "Şimdi dışarı çıkıp o çocuğu göndeririz..."

Ama Dors öfkeyle onun sözünü kesti. "Hayır. Bir dakika. Bunlar bizim odalarımız. Kira ödüyoruz. Kimin bizi görmeye geleceğine, kimin de gelmeyeceğine yine biz karar veririz. O çocuk bizi aramış. O halde artık bizim konuğumuz sayılır. Onu içeri davet edeceğiz."

Bayan Tisalver yerinden kımıldamadı. Kocası ise kararsızca bekledi.

Dors, "Billibotton'da yüz haytayı öldürdüğümü söylediniz," dedi. "Herhalde küçük bir çocuktan korkacağımı sanmıyorsunuz. Ya da iki çocuktan." Elini beline attı.

Tisalver telaşla, "Venabili Hanım, sizi kırmak istemiyoruz," diye bağırdı. "Bu odalar tabii sizin. Buraya istediğinizi çağırabilirsiniz." Gerileyerek öfkeli karısını kolundan çekti.

Dors haşin bir tavırla onların arkasından baktı.

Seldon alayla güldü. "Böyle bir şeyi senden hiç beklemezdim, Dors."

Genç kadın başını salladı. "Bir insandan çok aşağı bir yaratıkmış gibi söz edilmesine gelemem. Oradaki serserileri, burada yaşayan bu sözümona saygı değer insanlar yaratıyor."

Matematikçi ekledi. "Buradaki saygı değer insanları da başka saygın kimseler. Karşılıklı düşmanlık, insanlığın bir parçası... Ah, işte küçük sokak çocuğu da geliyor, Raych bu. Ben buna hiç şaşmadım."

* * *

Raych içeri girerek etrafına bakındı. Ürktüğü anlaşılıyordu. Sonra müthiş öfkeli olan Bayan Tisalver'e dönerek beceriksizce selam verdi. "Sağ ol, Hanım. Evin pek güzel."

Kadın kapıyı çarparak kapatırken çocuk da Seldon'la Dors'a döndü, bu konudan anlarmış gibi bir tavırla ekledi. "Hoş bir yer burası."

Seldon ciddi ciddi, "Beğendiğine sevindim," dedi. "Burada oturduğumuzu nereden anladın?"

"Sizi izledim. Ne yaptığımı sanıyordun?" Dors'a baktı. "Hey, hanım, be, sen kadın gibi dövüşmüyorsun."

Dors güldü. "Sen kadınların dövüştüklerini gördün mü ki?"

Çocuk burnunu ovuşturdu. "Hayır, hiç görmedim... Sen böyle dövüşmeyi nerede öğrendin?"

"Kendi dünyamda."

"Bunu bana da öğretir misin?"

"Buraya bunun için mi geldin?"

"Hayır. Aslında size bir haber getirdim."

"Benimle dövüşmek isteyen birinden mi?"

"Seninle kimse dövüşmek istemiyor, hanım. Artık adın duyuldu. Seni tanımayan yok. Billibotton'da istediğin yere gidebilirsin. Herifler seni

gördüler mi çil yavrusu gibi dağılırlar. Sana yan gözle bile bakamazlar. Sen harikasın! İşte o da bu yüzden sizi görmek istiyor."

Seldon, "Bizi görmek isteyen kim, Raych?" diye sordu. "Davan adında biri."

"Kimmiş o?"

"Bir herif işte. Billibotton'da yaşıyor ve bıçak da taşımıyor."

"Ve yine de ölmüyor, öyle mi, Raych?"

"Çok okuyor. Başları hükümetle derde giren çocuklara yardım ediyor. Onlar da kendisine ilişmiyorlar. Yani bıçağa ihtiyacı yok."

Dors, "O halde Davan neden gelmedi?" diye sordu. "Niçin seni yolladı?"

"O buradan hoşlanmıyor. Burası midesini bulandırıyormuş. Buradakilerin hepsi de hükümet memurlarının...

şey..." Raych, kararsızca iki Dış Dünyalıya baktı. "Neyse... Buraya gelmek istemedi. Çocuk olduğum için bana izin vereceklerini söyledi." Güldü. "Ama az kalsın beni de içeri almayacaklardı. Öyle değil mi? Yani sanki burnuna pis bir koku gelmiş gibi davranan o hanım..." Birdenbire utandı. "İnsan Billibotton'da fazla yıkanamıyor."

Dors, "Bu önemli değil," diye gülümsedi. "Şimdi... o adamla nerede buluşacağız? Açıkçası... ben Billibotton'a gitmek istemiyorum."

Raych öfkelendi. "Sana söyledim ya! Billibotton'da artık rahat rahat dolaşabilirsin. Yemin ederim. Ayrıca Davan'a da kimse ilişmiyor."

Seldon, "Nerede oturuyor?" diye sordu.

"Sizi oraya götürebilirim. Fazla uzak değil."

Dors meraklanmıştı. "Davan neden bizi görmek istiyor?"

"Bilmiyorum. Bana şöyle dedi..." Çocuk hatırlayabilmek için gözlerini yarı kapadı. "'Dahl'lı kızgın lağımcıyla insan gibi konuşan adam ve bıçaklı dövüşte Marron'u yenip de öldürmeyen kadına kendileriyle görüşmek istediğimi söyle.' Böyle dedi sanırım."

Seldon gülümsedi. "Tamam. Bizi şimdi mi görmek istiyor?"

"Sizi bekliyor."

"İyi ya. Seninle geleceğiz." Matematikçi hafif bir kuşkuyla Dors'a baktı.

Genç kadın, "Pekâlâ," dedi. "Bir itirazım yok. Belki bu bir tür tuzak da değildir. Umudumuzu kaybetmeyelim..."

Evden çıktıkları sırada akşam oluyordu.

Dors alçak sesle, "Gerçekten şöhret olduğumuz anlaşılıyor," diye mırıldandı.

Seldon, Tisalver'lerin dairesinin bulunduğu apartmanın önündeki kalabalığı ancak o zaman farketti. Çoğu kılıksızdı. Billibotton'dan oldukları anlaşılıyordu.

Seldon içinden gelen sese uyarak gülümsedi, eliyle selam verdi. Kalabalık onu hemen alkışladı. Biri, "Hanım bize bıçak oyunları gösterir mi?" diye seslendi.

Dors da cevap verdi. "Hayır. Ben bıçaklarımı öfkelendiğim zaman çekerim." Bu söz kahkahalarla karşılandı.

Sonra bir adam öne çıktı. Billibotton'lu olmadığı belliydi. Dahl'lılara pek benzemiyordu zaten. "Ben Trantor HV Haberlerinde Marlo Tanto'yum," diye açıkladı. "Bu geceki yayın için kamera alanına girer misiniz?"

Dors, "Hayır," dedi. "Röportaj yapmak yok."

Muhabir yerinden kımıldamadı. "Anladığıma göre Billibotton'da bir sürü erkekle dövüşmüş ve kazanmışsınız." Gülümsedi. "Bu şahane bir haber."

Dors, "Hayır," diye cevap verdi. "Billibotton'da birkaç delikanlıyla karşılaştık ve onlarla konuştuk. Hepsi bu kadar."

"Adınız nedir? Trantor'lu gibi konuşmuyorsunuz."

"Adım yok."

"Arkadaşınızın ismi?"

"O da isimsiz."

Muhabir öfkelendi. "Buraya bakın. Bu ilginç bir haber ve ben de görevimi yapmaya çalışıyorum."

Raych, Dors'un kolunu çekiştirdi. Genç kadın eğilerek çocuğun heyecanlı fısıltısını dinledi, sonra da doğruldu. "Aslında siz muhabir değilsiniz, Bay

Tanto. Siz Dahl'ın başına dert açmaya çalışan bir İmparatorluk ajanısınız. Dövüş olmadı. İmparatorluk güçlerinin Billibotton'a girmeleri için böyle bir bahane uyduruyorsunuz. Ben sizin yerinizde olsaydım burada durmazdım. Bu insanların sizden pek hoşlandıklarım sanmıyorum."

Kalabalıktakiler homurdanmaya başlamışlardı. Ağır ağır Tanto'ya doğru geliyorlardı. Adam kaygıyla etrafına bakınarak uzaklaşmaya çalıştı.

Dors sesini yükseltti.

"Bırakın gitsin! Ona dokunmayın. Burada şiddete başvurulduğunu bildirmek için eline fırsat vermeyin."

Kalabalık adamın önünde ikiye ayrıldı.

Raych, "Onu biraz tartaklamalarına izin verseydin," dedi.

Dors, "Zalim çocuk," diye karşılık verdi. "Haydi bizi o arkadaşına götür."

* * *

Kendisine Davan adını takmış olan adamla eski bir lokantanın çok gerilerindeki bir odada buluştular. Onlar içeri girerken adam telâşla başını kaldırdı. Raych'ı görünce gözlerindeki o vahşi ifade yumuşadı.

Çocuk, "işte bunlar," dedi, gülerek odadan çıktı.

Matematikçi, "Ben Hari Seldon'um," diye açıkladı. "Bu genç hanım da Dors Venabili." Merakla Davan'ı süzüyordu. Davan da esmer ve pos bıyıklıydı. Ama diğer Dahl'lıların tersine, temiz traş olmamıştı. "Adınız nedir, efendim?"

"Davan. Herhalde Raych size söyledi."

"Soyadınız?"

"Adım sadece Davan. Sizi buraya kadar izleyen oldu mu, Seldon Efendi?"

"izlenmediğimizden eminim. Eğer öyle bir şey olsaydı herhalde Racyh bunu farkederdi. O olmazsa, Profesör Venabili."

Dors hafifçe gülümsedi. "Bana çok güveniyorsun, Hari."

Seldon'un yüzünde düşünceli bir ifade belirdi. "Gitgide daha fazla."

Davan kaygıyla kımıldandı. "Ama izinizi buldular bile."

"Buldular mı?"

"Evet. O sahte muhabiri duydum."

"Hemencecik mi?" Seldon'un yüzünde hafif bir şaşkın lık belirdi. "Ama bence aslında o gerçekten bir muhabirdi. Zararsız biri. Raych'm önerisi üzerine onun bir ajan olduğunu söyledik. Fena fikir değildi."

Davan, "Hayır," dedi. "O gerçekten ajandı. Adamlarım onu tanıyorlar. Gerçekten İmparatorluk adına çalışıyor. Ama tabii izinizi bulması kolay oldu. Siz benim gibi yapmıyorsunuz.' Sahte bir ad kullanmıyor, yer değiştirmiyorsunuz.. Siz matematikçi Hari Seldon'sunuz."

Seldon, "Evet," diye cevap verdi. "Neden sahte bir ad kullanayım?"

"imparator sizi istiyor, öyle değil mi?"

Matematikçi omzunu silkti. "İmparatorun elinin erişemeyeceği yerlerde kalıyorum."

"Elinin açık açık erişemeyeceği yerlerde. Ama İmparatorluk güçleri açık açık hareket etmezler. Size ortadan kaybolmanızı önereceğim... Tümüyle ortadan kaybolmanızı."

Seldon hafif bir tiksintiyle etrafına bakındı. "Sizin gibi yani..."

Davan, "Evet," dedi. "Bizim için yararlı olabilirsiniz."

"Ne bakımdan?"

"Yugo Amaryl adlı bir gençle konuştunuz..."

"Evet, öyle."

"Amaryl bana geleceği tahmin edebildiğinizi söyledi."

Seldon uzun uzun içini çekti. "Ya sız Amaryl'i yanlış anladınız ya da o beni. Gelecekle ilgili tahminlerde bulunabilirsiniz. Ama bu imkânlardan nasıl yararlanacağınızı bilemezsiniz."

Davan öfkeyle, önce Seldon'a baktı, soma da Dors'a. "O halde geleceği tahmin edemiyorsunuz."

"İyi bildiniz, Davan Efendi."

"Beni sadece 'Davan' diye çağırın... Ama ileride gelecekle ilgili kehanetlerde bulunmayı öğrenebilirsiniz."

"Olabilir."

"İmparator da sizi bu yüzden istiyor."

"Hayır." Seldon ders verecekmiş gibi parmağını kaldırdı. "Bence İmparator beni ele geçirmek için fazla çaba harcamıyor. Beni mesele çıkarmadan yakalamalarına bir şey demeyecek. Ama Cleon şu ara hiçbir şey bilmediğimin farkında. Bu yüzden de, şu ya da bu Sektörün yerel haklarına tecavüz ederek Trantor'daki fazla dengeli olmayan barışı bozmaya değmeyeceğini düşünüyor. İşte o sayede kendi adımla oldukça güvendeyim."

Davan yüzünü bir an avuçlarına gömdü. "Çılgınlık bu." Sonra da bitkince başını kaldırarak Dors'a baktı. "Siz Seldon Efendi'nin karısı mısınız?"

Genç kadın sakin sakin, "Ben onun arkadaşı ve koruyucusuyum," dedi.

"Sizce doğru mu söylüyor?"

"Doğruyu söylediğini biliyorum. Ama madem ona güvenmiyorsunuz, bana neden inanasınız?"

Davan aciz bir tavırla Dış Dünyalılara baktı. "Bize yardım eder misiniz?"

"'Biz' dediğiniz kimler? Ve nasıl bir yardım istiyorsunuz?"

Davan, "Dahl'daki durumu görüyorsunuz," dedi. "Baskı altındayız. Ve bu baskının kaynağını da herhalde biliyorsunuz."

"Herhalde bunun İmparatorluk hükümeti olduğunu söyleyeceksiniz. Tabii onun da rolü var. Ama diğer taraftan, Dahl'daki orta tabakanın da kızgın lağımcıları aşağı gördüklerini, ayrıca bir haydut güruhunun etrafa dehşet saçtığını biliyorum."

Davan'ın dudakları gerildi. "Doğru. Çok doğru. Ama bu insanları İmparatorluk teşvik ediyor. Aslında Dahl hükümetin başına önemli bir dert açabilir... Kızgın lağımcılar grev yaparsa Trantor'da da enerji sıkıntısı başlar. Ama zengin Dahl'lılar grevi sona erdirmek için para harcar, Billibotton'lu serserileri tutarlar... Böyle şeyler daha önce de oldu.

İmparatorluk bazı Dahl'lıların zengin olmalarına göz yumuyor. Uşaklık ettirmek için. O arada haydutların zayıf duruma düşmemeleri için de silah kontrolüyle ilgili yasaları uygulamaktan kaçmıyor."

"İmparatorluk hükümeti her yerde yapıyor bunu. Ayrıca Sektörlerin birbirlerine düşman olmalarını sağlıyor, işte o yüzden de bütün Trantor'lular hep birarada harekete geçemiyorlar."

Dors, "Peki siz bu konuda ne yapmayı düşünüyorsunuz?" diye sordu.

"Yıllardan beri Trantor halkı arasında birlik yaratmaya Çalışıyorum."

"Ve bunun çok zor ve nankör bir çaba olduğunu da biliyorsunuz." Seldon'un sesinde hafif bir alay vardı.

Davan, "Doğru," dedi. "Ama parti gitgide güçleniyor. Billibotton'dakilerin çoğu birbirlerini bıçaklamamalarının daha iyi olacağım anlamaya başlıyorlar. Komşu sektörlerde de taraftarlarımız var."

Dors sordu. "Peki, bizden ne istiyorsunuz?"

Davan, "Bir kere," dedi. "Siz ikiniz de Dış Dünyalı bilginlersiniz. Liderlerimiz arasında sizin gibilere ihtiyaç var. Yandaşlarımızın çoğu yoksul ve cahil. Sizin gibi bir tek kişi onların yüzüne bedel."

Seldon, "Baskı altında tutulan insanları kurtarmaya çalışan biri için olmayacak sözler bunlar," diye homurdandı.

Davan telaşla, "Kişi olarak kastetmedim," dedi. "Liderlik bakımından, demek istedim. Partinin liderleri arasında entelektüel erkek ve kadınlar olmalı."

"Yani partinizin saygın bir hava kazanması için bizim gibilere ihtiyaç var."

Davan, "İnsan isterse soylu bir düşünceyi de alayla açıklayabilir," diye cevap verdi. "Ama siz, Seldon Efendi, sadece saygı gören bir entelektüel değilsiniz. Geleceğin sırlarını çözemediğinizi itiraf etmeseniz bile."

Seldon, "Lütfen, Davan," dedi. "Şiirsel lâfları bir tarafa bırakın. Ben geleceği göremiyorum!"

Dors söze karıştı. "Demin Sektörlerden söz ediyordunuz..."

Davan, "Aslında Trantor çok hükümetli bir dünya," diye açıkladı. "Her sektörün kendi yöneticisi var. Onlardan bazıları İmparatorluğa karşı. Güçlü bir sektör bizim tarafa geçerse durum değişir, öyle değil mi? O zaman bıçaklar ve taşlarla savaşan serseriler güruhu olmaktan da kurtuluruz."

"Yani sizden yana olan öyle güçlü bir sektör var mı? Yoksa siz böyle olmasını mı istiyorsunuz?"

Davan sesini çıkarmadı.

Dors, "Wye Valisini kastettiğinizi sanıyorum," dedi. "Valinin genel hoşnutsuzluktan yararlanarak İmparatoru devirmeyi planladığını düşünebiliriz. Ama o zaman da Vali herhalde Cieon'un yerine tahta çıkmak isteyecektir. Yani... Vali şimdiki önemli mevkiini başka ne sebeple tehlikeye atsın? Kendisini ilgilendirmeyen insanlara daha iyi davranılması ve adaletin yerini bulması için mi?"

Davan mırıldandı. "Yani bize yardım etmeye razı olacak her güçlü liderin, sonunda davamıza ihanet edeceğini mi söylemek istiyorsunuz?" diye mırıldandı.

"Galaksi tarihinde çok görülmüş bir şey bu."

"Ama bu ihtimale karşı hazırlıklı olursak, biz ona ihanet edebiliriz..."

"Yani ondan yararlanmayı, sonra da kendisini öldürmeyi mi kastediyorsunuz?"

"Tam anlamıyla değil. Ama gerekirse onu aradan çıkarmanın yolunu bulabiliriz."

"O zaman da baş roldekilerin birbirlerine güvenmedikleri ve fırsat kolladıkları bir hareket ortaya çıkar. Bu bir karmaşa reçetesine benziyor."

Davan, "Yani bize yardım etmeyeceksiniz, öyle mi?" dedi.

Bu konuşmayı şaşkınlıkla dinlemiş olan Seldon atıldı. "Size yardım etmeyi isteriz. Aslında sizin tarafınızdayız. Aklı başında hiçbir insan, karşılıklı nefret ve kuşkuyla beslenen bir İmparatorluk sistemini desteklemez. Ama soru şu: biz nasıl yardım edebiliriz? Psiko-tarih bilimini geliştirmiş olsaydım bunu yapabilirdim. Fakat o tekniği geliştirmiş değilim. Ama belki ileride..."

"Bizden belirsiz bir süre beklememizi istiyorsunuz. O sırada bu bilim üzerinde çalışacaksınız. Ama belki de şimdi kaldığınız yere döndüğünüz zaman İmparatorun tuzağına düşeceksiniz. Siz psiko-tarihle boğuşurken İmparatorluk güçlerinin size ilişmeyeceklerini sanıyorsunuz. Ama Cleon'la dalkavuğu Demerzel'in sonsuza kadar beklemeyeceklerinden eminim. Benim gibi."

Seldon sakin sakin, "Acele etmekle ellerine bir şey geçmez ki," diye cevap verdi. "Ne de olsa onlardan değil, sizden yanayım.. Gel, Dors, gidelim."

Dönerek Davan'ın pis odasından çıktılar. Raych dışarıda bekliyordu.

* * *

Çocuk onları apartmanının kapısına kadar götürdü. Dors orada durarak, "İçeri girmek ister misin, Raych?" diye sordu. "Güzel bir banyo yapardın."

Çocuk, "Bunu yapabileceğimi sanmıyorum," dedi. "O kadının içeri girmeme izin vereceğine inanıyor musunuz?"

Dors başım kaldırdı. Çasilia Tisalver kapının önünde durmuş, bir Dış Dünyalı kadına, bir sokak çocuğuna bakıyordu. Yüzündeki ifadeden hangisine daha çok kızdığı pek anlaşılmıyordu.

Raych, "Hoşçakalın, Efendi," dedi. "Hanım. Bilmiyorum bu kadın sizin eve girmenize de izin verecek mi?" Ellerini ceplerine sokarak cakalı bir tavırla uzaklaştı.

Seldon, "İyi akşamlar, Tisalver Hanım," dedi. "Geç değil mi?"

Kadın, "Çok geç hem de," diye cevap verdi. "Sokak köpeklerini bir muhabire saldırttığmız için az kalsın burada kargaşa çıkıyordu."

Dors, "Biz kimseyi saldırtmadık," dedi.

Bayan Tisalver amansızca, "Ben de oradaydım," diye açıkladı. "Onları da gördüm." İçeri girmeleri için yana çekildi. Ama bunu hiç istemediğini belli ederek...

Yukarı çıkarlarken Dors, "Bu bardağı taşıran son damlaymış gibi davranıyor," diye mıırldandı.

Seldon, "Öyle de olsa, ne yapabilir ki?" dedi.

Dors, "Belli olmaz." diye dudak büktü.

SUBAYLAR

RAYCH — ... Hari Seldon'a göre, kendisi başlangıçta Raych'la bir raslantı sonucu karşılaştı. Raych, Seldon'un adres sorduğu bir sokak çocuğuydu yalnızca. Ama o andan sonra bütün yaşamı büyük matematikçinin etkisi altına girdi ve sonunda...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Ertesi sabah, belinden yukarısı yarı çıplak olan Seldon aradaki kapıya vurdu. "Kapıyı aç, Dors." Genç adam banyo yapmıştı.

Genç kadın kapıyı açtı. Kızılımsı sarı saçları ıslaktı. Onun da belinden yukarısı çıplaktı.

Matematikçi utanç ve kaygıyla geriledi. Dors kayıtsız bir tavırla başına bir havlu sardı. "Ne var?"

Seldon gözlerini sağda bir noktaya dikti. "Sana Wye'ı soracaktım."

"Neden? Tanrı aşkına, kulağına konuşmak istemiyorum. Herhalde şimdiye kadar hiç kadın görmediğini iddia edecek değilsin."

Matematikçi alındı. "Ben sadece nazik davranmaya çalışıyordum... Şimdi... zaman zaman Wye'dan söz ediliyor. Daha doğrusu Wye Valisinden. Hummin ondan söz etti. Sen de öyle, Davan da. O sektör konusunda da, Vali hakkında da hiçbir şey bilmiyorum."

"Ben Trantor'lu değilim, Hari. Onun için de pek az bilgim var. Wye, güney kutbuna yakın. Çok büyük, çok kalabalık..."

"Güney kutbunda ve çok kalabalık, öyle mi?"

"Helicon'da değiliz, Hari. Cinna'da da. Burası Trantor. Her şey yerin altında. Kutuplarda da, ekvatorda da. Tabii Wye'da Yukarısı buzlarla kaplı. Ama buz tabakası sandığın kadar kalın değil. Öyle olsa kubbeler çökerdi. Ama çökmüyor. İşte Wye'ın güçlü olmasının temel nedeni de bu." Dors aynaya dönerek başındaki havluyu çıkardı. Saçlarının üzerine bir kurutma ağı attı. Ağ birkaç saniye içerisinde buklelerin parlamasına neden oldu. Genç kadın, tişörtünü giyerken, "Artık deri başlık takmadığım için ne kadar sevindiğimi bilemezsin," diye açıkladı.

"Buz tabakasının Wye'ın gücüyle ne ilgisi var?"

"Düşün. Kırk milyar insan çok fazla enerji tüketiyor. Her kalori sonunda yozlaşarak ısıya dönüşüyor. Ve bu ısının atılması gerekiyor. Sıcak hava borularla kutuplara gönderiliyor. Özellikle Güney kutbuna. O bölge kuzeydekinden daha gelişmiş. Ve ısı Wye'dan uzaya atılıyor. O arada buzun önemli bir kısmım da eritiyor."

"Wye, ısıyı atmadan önce kullanıyor mu?"

"Belki. Bunu bilmiyorum. Ayrıca ısının atılması için nasıl bir teknolojiden yararlanıldığı konusunda da hiçbir fikrim yok. Ben siyasal güçten söz ediyorum. Eğer Dahl enerji üretmezse Trantor gerçekten zor duruma düşer. Ama bu gezegende enerji üreten başka sektörler de var. Depolanmış enerji de. Eninde sonunda Dahl'ı da yola getirirler. Bunun için zamanları da olur. Ama buna karşılık Wye..."

"Evet?"

"Wye, Trantor'da oluşan ısının en aşağı yüzde doksanını atıyor. Onun yerini alabilecek başka hiçbir sektör de yok. Wye ısı atma makinelerini durdurduğu anda Trantor' da da derece yükselmeye başlar."

"Ama Wye'da da öyle."

"Ah, ama Wye Güney kutbunda ve içeriye soğuk hava da alabilir. Belki bunun fazla yararı olmaz. Ama Trantor'daki sektörler arasında en uzun Wye yaşar. İşte o yüzden Wye, imparator için her zaman nazik bir problem olmuştur. Sektör Valisi de her zaman son derecede güçlüdür."

"Şimdiki Wye Valisi nasıl biri?"

"Bunu bilmiyorum. Duyduğum kadarıyla çok yaşlı bir münzeviymiş. Ama son derecede sertmiş ve hâlâ tahta geçmek için manevralar çeviriyormuş."

"Acaba neden? O kadar yaşlı olduğuna göre uzun süre hükümdarlık edemez ki!"

"Kimbilir, Hari? Herhalde bu onda artık bir saplantı halini aldı... Ya da bu oyun hoşuna gidiyor. Gücü pek istememesine rağmen bu uğurda manevralar yapmak. Belki de tahta çıkarsa oyun sona erdiği için hayal kırıklığına uğrayacak. Tabii yaşarsa ikinci bir oyuna başlayabilir. Gücü elinde tutma oyununa. Bu da aynı derecede zor ve tatmin edici olabilir."

Seldon başını salladı. "Bence hiç kimse İmparator olmayı isteyemez."

"Evet, aklı başında hiçbir insan. Ama ‘İmparatorluk isteği' diye tanımlanan duygu bir hastalığa benziyor. Ve buna yakalanan insanı âdeta çıldırtıyor."

"Bunu anlıyorum... Ama Trantor pek büyük bir dünya, İhtiyaçları ve istekleri birbirine zıt sektörlerle dolu. İmparatorun yönetimini güçleştiren

şeylerden biri de bu. Cleon neden Trantor'dan ayrılıp daha basit bir dünyaya yerleşmiyor?"

Dors güldü. "Tarihi bilseydin böyle söylemezdin. Trantor, İmparatorluk demek. Binlerce yıldan beri böyle bu. İmparatorluk sarayında olmayan bir kimse hükümdar sayılmıyor. Zaten İmparator, insandan çok, bir yer."

Matematikçi birdenbire sessizleşerek derin derin düşünmeye başladı. Dors bir süre sonra, "Ne oldu, Hari?" diye sordu.

Genç adam boğuk bir sesle, "Düşünüyorum," dedi. "Bana ‘kalçaya konulan el' hikâyesini anlattığından beri aklıma bazı şeyler geliyor ama bunları kavrayamıyorum... Şimdi de İmparatorun bir insandan çok bir yer olduğunu söylerken kafamda bir şimşek çaktı."

"Sonra?"

Seldon başını salladı. "Hâlâ düşünüyorum. Belki de yanılıyorum..." Sonra kendini topladı. "Artık kahvaltı için aşağıya inmeliyiz. Geciktik. Bayan Tisalver'in kahvaltıyı yukarı çıkaracak kadar keyifli olduğunu sanmıyorum."

Dors, "Çok iyimsersin," dedi. "Ben Bayan Tisalver'in evde kalmamızı isteyeceğini bile sanmıyorum. Çıkıp gitmemizi istiyor."

"Belki. Ama ona para veriyoruz."

"Öyle ama kadın artık bizden paramızı aşağı görecek kadar nefret ediyor... Neyse... Ben hazırım."

Aşağıya indiler. Casilia Tisalver onları bekliyordu.

* * *

Kadın dimdik duruyor, sinirli sinirli gülümsüyordu. Siyah gözlerinde acayip bir pırıltı vardı. Kocası sıkıntıyla duvara yaslanmıştı.

Odanın ortasında iki adam bekliyordu. İkisi de bütün Dahl'lılar gibi siyah kıvırcık saçlı ve pos bıyıklıydılar. İkisi de zayıftılar. Üzerlerine koyu renk üniformalar giymişlerdi. Ceketlerinin göğsünde, sağ tarafta Galaksi İmparatorluğunun sembolü olan ‘Uzay Gemisi ve Güneş' işareti vardı ama

biraz solmuştu. İşaretteki güneşin tam ortasına koyu renk bir D harfi işlenmişti. Seldon onların Dahl güvenlik güçlerinden olduklarım hemen anladı.

Haşin bir tavırla, "Ne oluyor?" dedi.

Adamlardan biri öne çıktı. "Ben Sektör Subayı Lanel Russ'um. Bu da arkadaşım Gebore Astinwald." İkisi de ışıltılı kimliklerini gösterdiler.

Ama Seldon onlara bakmak zahmetine katlanmadı. "Ne istiyorsunuz?"

Russ sakin sakin, "Siz Helicon'lu Hari Seldon'musunuz?" diye sordu.

"Evet."

"Ve siz de Cinna'lı Dors Venabili'misiniz, hanım?"

Dors, "Evet," dedi.

"Buraya bir şikâyeti tahkike geldim. Dün Hari Seldon' un bir ayaklanmaya neden olduğunu bildirdiler."

Seldon, "Ben öyle bir şey yapmadım," diye cevap verdi.

Russ küçük bir bilgisayarın ekranına baktı. "Bize bildirildiğine göre bir muhabiri İmparatorluk ajanı olmakla suçlamışsınız ve halkın ona karşı ayaklanmasına yol açmışsınız."

Dors atıldı. "Onun imparatorluk ajanı olduğunu söyleyen benim. Öyle olduğunu düşünmem için nedenler vardı. Herhalde insanın fikrini açıklaması bir suç sayılmaz. İmparatorlukta konuşma özgürlüğü var."

"Ama ayaklanmaya neden olmak için bilerek açıklanan bir fikir başka."

"Bunu nasıl söyleyebilirsiniz?"

Bayan Tisalver tiz bir sesle haykırdı. "Bunu ben söyleyebilirim, Sayın Görevli! Bu kadın o kalabalığı gördü. Sokak süprüntülerinden oluşan o güruhu. O adamlar belâ arıyorlardı. Bu kadın da bilerek muhabirin İmparatorluk ajanı olduğunu söyledi. Aslında öyle olmadığını pekâlâ biliyordu. Güruhu coşturmak için öyle haykırdı. Ne yaptığının pekâlâ farkında olduğu belliydi."

Kocası yalvarırcasına, "Casilia..." diye mırıldandı. Ama kadın ona öyle bir baktı ki, Tisalver de sustu.

Russ, Bayan Tisalver'a döndü. "Resmen şikâyette bulunuyor musunuz?"

"Evet. Bu ikisi birkaç günden beri burada kalıyorlar. Hep mesele çıkardılar. Apartmanıma aşağılık insanları çağırdılar. Beni komşularımın gözünde küçük düşürdüler."

Seldon, "Dahl'da insanın temiz pak ve sessiz birini odasına davet etmesi yasalara aykırı mı?" diye sordu. "Yukarıdaki iki oda bizim. Onları biz kiraladık ve parasını da verdik. Dahl Sektöründe Dahl'lılarla konuşmak suç mu?"

Russ, "Hayır, değil," dedi. "Ama bunun şikâyetle bir ilgisi yok. Venabili Hanım, o adamın bir İmparatorluk ajanı olabileceğini neden düşündünüz?"

Dors, "İnce kumral bir bıyığı vardı," dedi. "Bundan da onun Dahl'lı olmadığını anladım. İmparatorun ajanı olduğu sonucuna vardım."

"Öyle mi? Arkadaşınız Seldon Efendinin hiç bıyığı yok.

Buna bakarak onun da İmparatorun ajanı olduğu sonucuna vardınız mı?"

Seldon telâşla, "Her neyse," dedi. "Kargaşa çıkmadı. Kalabalıktan uydurma muhabire ilişmemesini istedik. Onlar da bizi dinlediler."

Russ, "Bundan emin misiniz?" diye sordu. "Bize bildirildiğine göre bu suçlamadan hemen sonra olay yerinden ayrılmışsınız. Daha sonra olanları nasıl bilebilirsiniz?"

Seldon, "Bilemem," dedi. "Ama size bir şey soracağım. O adam öldü mü? Ya da yaralandı mı?"

"O kimseyle konuştuk. İmparatorun ajanı olduğu iddiasını reddetti. Elimizde onun ajan olduğunu gösteren bir kanıt da yok. Ayrıca kendisini tartakladıklarını da söyledi."

Seldon ellerini açtı. "Belki bunların ikisi de yalan. Ona psişik sonda uygulamanızı öneririm."

Russ, "Bu mağdur durumdakine uygulanmaz," diye açıkladı. "Sektör hükümetinin bu konuda kesin kararı var. Ama siz ikiniz suçlusunuz. Onun için size psişik sonda uygulayabiliriz. Bunu yapmanızı ister misiniz?"

Matematikçiyle Dors birbirlerine baktılar. Sonra genç adam, "Hayır," dedi. "Ne münasebet!"

Russ alayla tekrarladı. "Hayır, ne münasebet. Ama bunun başkasına uygulanmasını istemeye hazırsınız."

O ana kadar hiç konuşmayan Astiwald bu sözler üzerine güldü.

Russ konuşmasını sürdürdü. "Bize ayrıca iki gün önce Billibotton'da bıçakla kavgaya giriştiğiniz ve Elgin Marron adında bir Dahl vatandaşını ağır yaraladığınız da bildirildi."

Dors sordu. "Size kavganın nasıl çıktığı da bildirildi mi?"

"Şu anda bunun konuyla ilgisi yok, Hanım. Kavga çıktığını inkâr mı ediyorsunuz?"

Seldon'un tepesi attı. "Tabii ki inkâr etmiyoruz. Ama kavgayı bizim çıkardığımız iddialarını kabul edecek değiliz. Bize saldırdılar. O Marron denilen adam, Venabili Hanımı yakaladı. Irzına geçmeye hazırlanıyordu. Kendimizi korumak için dövüştük? Yoksa Dahl'da ırza geçmek hoş mu karşılanıyor?"

"Size saldırdılar, öyle mi?" Russ'un sesi ifadesizdi. "Kaç kişi?"

"On."

"Ve siz, yanınızda bir kadınla, kendinizi on kişiye karşı savundunuz, öyle mi?"

"Evet. Venabili hanım ve ben kendimizi savunduk."

"O halde nasıl oldu da hiç yaralanmadınız? Buna karşılık şikâyetçi Elgin Marron'u hastaneye kaldırmak zorunda kaldılar. Üst dudağına yama yapılması gerekti. Bu nasıl oldu?"

Seldon haşin bir sesle, "Biz iyi dövüştük," dedi.

"İnanılmayacak kadar iyi. Üç kişi sizin durup dururken arkadaşınızla birlikte Marron'a saldırdığınıza tanıklık ediyor desem ne dersiniz?"

"Bunun inanılacak bir şey olmadığını söylerim. Marron'un bıçak kullanan, dövüşmeye meraklı bir serseri olduğu belliydi. Herhalde sabıkası da var. Orada on kişiydiler. İçlerinden altısının yalan yere tanıklık etmek istemediği anlaşılıyor. Peki, aleyhimizde tanıklık eden o üç serseri, durup dururken saldırıya uğrayan ve hayatı tehlikeye giren arkadaşlarının

yardımına neden koşmadıklarını da açıkladılar mı? Yalan söylediklerinin herhalde siz de farkındasınız."

"Onlara da psişik sonda uygulamamızı önerir misiniz?"

"Evet. Ve siz sormadan söyleyeyim. Bize sonda uygulanmasını yine reddediyoruz."

Russ, "Ayrıca bize, olay yerinden ayrıldıktan sonra Davan admda biriyle görüştüğünüz de bildirildi," dedi. "Yıkıcı faaliyetlerde bulunan ve polisçe aranılan biri. Bu iddia doğru mu?"

Matematikçi, "Bunu bizden yardım beklemeden kanıtlamalısınız," diye homurdandı.

Russ küçük bilgisayarı cebine soktu. "Korkarım sorgulamaya devam etmemiz için bizimle birlikte merkeze geleceksiniz."

Seldon, "Bence buna hiç gerek yok," dedi. "Biz Dış Dünyalıyız ve hiçbir suç da işlemedik. Bizi gereksiz yere rahatsız eden bir muhabirin elinden kurtulmaya çalıştık.

Suç oranı çok yüksek olan bir mahallede, Venabili Hanım'ın ırzına geçmek isteyen, sonra ikimizi de öldürmeyi planlayan haydutlara karşı kendimizi koruduk. Bazı Dahl'lılarla da konuştuk. Bizi tekrar sorguya çekmeniz için bir neden de göremiyoruz. Bundan sonrası eziyet sayılır."

Russ, "Kararlan biz veririz," dedi., "Siz değil. Lütfen bizimle gelir misiniz?"

Dors başını salladı. "Hayır."

Bayan Tisalver tiz bir çığlık attı. "Dikkat edin! İki bıçağı var!"

Russ içini çekti. "Teşekkür ederim Hanım. Ama bunu biliyorum." Dors'a döndü. "Bu Sektörde izinsiz bıçak taşımanın ağır bir suç olduğunu biliyor musunuz? İzin belgeniz var mı?"

"Hayır, yok."

"O halde Marron'a da yasal olmayan bir silahla saldırdınız. Bunun suçunuzu daha da ağırlaştırdığının farkında mısınız?"

Dors, "Ben suç işlemedim," diye cevap verdi. "Bunu iyice anlamalısınız. Marron'un da bıçağı vardı. Herhalde izin belgesi de yoktu."

"Bunu gösteren bir kanıt yok. Üstelik Marron'un vücudunda bıçak yaralan var. Sizde öyle bir şey olmadığı kesin."

"Bıçağı elbette vardı. Billibotton'da ve Dahl'ın diğer kesimlerinde herkes bıçaklı. Herhalde izin belgeleri de yok. Bundan haberiniz yoksa, Dahl'da gerçeği bilmeyen tek insan sizsiniz demektir."

Russ, "Neyi bildiğim, neyi bilmediğim önemli değil," dedi. "Başkalarının yasalara aykırı geldikleri de önemli değil. Şu anda önemli olan, Venabili Hanım'ın bıçak kullanılmasını yasaklayan kanunlara karşı gelmesi. O bıçaklan hemen bana vermenizi isteyeceğim. Ve ikiniz de benimle birlikte merkeze geleceksiniz."

Dors söylendi. "O halde bıçaklan benden alın."

Russ yine içini çekti. "Dahl'da bıçaktan başka silah olmadığım sanmamalısınız. Venabili Hanım. Sizinle bıçakla dövüşmek zorunda da değilim. Arkadaşımla bendeki parçalayıcılar sizi bir saniyede ortadan kaldırır. Siz daha elinizi kemerinize atarken. Ne kadar hızlı davranırsanız davranın, kurtulamazsınız. Tabii parçalayıcıları kullanamayacağız. Çünkü buraya sizi öldürmeye gelmedik. Ama... ikimizde de sinir kamçıları var. Onları rahatlıkla kullanabiliriz. Bizden bir gösteri yapmamızı istemeyeceğinizi umarım. Sinir kamçısı sizi öldürmez, kalıcı bir zarar vermez ve iz de bırakmaz. Ama canınız korkunç yanar. Arkadaşım şu anda sinir kamçısını size doğru çevirmiş durumda... Şimdi... bıçaklarınızı bana verin, Venabili Hanım."

Uzun bir sessizlik oldu. Sonra Seldon. "Yararı yok, Dors," diye mırıldandı. "Bıçakları ona ver."

Aynı anda kapı yumruklanmaya başladı. Biri tiz bir sesle bağırıp duruyordu.

Raych, Seldon'la Dors'u apartmana kadar getirdikten sonra mahalleden ayrılamamıştı. Bir köşe bulmuş kıvrılıp yatmıştı çocuk. Aslında gideceği bir yer yoktu. Annesi vardı ama o da Raych'la ilgilenmiyordu. Babasını ise hiç bilmiyordu.

Raych uyuyuncaya kadar acayip şeyler düşünmüştü "Okuma yazma öğrenirsem ne olur? Bu sayede bir şeyler başarabilir miyim? Bunu o hanıma soracağım. O bana banyo yapmamı da söyledi..." Sonra dalıp gitmişti...

Raych o sabah bir yer taşıtının homurtusuyla uyandı. Tehlikeli bir sesti bu. Resmi bir arabanın gürültüsü. Düşmanca bir homurtu...

Çocuk kalkarak usulca yürüdü. Yer taşıtının üzerindeki Uzay Gemisi ve Güneş' işaretini görmesine bile gerek yoktu. Raych durumu hemen anladı. "O ikisini almaya geldiler. Çünkü onlar dün Davanla konuştu." Çocuk hiç durmadı. Dönerek hızla koşmaya başladı.

Aradan on beş dakika geçmeden yine apartmanın önündeydi. Araba hâlâ orada duruyordu. Meraklılar ihtiyatla, biraz uzaktan olayı seyretmekteydi. Raych binaya dalarak telaşla yukarı çıktı. Kapıya doğru atılıp yumruklamaya başladı. Bir taraftan da tiz bir sesle. "Hanım! Hanım!" diye haykırıyordu. Dors'un adını hatırlayamayacak kadar telaşlıydı. Sonra adamın ilk ismi aklıma geldi. "Hari! Bırak da içeri gireyim!"

Kapı açıldı, Raych içeri dalmaya çalıştı. Ama bir subay onu kolundan yakaladı. "Dur, küçük! Nereye gittiğini sanıyorsun?"

"Bırak beni! Ben hiçbir şey yapmadım." Çocuk etrafına bakındı. "Hey, Hanım, ne yapıyor bu adamlar?"

Dors öfkeyle, "Bizi tutukluyorlar," dedi.

Raych çırpınıyor, kesik kesik soluyordu. "Neden? Hey, bırak beni güneş rozetli! Onunla gitmeyin, Hanım. Gitmek zorunda değilsiniz!"

"Russ çocuğu şiddetle sarstı. "Defol! Çık git!"

"Gitmeyeceğim! Sen de gidemeyeceksin, güneş rozetli! Bütün çetem buraya geliyor. O ikisini bırakmazsan buradan çıkamazsın!"

Russ kaşlarını çattı. "Bütün çeten mi?"

"Şimdi dışarıdalar. Herhalde sizin yer taşıtını parçalıyorlar."

Russ arkadaşına döndü. "Merkezi ara. Makro'lu birkaç kamyon göndersinler."

Raych, Russ'un elinden kurtularak Astinwald'a doğru koştu. "Hayır!" diye haykırıyordu. "Merkezi arama!"

Russ sinir kamçısıyla nişan alarak ateş etti.

Çocuk bir çığlık attı. Sağ omzunu tutarak yere yığıldı. Kıvranıp duruyordu.

Seldon bir atılışta Russ'un bileğini yakalayarak sinir kamçısını havaya doğru kaldırdı. Adamın kolunu hızla çekerken Russ'un kolu yerinden çıktı. Dahl'lı acıyla boğuk boğuk bağırdı.

Astinwald hemen parçalayıcıyı kaldırdı ama Dors sol kolunu arkadan onun boynuna dolayarak diğer elindeki bıçağı gırtlağına dayadı. "Kımıldama. Bir milimetre bile oynarsan gırtlağını bel kemiğine kadar yararım."

Seldon hâlâ inleyen Raych'ı kucağına alarak göğsüne bastırdı. Tisalver'a dönerek, "Dışarıda bir kalabalık var," dedi. "Öfkeli insanlardan oluşan bir kalabalık. Onları çağırırsam buradaki her şeyi kırıp dökerler. Duvarları bile yıkarlar. Bunu yapmamı istemiyorsan o silahlan toplayıp yan odaya at. Yerde yatan güvenlik subayının silahlarını da alıp aynı şeyi yap. Çabuk ol! Karın da sana yardım etsin. Böylece bir daha suçsuz insanları şikâyet etmeye kalkışmadan önce iyice düşünür!.. Dors, bu yerdeki uzun bir süre kimseye bir şey yapamayacak. Diğerini de bayılt ama öldürme."

"Tamam." Dors bıçağın sapıyla Astinwal'ın kafasına vurdu. Adam yere yığıldı. Genç kadın yüzünü buruşturdu. "Böyle şeyler hiç hoşuma gitmiyor."

Seldon olanlar yüzünden midesinin bulandığını gizlemeye çalışarak, "Raych'a ateş ettiler," dedi.

Hızla aşağıya inerek apartmandan çıktılar. Dışarıya ahali birikmişti. Hemen hepsi de erkekti. Onları görünce haykırıştılar.

Biri, "Güneş rozetliler nerede?" diye bağırdı.

Dors tiz bir sesle haykırdı. "İçerideler. Ama onlara ilişmeyin. Bir süre bir şey yapamayacaklar. Sonra yardım çağıracaklar. Onun için buradan hemen uzaklaşın."

On iki kadar adam, "Ya siz?" diye sordu.

"Biz de gidiyoruz. Ve geri de dönmeyeceğiz."

Raych çırpınarak Seldon'un kucağından indi. "Ben onlarla ilgileneceğim." Sağ omzunu deli gibi ovuyordu. "Yürüyecek haldeyim. Bırakın da geçeyim." Kalabalık ona yol açtı. Çocuk ekledi. "Efendi, Hanım, benimle gelin. Çabuk olun."

Yürüme yolundan ilerlerken kırk kadar Dahl'lı da onlarla birlikte yürüdüler. Sonra Raych bir kapıyı işaret etti. "Buradan. Sizi kimsenin bulamayacağı bir yere götüreceğim. Herhalde orayı Davan bile bilmiyor. Yalnız... kanalizasyon katlarının arasından geçmemiz gerekecek. Bizi orada kimse bulamaz. Ama etraf biraz kokuyor... Anlıyor musunuz?"

Seldon mırıldandı. "Herhalde kokudan ölmeyiz."

İçeri girerek helezon biçimi dar bir rampadan indiler... ve koku etraflarını sardı.

* * *

Raych onlara saklanmak için bir yer buldu. Oraya/varmak için madeni bir merdivenden çıktılar. Burası büyük bir depoya benziyordu. İçerisi oldukça temiz, toz da azdı. Bir hava akımı da kokuyu azaltıyordu.

Raych pek memnundu. "Ne güzel, değil mi?" Hâlâ omzunu ovuyor, zaman zaman yüzünü buruşturuyordun.

Seldon, "Fena sayılmaz," dedi. "Burada ne yapıldığını biliyor musun, Raych?"

Çocuk, "Hayır," dermiş gibi başını salladı. "Buna aldıran var mı?"

Yeri eliyle süpürerek oturmuş olan Dors mırıldandı. "Burası vücuttan atılan maddelerin arıtılıp tekrar kullanır hale getirildiği fabrikanın bir bölümü sanırım. Herhalde sonunda o maddeleri gübre haline sokuyorlar... Burada bir süre güvende olabiliriz."

"Pek uzun süre değil. Herhalde acıkacak ve susayacağız, Dors."

Raych, "Bizim için yiyecek ve su bulabilirim," diye atıldı. "Sokak çocukları başlarının çaresine bakmasını bilirler."

Seldon dalgın dalgın mırıldandı. "Sağol, Raych. Ama henüz aç değilim." Etrafı kokladı. "Belki bir daha da acıkmayacağım."

Dors, "Acıkacaksın," dedi. "İştahın bir süre için kapansa bile, yine de susayacaksın."

Matematikçi genç kadının yanına oturdu. "Chetter Hummin'le bağlantı kurabilir miyiz?"

Dors, "Aslında hoşuma gitmemesine rağmen ona bir haber gönderdim," diye açıkladı.

"Hoşuna gitmemesine rağmen mi?"

"Bana seni korumam emredildi. Hummin'le bağlantı kurmam, bunu başaramadığım anlamına geliyor."

Seldon gözlerini kısarak ona baktı. "Görevine bu kadar bağlı olman şart mı, Dors? Beni Sektördeki bütün güvenlik güçlerine karşı koruyamazsın ki... Onlar şimdi peşimize sürüyle adam takacaklar. Zırhlı yer taşıtları... sinir topları... uyku sisleri... Silah depolarında neler varsa hepsini de kullanacaklar. Bundan eminim."

Dors'un dudakları gerildi. "Herhalde haklısın."

Raych birdenbire, "İkinizi de bulamayacaklar, Hanım," dedi. "Davan'ı hiçbir zaman yakalayamıyorlar."

"Dors neşesiz bir ifadeyle gülümseyerek çocuğun saçlarım karıştırdı. "Bizimle kalman doğru değil, Raych. Seni de yakalamalarını istemiyorum."

"Beni yakalayamazlar. Şimdi çıkar gidersem size kim yiyecek, içecek getirir? Güneş rozetlilerinin sizi bulamamaları için başka yerlere kim götürür?"

"Onlar bizi bulacaklar, Raych. Aslında Davan'ı pek aradıkları yok. Davan'a sinirleniyorlar ama onu ciddiye almıyorlar... Ama biz o iki görevliyi kötü yaraladık. O yüzden de bunu yanımıza bırakmayacaklar. Bütün güçlerini kullanmaları, bu sektördeki boş ya da gizli bütün koridorları taramaları da gerekse, bunu yapacaklar. Ve bizi yakalayacaklar."

Raych, "Ama o adamları güzelce dize getirdiniz," diye fikrini açıkladı. "Eğer her tarafım sızlamasaydı dövüşü daha iyi seyreder, zevkini çıkarırdım."

Seldon, "Onların bütün güvenlik sistemiyle savaşamayız," dedi. "Şimdi soru şu: Bizi yakaladıkları zaman ne yapacaklar? Herhalde hapse atacaklar."

Dors, "Ah, hayır," diye cevap verdi. "Gerekirse İmparatora başvururuz."

Raych'ın gözleri irileşti. "İmparatora mı? Siz onu tanıyor musunuz?"

Seldon elini salladı. "Her galaksi vatandaşı İmparatora başvurabilir... Ama bence böyle yapmamız hiç doğru olmaz, Dors. Hummin'le İmparatorluk bölgesinden ayrıldığımızdan beri Cleon'un eline düşmemeye çalışıyoruz."

"Ama bu uğurda Dahl cezaevine düşmemize de gerek yok sanırım. İmparatora başvurarak işleri biraz geciktirir, şaşırtmaca yaparız. Belki o sırada aklımıza bir çare gelir."

"Hummin'i de unutma."

Dors kaygıyla, "Evet," dedi. "Ama her şeyi de ondan beklememeliyiz. Haberimin Hummin'e ulaştığını ve onunla hemen Dahl'a geldiğini varsayalım. Bizi burada nasıl bulur? Bulsa bile, bütün Dahl Güvenlik Güçlerine karşı ne yapabilir?"

Raych, "Beni izlerseniz, onların sizi yakalamamalarını sağlarım!" diye bağırdı. "Ben buradaki her gizli köşeyi bilirim."

"Bir kişiden kaçmamızı sağlayabilirsin, Raych. Ama pek çok görevli gelecek ve koridorları arayacak. Bir gruptan kaçarken bir diğeriyle karşılaşacağız."

Bir süre sıkıntılı bir sessizlik içinde oturdular. Sonra Dors Venabili kımıldanarak heyecanla, "Geldiler..." diye fısıldadı. "Onları duyuyorum."

Bir süre etrafı dinlediler. Sonra Raych ayağa fırladı. "Bu tarafa geliyorlar. Gitmeliyiz."

Aynı anda biri seslendi. "Kaçmayın. Kaçmayın."

Raych, "Davan bu," dedi. "Burada olduğumuzu nereden anladı?"

Seldon, "Davan mı?" diye sordu. "Bundan emin misin?"

"Eminim. O bize yardım eder."

"Davan, "Ne oldu?" diye sordu.

Matematikçi, "Bunu bilmeniz gerekir, Davan," diye cevap verdi. "Bu sabah Tisalver'lerin apartmanın önünde toplananların çoğu sizin adamlarınızdı sanırım."

"Evet, bazıları. Bana sizi tutuklamaya kalktıklarını ve sizin de bir manga güneş rozetliyi yaraladığınızı söylediler."

Seldon iki parmağını kaldırdı. "İki kişiydiler. İki güneş rozetli. Bizi tutuklamaya kalkmalarının bir nedeni de sizinle konuşmamızdı."

"Bu yeterli değil. Güneş rozetliler benimle fazla ilgilenmiyorlar." Davan acı acı ekledi: "Beni önemsemiyorlar."

Seldon, "Belki..." dedi. "Ama odalarını kiraladığımız kadın, bir ayaklanmaya neden olduğumuzu haber vermiş. Size gelirken rastladığımız o muhabir yüzünden. Bunu biliyorsunuz. Adamlarınız hem dün, hem de bugün olay yerindeydiler. İki görevli de yaralandı. Onun için bu koridorları temizlemeye karar verebilirler. Yani siz de sıkıntı çekeceksiniz. Gerçekten çok üzgünüm. Böyle bir olaya neden olmayı düşünmüyordum."

Davan başını salladı. "Siz güneş rozetlileri tanımıyorsunuz. Bu neden de yeterli değil. Onlar burayı temizlemek istemiyorlar. Böyle bir şeye kalkışırlarsa Sektörün bizimle ilgilenmesi gerekecek. Onlar Billibotton'da ve diğer sefil mahallelerde çürümemizi tercih ediyorlar... Hayır, onlar sizin peşinizdeler. Sizin! Siz ne yaptınız?"

Dors sabırsızlandı. "Hiçbir şey yapmadık. Zaten bu önemli mi? Sizin değilse bile bizim peşimizdeler. Ama karşılarına çıkarsanız sizin de başınız derde girer."

Davan, "Benim girmez," dedi. "Dostlarım var. Güçlü dostlarım. Bunu size dün de söyledim. Onlar bana olduğu kadar size de yardım edebilirler. Onlar sizi tanıyorlar, Dr. Seldon. Ünlü birisiniz. İşte onlar Dahl Valisiyle konuşacak, ne yapmış olursanız olun size ilişilmemesini sağlayacak durumdalar. Ama sizi buradan götürmeleri gerekiyor, Dahl' dan çıkarmaları şart."

Seldon rahatlayarak gülümsedi. Dors'a bakarak, "Mycogen'deki olayın aynısı," dedi. "Bu da Hummin'in işi. Bütün bunları nasıl başarıyor?"

Ama Dors başını salladı. "Bu fazla çabuk oldu... Anlayamıyorum."

Seldon, "Hummin'in her şeyi yapabileceğine inanıyorum," diye mırıldandı.

"Ben Hummin'i senden daha iyi tanıyorum. Hem de daha uzun bir süreden beri. Bunun Hummin'in işi olduğuna da inanamıyorum."

"Onu küçümseme." Matematikçi sonra Davan'a döndü. "Bizi nasıl bulabildiniz?"

"Isı bulucuyla. Bu koridorlarda işe yarıyor."

Seldon, "O ısı bulucuyu nereden aldınız?" diye sordu.

Davan, "Bende öyle bir gereç olması yeterli," dedi. "Ama artık sizi buradan götürmeliyiz. Seldon Efendi. Çok kişi peşinizde. Ve ben güçlü dostumun sizinle ilgilenmesini istiyorum."

"Bu güçlü dostumuz nerede?"

"Yaklaşıyor. Gelen ondan başkası olamaz."

Kapıdan biri girdi. Seldon'un sevinçli haykırışı dudaklarında söndü. Gelen Chetter Hummin değildi.

WYE

WYE — ...Dünya kenti Trantor'da bir sektör... Galaksi İmparatorluğunun son döneminde Wye bu dünyanın en güçlü ve dengeli bölgesiydi. Yöneticileri uzun yıllar İmparatorluk tahtında hak iddia etmiş, daha önceki İmparatorlardan geldiklerini ileri sürmüşlerdi. IV. Mannix'in yönetimi sırasında Wye'in askeri gücü artmış ve İmparatorluk görevlileri Sektörün gezegen çapında bir darbe planladığını iddia etmişlerdi...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

İçeri giren adam uzun boylu, vücudu kaslı biriydi. Uzun sarı bıyıklarının uçlarını burmuştu. Kafasını çevreleyen sarı saçları ve sakalıyla birleşen favorileri vardı. Çene ucu, nemli gibi duran alt dudağı açıktı. Çok uçuk renk saçları iyice traş edildiği için Seldon bir an Mycogen'i hatırladı. Yeni gelen üstüne kırmızılı beyazlı bir üniforma giymiş, beline de gümüş çivilerle süslenmiş kalın bir kemer takmıştı.

Sesi iyice kalındı. Seldon'un o zamana kadar duymadığı bir aksanla konuşuyordu. "Ben Çavuş Emmer Thalus'um. Dr. Hari Seldon'u bulmaya geldim."

Matematikçi, "Seldon benim," dedi. Sonra da usulca Dors'a fısıldadı. "Hummin kendisi gelemedi ama güçlü kuvvetli birini yolladı."

Çavuş ifadesiz bir suratla matematikçiyi süzdü. "Evet. Sizi bana tarif ettiler. Lütfen benimle gelin, Dr. Seldon."

Genç adam, "Pekâlâ," diyerek ayağa kalktı. Dors da öyle.

Çavuş iri eliyle Dors'u işaret etti. "Bana sadece Dr. Seldon'u getirmem emredildi. Başka biri için bir talimat verilmedi," dedi.

Seldon bir an ona ne demek istediğini anlayamamış gibi baktı, sonra da öfkelendi. "Size böyle bir emir verilmiş olamaz! Dr. Dors Venabili hem iş hem de yol arkadaşım. O da benimle gelecek."

"Bu benim emirlerime uymuyor, Doktor."

"Emirleriniz bana vız gelir, Çavuş Thalus."

Dors da hiddetle, "Ayrıca bana da Dr. Seldon'u her zaman korumam emredildi," diye homurdandı. "Onun yanında olmadıkça bu görevimi yerine getiremem. O nereye, ben de oraya."

Çavuş şaşırdı. "Bana size bir zarar gelmemesi de emredildi, Dr. Seldon. Ama kendi isteğinizle gelmezseniz sizi taşıta ben götürürüm." Sanki matematikçiyi belinden kavrayacakmış gibi iki elini uzattı.

Seldon geriye sıçradı, sonra da avucunu Thalus'un kolunun üst kısmına, kaslarının en ince olduğu yere vurdu. Tekrar tekrar. Böylece adamın kemiğine darbeler indirmiş oldu. Çavuş derin bir soluk alarak durakladı. Bu sahneyi seyreden Davan, yerinden hiç kımıldamadı. Ama Raych, Thalus'un arkasına geçti.

O arada Dors bıçaklarını çekti. "Çavuş! Bana dönün. Dr. Seldon'u zorla götürürseniz sizi ciddi biçimde yaralamak zorunda kalacağım."

Çavuş, "Bana Dr. Seldon'dan başkalarına zarar verme denmedi," dedi. Elini şaşılacak bir hızla belindeki sinir kamçısına attı. Dors öne doğru atılırken bıçakları ışıldadı. Ama ikisi de hareketlerini tamamlayamadılar.

Raych, Çavuş Thalus'u sırtında iterken adamın silahını da kaptı. "Eller yukarı, Çavuş. Yoksa ateş ederim!"

Thalus döndü. Kızarmış suratında kaygılı bir ifade belirdi. "Bırak o silahı, evlât. Nasıl kullanılacağını bilmiyorsun bile."

Raych haykırdı. "Emniyet tetiğini biliyorum. Açtım onu işte. Artık silah ateş edebilecek halde. Bana saldırırsan ateş ederim."

Çavuş dondu kaldı. On iki yaşında heyecanlı bir çocuğun eline güçlü bir silahın geçmesinin ne demek olduğunu biliyordu.

Seldon da kaygılıydı. "Dikkatli ol, Raych. Ateş etme. Parmağını düğmeden çek."

"Bana saldırmasına izin vermeyeceğim."

"Saldırmayacak... Çavuş, lütfen kımıldamayın. Şimdi şu meseleyi halledelim: size beni buradan götürmenizi söylediler, öyle mi?"

Thalus yuvalarından fırlayacakmış gibi irileşmiş olan gözlerini Raych'a dikmişti. "Öyle."

"Ama size başkalarını götürmemenizi emreden olmadı."

Çavuş kesin bir tavırla, "Evet," dedi.

"Yani Dr. Venabili'yi isterseniz götürebilirsiniz, isterseniz götürmezsiniz."

Thalus bir an durakladı. "Öyle sanırım."

"Şimdi... Raych, sinir kamçısıyla size nişan aldı. Dr. Venabili de o iki bıçağı kullanmakta usta. Bense bir vuruşta gırtlak kemiğinizi parçalayabilirim. Ondan sonra ömrünüzün sonuna kadar konuşamazsınız. Şimdi Dr. Venabili'yi de götürecek misiniz?"

Çavuş sonunda yenilgiyi kabul etmiş gibi, "Götüreceğim," diye mırıldandı.

"Raych'ı da."

"Evet. Çocuğu da."

"İyi. Bana söz veriyor musunuz?"

Çavuş, "Veriyorum," dedi.

"Tamam. Raych, sinir kamçısını geri ver. Haydi. Beni bekletme."

Yüz hatları mutsuz bir ifadeyle çarpılmış olan çocuk, Dors'a baktı. Genç kadın bir kararsızlık geçirdi, sonra usulca, "Evet," der gibi başını salladı. O da Raych kadar mutsuzdu. Çocuk sinir kamçısını Thalus'a uzattı. Alçak sesle, "Beni buna zorladılar, seni iri yarı..." diye mırıldandı.

Seldon, "Bıçaklarını yerine sok. Dors," dedi.

Genç kadın başını salladı, bıçakları kemerine soktu.

Matematikçi, Thalus'a döndü. "E, Çavuş?"

Thalus elindeki sinir kamçısına baktı. "Siz şerefli bir insansınız, Dr. Seldon. Ben de verdiğim şeref sözünü tutacağım." Silahını kılıfına soktu.

Matematikçi, Davan'a baktı. "Lütfen şimdi olanları unutun. Biz kendi isteğimizle Çavuş Thalus'la gidiyoruz. Yugo Amaryl'i gördüğünüz zaman ona kendisini unutmayacağımı, serbest kalır kalmaz onun üniversiteye girmesini sağlayacağımı söyleyin. Mümkün olursa sizin davanız için de bir şeyler yapmaya çalışacağım, Davan. Haydi, gidelim, Çavuş."

* * *

Hari Seldon, "Şimdiye kadar hava jetine hiç bindin mi, Raych?" diye sordu.

Çocuk sessizce, "Hayır," der gibi başını salladı. Aşağıda hızla kayan Yukarı'ya korku ve huşû ile bakıyordu.

Bir saatten beri yeni bir tarihî romanı izlemekte olan Dors cihazı kapattı. "Nereye gittiğimizi bilmek isterdim."

Seldon, "Sen bunu bilemezsin, ben hiçbir şey söyleyemem," dedi. "Neyse... Herhalde Hummin ne yaptığını biliyor."

Dors aksi aksi, "Bundan eminim," diye söylendi. "Ama onun bu yolculukla hiçbir ilişkisi olmayabilir. Neden bu yolculuğu onun sağladığı düşüncesinde ısrar ediyorsun?"

Matematikçi kaşlarını kaldırdı. "Bilmem. Yalnızca öyle olduğunu kabul ettim. Neden bunu o sağlamış olmasın?"

"Çünkü senin getirilmeni isteyen kimse benden hiç söz etmemiş. Hummin'in beni unutacağını hiç sanmıyorum. Hem Hummin, Streeling ve Mycogen'e kendisi kalkıp geldi. Ama bu sefer öyle olmadı."

"Onun her zaman gelmesini bekleyemezsin ki, Dors.

Belki de işi var. Aslında bu sefer değil, daha önce gelebilmiş olmasına şaşmalısın."

"Hummin kendisi gelemedi diyelim... Peki, bu kadar dikkati çeken lüks bir uçan saray gönderir miydi?"

"Belki Hummin ancak bunu bulabildi. Belki de yakalanmak istemeyen çaresiz kaçakların böyle dikkati çeken bir hava jetinde olduklarından kimsenin kuşkulanmayacağını düşündü. Bu çok bilinen bir oyundur."

"Bana sorarsan bu oyunu bilmeyen yok. Peki Hummin, kendi yerine Thalus gibi bir ahmağı gönderir miydi?"

"Çavuş ahmak değil. Onu her emre harfi harfine uyacak biçimde eğitmişler. Uygun emir verildiği zaman güvenilecek biri o."

"Gördün mü, Hari, yine o noktaya döndük. Neden Thalus'a uygun emir verilmedi? Chetter Hummin'in Çavuşa seni Dahl'dan kaçırmasını emretmesi, ama benim hakkımda bir tek kelime bile söylememesi akıl alacak gibi değil. Hiç değil."

Seldon genç kadına cevap veremedi ve bütün keyfi kaçtı.

Bir saat daha geçti.

Sonra Dors, "Dışarıda hava soğumaya başladı sanırım," dedi. "Yukarıdaki yeşillik kahverengiye dönüşüyor. Hava jetindeki ısıtıcıları da açtılar galiba."

"Yani?"

"Dahl, tropik bölgedeydi. O halde ya kuzeye ya da güneye doğru gidiyoruz. Üstelik epey de yol aldık. Karanlık hattının ne tarafta olduğunu

bilseydim, hangi yöne doğru gittiğimizi de söylerdim."

Daha sonra denizin üzerinden uçtular. Kıyıdaki kubbeler buzla kaplıydı.

Derken hava jeti birdenbire dalışa geçti.

Raych, "Çarpacağız!" diye haykırdı. "Parça parça olacağız!"

Dors sakin sakin oturuyordu. "Öndeki pilotlar hiç de kaygılı değiller. Herhalde bir tünele gireceğiz."

Aynı anda jetin kanatları geriye, alta doğru katlandı ve hava gemisi bir tünele girdi. Etraflarını bir an karanlıklar sardı. Ama soma tüneldeki ışıklar yandı.

Dors, "Yolculuğun sonuna geldik sanırım," diye mırıldandı. "Yakında nerede olduğumuzu öğreneceğiz." Bir an durdu sonra da ekledi. "Ve bunun hoşumuza gideceğini de pek sanmıyorum."

* * *

Hava jeti tünelden çıkarak uzun bir alana girdi. Bu alanın kubbesi pek yüksekti. Işık güneş ışınlarına çok benziyordu. İmparatorluk bölgesinde olduğu gibi.

Jet birdenbire durdu. Çavuş Thalus etkileyici bir tavırla dimdik yaklaştı, onların birer birer hava gemisinden inmelerine yardım etti.

Seldon en sondaydı. Yarı dönerek, "Bu güzel bir yolculuk oldu, Çavuş," dedi.

Thalus'un iri yüzü bir gülümsemeyle aydınlanırken bıyıklı üst dudağı yukarı kalktı. Adam selam verir gibi elini kasketine götürdü. "Tekrar teşekkür ederim, Doktor."

Sonra yolcuları yine lüks bir yer taşıtına bindirdiler. Çavuş Thalus kontrollere geçti.

İki tarafında güzel binaların yükseldiği geniş yollardan geçtiler. Uzaklardan Ekspres-yolların homurtusu geliyordu. Yürüme yollarındaki yayaların çoğu iyi giyinmişlerdi. Etraf inanılmayacak kadar temizdi.

Seldon'un güven duygusu büsbütün kayboldu. Dors' un kaygılanmakta haklı olduğunu anlamaya başlıyordu. Genç kadına doğru eğilerek, "İmparatorluk Bölgesine mi geldik acaba?" diye sordu.

Dors, "Hayır," dedi. "İmparatorluk Sektöründeki binalar daha süslüdür. Burası da saray parkına pek benzemiyor."

"O halde neredeyiz, Dors?"

"Korkarım bunu sormak zorunda kalacağız, Hari."

Yolculuk kısa sürdü. Bir süre sonra dört katlı, görkemli bir binanın önünde durdular. Tepede pembe taş şeritlerle süslü hayalî hayvanlardan oluşan kabartmalar vardı. Cephe göze pek hoş gözüküyordu.

Seldon, "işte bu yeteri kadar süslü," dedi.

Dors kararsız kalmış gibi omuzlarını silkti.

Raych bir ıslık çaldı ve sonra sanki hiç etkilenmemiş gibi konuşmaya çalıştı ama bunu pek başaramadı. "Hey, şu süslü püslü yere bir bakın!"

Çavuş Thalus, Seldon'a içeri girmesini işaret etti. Matematikçi kımıldamadı. Eliyle Dors ve Raych'ı gösterdi.

Thalus geniş pembe kapıda kararsız, durdu. Sonra sert sert, "Pekâlâ," dedi. "Üçünüz de. Verdiğim şeref sözünü unutmadım. Ama başkaları bu sözümün kendileri için geçerli olmadığını düşünebilirler."

Seldon başını salladı. "Ben sizi sadece kendi hareketlerinizden sorumlu tutacağım, Çavuş."

Bu sözler Thalus'u etkiledi. Sanki Seldon'un elini sıkacak ya da takdirini başka yoldan açıklayacakmış gibi, bir an gözleri parladı. Ama sonra bundan vazgeçerek kapının önündeki merdivenin ilk basamağına çıktı. Merdiven hemen yukarıya doğru kaymaya başladı.

Seldon'la Dors, Çavuşu izlediler, dengelerini de pek kaybetmediler. Raych bir an hayretle sarsıldı. Sonra koşarak basamaklardan birine atladı. Ellerini ceplerine sokarak kayıtsızca ıslık çalmaya başladı.

Kapı açıldı, iki kadın dışarı çıktı. Genç ve çekiciydiler. Ayak bileklerine kadar inen plili elbiseleri, onlar yürürken hışırdıyordu. Bellerine sıkı kemerler takmışlardı. İkisi de kumral saçlarını başlarının iki yanına

dolamışlardı. Seldon bu saç biçimini beğendi ama kadınların sabahları saçlarını bu hale sokmak için kaç saat uğraştıklarını da kendi kendine sordu.

İki kadın yeni gelenleri aşağılarcasına süzdüler. Matematikçi buna şaşmadı. O gün olanlardan sonra, hem onun, hem de Dors'un üstü başı Raych'ınkinden farksızdı.

Ama kadınlar yine de terbiyeli tavırlarla eğilerek onları selamladılar, yan dönerek içeriyi işaret ettiler. Kapının iki yanında duruyorlardı. Her şey simetrikti. Seldon, "Bütün bunları prova mı ediyorlar?" diye düşündü.

Sonra küçük grup pek süslü bir odaya girdi. Burada bir sürü eşya ve matematikçinin pek de anlayamadığı süsler vardı. Yer açık renk ve esnekti. Buradan etrafa hafif bir ışık yayılıyordu. Seldon yerde tozlu ayak izlerinin kaldığını fark ederek biraz utandı.

Sonra dipteki kapı açıldı, salona başka bir kadın girdi. Diğerlerinden daha yaşlıydı. İki kadın yine simetrik bir biçimde dizlerini bükerek yere çöktüler.

Seldon kendisinin de böyle saygın bir tavır takınması gerekip gerekmediğini düşündü. Ama ne yapması gerektiğini bilmediği için başıyla hafifçe selam vermekle yetindi. Dors dimdik duruyordu. Seldon'a tiksinti dolu bir tavır takınmış gibi de geldi. Raych ise, ağzı bir karış açık etrafına bakmıyordu. İçeri giren kadının farkında değilmiş gibiydi.

Kadın tombuldu. Ama şişman değildi. Saçları iki genç kadınınki gibi taranmıştı. Elbisesi de onlarınkine benziyordu ama çok daha süslüydü. Seldon bu süsleri fazla buldu. Kadının orta yaşlı olduğu belliydi. Saçlarına kırlar düşmüştü. Ama gamzeleri ona genç bir kadın havası veriyordu. Açık kahverengi gözleri neşe doluydu. Genel olarak, yaşlı değil de, annece bir hali vardı.

Kadın, "Nasılsınız?" diye sordu. "Hepiniz tabii." Dors' la Raych'ın gelmelerine şaşmış gibi bir hali yoktu. "Sizi uzun bir süreden beri bekliyordum. Streeling'de, Yukarıda az kalsın elime geçiyordunuz. Siz tanışmak için sabırsızlandığım Dr. Hari Seldon'sunuz. Siz de Dr. Dors Venabili olacaksınız. Çünkü Dr. Seldon'un yanında olduğunuz bildirildi. Ama korkarım bu delikanlıyı tanımıyorum. Yine de, onu gördüğüm için memnunum. Neyse... konuşarak zaman kaybetmemeliyiz. Önce dinlenmek istediğinizden eminim."

Dors sert sert, "Banyo da yapmak istiyoruz, Bayan," dedi. "Hepimizin uzun uzun duş yapmaya ihtiyacı var."

Kadın, "Evet, tabii," diye cevap verdi. "Özellikle bu delikanlının..." Başını eğerek Raych'a baktı. Ama diğer iki kadın gibi onu aşağılarcasına değil. "Adın nedir, delikanlı?"

Çocuk utançla, boğulurcasına, "Raych..." diye mırıldandı. Sonra da bir deneme yaparmış gibi ekledi. "Hanım."

Kadının gözleri parladı. "Ne garip bir raslantı! Belki de bu bir işaret. Benim adım da Rashelle. Ne acayip, değil mi?... Haydi, gelin. Hepinizle ilgileneceğiz. Ondan sonra yemek yiyip konuşmak için bol bol zamanımız olacak."

Dors, "Bir dakika, Bayan," dedi. "Nerede olduğumuzu sorabilir miyim?"

"Wye'dasınız, hayatım. Wye Sektöründe. Ve lütfen beni Rashelle diye çağırın. Yani bana dostluk duymaya başladığınız zaman. Ben resmilikten hoşlanmam."

Seldon bağırdı, "Wye Sektöründe mi?"

"Evet, öyle, Dr. Seldon. Sizi On Yıl konferansında konuştuğunuz günden beri ele geçirmek istiyorduk. Şimdi burada olduğunuz için çok seviniyoruz."

* * *

Aslında dinlenmeleri, yıkanıp temizlenmeleri, yeni kılıklar bulmaları ve uyumaları bir gün aldı.

Wye'daki ikinci akşam, Bayan Rashelle'in söz verdiği yemeğe katıldılar.

Sofra pek genişti. Dört kişi, yani Seldon, Dors, Raych ve Rashelle için çok büyüktü. Duvarlar ve tavan hafif ışıklandırılmıştı. Renkler usulca değişiyordu. Kumaşa benzemeyen sofra örtüsü bile ışıldıyordu.

Pek çok uşak vardı. Sessizce hizmet ediyorlardı. Kapı açıldığı zaman dışarıda bekleyen silahlı askerler de görülüyordu. Seldon, "Bu oda kadife bir eldiven," diye düşündü. "İçinde de demirden bir yumruk gizli."

Rashelle nazik ve dostça bir tavır takınmıştı. Raych'dan pek hoşlandığı için çocuğun yanma oturmasını istemişti.

Raych tanınacak gibi değildi. Yıkanmış, fırçalanmış, pırıl pırıl olmuştu. Saçları temizlenip kesilmişti. Üstünde yeni bir elbise vardı. Çocuk bir tek kelime bile söylemekten kaçınıyordu. Sanki konuşmasının bu yeni görünüşüne uymadığını düşünüyormuş gibi. Zavallı pek rahatsızdı. Dors çatal bıçakları kullanırken onu yakından izlemeye çalışıyordu.

Yemekler güzel, ama fazla baharatlıydı. Seldon bu yüzden ne malzeme kullanılmış olduğunu da anlayamıyordu.

Gülümserken güzel beyaz dişleri ışıldayan Rashelle, tombul yüzünde mutlu bir ifadeyle, "Belki yemeklere Mycogen'den getirtilmiş maddelerin katıldığını sanıyorsunuz," dedi. "Ama öyle bir şey yok. Bunların hepsi de Wye'da yetiştiriliyor. Bu gezegende hiçbir Sektör Wye kadar kendi kendine yetemez. Bunu sürdürebilmek için de canla başla çalışıyoruz."

Seldon ciddi bir tavırla başını salladı. "Bize verdiğiniz her şey birinci sınıf, Rashelle. Size minnet duyuyoruz." Ancak genç adam aslında, daha önce Dors'a da söylediği gibi, "Bunlar Mycogen yemekleri kadar nefis değil," diye düşünüyordu. "Ve ben kendi yenilgimi kutluyorum. Yada Hummin'in yenilgisini. İkisi aynı şey sanırım. Sonunda Wye'lıları eline düştüm. Yukarıda başımdan geçenler yüzünden Hummin de Wye'lıları düşünerek kaygılanmıştı."

Rashelle, "Ev sahibesi rolünde bazı özel sorular sorarsam herhalde kusuruma bakmazsınız," dedi "Siz üçünüz bir aile oluşturmuyorsunuz sanırım. Hari ve Dors, siz birbirinizle evli değilsiniz. Raych'ın da oğlunuz olmadığından eminim."

Seldon, "Birbirimizle akraba bile değiliz," diye açıkladı. "Raych, Trantor'da doğmuş. Ben Helicon'da, Dors da Cinna'da."

"O halde nasıl karşılaştınız?"

Seldon olayları fazla ayrıntıya girmeden kısaca özetledi. "Bu karşılaşmaların romantik ya da önemli bir yanı yok."

"Ama yaverim Çavuş Thalus sizi Dahl'dan götürmeye geldiği zaman bir hayli zorluk çıkarmışsınız."

Seldon ciddi ciddi, "Dors ve Raych'a karşı sevgi duyuyordum," dedi. "Onlardan ayrılmak istemiyordum."

Rashelle gülümsedi. "Siz romantik bir insansınız."

"Evet. Öyle. Ayrıca biraz da şaşkınım."

"Şaşkın mı?"

"Evet. Bize özel sorular sormak nezaketinde bulundunuz. Ben de böyle bir soru sorabilir miyim?"

"Tabii, sevgili Hari. İstediğinizi sorun."

"Buraya ilk geldiğimiz zaman On Yıl konferansından beri Wye'ın beni ele geçirmek istediğini söylediniz. Bunun sebebi ne olabilir?"

"Herhalde bunu anlayamayacak kadar saf değilsiniz. Sizi psiko-tarih biliminiz için istiyoruz."

"O kadarını anlıyorum. Ama beni ele geçirmekle psiko-tarih biliminden de yararlanabileceğiniz sonucunu nereden çıkardınız?"

"Herhalde bu bilimi kaybedecek kadar dikkatsizlik etmediniz, değil mi? Bu tekniği?"

"Durum daha da kötü, Rashelle. Ben de hiçbir zaman öyle bir teknik yoktu."

Rashelle'in yanakları çukurlaştı. "Ama konuşmanızda bu bilimi geliştirdiğinizi söylediniz. Tabii aslında tezinizi pek anlamadım. Ben matematikçi değilim. Sayılardan da nefret ederim. Ama emrimde çalışan matematikçiler bana sözlerinizi izah ettiler."

"O halde onları daha dikkatle dinlemeliydiniz, sevgili Rashelle. Herhalde onlar size psiko-tarih bilimiyle tahminlerde bulunulmasının mümkün olduğunu, ama pratik olmadığını söylediğimi de anlattılar."

"Buna inanamam, Hari. Hemen ertesi gün sizi o sahte İmparator Cleon'un karşısına çıkardılar."

Dors alayla mırıldandı. "Sahte İmparator mu?"

Rashelle sanki ciddi bir soruyu cevaplıyormuş gibi, "Evet," dedi. "Sahte İmparator. Taht üzerinde hiçbir hakkı yok onun."

Seldon sabırsızlıkla bu konuyu kapattı. "Cleon'a da biraz önce size açıkladıklarımı söyledim. O da gitmeme izin verdi."

Rashelle'in yüzündeki gülümseme kayboldu, sesi de biraz sertleşti. "Evet, gitmenize izin verdi. Masaldaki kedin, farenin gitmesine nasıl izin verdiyse öyle. Ve Cleon o günden beri peşinizde. Streeling, Mycogen ve Dahl'da. Cesareti olsa peşinizden buraya da adamlarını yollayacak. Neyse... Çok ciddileştik. Zevkimize bakalım. Müzik dinleyelim."

Birdenbire yumuşak ama neşeli bir melodi duyuldu. Rashelle, Raych'a doğru eğilerek usulca, "Yavrum," dedi.

"Çatalı kullanmak sana zor mu geliyor? O zaman kaşığını ya da parmaklarını kullan. Benim için hiçbir sakıncası yok."

Çocuk, "Peki, Hanım," diye mırıldanarak yutkundu. Ama Dors ona bakarak usulca dudaklarını oynattı. "Çatalla ye."

Raych da çatalını elinden bırakmadı.

Dors, "Müzik çok güzel, Bayan," dedi. Rashelle'e adıyla hitap etmemekte direniyordu. "Ama bunun aklımızı karıştırmasına da izin vermemeliyiz. Belki de Hari'yi bütün o Sektörlerde kovalayan kimseler, aslında Wye'ın emrindeydi. Öyle olmasaydı herhalde bütün bu olayları bilemezdiniz."

Rashelle bir kahkaha attı. "Wye'ın her yerde gözleri ve kulakları var tabii. Ama Hari'yi kovalayan biz değildik. Biz olsaydık sizi daha çabuk yakalardık. Dahl'da olduğu gibi. Ama eğer bir izleyici, avını yakalayamazsa ya da uzanan el amacına erişemezse, bunun Demerzel'in işi olduğunu anlayabilirsiniz."

Dors mırıldandı. "Demerzel'i bu kadar mı küçümsüyorsunuz?"

"Evet. Bu sizi şaşırtıyor mu? Ben onu yendim."

"Siz mi? Yoksa Wye Sektörü mü?"

"Sektör tabii. Ama Wye kazandığına göre, ben de kazanmış sayılırım."

Dors, "Çok garip," dedi. "Bütün Trantor'da Wye sakinlerinin zafer, yenilgi ya da bir başka şeyle ilişkileri olmadığı düşünülüyor. Walde onun yanında sizin... ya da başka bir Wye'lının hiç önemi yok."

Rashelle neşeyle güldü. Raych'a dostlukla bakarak çocuğun yanağını sıktı. "Valimizin bir otokrat olduğuna ve Wye'ı bir tek iradenin yönettiğine inanıyorsanız belki de haklısınız. Ama ben yine de kendimden söz edebilirim. Çünkü benim istek ve iradem de geçerli."

Seldon, "Neden?" diye sordu.

Hizmetçiler sofrayı toplarlarken Rashelle, "Neden olmasın?" dedi. "Wye Valisi benim."

* * *

Bu açıklamaya ilk tepki Raych'dan geldi. Çocuk kendisini pek rahatsız eden o terbiyeli tavırlarını bir tarafa bırakarak gürültülü bir kahkaha attı. "Hey, Hanım, siz Vali olamazsınız! Valiler erkektir!"

Rashelle ona neşeyle bakarak çocuğun taklidini kusursuzca yaptı. "Hey, çocuk, bazı Valiler erkektir, bazı Valiler de kadın! Bunu kafam dediğin tencereye at da biraz kaynasın."

Raych'ın gözleri irileşti. Çocuk iyice sersemlemişti. Sonunda, "Hey," dedi. "İyi konuşuyorsunuz, Hanım."

Rashelle hâlâ gülümsüyordu. "Tabii ya, ahbap. İstediğim gibi konuşurum."

Seldon usulca öksürdü. "Çok güzel taklit yapıyorsunuz. Lehçeniz harika."

Rashelle başını hafifçe salladı. "Bunu yıllardan beri yapmadım ama insan böyle şeyleri kolay kolay unutmuyor. Bir zamanlar bir arkadaşım vardı. Samimi bir arkadaşım. Dahl'liydi. O zamanlar pek gençtim." İçini çekti. "Tabii o böyle konuşmazdı aslında. Çok zekiydi. Ama taklit yapmasını bilirdi. Bunu bana o öğretti. Onunla konuşmak çok zevkliydi. Sanki bizim için özel bir dünya yaratırdı. Her şey şahaneydi. Ama olacak gibi de değildi. Bunu bana babam açık açık belirtti... Ve şimdi bu küçük yaramaz Raych çıkageldi. Bana çok gerilerde kalmış olan o günleri hatırlattı. O da aynı lehçeyle konuşuyor. Gözleri, küstah bakışları arkadaşınınkine benziyor.

Raych da altı yıl kadar sonra kadınlara hem zevk, hem de korku verecek. Öyle değil mi, Raych?"

Çocuk, "Bilmem, Hanım," dedi. "Yani şey... Bayan."

"Öyle olacağından eminim. Ve o eski arkadaşıma daha da çok benzeyeceksin o zaman. Büyüdüğün zaman seni görmesem herhalde daha iyi olacak... Neyse... Artık yemek sona erdi ve odana gitme zamanı geldi, Raych. İstersen bir süre holovizyon seyredebilirsin. Herhalde okumasını bilmiyorsun."

Çocuk kızardı. "İleride bir gün okuma yazma öğreneceğim. Seldon Efendi öyle dedi..."

"O halde gerçekten okuma yazma öğreneceksin."

Genç bir kadın, saygıyla Rashelle'e selam verdikten sonra Raych'a yaklaştı. Seldon Valinin onu nasıl çağırdığını görmemişti.

Raych, "Seldon Efendi ve Venabili Hanımla kalamaz mıyım?" diye sordu.

Rashelle şefkatle, "Onları daha sonra göreceksin," dedi. "Ama Hanım ve Efendiyle konuşmamız gerekiyor. Onun için odana gitmelisin."

Dors kesin bir tavırla dudaklarını kıpırdattı. "Haydi, git." Raych yüzünü buruşturarak iskemlesinden kaydı ve genç kadınla birlikte salondan çıktı.

Rashelle, Dors'la Seldon'a döndü. "Çocuk güvende olacak tabii. Ona iyi de davranılacak. Lütfen bu bakımdan korkulara kapılmayın. Tabii şu anda ben de güvendeyim. Hizmetçim demin nasıl geldiyse, on iki silahlı askerim de çağrıldıkları zaman hemen gelecekler. Hem daha da hızlı. Bunu bilmenizi istiyorum."

Matematikçi kelimelere basa basa, "Size saldırmayı düşünmüyorduk, Rashelle," dedi. "Yoksa sizi ‘Bayan Vali' diye mi çağırmalıyım?"

"Yine Rashelle diye çağırın. Bana sizin bir tür güreşçi olduğunuzu söylediler, Hari. Dors, sizin de bıçaklan ustalıkla kullandığınızı anlattılar. Tabii o bıçakları odanızdan aldık. Boş yere yeteneklerinize güvenmenizi istemiyorum. Çünkü Hari'nin hayatta olmasını, zarar görmemesini ve bana dostça davranmasını istiyorum."

Dors bu kadına hiçbir zaman dostluk duymayacaktı. "Bildiğimize göre Wye'ın yöneticisi IV. Mannix. Kırk yıldan beri bu böyle. Hâlâ böyle. O hâlâ hayatta ve aklî melekeleri de yerinde. O halde siz kimsiniz?"

"Ben söylediğim gibi, Valiyim Dors. IV. Mannix benim babam. İmparatorun ve bütün İmparatorluğun gözlerinde o hâlâ Vali. Ama gücün neden olduğu gerginlik babamı yordu ve sonunda her şeyi bana devretti. Ben onun tek çocuğuyum. Beni yönetici olarak yetiştirdiler. Babam şimdi görünüşte ve yasal olarak Vali. Ama asıl yönetici benim. Ve askeri güçler de bana sadakat yemini ettiler. Wye'da önemli olan tek şey de budur."

Matematikçi başını salladı. "Öyle olsun. Ama Vali ister IV. Mannix, ister I. Rashelle olsun, beni burada tutmanız gereksiz. Size psiko-tarihin uygulanmasının imkânsız olduğunu söyledim. Böyle bir tekniği benim ya da başkalarının geliştirebileceğini de sanmıyorum. Bunu İmparatora da söyledim. Sizin işinize de yaramam, onun işine de."

Rashelle, "Ne kadar safsınız," dedi. "İmparatorluk tarihini biliyor musunuz?"

Seldon, "Son zamanlarda bu tarihi daha iyi bilmediğim için hayıflanıyorum," dedi.

"Ben İmparatorluk tarihini biliyorum." Dors'un sesinde hafif bir alay vardı. "Tabii uzmanlık dalım İmparatorluk öncesi çağlar, Bayan Vali. Ama tarihi bilip bilmememizin ne önemi var?"

"Tarihi biliyorsanız, Wye Hanedanının çok eski ve şerefli bir aile olduğunu da öğrenmişsinizdir, Wye'lılar Dacia Hanedanından gelmedir."

Dors, "Dacia'lar beş bin yıl önce hükümdarlık yaptılar," diye hatırlattı. "O zamandan beri sürüyle torunları yaşayıp öldü. Tam yüz elli kuşak boyunca. Herhalde şimdi sayıları galaksinin yarı nüfusu kadar. Tabii olmayacak bütün iddialar kabul edilirse."

Rashelle'in sesi ilk kez buz gibi bir hal aldı. Gözlerinde de soğuk bir pırıltı belirdi. "Bizim iddialarımız olmayacak gibi değil, Dr. Venabili. Bunlar belgelere de dayanıyor. Wye hanedanından kimseler bütün bu yıllar boyunca her zaman önemli mevkilerde bulundular. Bir ara ailemizin üyeleri İmparatorluk tahtına da çıktılar. Ülkeyi İmparator olarak yönettiler."

Dors, "Tarih film-kitaplarında, Wye'lı yöneticilerden her zaman ‘İmparator karşıtları' diye söz edilir," dedi.

"Bu tarih kitaplarını kimlerin yazdığına bağlıdır. Gelecekte tarihi biz yazacağız. Çünkü bizim olan o tahtı tekrar elimize geçireceğiz."

"Bunu başarmak için iç savaş gerekecek."

"Böyle bir tehlike pek yok." Rashelle tekrar gülümsemeye başlamıştı. "Wye barışçı, zengin, dengeli ve sadık bir Sektör."

Dors kaşlarını kaldırdı. "Sadık mı?"

Rashelle, "Gerçek İmparatora sadık tabii," diye cevap verdi. "Şimdi Çok da güçlüyüz. Yönetimi çabucak ele geçirecek kadar. Yıldırım gibi. Daha biri, ‘İç savaş,' diyemeden gerçek bir İmparator olacak. Daha doğrusu İmparatoriçe! Ve Trantor da eskisi gibi huzur içinde yaşayacak."

Dors başını salladı. "Bir tarihçi olarak sizi aydınlatabilir miyim?"

"Ben dinlemeye her zaman hazırım." Rashelle, Dors'a bakarak başını hafifçe eğdi.

"Güvenlik güçleriniz kalabalık olabilir. İyi eğitilmiş ve donanmış da olabilir. Ama herhalde yirmi beş milyon dünyanın desteklediği İmparatorluk güçleri kadar olamazlar."

"Ama siz tahtı zorla ele geçiren o adamın zayıf noktasına parmağınızı bastınız, Dr. Venabili. Yirmi beş milyon dünya var. Ve İmparatorluk güçleri o gezegenlere dağılmış durumda. Oysa bizim güçlerimiz burada, Trantor'da. Uzaklardaki general ve amiraller onlara ihtiyaç olduğunu öğreninceye kadar biz istediğimizi yaparız."

"Ama size yine de karşılık verirler. Hem de korkunç bir güçle."

Rashelle, "Bundan emin misiniz?" dedi. "O sırada biz saraya yerleşiriz. Trantor bizim olur. Barış içinde bir Trantor. Her askeri lider kendi dünyasını yönetecek duruma gelmişken kalkıp bize saldırır mı?"

Seldon şaşırarak, "Ama istediğiniz bu mu?" diye sordu. "Parça parça olacak bir İmparatorluğu yönetmeyi mi düşünüyorsunuz?"

Rashelle, "Evet, öyle," dedi. "Trantor'u, uzaydaki kentleri ve yakındaki birkaç gezegen sistemini yöneteceğim. Galaksi İmparatoru değil, Trantor

İmparatoriçesi olmayı tercih edeceğim."

"Yani sadece Trantor'la yetinecek misiniz?" Dors'un sesinden buna inanmadığı anlaşılıyordu.

Rashelle birdenbire öfkelendi. "Neden olmasın? Babam tam kırk yıl bunu planladı. Şimdi de hayallerinin gerçek olduğunu görmek için yaşamaya çalışıyor. Milyonlarca dünyaya ihtiyacımız var mı? Bizim için hiçbir önemi olmayan, bizi zayıflatan, güçlerimizi uzaklara çeken, bizi yönetim karmaşası içinde boğan, sonsuz kavgaları ve problemleriyle bizi yoran o gezegenlere? Bizim için uzaklardaki hiçler onlar. Kendi kalabalık dünyamız, gezegen kentimiz bizim için bir galaksi sayılır! Yaşayabilmemiz için gereken her şeyimiz var. Galaksinin geri kalan kısmına gelince... parçalanırsa parçalansın! Her askeri lider kendi parçasına el koyabilir. Bunun için savaşmalarına da gerek yok. Herkese yetecek kadar dünya var."

Dors, "Ama yine de savaşırlar," dedi. "Ellerindeki dünya hiçbirine de yeterli gözükmez. Her biri güvensizlik duyar. Emniyette olabilmek için bütün galaksiye hükmetmesi gerektiğini düşünür. Bu kesin, Hiç Ülkesinin İmparatoriçesi. Sonsuz bir savaş başlar ve Trantor da kendini bunun ortasında bulur. Her şey mahvolur."

Rashelle onu aşağılar gibi, "Sizin gibi ileriyi göremeyenler öyle düşünebilirler," diye homurdandı.

Dors da, "Daha ileride ne var ki?" dedi.

"Daha ileride ne mi var? O var, o!" Rashelle, Seldon'u işaret etti.

Matematikçi, "Ben mi?" diye mırıldandı. "Ama size söyledim. Psiko-tarih..."

Rashelle, "Sevgili Dr. Seldon, lütfen sözlerinizi tekrarlamayın," dedi. "Bunun bir yararı yok. Dr. Venabili, babamın sonsuz bir savaş çıkması tehlikesini fark etmediğini mi sanıyorsunuz? O güçlü kafasıyla buna engel olmanın yollarını aramadığım mı düşünüyorsunuz? Babam on yıldan beri her an İmparatorluğu ele geçirmeye hazır durumdaydı. Ona sadece zaferi güvenliğin izleyeceği konusunda güvence verilmesi gerekiyordu."

Dors, "Kimse böyle bir güvence veremez," dedi.

"Dr. Seldon'un konferansta okuduğu tezi öğrenir öğrenmez bu güvenceyi de elde etmiş olduk. Ben bize gereken şeyin bu olduğunu hemen anladım.

Bunu babama da izah ettiğim zaman o da durumun önemini kavradı ve mevkiini bana devretti. Yani şimdi Vali olmamı size borçluyum, Hari. İleride size minnet borcum daha da artacak. Daha yüksek bir mevkie çıktığım zaman."

Seldon öfkelendi. "Deminden beri söylüyorum..."

"Bir şey yapılabilir mi, yoksa yapılamaz mı, bu önemli değil. Önemli olan halkın bir şeyin yapılabileceğine ya da yapılamayacağına inanması, Hari. Psiko-tarih biliminin siz Trantor'un kendi kendini yöneteceğini, vilayetlerin de birer krallık halini alacağını belirttiğini söylediğiniz zaman size inanacaklar."

Seldon, "Gerçek bir psiko-tarih bilimi geliştirilmedi," diye homurdandı. "Onun için böyle bir kehanette de bulunamam. Ben şarlatan değilim. O kadar istiyorsanız, bu sözleri kendiniz söyleyin."

"Yapmayın, Hari! Bana inanmazlar ki! Size inanırlar. Büyük matematikçiye. Neden onları memnun etmeyesiniz?"

Matematikçi, "Bütün galaksi bana neden inansın?" dedi. "Beni kimse tanımıyor ki! Filo komutanlarımızdan hangisi ‘psiko-tarih bilimi' sözlerinden etkilenir?"

"Hari, size hemen şimdi inanmazlar belki. Ama ben de bunu şimdi yapmanızı istemiyorum ki! Wye Hanedanı binlerce yıl bekledi. Binlerce gün daha bekleyebilir. Benimle işbirliği yapın, ben de sizi üne kavuşturayım. Psiko-tarih biliminin vaatleri galaksideki her dünyada ışıldayacak. Bunu ben sağlayacağım. Uygun an geldiği zaman siz kehanetinizi açıklayacaksınız, biz de harekete geçeceğiz. Tabii o uygun ânı ben seçeceğim. Ve göz açıp kapayıncaya kadar galakside Yeni Bir Düzen başlayacak. Bütün dünyaların milyarlarca yıl boyunca dengeli ve mutlu bir yaşam sürmesini sağlayacak. Haydi, Hari, beni reddedebilir misiniz?"

DARBE

THALUS, EMMER — ... Eski Trantor'un Wye Sektöründe yaşayan, silahlı güvenlik güçlerinden bir çavuştu... Hiç de ilginç olmayan kişisel özellikleri dışında, hakkında fazla bir bilgi yok. Sadece bir keresinde bütün galaksinin kaderini elinde tuttuğu biliniyor...

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Ertesi sabah kahvaltı, esir edilen üçlü grubun odalarının yakınındaki bir bölmede verildi. Gerçekten lükstü. Sofraya çeşitli yiyecekler konulmuş, hepsi de pek bol tutulmuştu.

Seldon önünde baharatlı sucuktan oluşan bir tepecikle oturuyor, Dors Venabili'nin mide ve ishalle ilgili kasvetli kehanetine de hiç aldırmıyordu.

Raych, "O kadın..." dedi. "Bayan Vali dün gece beni görmeye geldiği zaman dedi ki..."

Seldon, "O seni görmeye mi geldi?" diye sordu.

"Evet. Rahat olup olmadığımı anlamak istediğini söyledi. ‘Fırsat bulduğum zaman seni Hayvanat Bahçesine götüreceğim,' dedi."

"Hayvanat Bahçesine mi?" Matematikçi, Dors'a baktı. "Trantor'da ne tür bir hayvanat bahçesi var? Kedi ve köpeklerle mi dolu?"

Genç kadın, "Yerel bazı hayvanlar var," diye açıkladı.

"Herhalde başka dünyalara özgü hayvanlan da getirtiyorlar. Sonra galaksideki bütün gezegenlerde bulunan hayvanları da unutma. Tabii bu hayvanlar diğer dünyalarda Trantor'dakinden çok daha fazla... Aslında Wye'ın Hayvanat Bahçesi çok ünlü. Belki de İmparatorluk Hayvanat Bahçesinden sonra Trantor'dakilerin en zenginini."

Raych, "O yaşlı kadın iyi bir hanım," dedi.

Dors, "O kadar da yaşlı değil," diye itiraz etti. "Ama bizi iyi beslediği kesin."

Seldon, "Bu doğru," diye itiraf etti.

Kahvaltıdan sonra Raych etrafı dolaşmak üzere ayrıldı.

Dors'la Seldon genç kadının odasına geçtikleri zaman matematikçi çok belirgin bir hoşnutsuzlukla, "Bilmiyorum bizi ne kadar süre yalmz bırakacaklar," dedi. "Saatlerimizi nasıl geçireceğimiz konusunda onun bir program yaptığı kesin."

Dors, "Şu ara şikâyet edilecek bir şey yok," diye cevap verdi, "Burada Mycogen'dekinden de, Dahl'dakinden de çok daha rahatız."

Seldon, "Dors," dedi. "Yoksa o kadının tarafını tutmaya mı başlıyorsun?"

"Ben mi? Rashelle'in tarafını mı? Bunu nasıl düşünebilirsin?"

"Rahatsın. Karnın güzelce doydu. Gevşeyip kaderin getirdiklerini kabul etmek normal bir davranış sayılır."

"Evet, çok normal. Bunu neden yapmayalım?"

"Beni dinle. Dün gece bu kadın kazanırsa neler olacağını bana anlatıyordun. Ben belki tam bir tarihçi değilim ama bu konuda senin sözünü kabule hazırım. Aslında sözlerin mantıklı. Tarihçi olmayan biri için bile. İmparatorluk parçalanacak. Bu parçalar belirsiz bir süre boyunca birbirleriyle savaşacaklar. O kadını durdurmalıyız."

Dors, "Seninle aynı fikirdeyim," dedi. "O kadın durdurulmalı. Ama ben bu basit işi şu ara nasıl yapacağımızı bilmiyorum." Dikkatle Seldon'u süzdü. "Hari, dün gece uyuyamadın, değil mi?"

"Sen uyudun mu?" Profesörün uyumamış olduğu belliydi.

Dors'un yüzünde kaygılı bir ifade belirdi. "O söylediklerim yüzünden mi? Galaksinin nasıl mahvolacağını mı düşündün?"

"Evet, hem onu düşündüm, hem de başka şeyleri. Chetter Hummin'le bağlantı kurabilirsin." Seldon bu son sözleri fısıltıyla söylemişti.

Dors, "Tutuklanmamak için Dahl'dan kaçtığımız sırada onunla bağlantı kurmaya çalıştım," diye açıkladı. "Ama Hummin gelmedi. Mesajı aldığından eminim. Yine de gözükmedi. Tabii çeşitli nedenlerle gelememiş olabilir. Mümkün olduğu zaman bizi bulacağından eminim."

"Başına bir şey gelmiş olmasın?"

Genç kadın sabırla, "Hayır," dedi. "Sanmıyorum."

"Nasıl bilebilirsin?"

"Bu haberi, ne yapıp yapıp bana ulaştırırlardı. Bundan eminim. Bana hiçbir mesaj gelmedi."

Seldon kaşlarını çattı. "Ben senin kadar emin değilim. Hatta hiç güven duymuyorum. Sonra... Hummin gelse bile, bu durumda ne yapabilir? Bütün Wye'la savaşamaz ya! Wye ordusu Rashelle'in iddia ettiği gibi Trantor'un en iyi örgütlenmiş ordusuysa, Hummin onlara karşı ne yapabilir?"

"Bunu konuşmanın bir yararı yok. Rashelle'i psiko-tarih bilimi diye bir şey olmadığına inandırabilir misin? Kafasına vura vura?"

"Kadının bunun farkında olduğundan eminim. Bilimi yıllar boyunca geliştiremeyeceğimi biliyor. Belki bunu hiç başaramayacağımı da. Ama Rashelle psiko-tarih bilimini bulduğumu söyleyecek. Bunu yeteri kadar ustalıkla yaparsa ona inanacaklar. Sonunda da Rashelle benim kehanetlerim ve açıklamalarım olarak neyi açıklarsa ona göre davranacaklar. Ben ağzımı açıp tek kelime söylemesem bile."

"Ama bunun için zaman gerekmez mi? Rashelle bir gecede reklamını yaparak seni üne kavuşturamaz. Hatta bir haftada bile. Bunu uygun biçimde başarabilmesi bir yıl alabilir."

Matematikçi odada bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. "Olabilir. Ama bilmem ki... Rashelle her şeyi çabucak yapmak zorunda belki de. Bana sabırlı olmayı öğrenmiş bir kadın gibi gözükmüyor. Yaşlı babası IV. Mannix herhalde daha da acele edecek. Adam ölümün yaklaştığını hissediyor olmalı. Bütün hayatı boyunca bu amaç uğruna çalıştıysa, başarıya ölümünden bir hafta sonra değil, bir hafta önce ulaşılmasını isteyecektir. Ayrıca..." Durarak boş odada etrafına bakındı.

"Ayrıca ne?"

"Özgür olmalıyız. Anlayacağın, ben psiko-tarih problemini çözdüm."

Dors'un gözleri irileşti. "Sahi mi? Çözdün mü?"

"Tabii bütün ayrıntılarıyla değil. Bunun için uzun yıllar, belki de yüzyıllar gerekecek. Ama artık bu bilimin sadece teorik değil, uygulanabilecek bir şey olduğunu biliyorum. Bu işin başarılabileceğini anladım. Bu yüzden de çalışabilmek için zamana, huzura ve araçlara ihtiyacım var. İmparatorluk bir arada tutulmalı. Ben ya da benden sonra gelenler İmparatorluğun bu durumda nasıl tutulacağını, veya bütün çabalarımıza rağmen parçalandığı takdirde felâketin ne biçimde önemsizleştirileceğini öğreninceye kadar. Dün gece, başladığım işi sürdüremeyeceğim düşüncesi yüzünden uykum kaçtı."

* * *

Wye'e geleli beş gün olmuştu. Bu sabah Dors, Raych'a ikisinin de pek bilmediği resmi bir kılığı giydirmeye çalışıyordu.

Çocuk holo-aynada kendine kuşkuyla baktı. "Bir acayip gözüküyorum." Esnek bir kumaştan yapılmış ceketi ve ince kemeri inceledi, sonra da kulaklarının iki yanından uzanan kavisli sert yakayı yokladı. "Kafam bir kâseye konulmuş topa benziyor."

Dors, "Ama Wye'da zengin çocukları böyle giyiniyorlar," dedi. "Seni her gören hayranlık ve haset duyacak."

"Bu yapıştırılmış saçlarla mı?"

"Tabii. Şu yuvarlak şapkayı da giyeceksin."

"O zaman başım topa daha da çok benzeyecek."

"Sen de birinin kafana tekme atmasına engel olmaya bak. Şimdi... sana söylediklerimi unutma. Aklını başına topla ve çocuk gibi davranma."

"Ama ben çocuğum." Raych başını kaldırmış, yüzünde pek masum bir ifadeyle genç kadına bakıyordu.

Dors, "Bu sözüne şaştım," dedi. "Kendini on iki yaşında olgun bir erkek saydığından eminim."

Raych güldü. "Pekâlâ. Usta bir casus gibi davranacağım."

"Benim senden istediğim bu değil. Kendini tehlikeye atma. İçeriyi dinlemek için usulca kapılara yaklaşma. Yakalanırsan kimseye bir yararın olmaz. Özellikle kendine."

"Ah, haydi, haydi. Beni ne sanıyorsunuz? Ben çocuk muyum?"

"Demin çocuk olduğunu söylemedin mi, Raych? Söylenilen her şeyi dinle. Ama belli etmeden. Ve duyduklarını da unutma. Bize tekrarla. Basit bir şey bu."

Raych, "Sizin için söylemesi kolay, "diye güldü. "Benim için de yapması."

"Ve dikkatli ol."

Raych göz kırptı. "Tabii."

Bir uşak, çocuğu Rashelle'in yanına götürmek üzere geldi.

Seldon düşünceli bir tavırla onların arkasından baktı. "Konuşmaları çok dikkatle dinlemeye çalışacağı için belki de hayvanları göremeyecek bile. Öyle bir çocuğu tehlikeye atmanın doğru bir şey olduğundan pek de emin değilim."

"Tehlike mi? Hiç sanmıyorum. Unutma ki Raych, Billibotton'un yoksul mahallelerinde büyüdü. Onun bazı konularda senden de, benden de çok daha kurnaz olduğundan eminim. Ayrıca Rashelle onu seviyor, Raych'ın her yaptığı şeyi çocuğun lehine yorumlar. Zavallı kadın..."

"Ona gerçekten acıyor musun, Dors?"

"Bir Valinin kızı olduğu, kendisini yönetici saydığı... İmparatorluğu mahvetmeyi planladığı için acımaya değmeyeceğini mi düşünüyorsun? Belki de haklısın. Ama Rashelle'in bazı yanları acımaya değer. Meselâ mutsuz bir aşk macerası geçirmiş. Bu çok belli. Herhalde çok acı çekti.

Hiç olmazsa bir süre."

Seldon, "Sen de mutsuz bir aşk macerası geçirdin mi, Dors?" diye sordu.

Genç kadın bir iki dakika düşündü. "Hayır, pek de değil. Mutsuz olamayacak kadar işime düşkünüm."

"Tahmin etmiştim."

"O halde neden sordun?"

"Yanılıyor olabilirdim."

"Ya sen?"

Matematikçi sıkıldı. "Aslına bakarsan... evet. Mutsuzluğa zaman ayırdım ben. Kalbim de kırıldı. Hiç olmazsa kötü bir biçimde çatladı."

"Tahmin etmiştim."

"O halde neden sordun?"

"Yanıldığımı düşündüğüm için değil. Bundan emin olabilirsin. Sadece yalan söyleyip söylemeyeceğini anlamak istiyordum. Söylemedim. Buna seviniyorum."

Bir sessizlik oldu. Sonra Profesör, "Beş gün geçti, hiçbir şey olmadı," diye mırıldandı.

"Ama bize çok iyi davranıyorlar, Hari."

"Hayvanların kafaları çalışsaydı, kesilmek için beslenirlerken herhalde onlara çok iyi davranıldığını düşünürlerdi."

"Rashelle'in İmparatorluğu katletmek için bizi beslediğini itiraf ediyorum."

"Ama bunu ne zaman yapacak?"

"Hazır olduğu zaman herhalde."

"Rashelle bir günde darbe yapabileceğini söyleyerek övündü. Bana kadın bunu herhangi birgün başarabilirmiş gibi geldi."

"Bunu yapacak durumda da olsa, yine İmparatorluğun göstereceği tepkiyi zayıflatmak ister. Bu da zaman alabilir."

"Ne kadar zaman? Tepkiyi benden yararlanarak zayıflatmak istiyor. Ama bunun için bir çaba gösterdiği de yok. Beni önemli bir hale sokmak için uğraşmıyor. Wye'da nereye gidersem gideyim, kimse beni tanımıyor. Wye'lılar toplanıp beni alkışlamıyorlar. Holo-haberlerde de bir şey göremiyorum."

Dors gülümsedi. "Seni duyan da ünlü olmadığın için kırıldığını sanır. Çok safsın, Hari. Ya da tarihçi değilsin. Bu da aynı şey. İnsanlar tarih bilselerdi, aynı aptalca hataları tekrarlamazlardı."

Seldon başını kaldırarak genç kadına tepeden baktı. "Hangi bakımdan safım?"

"Alınma, Hari. Aslında bence çekici yanlarından biri de bu."

"Biliyorum. Bu sende annece duygular uyandırıyor. Bana gözkulak olmanı da senden istediler. Hangi bakımdan safım?"

"Şu bakımdan: Rashelle'in seni İmparatorluk vatandaşlarına bir kâhin olarak kabul ettirmek için propaganda yapacağını sanıyorsun. Vali bu yoldan hiçbir şey başaramaz. Katrilyon insanı çabucak harekete geçirmek zordur. Hem fiziksel koşullar vardır, hem de toplumsal ve psikolojik. Rashelle açıkça harekete geçtiği an, Demerzel de durumu öğrenir."

"O halde bu kadın ne yapıyor?"

"Benim tahminim şu: Seninle ilgili bilgiler önemli birkaç kişinin kulağına gidiyor. Uygun bir biçimde abartılmış, allanıp pullanılmış haberler. Sektörlerdeki Valilere, filolardaki Amirallere. Rashelle'in kendisini desteklediklerini düşündüğü kimselere. Ya da İmparatora düşman olduklarını düşündüğü kimselere. Böyle yüz kadar kişi Rashelle'in tarafına geçerse, İmparator yanlılarının kafaları bir süre için karışabilir. Birinci Rashelle de o sırada Yeni Yönetimini yeteri kadar güçlendirir ve karşı koyacak olanları yener. Daha doğrusu, ben kadının böyle düşündüğünü sanıyorum."

"Ve Hummin'den hâlâ haber çıkmadı."

"Ama ben yine de onun bir şeyler yaptığından eminim. Bu görmezden gelinmeyecek kadar önemli bir mesele."

"Hummin'in ölmüş olabileceği hiç aklına geldi mi?"

"Bu da bir ihtimal, ama sanmıyorum. Ölseydi bu haber bana ulaşırdı."

"Buraya mı?"

"Buraya."

Seldon kaşlarını kaldırdı ama bir şey söylemedi.

Raych akşama doğru döndü. Mutlu ve heyecanlıydı. Maymunları, Bakarya yaratıklarını anlatıp durdu. Yemek sırasında en çok o konuştu.

Dors ancak yemekten sonra, kendi dairelerine çekildikleri zaman çocuğa, "Şimdi bana Bayan Valiyle olanları anlat, Raych," dedi. "Yaptıklarını ve söylediklerini. Bilmemiz gereken her şeyi."

Raych'ın gözleri parladı. "Bir şey var. Rashelle'in o yüzden yemekte bulunamadığından eminim."

"Neymiş o?"

"Hayvanat Bahçesi kapatılmıştı. Yani yalnızca biz dolaşalım diye. Çok kalabalıktık. Rashelle ve ben, üniformalı adamlar ve süslü kadınlar. Sonra üniformalı bir başka adam... daha önce orada olmayan biri... usulca yaklaştı ve alçak sesle bir şeyler söyledi. Rashelle diğerlerine dönerek kımıldamamaları için işaret etti. Onlar da bu emre uydular. Kımıldamadılar. Rashelle o yeni gelen adamla birkaç adım yürüdü. Konuştuklarının duyulmaması için. Ama ben ona aldırmadım ve kafeslerdeki hayvanları

seyretmeyi sürdürdüm. Söylenenleri duymak için usul usul Rashelle'e yaklaştım."

"O, ‘Buna nasıl cüret ettiler?' dedi. İyice kızmıştı. Üniformalı adamın çok kaygılı bir hali vardı. Ona çabucak bir göz attım. Çünkü sanki hayvanlara dalmışım gibi davranıyordum. Onun için de konuştuklarını daha çok duydum. Adam birinden söz etti. Adını hatırlamıyorum. Bir general. Ya da öyle biri. Üniformalı adam bu generalin, ‘Subayların Rashelle'in babasına... şey yemini... şey yemini ettiklerini söylediğini açıkladı...'"

Dors, "Sadakat yemini," dedi.

"İşte öyle bir şey. Adam, ‘General şimdi subayların bir kadının emirlerini yerine getirmeyi pek istemediklerini söyledi,' dedi. ‘Hepsi babanızı istiyorlarmış. Onun Vali olarak bir erkeği atamasını bekliyorlarmış. Bir kadının emrine giremezlermiş.'"

"Bir kadının emrine giremezlermiş demek? Emin misin?"

"O adam öyle dedi. Fısıldar gibi. Bayağı korkuyordu. Rashelle ise çok öfkelenmiş, sanki dili tutulmuştu. Sonra, Onun kafasını uçurtacağım,' diye homurdandı. ‘Yarın bana sadakat yemini edecekler. Bunu reddedenler, daha bir saat geçmeden pişman olacaklar.' Tamı tamına böyle söyledi işte. Sonra bahçede dolaşmaktan vazgeçti. Buraya döndük. Bütün bu süre boyunca Rashelle bana bir tek kelime bile söylemedi. Orada öylece oturdu. Yüzünde öfkeli ve hain bir ifade vardı."

Dors, "İyi," dedi. "Sakın bu olaydan kimseye söz edeyim deme, Raych."

"Hiç eder miyim? İstediğiniz bu muydu?"

"Evet, hem de nasıl! Bu işi iyi başardın, Raych. Şimdi odana git ve bütün bunları da unut. Olayı düşünme bile."

Çocuk gittikten sonra genç kadın, Profesöre döndü. "Bu çok ilginç. Vali kızlarının sonradan babalarının hatta annelerinin yerine geçerek yönetimi ele aldıkları görülmüştür. Başka yüksek mevkilere geldikleri de. Ülkeyi pek çok kez bir İmparatoriçenin yönettiğini de herhalde biliyorsun. İmparatorluk tarihinde bir kadının emrinde hizmet etmek konusunda bir tek ciddi sorun çıktığını hatırlamıyorum. Şimdi Wye'da böyle bir mesele çıkması insanı düşündürüyor."

Seldon, "Neden olmasın?" dedi. "Son zamanlarda Mycogen'deydik. Orada kadınlan hiç önemsemiyorlardı. Önemsiz de olsa, belirli bir mevkie gelmeleri imkânsızdı."

"Evet, tabii, ama o bir istisnaydı. Kadınların her şeye hakim oldukları başka yerler var. Yine de çoğu zaman iki taraf birbirine eşit."

"Ya Wye'da?"

"Bildiğim kadarıyla burada da eşit. Rashelle Vali olmak konusunda hiç tereddüt etmemiş. İhtiyar Mannix de hiç duraklamadan ona yetki vermiş. Erkeklerin itirazları Rashelle'i şaşırtmış ve öfkelendirmiş. Herhalde böyle bir şey beklemiyordu."

Matematikçi, "Bu durumun seni sevindirdiği belli," dedi. "Neden?"

"Çünkü bu anormal bir şey. O halde bunu biri sağladı.

Bu kimsenin Hummin olduğunu düşünebiliriz."

Seldon, düşünceli bir tavırla mırıldandı. "Öyle mi düşünüyorsun?"

Dors, "Evet," diye başını salladı.

Matematikçi, "Biliyor musun?" dedi. "Ben de öyle.

* * *

Wye'a geleli on gün olmuştu. O sabah Hari Seldon'un kapısı çalındı. Raych dışarıda olanca sesiyle bağırıyordu. "Hey, Doktor! Doktor Seldon! Savaş çıktı!"

Matematikçinin uykusu ancak bir dakika sonra açıldı, genç adam yataktan fırladı. Hafifçe ürpererek kapıyı açtı Daha başlangıçta, Wye'lıların evlerinin serin olmasını tercih ettiklerini öğrenmişti.

Gözleri irileşmiş olan Raych heyecanla odaya daldı "Bay Seldon, eski Vali Mannix'i yakaladılar! Onlar..."

"Kim yakaladı, Raych?"

"İmparatorluk güçleri. Dün gece sürüyle jetleri geldi. Holo-haberlerde bu olaydan söz ediliyor. Bayan Dors'un odasındaki açık. Sizi uyandırmamamı

söyledi. Ama ben durumu öğrenmek isteyeceğinizi düşündüm."

"Çok iyi düşünmüşsün." Seldon, robdöşambrını giyerek Dors'un odasına koştu. Genç kadın giyinmişti. Duvardaki girintiye yerleştirilmiş olan holovizyonu izliyordu.

Ekranda bir adam, masa başında oturuyordu. Ceketinin solunda o ‘Uzay Gemisi ve Güneş' işareti vardı. İki yanında, üniformalarında yine aynı işaret olan silahlı askerler bekliyordu. Masada oturan subay, "... Majestenin barışçı kontrolü altındadır," diyordu. "Vali Mannix güvendedir ve sağlığı da yerindedir. Dost İmparatorluk güçlerinin rehberliği altında bütün Valilik yetkilerine de sahiptir. Biraz sonra karşınıza çıkacak ve bütün Wye'lılardan sakin olmalarını; isteyecektir."

Dors, "Bu işi kusursuz biçimde yaptılar, Hari," dedi "Wye'lıları tümüyle gafil avladılar. Onlar karşı koyma fırsatı bırakmadılar."

Vali IV. Mannix gözüktü. Dimdik duruyordu. Yanında İmparatorluk askerleri yoktu. Belki de görünüşü kurtarmak için yapılmıştı bu. Seldon, kameraların almadığı taraflarda uygun sayıda asker beklediğinden emindi.

Mannix yaşlıydı ama yine de güçlüydü. Holo-kameraya bakmıyor, sözleri sanki kendisine zorla ezberletilmiş gibi söylüyordu. O da Wye'lılara sakin olmalarını, karşı koymamalarını, ülkeye zarar gelmemesi için dikkatli davranmalarını, uzun yıllar tahtta kalacağını umduğu İmparatorla işbirliği yapmalarını önerdi.

Seldon, "Rashelle'den hiç söz etmiyor," dedi. "Sanki kızı hiç yokmuş gibi."

Dors, "Ondan hiç kimse söz etmedi," diye açıkladı. "Burası Rashelle'in saraylarından biri ama buraya saldırmadılar. Belki o buradan kaçmayı ve komşu sektörlerden birine sığınmayı başarır. Ama Trantor'da hiçbir yerde uzun süre güvende olamaz."

Biri, "Belki..." dedi. "Ama burada bir süre güvende olabilirim."

Rashelle içeri girdi. Uygun biçimde giyinmişti. Uygun biçimde de sakindi. Hatta gülümsüyordu bile. Ama bu mutlu bir gülümseme değildi yüzündeki. Kadın daha çok, soğuk bir tavırla dişlerini gösteriyordu.

Odadakiler ona bir an şaşkınlıkla baktılar.

Dors, "Darbe umudunuzun kalmadığı kesin, Bayan" diye cevap verdi. Sesi biraz soğuktu. "Erken davranıp sizi engelledikleri anlaşılıyor."

"Erken davranmadılar. Ben ihanete uğradım. Subaylarımı etkilediler ve onlar da tarihe ve mantığa aldırmaksızın, bir kadın için savaşmayacaklarını, sadece eski efendilerinden emir alacaklarını söylediler. Birer hain oldukları için de eski efendilerinin yakalanmasına göz yumdular. Onun yönetiminde düşmana karşı koymayı istemedikleri için." Bir koltuğa oturdu. "Artık İmparatorluk konuşmasını sürdürecek ve çökecek. Oysa ben ona yeni bir hayat sağlamaya hazırdım."

Dors, "Bence İmparatorluk belirsiz bir süre boş yere savaşılmasını ve gezegenin mahvolmasını önledi," dedi. "Kendinizi bu düşünceyle avutun, Bayan."

Rashelle sanki bu sözleri duymamıştı. "Yıllar boyunca hazırlandım ve her şey bir gecede mahvoldu." Orada öyle oturuyordu. Yenilmiş, ezilmişti. Sanki yirmi yıl birden yaşlanmıştı.

Dors, "Bu işi bir gecede başarmış olamazlar," diye mırıldandı. "Subaylarınızı etkileyebilmeleri için zaman isterdi. Tabii böyle bir şey olduysa."

"Demerzel bu konuda ustadır. Ben onu önemsememekle hata ettim. Bu işi nasıl başardığını bilmiyorum. Tehditler, rüşvetler, iddialar. Demerzel sinsilik ve ihanet sanatının en büyük ustalarındandır. Bunu bilmeliydim." Rashelle bir an durdu, sonra da konuşmasını sürdürdü. "Eğer Demerzel güçlerini üzerimize gönderseydi, askerlerini kolaylıkla ortadan kaldırabilirdim. Wye'ın ihanete uğrayacağı, sadakat yemininin kolaylıkla inkâr edileceği kimin aklına gelirdi?"

Seldon mantıklı bir tavırla, "Ama size değil, babanıza yemin etmişlerdi," diye hatırlattı.

Rashelle şiddetle, "Saçma!" dedi. "Babam Valiliği bana devrettiği zaman, ona edilen sadakat yeminleri otomatik olarak beni de kapsadı. Bu tür olaylar daha önce de oldu. Yeni hükümdara yemin edilmesi âdettir. Ama bu hukukî bir zorunluk değil sadece bir törendir. Subaylarım bunu biliyorlardı ama unutmayı yeğlediler. İmparatorun intikam alacağını düşünerek titrediler ve kadınlığımı bahane ettiler. Cesur davransalardı, İmparator da intikam alamazdı. Ya da sadece elde edecekleri şeyleri düşünerek hırsla

titreselerdi... Ama şimdi onları kimse ödüllendirmeyecek! Ben Demerzel'i tanırım." Hızla Seldon'a döndü. "O sizi istiyor. Demerzel sizin yüzünüzden bize bu darbeyi indirdi."

Matematikçi irkildi. "Neden ben?"

"Aptal gibi konuşmayın! Ben sizi hangi nedenle istediysem, o da aynı nedenle istiyor! Sizi kullanmak için tabii." Rashelle içini çekti. "Hiç olmazsa bana herkes ihanet etmedi. Hâlâ sadık askerlerim var. Çavuş!"

Çavuş Emmer Thalus, boyuna bosuna hiç uymayan yumuşak ve ihtiyatlı adımlarla içeri girdi, üniforması tiril tirildi. Sarı bıyığını dikkatle burmuştu. Hazır ola geçerek, "Bayan Vali," dedi. Hâlâ emirleri körü körüne yerine getiriyordu. Değişen durumun farkında bile değildi.

Rashelle, Raych'a bakarak hüzünle gülümsedi. "Ya sen nasılsın, küçük Raych? Seni yetiştirmeyi düşünüyordum. Ama artık bunu yapamayacağım anlaşılıyor."

Raych beceriksizce, "Nasılsınız... efendim?" dedi.

Rashelle ekledi. "Sizi de yükseltecektim, Dr. Seldon. Bu yüzden de özür dilemeliyim. Bu da imkânsız."

"Benim için üzülmeyin. Bayan."

"Ama üzülüyorum. Demerzel'in sizi ele geçirmesine izin veremem. Bu kadar zafer fazla olur. Hiç olmazsa buna engel olabilirim."

"Emin olun Bayan, Demerzel için çalışacak değilim. Sizin için de çalışmazdım zaten."

"Bu çalışmak değil, kullanılmak meselesi. Elveda, Dr. Seldon. Çavuş, onu ortadan' kaldır!"

Çavuş hemen silahını çekti. Dors, haykırarak ileri atıldı. Ama Seldon genç kadını kolundan tuttu, onu durdurmak için bütün gücüyle çabaladı. Bir taraftan da, "Geri çekil!" diye haykırıyordu. "Yoksa seni öldürür! Çavuş beni öldürmeyecek! Raych, sen de! Gerile! Kımıldama." Sonra Thalus'a döndü. "Durakladın, Çavuş, çünkü beni vuramayacağını biliyorsun. On gün önce ben seni öldürebilirdim ama bunu yapmadım. Sen o zaman beni koruyacağına dair şeref sözü verdin."

Rashelle homurdandı. "Ne bekliyorsun, Çavuş? Senin yerinde olsaydım onu öldürürdüm."

Matematikçi başka bir şey söylemedi. Orada öyle durdu. Silahıyla Seldon'un kafasına nişan almış olan Çavuşun gözleri yuvalarından uğrayacakmış gibi irileşmişti.

Rashelle çığlık çığlığa haykırdı. "Sana emrettim!"

Seldon usulca, "Bana söz verdin," diye hatırlattı.

Çavuş Thalus boğulurcasına, "Ne yaparsam yapayım, şerefime leke sürülecek," dedi. Silah elinden düştü.

Rashelle, "O halde sen de bana ihanet ediyorsun!" diye bağırarak silahı kaptı, Çavuşa doğru çevirerek düğmeye bastı.

Seldon o zamana kadar kimsenin bu tür bir silahla öldürüldüğünü görmemişti. Bir gürültü olacağını, Thalus'un vücudunun patlayarak kanlarının etrafa sıçrayacağını sanıyordu. Ama bu Wye silahı öyle bir şeye neden olmadı. Seldon, Thalus'un iç organlarına ne olduğunu anlayamadı, ama Çavuş sessizce yere serildi. Ne suratındaki ifade değişmiş, ne yüzünü buruşturmuştu. Ama öldüğü kesindi.

Sonra Rashelle silahı kesin bir tavırla Profesöre çevirdi. Artık onu bir saniyeden fazla yaşatmayacağı anlaşılıyordu.

Ama Çavuş yere yığılırken Raych da harekete geçti. Seldon'la Rashelle'in arasına girerek deli gibi ellerini sallamaya başladı. "Bayan... ateş etme! Ateş etme!"

Rashelle bir an şaşaladı. "Aradan çekil, Raych. Sana zarar vermek istemiyorum."

Bu anlık duraklama, Dors için yeterli oldu. Şiddetle matematikçinin elinden kurtularak Rashelle'e doğru daldı. Kadın Vali haykırarak yere yuvarlanırken silah da ikinci kere düştü.

Raych onu kaptı.

Seldon titreyerek derin bir soluk aldı. "Raych, silahı bana ver."

Ama çocuk geriledi. "Onu öldürmeyeceksiniz, değil mi, Bay Seldon? O bana iyi davrandı."

Profesör, "Kimseyi öldürmeyeceğim, Raych," dedi. "O Çavuşu öldürdü. Beni de öldürmek üzereydi. Ama zarar vermemek için ateş etmedi. O yüzden de yaşamasına izin vereceğiz."

Matematikçi silahı gevşek tutarak bir iskemleye çöktü. Dors ölmüş olan Çavuşun belindeki diğer kılıftan sinir kamçısını aldı.

O sırada yeni bir ses etrafta yankılandı. "Artık ben bu kadınla ilgilenirim, Seldon."

Matematikçi başını kaldırarak ani bir sevinçle, "Hummin!" diye bağırdı. "Sonunda gelebildin!"

"Bu kadar geciktiğim için özür dilerim, Seldon. Yapmam gereken çok şey vardı. Nasılsın, Dr. Venabili? Bu hanım Mannix'in kızı Rashelle sanırım. Ama bu çocuk kim?"

Seldon, "Raych, Dahl'lı bir genç dostumuz," diye açıkladı.

İçeriye askerler giriyorlardı. Hummin'in bir işareti üzerine Rashelle'i saygıyla yerden kaldırdılar.

Onu göz hapsinde tutma zorunluğundan kurtulan Dors, üzerini süpürdü, bluzunu düzeltti. Seldon birdenbire üstünde hâlâ robdöşambrı olduğunu farketti.

Rashelle askerleri aşağılarcasına onların elinden kurtularak Hummin'i işaret etti ve matematikçiye, "Kim o?" diye sordu.

Profesör, "Chetter Hummin," dedi. "Bir dostum ve bu gezegendeki koruyucum?"

"Koruyucunuz mu?" Rashelle çıldırmış gibi güldü. "Budala! Ahmak! O adam Demerzel! Venabili denilen kadına bakarsanız, suratından bu gerçeği gayet iyi bildiğini anlarsınız. Sizi daha başından kapana kıstırmışlar. Benim tuzağımdan çok daha kötü bir kapana."

* * *

Hummin'le Seldon o gün öğle yemeğinde yalnızdılar. Pek konuşmuyorlardı. Çoğu zaman sofraya sıkıntılı bir sessizlik çöküyordu.

Seldon yemeğin sonlarına doğru kımıldayarak heyecanlı bir sesle, "E, size nasıl hitap edeceğim, efendim?" diye sordu. "Sizi hâlâ, ‘Chetter Hummin' diye düşünüyorum. Diğer kimliğinizi kabul etsem bile, sizi ‘Eto Demerzel' diye de çağıramam. Kişiliğinizin bir unvanı olmalı. Ben bunu uygun biçimde nasıl kullanacağımı bilmiyorum. Lütfen bana öğretin."

Demerzel, "Sence bir sakıncası yoksa beni yine ‘Hummin' diye çağır," dedi. "Bu resmi tavırlara da gerek yok. Evet, ben Eto Demerzel'im. Ama senin için yine de Hummin'im. Aslında bu iki kişilik aynı sayılır. Sana İmparatorluğun çürüyüp çökmeye yüz tuttuğunu söyledim. Hem Demerzel, hem de Hummin olarak bunun doğruluğuna inanıyorum. Bu çürüme ve çökmeyi önlemek, eğer mümkün değilse, o zaman da sonradan galaksiyi canlandırmak için psiko-tarih bilimine ihtiyacım olduğunu anlattım. Her iki kişiliğimle de buna inanıyorum."

"Ama ben eline geçmiştim. Herhalde İmparator beni kabul ettiği sırada yakınımızdaydın."

"Sen Cleon'la konuşurken mi? Evet, tabii."

"O zaman... daha sonra Hummin rolünde yaptığın gibi benimle konuşabilirdin."

"Elime ne geçerdi? Demerzel rolünde çok önemli işlerim var. Cleon'u idare etmem gerekiyor. O iyi niyetli, ama pek de yetenekli bir hükümdar değil. Cleon'un hata yapmasını mümkün olduğu kadar engellemek zorundayım. Trantor'un ve İmparatorluğun yönetilmesine de katkıda bulunmak zorundayım. Ayrıca gördüğüm gibi, Wye'ın bir zarar vermemesi için de hayli zaman harcıyorum."

Seldon, "Evet, biliyorum," diye mırıldandı.

"Bu kolay olmadı. Az kalsın yeniliyordum da. Yıllardan beri Mannix'le düello ediyor, kafasının nasıl çalıştığını öğreniyor, her hareketine bir karşılık vermeye çalışıyordum. Onun sağlığında yetkilerini kızına devredeceği hiç aklıma gelmemişti. Rashelle'i incelememiştim. Kadının pervasız davranışlarına karşı da hazır değildim. Rashelle babasının tersine, güce alışık olarak büyümüştü. Bunun sınırları konusunda kesin bir fikri yoktu. O yüzden seni ele geçirdi. Ve beni de tam anlamıyla hazır olmadan harekete geçmek zorunda bıraktı."

"Az kalsın o yüzden beni kaybedecektin. İki kere silah namluları bana çevrildi."

Hummin başını salladı. "Biliyorum. Seni az kalsın Yukarıda da kaybedecektik. O kazayı da önceden tahmin edemezdim."

"Ama sen aslında sorumu cevaplamadın. Neden Demerzel'den kaçmam için beni Trantor'da oradan oraya yolladın? Demerzel sendin."

"Sen Cleon'a psiko-tarihin tümüyle kuramsal bir kavram olduğunu söyledin. Pratik yanı olmayan bir tür matematiksel oyun olduğunu anlattın. Gerçekten de öyle olabilirdi. Sana resmi biçimde yaklaştığım zaman bu fikrinde ısrar edeceğinden emindim. Ama psiko-tarih fikri beni çekiyordu. Kendi kendime, ‘Bu gerçekten bir oyun olabilir,' dedim. Şunu iyice anlamanı istiyorum. Sadece senden yararlanmayı düşünmüyordum. Uygulanabilecek, gerçek bir psiko-tarih bilimi geliştirilmesini de istiyordum.

"O yüzden, dediğin gibi seni Trantor'da oradan oraya yolladım. O korkunç Demerzel her zaman peşindeydi. Bu durum yüzünden, kafanı bir noktaya vereceğinden emindim. Böylece psiko-tarih matematiksel bir oyun olmaktan öte, heyecanlı bir şey halini alacaktı. Psiko-tarih bilimini İmparatorun uşağı Demerzel için geliştirmeyi istemezdin. Ama bunu samimi, idealist Hummin için yapardın. Ayrıca bu sayede Trantor'un çeşitli yanlarını görecektin. Bunun da yararı olacaktı. Uzaklardaki bir gezegende, etrafında matematikçilerle fildişi bir kulede yaşamaktan çok daha yararlı. Haklı mıydım? Bir gelişme oldu mu?"

Seldon, "Psiko-tarih konusunda mı?" diye sordu. "Bunu bildiğini sanıyordum."

"Nereden bileyim?"

"Dors'a söyledim de!"

"Ama bana söylemedin. Artık şimdi anlatırsın. Bu güzel bir haber."

Matematikçi, "Pek de değil," diye cevap verdi. "Benimki henüz bir başlangıç. Ama yine de başlangıç başlangıçtır."

"Matematikçi olmayan birine anlatılabilecek bir başlangıç mı?"

"Öyle sanırım. Anlayacağın, ben başından beri psikotarihi, herbirinin ortalama nüfusu dört milyar olan yirmi beş milyon dünyanın birbirleri üzerindeki etkisine dayanan bir bilim olarak düşünüyordum, Hummin. Ve bu kadar karmaşık bir şeyi çözümlemek de imkânsızdı. Başarılı olabilmem ve psiko-tarihi yararlı bir hale sokmam için daha basit bir sistem bulmam gerekiyordu.

"O yüzden zamanda geriye gitmeyi ve bir tek dünyayla ilgilenmeyi düşündüm. İnsanların galaksiye yayılmadan önce yaşadıkları o dünyayla. Mycogen'de ‘Aurora' adlı bir ilk gezegenden söz ediliyordu. Dahl'da ise ‘Arz'dan. Onların değişik adlar verilmiş bir tek dünya olması ihtimali üzerinde durdum. Ama bu iki gezegen, en aşağı bir önemli özellik bakımından birbirinden farklıydı. Yani aynı dünya olmaları imkânsızdı. İki gezegen konusunda da pek az bilgi vardı. Ve bu bilgiyi de mitlerle efsaneler belirsizleştiriyordu. Bu bakımdan psiko-tarihi uygulamak imkânsızdı." Matematikçi susarak soğuk meyve suyundan bir yudum aldı. Gözlerini Hummin'in yüzünden ayırmıyordu.

Hummin, "E?" dedi. "Sonra?"

"O arada Dors bana 'Bacaktaki El Hikâyesi' adını verdiğim bir olayı anlattı. Olayın kendi başına bir önemi yoktu. Gülünç ve önemsiz bir hikâyeydi. Ama Dors bunun sonucu olarak Trantor'un çeşitli sektörlerinde ve diğer dünyalardaki farklı seks kurallarından söz etti. O zaman Dors' un Trantor'daki sektörleri anlatırken sanki bunlar değişik gezegenlermiş gibi davrandığını düşündüm. Ama sonra bunu unuttum ve üzerinde de durmadım."

"Ancak İmparatorluk Bölgesinden Streeling'e, oradan Mycogen'e, Dahl'a ve Wye'a gittiğim zaman, her sektörün birbirinden ne kadar farklı olduğunu gördüm. Trantor'un bir tek dünya değil, biraraya gelmiş gezegenlerden oluşan bir yer olduğu fikri gitgide güçlendi. Ama yine de o hayatî noktayı fark edemedim. Ancak Rashelle'i dinlerken aklım başıma geldi. Anlayacağın Wye'lıların eline düşüşüm ve Rashelle'in de pervasızlığı yüzünden debdebeli planlarını bana açıklaması çok iyi oldu. Rashelle bana Trantor'u ve bunun hemen etrafındaki dünyaları istediğini söyledi. ‘Bu kendi başına bile bir İmparatorluk,' dedi. Dış dünyalardan. Uzaklardaki hiçler,' diye söz ederek onların önemsiz olduklarını açıkladı.

"İşte o anda, uzun bir süreden beri kafamın derinliklerinde yatan gizli düşünceleri anladım. Trantor'un toplum sistemi olağanüstü derecede karmaşıktı. Burası sanki sekiz yüz küçük dünyadan oluşan kalabalık bir sistemdi. Psiko-tarihi kendi başına anlamlı bir hale sokacak kadar karmaşık bir sistemdi bu. Ama yine de, tüm İmparatorluk kıyaslandığı zaman oldukça basitti. Belki de psiko-tarih bilimini pratik bir duruma getirecek kadar.

"Ya yirmi beş milyon Dış Dünya? Onlar ‘uzaklardaki hiçler'di. Trantor'u tabii etkiliyorlar, buna karşılık Trantor' dan etkileniyorlardı. Ama bunlar ikinci derecede etkilerdi. Psiko-tarihi Trantor'a uygulayabilirsem, Dış Dünyaların etkilerini daha sonra küçük değişiklikler yaparak ekleyebilirdim. Ne demek istediğimi anlıyor musun? Ben psiko-tarihi pratik bir bilim olarak uygulayabileceğim bir tek dünya arıyordum. Geçmişin derinliklerinde hem de. Oysa aradığım o bir tek dünya ayaklarımın altındaydı."

Hummin belirgin bir sevinç ve rahatlıkla, "Harika!" dedi.

"Şimdi yapılması gereken şeyler var, Hummin. Trantor'u ayrıntılarıyla yeteri kadar incelemeliyim. Gerekli matematik formüllerini geliştirmeliyim. Şansım yardım eder de normal bir ömrüm olursa, ölmeden cevabı bulabilirim. Bu olmazsa, benden sonra gelecekler beni izlerler. Psiko-tarih yararlı bir teknik halini almadan İmparatorluk çöker, parçalanır belki de."

"Sana yardım için elimden geleni yapacağım."

Seldon, "Bunu biliyorum," dedi.

"Yani Demerzel olduğumu bilmene rağmen bana güveniyorsun, öyle mi?"

"Tümüyle. Gerçekten. Ama sana Demerzel olmadığın için güveniyorum."

Hummin, "Ama ben gerçekten Demerzel'im," diye ısrar

etti.

"Ama değilsin. Demerzel adlı kişiliğin gerçekten çok uzak. Hummin kişiliğin de öyle."

"Ne demek istiyorsun?" Gözleri irileşmiş olan Hummin, matematikçiden biraz uzaklaştı.

Uzun bir sessizlik oldu.

Sonra Seldon, "Çünkü sen aslında insan değilsin, Hummin Demerzel," dedi. "Öyle değil mi? Sen bir robotsun."

DORS

SELDON, HARİ — ... Hari Seldon'u sadece psiko-tarih bilimiyle ilgili olarak düşünmek, onu matematiksel ve toplumsal değişikliklerin simgesi saymak âdettir. Seldon'un da bunu teşvik ettiği anlaşılmaktadır. Çünkü resmi yazılarından bir tekinde bile psiko-tarih bilimiyle ilgili problemleri nasıl çözdüğünü gösteren ipuçları yoktur. Açıklamalarını inceleyen bir kimse, düşüncelerle ilgili bütün o sıçramaların kendiliğinden oluşuverdiğini sanır. Seldon'un yazılarında, saptığı çıkmaz sokaklardan ve yaptığı yanlış dönüşlerden söz edilmemektedir.

... Özel hayatına gelince... bu hayat sanki bomboş uzanmaktadır. Annesi, babası ve kardeşleri konusunda pek az bilgi vardır. Ama bu olayın nasıl olduğunu açıklayacak bir bilgi de yoktur. Karısı konusunda ise, yalnızca öyle birinin var olduğu bilinmektedir. Seldon'un psiko-tarih bilimi dışında önemsiz bir insan sayılmayı istediği anlaşılmaktadır. Sanki yaşamamış, sadece psiko-tarih bilimini uygulamıştır.

GALAKSİ ANSİKLOPEDİSİ

Hummin sakin sakin oturuyordu. Bir tek kası bile kımıldamıyordu. Gözleri hâlâ Hari Seldon'a dikiliydi. Matematikçi ise bekliyor, "Şimdi konuşma sırası Hummin'de," diye düşünüyordu.

Hummin konuştu. Ama yalnızca, "Robot mu?" dedi "Ben mi? Herhalde robottan kastın, yapay bir yaratık. Mycogen'de, Sacratorium da gördüğün gibi bir şey."

Seldon, "Pek de öyle değil," diye cevap verdi.

"Madenden değil mi yani? Pırıl pırıl parlamıyor mu? İnsana benzer cansız bir şeyi kastetmiyor musun?" Hummin'in sesi hiç de neşeli değildi.

"Hayır. Yapay bir canlının madenden yapılmış olması şart değil. Ben görünüşte insandan farksız olan bir robottan söz ediyorum."

"Madem insandan farksız oluyormuş, Hari, sen onun robot olduğunu nasıl anlayabilirsin?"

"Ben görünüşü kastetmedim."

"Açıkla."

"Demerzel'den, yani senden kaçarken sana da söylediğim gibi, çok eski iki dünyadan söz edildiğini duydum. Aurora ve Arz'dan. İkisinden de ‘ilk dünya' ya da ‘tek dünya' diye söz ediyorlardı. Her iki gezegende de robotların bulunduğunu söylüyorlardı. Ama bunların aralarında bir fark vardı."

Seldon masada, karşısında oturan adama bakıyor, kendi kendine, "İnsandan eksik ya da fazla bir yaratık olduğunu belirten bir şey yapacak mı acaba?" diye soruyordu. Sonra konuşmasını sürdürdü.

"Aurora konusu açıldığı zaman bir robottan, hain' diye söz ediliyordu. ‘Dönek. İdeale sırt çeviren biri.' Ama Arz'dan söz edilirken de bir robot, ‘kahraman' diye tanımlanıyordu. ‘Kurtarıcı.' İkisinin aynı robot olduğunu düşünmek mantıksız bir şey mi sayılırdı?"

Hummin, "Bilmem..." diye mırıldandı.

"Ben şöyle düşündüm, Hummin: Arz ve Aurora ayrı ayrı dünyalardı. Aynı çağda vardı bunlar. Ama insanlar önce hangisinde yaşamışlardı, bunu bilmiyordum. Mycogen'liler fazla azametliydiler. Kendilerini herkesten

üstün sayıyorlardı. Buna bakarak, Aurora'nın ilk dünya olduğunu, kendi soylarından gelen ya da yozlaşmış olan Arz'lıları aşağı gördüklerini düşünebilirdim. .

"Diğer taraftan Rittah Ana bana Arz'dan söz etti. Arz' m insanlığın ilk dünyası olduğuna inanıyordu. Gerçekten de Mycogen'liler bütün galakside her yerden uzak, küçücük bir köşeye sıkışmışlardı. Ve galakside yaşayan katrilyon insanda Mycogen'lilere özgü o acayip özellikler yoktu. Bu durumda insanlığın ilk dünyasının Arz olduğu ve Aurora'nın da bunun yozlaşmış bir dalı olduğu sonucuna varabilirdim. Kesin bir şey söyleyemeyeceğim. Ben sadece sana düşüncelerimi açıklıyorum. Böylece vardığım sonuçlan anlayabileceksin."

Hummin başını salladı. "Ne yapmak istediğini anlıyorum. Lütfen devam et."

"Bu iki dünya birbirine düşmandı. Rittah Ana'nın anlattıklarından da bu anlam çıkıyordu. Kafamda Aurora'yı temsil eden Mycogen'lilerle, Arz'ın temsilcileri olan Dahl'lıları karşılaştırdığım zaman şu sonuca varıyorum: Aurora belki ilk dünyaydı, belki de İkincisi. Ama bu gezegen Arz'dan da ha ileriydi. Aurora'lılar daha ustalıkla robotlar yapabiliyorlardı. Hatta görünüşte insandan ayırt edilemeyen türlerini bile. O halde Aurora'da böyle bir robot hazırlandı ve yaratıldı. Ama o dönek çıktı. Aurora'yı terketti. Arz'lılar için bir kahramandı. Demek ki Arz'lılara katıldı. Bunu neden yaptığını, sebeplerini bilmiyorum."

Hummin, "Neden insanmış gibi 'o' diyorsun?" diye sordu. "Niçin ‘makine' demiyorsun?"

Seldon cevap verdi. "Sen karşımda otururken makine sözcüğünü kullanmak bana zor geliyor. Rittah Ana kahraman robotunun hâlâ var olduğuna, ona ihtiyaç duyulduğu zaman geri geleceğine inanıyordu. Bana ölümsüz bir robot fikri hiç de olmayacak bir şey gibi gelmedi. Hiç olmazsa, eskiyen parçalarını yenileyebildiği sürece yaşaması mümkündü."

Hummin, "Beynini de mi?" dedi.

"Beynini bile. Robotlar konusunda hemen hiçbir bilgim yok. Ama herhalde eski beyindeki bilgiler yenisine kaydedilebilir. Rittah Ana, robotun acayip bir kafa gücü olduğunu ima etti. Ben de, ‘Öyle olmalı,' diye düşündüm. Bazı bakımlardan romantik bir insan olabilirim. Ama sıradan bir

robotun, bir taraftan diğerine geçerek tarihin akışını değiştirebileceğine inanacak kadar da romantik sayılmam. Bir robot, Arz'ın kazanmasını kesin bir hale sokamazdı. Aurora'nın yenilgisini de. Tabii bu robotun acayip, olağanüstü bazı özellikleri olursa... o zaman durum değişirdi."

Hummin, "Efsanelerden anlam çıkarmaya çalıştığının farkında mısın, Hari?" dedi. "Yüzyıllar boyunca çarpılmış olabilecek efsanelerden? Bunlar sıradan olayları bile doğaüstü bir sise saracak kadar değiştirilmiş olabilirler. Sadece insana benzemekle kalmayan, üstelik ölümsüz olan, kafa bakımından özel güçleri olan bir robotun varlığına inanabilir misin? Böyle insanüstü bir yaratığa inanmaya başlamış olmuyor musun?"

"Ben efsanelerin nasıl şeyler olduklarını çok iyi biliyorum. Onlara kanacak, peri masallarına inanacak bir insan da değilim. Ancak bu efsaneleri tanık olduğum acayip olaylar desteklediği zaman... Hatta bunlarla kendim de karşılaştığım zaman..."

"Meselâ?"

"Hummin, seninle karşılaştığımız an sana güvendim. Evet, hiç gereği yokken o iki serseriye karşı beni savundun. Tabii bu da sana dostluk duymama yol açtı. Onları senin tuttuğunu, senin emirlerini yerine getirdiklerini bilmiyordum. Ama bunu bir tarafa bırakalım..."

"Pekâlâ..." Sonunda Hummin'in sesinde hafif bir neşe belirmişti.

"Sana güvendim. Helicon'a dönmemeye, Trantor'da oradan oraya dolaşmaya kolaylıkla ikna oldum. Bana söylediklerine hemen inandım. Hem de soru sormadan. Kendimi tümüyle senin ellerine bıraktım. Şimdi geri dönüp baktığım zaman, bu davranışları asıl kişiliğime hiç benzetemiyorum. Ben kolay kolay etki alanında kalmam. Ama burada, kaldım. Daha da önemlisi, karakterime hiç uymayan bir biçimde davranmamı garip bile bulmadım."

"Sen kendini herkesten daha iyi tanırsın tabii, Hari."

"Etkilenen sadece ben değildim. Kendi meslek hayatına sahip olan Dors Venabili gibi güzel bir kadın, işini gücünü bırakıp benimle birlikte kaçmaya nasıl razı oldu? Beni kurtarmak için kendi hayatını nasıl tehlikeye attı? Beni koruma işini sanki kutsal bir görevmiş gibi nasıl kabul etti ve neden sonunda bundan başka hiçbir şey düşünemez oldu? Bunun nedeni, Dors'dan bunu istemiş olman mıydı?"

"Bunu ondan istedim, Hari."

"Ama Dors bana sırf biri istedi diye hayatını tümüyle değiştirecek bir insan gibi gözükmüyor. Dors'un ilk görüşte bana çılgınca âşık olduğuna, dayanamadığına da inanamam. Keşke öyle olsaydı. Ama Dors duygularına her zaman hakim. Şimdi seninle açık açık konuşuyorum. Ben Dors'a olan duygulanma hakim olduğumu söyleyemeyeceğim."

Hummin, "O şahane bir kadın," dedi. "Seni suçlayamam."

Matematikçi konuşmasını sürdürdü. "Sonra... Güneş Efendisi Ondört gibi, kibirlerinden geçilmeyen insanları yöneten azametli bir canavar, Dors'la benim gibi 'kabile üyeleri'nin bölgeye girmesine nasıl izin verdi? Bize bir Mycogen için ‘iyi' diye tanımlanacak bir biçimde nasıl davrandı? Ve biz her kurala karşı geldik. Her kutsal şeye karşı saygısız davrandık. Ama sen onu yine de bizi bırakması için ikna ettin. Bunu nasıl başardın, Hummin?

"O basit önyargılara saplanmış Tisalver'leri, bizi yanlarına almalan için nasıl kandırdın? Bu dünyada her yerde nasıl böyle rahatça dolaşabiliyorsun? Herkesle nasıl dost olabiliyorsun? İnsanları, kişisel özelliklerine rağmen, nasıl etkileyebiliyorsun? Ya Cleon'u? İmparatorun uysal ve çabuk etki altında kalan bir adam olduğu söyleniyor. O halde aklına estiği gibi davranan, sert ve haşin bir despot olan babasını nasıl avcuna aldın?

"En önemlisi şu. Wye Valisi IV. Mannix uzun yıllar boyunca eşsiz bir ordu kurmuştu. Her bakımdan başarılı olabilecek bir güç yaratmıştı. Şimdi bu ordu nasıl oldu da, kızı bu güçten yararlanmaya kalkar kalkmaz dağılıverdi?

Onları vaktiyle kendinin de yaptığı gibi Döneklik etmeleri için nasıl kandırdın?"

Hummin, "Bu benim değişik tipte insanlarla iş görmeye alışık bir diplomat olduğumu göstermez mi?" dedi. "Ne de olsa, ben önemli kimselere yardım edebilecek durumdayım. İleride de aynı şeyi yapabilirim. Bütün bu yaptıklarım için doğaüstü güçlere gerek yok."

"Bütün yaptıkların için mi? Wye ordusunu etkisiz bir hale getirmen için de mi?"

"Onlar bir kadının emrine girmek istemiyorlardı.

"Mannix yetkilerinden vazgeçer ya da ölürse Rashelle'in Vali olacağım hepsi yıllardan beri biliyorlardı herhalde. Hiç de hoşnutsuzluk göstermiyorlardı. Ama sen hoşnutsuzluk göstermeleri gerektiğine karar verdiğin zaman durum değişti. Dors bir keresinde seni, 'İkna gücü çok fazla,' diye tanımladı. Gerçekten de öylesin. Ama ikna gücün normal bir insanınkinden çok fazla. Yoksa garip kafa gücü olan ölümsüz bir robotunkinden daha fazla değil... Ha, Hummin?"

Hummin, "Benden ne istiyorsun, Hari?" diye sordu. "Robot olduğumu itiraf etmemi mi? Sadece görünüşte insanlara benzediğimi mi? Ölümsüz olduğumu mu? Kafa bakımından bir harika sayılmam gerektiğini mi?"

Seldon masada karşısında oturan Hummin'e doğru eğildi. "Evet, Hummin, bunu istiyorum. Senden bana gerçeği söylemeni istiyorum. Bu sözlerinle gerçeği ana hatlarıyla açıkladığını sanıyorum. Sen, Hummin, Rittah Ana'nın 'Ba-Li'nin arkadaşı Da-Ni,' diye tanımladığı robotsun. Bunu itiraf etmelisin. Başka seçeneğin yok."

Sanki ikisi, kendilerine özgü küçücük bir evrende karşılıklı oturuyorlardı. Seldon yeni bir gerçeği kabul ettirmeye çalışıyordu. Hummin ise bu yeni gerçeği kabul etmek için hiçbir şey yapmıyordu.

Seldon konuşmalarının yanda kesilmesinden korkmuyordu. İçinde oturdukları görünmeyen kürenin bir sınırı olduğundan emindi. Hummin... hayır, robot... güçlerini kullanacak ve oyun sona erinceye kadar kimseyi yanlarına yaklaştırmayacaktı.

Sonunda Hummin, "Çok zeki bir insansın, Hari," dedi. "Ama robot olduğumu itiraf etmemin neden gerektiğini anlayamıyorum. Neden başka bir seçeneğim olmadığını bilemiyorum. Söylediklerinin çoğu doğru olabilir. Kendi davranışların. Dors'un davranışları. Güneş Efendisinin, Tisalver'in, Wye generallerinin davranışları. Hepsi de senin söylediğin gibi davranmış olabilirler. Ama bu, senin olaylarla ilgili yorumunun doğru olduğu anlamına gelmez. Herhalde olanların normal birer açıklaması da var. Bana güvendin, çünkü söylediklerimi kabul ettin. Dors güvenliğinin önemli olduğunu düşündü, çünkü tarihçiydi ve psiko-tarihin değerli olabileceğini anlıyordu. Güneş Efendisi ve Tisalver'in bana senin bilmediğin bazı minnet borçlan vardı. Wye'lı generaller ise bir kadın tarafından yönetilmeye kızdılar, işte o kadar."

Matematikçi, "Buraya bak, Hummin," diye mırıldandı. "Sen İmparatorluğun gerçekten çökmekte olduğuna inanıyor musun? Bunu engellemek ya da düşüşü hafifletmek için bir şeyler yapılması gerektiğini gerçekten düşünüyor musun?"

"Gerçekten öyle."

Seldon, Hummin'in bu sözleri içtenlikle söylediğini anladı. Psiko-tarih biliminin aynntılannı geliştirmemi gerçekten istiyor musun? Bunu kendi kendine yapamayacağına inanıyor musun?"

"Ben de gerekli yetenekler yok."

"Psiko-tarih bilimini sadece benim geliştirebileceğimden emin misin? Bazen ben kendim kuşkuya kapılsam bile?"

"Evet."

"Bana mümkün olduğu kadar yardım etmen gerektiğine inanıyor musun?"

"İnanıyorum."

"Bu işte kişisel duygu ve bencil çıkarların bir yeri yok mu?"

Hummin'in ciddi yüzünde bir gülümseme uçuştu. Profesör bir an onun sakin tavırlarının müthiş bir yorgunluğu gizlediğini sezdi. "Ben kişisel duygulanma ve bencil çıkarlarıma aldırmamayı bir meslek haline getirdim."

"O halde senden yardım istiyorum. Sadece Trantor'u temel olarak almak şartıyla, psiko-tarih bilimini geliştirebilirim. Ama bazı zorluklarla karşılaşacağım. O güçlükleri yenebilirim. Ancak bazı önemli gerçekleri bilirsem bu benim için daha kolaylaşır. Meselâ... insanlar ilk kez Arz'da ya da Aurora'da mı ortaya çıktılar? Yoksa başka bir dünyada mı? Arz'la Aurora arasındaki ilişki neydi? Galaksiye bunlardan sadece birinde yaşayan insanlar mı yayıldı? Yoksa ikisinde yaşayanlar mı? Bu işi biri başardıysa, diğeri bunu neden yapamadı? Robottan sonunda neden terk ettiler? Trantor nasıl İmparatorluk dünyası halini aldı? Niçin sıradan bir gezegen olarak kalmadı? O arada Aurora ve Arz'a ne oldu? Şu anda sorabileceğim daha binlerce soru var. Ben çalışırken daha böyle yüz bin soru da çıkabilir. Bana bilgi vermen ve başarıya ulaşmam için yardım etmen mümkünken bunu yapmayacak mısın? Bilgisizliğim yüzünden başarısızlığa uğramama göz mü yumacaksın?"

Hummin, "Robot olsaydım, beynim milyonlarca değişik dünyanın yirmi bin yıllık tarihini alabilir miydi?" diye sordu.

"Robotların beyin kapasiteleri konusunda bilgim yok. Seninkinin kapasitesi konusunda da. Ama beynin bu işe uygun değilse, bu bilgiyi bir yere kaydetmişsin demektir. Bu kayıtlar zaman zaman başvurabileceğin bir yerde olmalı. Eğer sende bu bilgi varsa, beni bundan nasıl yoksun bırakabilirsin? Bırakamazsan, o zaman robot olduğunu nasıl inkâr edersin? O robot... yani Dönek olduğunu!" Seldon arkasına yaslanarak derin bir soluk aldı. "Onun için sana tekrar soruyorum: Sen o robot musun? Psiko-tarihi biliminin geliştirilmesini istiyorsan, o zaman bunu da itiraf etmelisin. Eğer robot olduğunu inkâr eder, beni de buna inandırırsan, o zaman psiko-tarih konusundaki başarı şansım iyice azalır. Yani artık her şey sana kalıyor. Sen robot musun? Da-Ni'misin sen?"

Hummin her zamanki gibi sakin bir tavırla, "İddiaların çürütülecek gibi değil," dedi. "Ben R. Daneel Olivaw'ım. Bu R harfi de robot olduğumu gösteriyor."

* * *

R. Daneel Olivaw hâlâ sakin bir tavırla konuşuyordu. Ama matematikçiye sesinde belli belirsiz bir değişiklik olmuş gibi geldi. Sanki Daneel artık rol yapmak zorunda olmadığı için rahatlamıştı.

Daneel, "Şu yirmi bin yıl boyunca kimse robot olduğumu tahmin edemedi," dedi. "Yani ben istemedikçe. Bunun bir nedeni, insanların robotları çok uzun bir süre önce terk etmiş olmaları. Pek az kimse vaktiyle robotların var olduklarını hatırlayabiliyordu. Bir neden de, insanların duygularını sezme ve etkileme yeteneğim... Duyguları fark etmek bir problem değil. Ama hisleri etkilemek, robotça özelliklerim yüzünden bana zor geliyor. Bunu istediğim zaman yine de yapabiliyorum. Bu yeteneğim var, ama kullanmak konusunda irademle savaşmak zorundayım. Bu işi ancak hiçbir seçeneğim olmadığı zaman yapıyorum. O zaman da, var olan bir duyguyu biraz daha güçlendiriyorum, işte o kadar. İstediğimi duyguları etkilemeden yapabilirsem, o yönteme hiç başvurmuyorum.

"Güneş Efendisi Ondört'ün sizi kabul etmesi için onun duygularıyla oynamama gerek yoktu. Gördüğün gibi bundan 'oynamak' diye söz ediyorum. Çünkü bu yaptığım hiç de hoş bir şey değil. Güneş Efendisini etkilememe gerek kalmadı, çünkü bana minnet borcu vardı. Bütün o acayipliklerine rağmen de şerefli bir insandı. İkinci sefer, Güneş Efendisinin gözünde kutsal olan şeylere karşı saygısızlık ettiğin zaman, onun duygularını etkiledim. Ama pek hafifçe. Aslında Güneş Efendisi sizi İmparatorluk güçlerine teslim etmek istemiyordu. Onlardan hoşlanmıyordu. Bu hoşnutsuzluğu hafifçe güçlendirdim. O da sizi bana teslim etti. Aslında yersiz bulacağı iddialarımı da kabullendi.

"Seni de öyle belli olacak kadar etkilemedim. Sen de İmparatorun adamlarından kuşkulanıyordun. Son günlerde çoğu insan kuşkuda zaten. İmparatorluğun çökmesi konusunda en önemli etkenlerden biri de bu. Ayrıca sen psiko-tarih kavramıyla övünüyordun. Bunu düşünebildiğin için gurur duyuyordun. Bunun pratik bir bilim olduğunun kanıtlanmasına bir itirazın olamazdı. Bu da yine gururunu okşardı."

Seldon kaşlarını çattı. "Özür dilerim, robot efendi, ama öyle kibirli biri olduğumdan hiç haberim yoktu."

Daneel uysalca, "Kibirli biri değilsin," diye cevap verdi. "Gururun insanı zorlamasının hoşa gidecek ya da yararlı bir şey olmadığını biliyorsun. O yüzden bu dürtüyü baskı altında tutuyorsun. Ama bu, kalp atışları sayesinde yaşamayı beğenmemek gibi bir şey. İkisi de senin elinde değil. Huzur içinde olmak için gururlu olduğunu kendi kendinden bile gizliyorsun. Ama bunu benden saklaman da imkânsız. Bu duygunu ne kadar ustalıkla gizlersen gizle, yine de var. Ve benim bunu biraz güçlendirmem yeterli oldu. Hemen Demerzel'den kaçmak için önlemler almaya razı oldum. Oysa bir dakika önce bu önlemleri reddederdin. Bir dakika önce aşağı göreceğin bir heyecanla, psiko-tarih üzerinde çalışmayı da istedin.

"Başka bir şeye dokunma gereğini görmedin. Bu robot meselesini de sen kendi başına çözümledin. Böyle bir ihtimal olduğunu anlasaydım, sana engel olurdum. Ama benim anlayış ve gücüm de sonsuz değil. Bu bakımdan başarılı olamadığım için üzgün de değilim. Çünkü sözlerin doğru. Kim olduğumu bilmen ve başarılı olmak için benden yararlanman gerekiyor.

"Sevgili Seldon, duygular insanları harekete geçiren güçlü motorlara benziyorlar. Bu hisler, insanların sandığından çok daha güçlü. Bir

dokunuşla neler yapabileceğimi bilemezsin. Ve ben bu yola başvurmayı hiç istemiyorum."

Seldon kesik kesik soluyordu. Kendisini gururun sürüklediği bir insan gibi görmeye çalışıyor, bu durum hiç hoşuna gitmiyordu. "Neden istemiyorsun?"

"Çünkü bu bakımdan fazla ileri gitmek çok kolay. Rashelle'in İmparatorluğu feodal bir anarşi yuvası haline sokmasını engellemem şarttı. Erkekler erkektir. Ve bir erkeği öfkelendirmek de o kadar zor değildir. Kadınlarla ilgili gizli kuşkularını uyandırmak kolaydır. Belki bu biyolojik bir mesele. Ben robot olduğum için bu konuyu tam anlamıyla kavrayamıyorum.

"Rashelle'in planlarını alt üst etmek için o duyguları biraz güçlendirmem yeterli oldu. Bir milim daha ileri gitseydim, belki de istediğimi elde edemezdim. Kansız bir darbe yapılmasını yani. Ben sadece Wye'lıların askerlerime karşı koymamalarını istiyordum." Daneel sanki uygun kelimeler bulmaya çalışıyormuş gibi bir an durdu. "Pozitron beynimle ilgili matematik formüller konusuna girmek istemiyorum. Bu benim anlayabileceğim bir şey değil. Ama belki de sen bu formüllerin üzerinde biraz durursan her şeyi anlayabilirsin. Her neyse... Ben Üç Robotik Yasası'na uymak zorundayım. Bunlar geleneksel olarak sözle açıklanmıştır. Çok uzun yıllar önce. Şöyle:

"Bir: Bir robot bir insana zarar veremez ya da bir insana zarar gelmesine göz yumamaz.

"İki: Bir robot insanların verdikleri emirlere uymak zorundadır. Ancak böyle bir emir Birinci Yasayla çeliştiği zaman durum değişir.

"Üç: Bir robot, kendi varlığını korumalıdır. Tabii bu koruma Birinci ve İkinci Yasalarla çelişmediği sürece.

"Ancak... yirmi bin yıl önce bir arkadaşım vardı. O da robottu. Bana benzemezdi. Yani onu görenler insan olduğunu sanmazlardı. Ama asıl onda özel kafa güçleri vardı. Ben de şimdiki gücümü onun sayesinde kazandım.

"O arkadaşım Üç Yasadan daha genel bir kural olması gerektiğini düşünürdü. Buna Zeroth Yasası adını takmıştı. Zero, yani sıfırdan gelme bir isimdi bu. Arkadaşım, sıfır, birden önce geldiği için bu adı seçmişti. Buna güre:

"Sıfır: Bir robot insanlığa zarar veremez ya da hiçbir harekette bulunmayarak insanlığın zarar görmesine göz yumamaz.

"Tabii o zaman Birinci Yasa da şöyle oluyordu:

"Bir: Bir robot bir insana zarar veremez ya da bir harekette bulunmayarak bir insana zarar gelmesine göz yumamaz. Sadece Zeroth Yasasına aykırı durumlar bunun dışında kalır.

"Ve diğer yasalar da yine buna göre değiştiriliyordu." Daneel heyecanla sustu.

Seldon, "Anlıyorum," dedi.

Daneel açıklamasını sürdürdü. "Ama mesele şu, Hari: Bir insanı tanımlamak çok kolay. Sana birini işaret edebilirim. Bir insan için neyin zararlı ve neyin zararsız olduğunu anlamak da zor değil. Yani hiç olmazsa nispeten. Ama insanlıktan söz ederken neyi göstereceğiz? İnsanlığa gelecek zararı nasıl tanımlayacağız? Bir hareket insanlık için ne zaman zararlı değil de yararlıdır? Zeroth Yasasını ilk koyan robot öldü. Tamamiyle hareketsiz kaldı. Çünkü insanlığı kurtaracağını sezdiği, ama emin olamadığı bir şey yaptı. Zorunluydu bu. Ölürken galaksiyi de bana emanet etti.

"O günden beri elimden geleni yapıyorum. Hâlâ çalışır durumda olmam da, hareketlerimin ölçülü ve gizli olduğunu gösteriyor. Ancak, İmparatorluk çökmeye başladığı zaman işe daha fazla karışmam gerekti. Yıllardan beri Demerzel rolü oynuyor, İmparatorluğu felâketi önleyecek biçimde yönetmeye çalışıyorum. Ama gördüğün gibi, hâlâ ‘yaşıyorum.'

"On Yıllık toplantıda konuştuğun zaman, psiko-tarih biliminin insanlık için iyi ve kötü olan şeylerin ayırt edilmesini sağlayacak bir araç olabileceğini hemen anladım. Bu bilim sayesinde öyle körü körüne kararlar vermekten kurtulacaktım. Hatta kararları insanlara bırakabilecektim. Ve ben ancak çok acil durumlarda işe karışacaktım. Onun için Cleon'un tezini duymasını ve seni hemen çağırtmasını sağladım. Sonra senin psiko-tarihin değerini reddettiğini işittim. Ama bu konuda yine de çalışmanı sağlamak için bir yol bulmaya çalıştım. Başka çarem yoktu. Beni anlıyor musun, Hari?"

Seldon biraz yılmıştı. "Anlıyorum, Hummin."

"Artık seni seyrek görebileceğim. O zamanlarda senin

için yine Hummin olarak kalmalıyım. Gerekirse sana bilgi vereceğim. Demerzel rolünde de seni elimden geldiği kadar koruyacağım. Ama Daneel'den hiçbir zaman söz etmemelisin."

Matematikçi telaşla, "Bunu zaten istemem," diye cevap verdi. "Yardımına ihtiyacım olduğuna göre, planlarını engellemem her şeyi mahveder."

"Bunu istemeyeceğini biliyorum." Daneel yorgun yorgun gülümsedi. "Psiko-tarih biliminin tek yaratıcısı olarak tanınmayı isteyecek kadar gururlusun. Bir robotun yardımına ihtiyaç duyduğunun bilinmesini hiçbir zaman istemezsin."

Profesör kızardı. "Ben..."

"Ama sen böylesin. Bunu kendi kendinden gizlesen bile. Ve bu önemli. Çünkü bu duygunu hafifçe güçlendiriyorum. Bu yüzden, başkalarına benden hiçbir zaman söz edemeyeceksin. Hatta bunu yapabileceğin aklına bile gelmeyecek."

Seldon, "Galiba Dors gerçeği biliyor..." diye mırıldandı.

"O beni biliyor. Ama Dors da yine başkalarına benden söz edecek durumda değil. Artık gerçek kimliğimi ikiniz de biliyorsunuz. Birbirinize benden söz edebilirsiniz. Ama başkalarına... hiçbir zaman." Daneel ayağa kalktı. "Yapmam gereken işler var. Hari. Pek yakında seni ve Dors'u İmparatorluk Bölgesine götürecekler..."

"Raych adlı çocuk da benimle gelmeli. Onu terk edemem. Sonra Yugo Amaryl adlı Dahl'li bir genç var..."

"Anlıyorum... Raych da İmparatorluk Bölgesine götürülecek. İstediğin dostlarını da çağırabilirsin. Uygun bir hayat sürmen sağlanacak. Sen psiko-tarih üzerinde çalışacaksın. Yardımcıların olacak. Gerekli bilgisayar ve referans malzemesi de. İşe mümkün olduğu kadar az karışacağım. Bazı kimseler düşüncelerine karşı gelirse onlarla sen başa çıkacaksın. Tabii çalışmalar tehlikeye girdiği an, bu durum değişecek."

Seldon telaşla, "Bir dakika, Hummin. dedi. "Ya senin yardımlarına ve benim bütün çabalarım" rağmen psiko-tarihin pratik bir bilim haline getirilemeyeceği anlaşılırsa? Ya başarısızlığa uğrarsam?"

Daneel, "İkinci bir planım daha var," diye açıkladı. "Ayrı bir dünyada, ayrı bir biçimde, üzerinde uzun yıllar çalıştığım bir yöntem. Bu da çok zor.

Bazı bakımlardan psiko-tarihten daha da radikal bir şey. Ama o da başarısızlığa uğrayabilir. Ancak bir yerine iki yöntem olması başarı şansını arttırıyor. Bu önerimi dinle, Hari. En kötü şeyin olmasını önleyecek bir yöntem bulmayı başardığın zaman, bir İkincisini de yaratmaya çalış. Biri başarısız olursa diğeri işi sürdürür. İmparatorluğun dengede tutulması gerekiyor. Ya da yeni bir temel üzerine tekrar kurulması... Artık işime bakmam şart. Senin de öyle. Seni koruyacağım." Başıyla selam vererek uzaklaştı.

Seldon onun arkasından bakıyordu. Usulca, "Önce Dors'la konuşmam gerekiyor," diye mırıldandı.

* * *

Dors, "Saray boşaltıldı," diye haber verdi. "Rashelle'e bir zarar gelmeyecek. Sen de İmparatorluk Bölgesine döneceksin, Hari."

"Ya sen, Dors?" Seldon'un sesi alçak ve sinirliydi.

Genç kadın, "Herhalde üniversiteye döneceğim," diye cevap verdi. "Çalışmalarımı ihmal ettim. Derslerime ara verdim."

"Hayır, Dors. Senin daha önemli bir işin var."

"Nedir o?"

"Psiko-tarih. Sen olmazsan o projeyle başa çıkamam."

"Pekâlâ çıkarsın. Ben matematik konusunda kara cahilim."

"Ben de tarih konusunda. Ve bize ikisi de gerekli."

Dors güldü. "Bence sen matematikçi olarak eşsizdin. Bense tarihçi olarak yeteri kadar bilgiliyim ama üstün bir tarafım da yok. Psiko-tarihin gereksinimlerine çok daha uygun sürüyle tarihçi bulabilirsin."

"O halde sana şunu söylememe izin ver, Dors. Psiko-tarih bilimi için bir matematikçi ve bir tarihçiden daha fazla bir şey gerekiyor. Hayat boyu sürebilecek bir problemi çözme isteği. Sen yanımda olmazsan ben bu isteği bulamam, Dors."

"Bulursun!"

"Dors, sen yanımda olmazsan ben çalışmam."

Genç kadın düşünceli bir tavırla matematikçiye baktı. "Bu yararsız bir konuşma, Hari. Herhalde karan Hummin verecek. O beni üniversiteye geri gönderirse..."

"Göndermez."

"Bundan nasıl emin olabilirsin?"

"Çünkü bunu Hummin'e açık açık söyleyeceğim. O seni üniversiteye gönderirse ben de Helicon'a dönerim. İmparatorluk mahvolursa olsun."

"Ciddi olamazsın."

"Çok ciddiyim."

"Durumu anlayamıyor musun? Hummin duygularını değiştirir. Sen de psiko-tarih üzerinde çalışırsın. Ben olmasam bile."

Profesör başını salladı. "Hummin öyle keyfi karar veremez. Ben onunla konuştum. İnsanların kafalarını fazla etkilemeye cesaret edemiyor. Çünkü onu Robotik Yasalan diye tanımladığı şeyler engelliyor. Kafamı, seni istememi engelleyecek kadar değiştirme tehlikesini göze alamaz. Ama bana ilişmez, senin de proje üzerinde çalışmana razı olursa, o zaman istediğini elde eder. Psiko-tarih biliminden yararlanma fırsatını yani. Hummin buna neden razı olmasın?"

Dors başını salladı. "O kendince bazı nedenlerle buna razı olmayabilir?"

"Buna neden razı olmasın? Senden beni korumanı istendi. Hummin bu isteğini geri aldı mı?"

"Hayır."

"O halde beni korumayı sürdürmeni istiyor. Ve ben de senin beni korumanı istiyorum!"

"Neye karşı? Artık Hummin'in koruması altındasın. Hem Daneel, hem Demerzel olarak koruyacak seni. Herhalde bundan daha fazlasına da ihtiyacın yok."

"Galaksideki bütün insanlar ve güçler beni korusalar, ben yine de seni isterdim."

"O halde beni psiko-tarih için istemiyorsun. Bütün istediğin seni korumam."

Seldon kaşlarını çattı. "Hayır! Neden sözlerimi çarpıtıyorsun? Niçin beni, pekâlâ bildiğin bir şey söylemeye zorluyorsun? Ben seni ne psiko-tarih, ne de beni koruman için istiyorum. Bunlar birer bahane. Başkalarını da bulabilirim. Ben seni istiyorum. Sadece seni. Gerçek nedeni mi soruyorsun? Seni sen olduğun için istiyorum."

"Sen beni tanımıyorsun bile."

"Bu önemli değil. Buna aldırmıyorum bile... Ama yine de bir bakıma seni tanıyorum. Üstelik sandığından daha iyi."

"Öyle mi?"

"Tabii. Emirleri yerine getiriyor, hayatını benim uğruma hiç duraklamadan tehlikeye atıyorsun. Sonuçlara da aldırmıyorsun. Tenis oynamayı çok çabuk öğrendin. Bıçak kullanmasını ise daha da çabuk. Marron'la dövüşürken kusursuz davrandın. Sanki... insan değilmişsin gibi. Kasların şaşılacak kadar güçlü ve tepki süren de olağanüstü denilecek kadar kısa. Bir odayı dinleyip dinlemediklerini hemen anlıyorsun. Hummin'le araç-gereç gerektirmeyen bir yöntemle bağlantı kurabiliyorsun."

Dors, "Peki bütün bunlardan ne sonuç çıkarıyorsun?" diye sordu.

"Bence R. Daniel Olivaw'ın görevi kolay kolay yerine getirilecek gibi değil. Bir tek robot, bir İmparatorluğa nasıl yol gösterebilir? Onun yardımcıları olmalı."

"Bu belli bir şey. Herhalde Hummin'in milyonlarca yardımcısı var. Sen bir yardımcısın. Küçük Raych da öyle."

"Ve sen de değişik türde bir yardımcısın."

"Hangi bakımdan? Hari, söyle şunu. Bu sözleri kulaklarınla duyduğun zaman, istediğinin ne kadar çılgınca bir şey olduğunu da anlayacaksın."

Seldon genç kadına uzun uzun baktı. Sonra alçak sesle, "Söylemeyeceğim," dedi. "Çünkü... bana vız geliyor."

"Sahi mi? Beni olduğum gibi kabul mu ediyorsun?"

"Hangisi mümkünse öyle kabul ediyorum. Sen Dors'sun. Başka ne olursan ol, önemli değil. Bütün dünyada senden başka hiçbir şeyi istemiyorum."

Dors usulca, "Hari, ben senin için iyi olan neyse onu istiyorum," diye mırıldandı. "Çünkü ben böyleyim. Ama böyle olmasaydım da, yine senin için en iyisini isterdim. Şimdi senin için en iyi olan şey ben değilim."

"Benim için iyi ya da kötü, buna aldırmıyorum." Matematikçi birkaç adım atarak genç kadına baktı. Söyleyeceği sözleri tartıyordu. "Dors, seni hiç öptüler mi?"

"Tabii, Hari. Bu toplum hayatının bir parçası. Ben de bir toplumda yaşıyorum."

"Hayır, hayır! Ben şunu kastettim: Sen hiçbir erkeği gerçekten öptün mü? Yani... ihtirasla?"

"Şey... evet, Hari, öptüm."

"Bu sana zevk verdi mi?"

Dors durakladı. "Evet, verdi. Çünkü böylece hoşlandığım, dostluğuna değer verdiğim genç bir adamı hayal kırıklığına uğratmamış oldum." Dors kızararak başını çevirdi. "Hari, lütfen. Bunu açıklamam çok zor."

Ama matematikçi kararlıydı. Daha da ısrar etti. "Demek birini kırmamak için, yanlış nedenler yüzünden öptün onu?"

"Belki, bir bakıma, herkes de öyle yapıyor."

Seldon bu cevabı düşündü. Sonra birdenbire, "Hiç öpülmeyi istedin mi?" dedi.

Dors sanki geçmişini inceliyormuş gibi durakladı. "Hayır."

"Öpüldükten sonra bunun tekrarlanmasını istedin mi?"

"Hayır."

Profesör yavaşça, çaresiz bir sesle sordu. "Hiçbir erkekle yattın mı?"

"Tabii. Sana söyledim ya! Bunlar hayatın bir parçası."

Seldon sanki genç kadını sarsacakmış gibi omuzlarından yakaladı. "Ama sadece bir tek kişiye yakın olmayı istedin mi? Hiç âşık oldun mu, Dors?

Sevgi duydun mu?"

Genç kadın adetâ kederle, ağır ağır başını kaldırdı. Seldon'la göz göze geldiler. "Çok üzgünüm, Hari... ama hayır."

Matematikçi Dors'u bıraktı. Kolları kederle iki yanına, düştü.

Sonra Dors elini usulca onun koluna koydu. "Görüyorsun ya, Hari. Aslında istediğin ben değilim."

Profesör başını eğerek gözlerini yere dikti. Konuyu incelemeye, mantıklı düşünmeye çalışıyordu. Sonra bundan vazgeçti. Dors'u istiyordu. Bu aslında düşünceden de, mantıktan da öte bir şeydi.

Kafasını kaldırdı. "Dors, hayatım, öyle de olsa, buna aldırmıyorum." Genç kadına sarılarak onu ağır ağır kendine çekti. Sanki Dors'un gerilemesini bekliyordu.

Ama kadın kımıldamadı. Seldon onu öptü. Ağır ağır, uzun uzun. Sonra da ihtirasla. Dors birdenbire matematikçiye sıkıca sarıldı.

Seldon sonunda başını kaldırdığı zaman Dors'un gözlerinin içi gülüyordu. Genç kadın, "Hari, beni tekrar öp," diye fısıldadı. "Lütfen..."

- SON -